

I.

Když Lena poprvé uviděla Nora Štajnera, připadal jí úplně šedivý. Stárnoucí šedý vlk. Ve směšné texaskové bundě, s nevyrovnaným úsměvem a křivoláckými gesty, která vystřelovala na všechny strany. Chlap, který si – tak jako herec zvyklý hrát první milovníky – nechává růst pořád delší vlasy, i když už mu dávno prořídly a vypadá spíš jako klaun. Dojemný, zmatený klaun v šatně po představení.

Noro seděl v kanceláři na malé židličce vedle Maroše a zpod zvrásněného čela zvedl k Leně průzračný, nebeský pohled. Kdyby se Lena už tenkrát zadívala lépe, kdyby už tenkrát rovnou spadla do toho pohledu jako koza do studny, možná by si všimla, že obsahuje ideální směs toho, co bývá na zajímavých mužích tak lákavé, dokud vás úplně nezničí. (Nedoženou vás do kouta vlastního šílenství, případně až k sebevraždě.)

Kdyby se Lena podívala zblízka, nadechla by se modré až ocelově šedé barvy v jeho očích a ucítla tu ideálně namíchanou voňavou směs ingrediencí, které se navzájem vylučují: něžný, plachý obdiv k ostatním a slepá sebeláska, nebo radostná, hravá nátura a suchopárné puntičkářství, hraničící s terorismem, anebo nezištná dobrota a vražedná krutost. Vše v jednom.

Až máte dojem, že se vám z té nepochopitelné vůně, z té dokonalé směsi zvláštního mužského koření rozletí hlava. Co to je, co to jenom je? Nedokážete se zorientovat. A když už na to přijdete, je pozdě. Koza leží na dně studny a může jen doufat,

že má všechny kosti celé. Má co dělat, má o čem přemýšlet. Má co objevovat. Koza jedna blbá. Může v sobě konečně začít hledat kočku. Sobeckou, opatrnou kočku-tichošlapku.

A tak si Lena k tomu nebesky modrému pohledu Nora Štajnera, jehož barva občas přechází do ocelově šedé – to podle nálady – ani nepřičichla.

Naopak se mu instinktivně velkým obloukem vyhnula.

Lena totiž byla ráda, že vůbec žije. Celé její tělo pokrývaly bolestivé modřiny a podlitiny po pádu na dno studny pohledu, který patřil někomu úplně jinému – na dno hlubokého, tmavého pohledu Karola Postavy.

Karol Postava, hodný svého jména, byl opravdový básník. Opravdový v tom smyslu, že žil tak, jak psal, a psal tak, jak žil. A ničím nešetřil. Žil naplno a pátil knot z obou konců. Žít s ním by bylo hodně náročné (shodly se svorně literární kritičky na kávé v Domě spisovatelů), ale že by stál za hříchem, to už si nejedna z nich nechala pro sebe jako hluboký povzdech v soukromí domova.

Tato seance kritiček se odehrála už dávno, po společném interview s básníkem v době raketového propuknutí jeho společenské slávy a básnické revolty. Dnes byl básník Karol Postava o více než desetiletí starší, už dávno byl vyčleněným outsiderem a společenským nýmandem. Velkým básníkem přitom rozhodně být nepřestával. Jen s tím rozdílem, že jeho básnění i běsnění bylo dnes důsledně odsunuté na periferii a ponechané bez prostředků.

Společnost se zbavuje štěkajících psů a šílených básníků, aby se mohla nerušeně bavit. A tak se

zbavila i Karola Postavy. A on, otrhaný a prokletý, se začal naplno oddávat pití.

Karol Postava vnímal sám sebe příliš pateticky a nedokázal se povznést nad tu plytkou bystřinu špinavých, nenávistných slin, která mu podrážděla nohy a nakonec ho málem stála krk. Nedokázal se s tím svinstvem vyrovnat. Až do té doby, než zjistil, že je to stejně marné. Že je všechno tak povrchní, plytké a tupé, jaké to doopravdy je. A že se s tím nedá nic dělat. A také že zatímco kolem sebe máchal rukama, hartusil, hromoval a pil jako duha, přišel o ten nejcennější poklad. O svou lásku!

O Lenu Grassalkovičovou. Jenomže to už bylo pro Lenu pozdě.

Lena nebyla s těch žen, které dávají mužům ultimáta. Nebyla dokonce ani z těch žen, které platí včas účty. Byla z těch, co se bojí vlastní poštovní schránky. Lena, která žila odjakživa obklopena poezií, ta nepraktická, vzpurná, svéhlavá potvora, věřte, nevěřte, věřila na lásku. A když milovala Karola Postavu, milovala ho do naprostého zblbnutí. Do úplného vyčerpání. Takového, že už ani nemohla stát na nohou. Musela sama na sobě až do krve okusit, že ten velký básník je zároveň i velký alkoholik, a že tady už nemá cenu vůbec nic. Že tady už neplatí žádná dohoda. Že jsou oba dva úplně v prdeli. Vymletí až na dno.

A tak jednoho dne seděl Karol Postava smutně poskládaný v křesílku v pizzerii Metropol, míchal si své malé černé pressíčko velkou bělostnou rukou, která se nikdy – ani po koňských dávkách chlastu, ani po citových výlevech žen – nezachvěla, a pohledem se vpíjel do Leny, kterou z hloubi duše

miloval, bez ohledu na všechny ostatní „chodící šukadla“, jak jim říkal, což znamenalo bez ohledu na všechny ženy tohoto světa. A tady mu najednou jeho láska a múza největší, Lena, suše, se skelným zrakem vypálené robotky ochraptělým hlasem vypočítává všechny jeho staré i nové podrazy a hříchy. Drmolí a drmolí, a pak říká úplně bezprizorně, s jakýmsi nezdravým chrapotem, že už s ním končí. Že už dál nemůže. Protože už ho nemiluje.

A byla to pravda. Dívala se na něj, ale neviděla ho. V přítomnosti Karola Postavy cítila Lena už jen tupou bolest a vyčerpání, a to tak intenzivně, že by se klidně dalo říci: Nenávidí ho do poslední nitky! Jenomže ve skutečnosti to nebylo tak jednoduché. Ve skutečnosti totiž Lena nenáviděla každou milovanou nitku na těle milovaného Karola Postavy, nenáviděla ho tak vášnivě, jako by nenáviděl Nikola Tesla pohled na elektrickou zásuvku, kdyby z ní několikrát denně dostával plnohodnotné, koňské, elektrické šlupky!

Nikola Tesla, Lena Grassalkovičová a určitě i vy byste v takové chvíli toužili jen po jednom: zabít, rozmlátit ten zdroj bolesti, ale ještě předtím, naposledy, byste chtěli být s ním, rozloučit se, trpět a nepřičetně zírat před sebe. A potom rázně vstát a od toho zdroje navždy odejít. Protože jinak vás zabije!

Milovat Karola Postavu zkrátka už dál nešlo.

Některé drátky v Lenině těle už byly tak vyhořelé a vypálené, že viditelně trčely ven z těla a kouřilo se z nich. Lena přestávala fungovat. Vypadávala. Zkratovala. Odcházela. Začínala se chovat nekontrolovatelně. Žíly a nervy na zápěstích už jí volně

visely a klimbaly se, vyčuhovaly ven už i z rukávů kabátu a někdy, když je zrovna nevláčela za sebou jako děti své pletené rukavičky na provázku, zavadila s nimi o věci, kterých se dotýkala, které brala do rukou, o všelijaké přístroje a kliky, že se pokaždé zhrozila, vyjekla hrůzou, tak příšerně byly ty její nervy vytahané. Ty nerrrvy! Ty žíly! Tolik vydržely! A třískla tím hrcem, co se jí pletl do žil, přímo o stěnu.

Nemohla spát. Chřadla. Blížil se definitivní zkrat. Anebo se snad schylovalo k vraždě? Když uštvaná Lena upadala do spánku a vzápětí se z něho vytrhávala s jekotem a hroživou vidinou rozšklebené, pekelné mordy vlastního šílenství, uvědomovala si jediné: To už je hranice, kdy je třeba za každou cenu vyhledat pomoc. Lékařskou! Protože jinak už by se buď vraždilo, anebo skákalo z okna, jen aby už byl konec. Ach bože! Mami! Jak strašně nechtěla nic takového zažít!

Karola Postavu na tomto světě zkrátka už víc milovat nešlo. A nešlo ho ani milovat dál. Lena se musela rozhodnout. Teď hned. Buď přežije láska k němu, anebo přežije ona.

Jak už to chodí mezi lidmi, a básníky zvláště, všichni chtějí nakonec vždycky hlavně přežít. A tak Lena, srdcem sportovkyně, zvyklá na prohry, na koňské porážky, které se proměnily v úplná jatka, se konečně vzepřela a dokázala se od toho stolku, kde seděl Karol Postava, zvednout a odejít. Jako náměsíčná prošla místností s těmi všemi vytahanými a vyhořelými drátky trčícími z těla, vibrujícími a kývajícími se, jako by měla Parkinsona, protáhla se podél stolků a její shrbená postava (všichni se

na ni dívali) se pak vypotácela ze dveří pizzerie Metropol ven, na Šancovou ulici. Jen taktak že nenabourala do skleněné zastávky, slepá jako planetka vychýlená ze své dráhy nebo jako angličák letící ze zatačky ven, do prázdna, po patnácti letech zbožňování Karola Postavy vstala od toho malého kavárenského stolku, do kterého byl zaklesnutý koleno, jako by osudově dopila poslední kapku hořké kávy i své lásky, a nejmilovanějšího muže svého života nechala ležet v jeho vlastních zvracích samotného.

„To mu patří!“ říkali jí blízcí lidé přímo do jejích matných, skelných očí, když se na ni chodili dívat, jak je na tom s tím svým syndromem vyhoření v prvních měsících ambulantní léčby. „Zaslouží si to!“ dodávaly ženy. Anebo si povzdychly: „Nezasloužil si tě.“ Anebo šly rovnou k jádru věci: „Je to tvoje vina, žes to nechala dojít tak daleko. Vždyť po tobě šlapal. Dělal si z tebe hadr na podlahu. Rohožku! Můžeš si za to sama!“

A jak tak plynul čas a Lena už opatrně našlapovala po nových cestičkách i do nové práce, zvykala si na ty řeči jako na citáty z knih nebo repliky z filmů. Od kamarádů i od kolegyň. Na jejich jasné soudy o Karolovi. O tom bláznovi. Psychopatovi. Úchylákovi. Když spolu tak seděly, nemilosrdné ženy, u sklenky vína, tak Lena, která na antidepresivech mohla pít akorát minerálku a měla spousty volného času, v reakci na jejich rady a odsudky už jen nepřítomně přitakávala. Krčila rameny. A co asi tak měla dělat? Stejně ničemu nerozuměla. A sobě už vůbec ne. Věděla jenom, že by to všechno potřebovala zahalit nějakým tmavým, vzdušným

závojem nebo obvazem a nedívat se. Na tu hnisavou ránu. Nepítvat se v tom, co umřelo. Umřelo a basta. Jednou to přece musí přestat krváčet. Už je to mrtvé! A jestli náhodou není, pracuje se na tom. Ať to jen pěkně vyhnisá!

Když Lena poprvé uviděla Nora Štajnera, jak ji upřeně pozoruje z malé dětské židličky v kanceláři vydavatelství, kde už skoro dva roky pracovala, odvrátila zrak. Uhnula. Viděla v něm přízrak. Šedý stín. Viděla v něm dalšího raněného, komplikovaného a stárnoucího tvora podobného Karolovi. A udělalo se jí nevolno. Mdloby jí zakroužily kolem hlavy a úzkost zapištěla do uší jako šedá myš. A od té doby se před Štajnerem cítila jako na jehlách. Musela se mít pořád na pozoru.

Měla toho všeho dost. Žila si svůj tichý, do sebe uzavřený život rekonvalescentky, předčasné stařenky. Navenek, v zrcadle, vypadala jako zdravá, mladá žena, ale uvnitř se cítila jako někdo, kdo se po těžké automobilové nehodě znovu učí chodit. Pít už nemohla, to jí zakázal doktor, a tak po večerech ani nevyhledávala společnost. Chodila na procházky, dlouhé, předlouhé, se psem se toulala po kopcích nad městem, ať chumelilo a mrzlo, nebo jen foukal silný, mokrý, bratislavský vítr. A po večerech četla knihy. A když po těch prvních, nejtěžších měsících zaslechla sama sebe, jak se při rozhovoru se starým dobrým kamarádem poprvé zasmála, jakmile uslyšela ten svůj zapomenutý smích, jakoby odněkud zdálky, jak jí tak najednou překvapivě rezonoval v uchu, jako by se jí zdál nějaký radostný sen se sólem na trumpetu, v tu chvíli konečně procitla a uvědomila si, že nic

není ztraceno. Že to mohlo všechno dopadnout i hůř. Že ona, Lena Grassalkovičová, má sice třicítku dávno za sebou, ale vždycky může začít jinak, od začátku. A najednou byla ohromně, nesmírně vděčná jen za to, že žije.

Toho dne se v kopcích nad městem poprvé po dlouhé době rozběhla. Nohy se jí rozběhly úplně samy, jen tak, samou radostí, a ona běžela zpocená do kopce a nepřestala běžet celou cestu domů.

A když se potom osprchovala vlažnou vodou, s tělem a hlavou nabitými podivuhodnou elektřinou – bylo jí, jako by v ní uvnitř po tom radostném běhu lezli nějací opilí, šťastní mravenci – když si sedla ke stolu, už nezaváhala. Rovnou se dala do psaní. Na fleku. Ruka se ani nezachvěla. Mezi jednotlivými větami se ani nemusela motat sem tam po bytě a lámat si hlavu, jak to bude dál. Okamžitě si uvědomila: Vždyť píše v jednom kuse! Celou tu dobu v kopcích, sama se svým trápením, na procházkách se psem, už tenkrát, kdy teprve všechno to svoje zoufalství jen bezhlasně přežvykovala jako nafouklá kráva, která nic nechápe, jenom tiše trpí, už tenkrát začala v duchu psát! Na všechno vzpomínat. Přebírat. Prosívat. A když teď kladla slova na papír, naprosto chladnokrevně, jakoby nic, ratata bum, obyčejnou, tlustou tužkou, jak byla zvyklá odmalička, obyčejnou tužkou, tlustou jako prst, ořezanou kuchyňským nožíkem, že bylo slyšet jen údery do stolu, ratata bum, jako když odlétají ze samopalů náboje, cítila hned, že ty její holé věty mají váhu. Že nemůže přestat. A že má mušku přesnou jako nějaká stará vojna!

Takhle začala psát povídky. Vždycky se vrhla na psaní hned po práci, ale nejčastěji si ještě předtím vyběhla do kopců i se psem. Její první povídka se jmenovala *Nesmrtelný bílý pes* a bylo v ní všechno. To, jak s Karolem dělali *Literární noviny*, dokud je nezažaloval vlivný klerikál za jednu posměšnou básničku, jak se soud vlekl, až skončil fiaskem a oni to schytali. Jak v té své malé redakci na Konventní ulici statečně bojovali, jak padali, jak si tam bohémsky užívali, až do dna. A taky o tom, jak potom živořili, hádali se, a jak je ty jejich hádky vrhaly pořád jen blíž k sobě. A když už neměli vůbec nic, jak spolu chodili prodávat třešně na trh na Žilinskou ulici ještě s tím bílým cikánským psem odnaproti, co přecházel sám přes ulici tak, že se i rozhlédl, nejdřív doleva a potom doprava, nesmrtelný bílý pes, který si je sám vyhlédl, je dva, Lenu a Karola, a držel se jich jako klíště. Při psaní se nenadále – sama od sebe – objevovala podivuhodná symbolika věcí.

Lena se snažila celý ten orchestr v sobě, celé to hejno ptáků bijících na poplach, spravedlivě krmit, aby každý nástroj měl své místo, aby každá vzpomínka, která stojí za to, živě zazářila. Jinak nic. Jen pravdu!

Občas, většinou na začátku povídky, psala málo. Celé hodiny prostála před zavřeným oknem a dívala se ven, na ulici, dokud ji myšlenky jako lační supové ke psaní samy nevyšťípaly. A potom, když se rozjela a chytila rytmus, už psala směle, vášnivě, občas až nadoraz, bez spánku, do rána. A když jí nesmrtelný bílý pes v závěru povídky umíral v náručí na schodech polikliniky, podal jí

pomocnou ruku sám velký, plačící Herbert von Karajan. Leně vytryskly slzy dojetí, když ten majestátní závěr mastila na papír jako šílená za zvuků *Dies irae*. A bylo to!

A když si po pár dnech odpočinula, hned se vrhla na další povídku, o Šošovi a Maje, svých sousedech, dvou nejkouzelnějších opilcích a ztroskotancích v Karpatské ulici, tu povídku viděla přímo před sebou, už dávno ji měla v duchu napsanou! Jen ji utrhnout, sladkou k nakousnutí, ze stromu, kde visí dávno na dosah tam, kam se nikdo nepodívá, protože všichni pospíchají jako mravenci pod pavlačemi a ani nezvednou hlavu.

Psala to všechno tak, jak to bylo, jak to přišlo, vždycky se to k ní dokutálelo jako barevné klubko, jen bylo třeba tu správnou bavlnku vytáhnout v pravou chvíli z paměti a chytit pevně mezi prsty. Potom už to šlo samo. Dny utíkaly a ona chodila na půl dne do práce, nebo si odskočila do města mezi lidi, ale za chvíli už se zase hrnula pryč, protože ve skutečnosti žila jenom v té jedné povídce, kterou právě psala.

Když si pak, celá rozparáděná, uprostřed psaní vyběhla koupit něco na zub ven, na tržiště na rohu Karpatské a Šancové, tak při čekání na semafor, v tom průsečíku reálného světa a vlastního psaní, pocítila zničehonic nepopsatelně silné, ohromující štěstí! Při pohledu na ty dojemně otlučené, nedokonalé bytosti, na domy, kde ty bytosti žily, na jejich vozíky a auta, která frčela okolo, celá dojatá tím křivolakým, živým světem, dostala najednou chuť si kleknout a políbit třeba i ten zaplivaný, rozbitý chodník, na kterém stála. To psaní! Hraničilo

s halucinací. Jako by celý svět kolem sebe dávno sama vymyslela. Jako by si ho vysnila. S tržišťem i s potácejícími se postavami nádražních opilců a spokojených maďarských stánkařů, kteří, různolící, celou zimu, mráz nemráz, prodávali med i pražené mandle a v jednom kuse vtipkovali. Se psy, se stařenkami, s reklamními agenty, kteří vždycky v poledne frajersky, jenom v saku, vybíhali na oběd z nových firem, které rostly všude kolem jako houby po dešti. To všechno bylo zapotřebí znovu zaznamenat a zachovat. Protože kdo to jinak udělá? Kdo to zapíše? Haha, samou radostí si poskočila a vběhla zpátky do vlastních domovních dveří. Vždyť je to přece tak jasné! Vždyť to je všechno už dávno tam nahoře, ve hvězdách, na půdě, stačí to odtamtud jenom vzít, zaprášené strhnout a vynést na denní světlo. Donést to zpátky lidem. Pravdivé a čisté. Jako novodobá karpatská Prométheuska!

A povídek pomalu přibývalo.

Bylo zvláštní, jak se psaním osvobozovala od Karola Postavy, od té úmorné bolesti, která po něm zbyla, a jak mu zároveň, chtě nechtě, všechno odpouštěla. Tam, kde je jen čistý bílý sníh papíru a opatrné, tiché kroky kolem něj, celé dny a noci, tam, kde se jen pomalu, archeologicky pročesává čas po tenkých vrstvách a nedá se to urychlit, protože když přijde bouřka, stejně všechno smete, tam teď svítí slunce. Tam vystupuje láska Leny a Karola z prachu jako čistá árie. Óóó! Lena dobře ví, za co všechno mu vděčí! Když psala, nic jí nebránilo ve výhledu. Luskla prstem – a hned tam byla, ve vzdálené minulosti, devatenáctiletá, různolící, zadýchaná studentka, která každý druhý den běží za

Karolem Postavou, tehdy už básníkem se zvučným hlasem, básníkem vyhraněným a pevným ve verších i v postojích, bohémským, odvážným, nestydatým básníkem, krásným na duši a stejně tak i na těle, ach, panebože na nebi, v jejích očích se tyčil se nad všemi jako Majakovskij, vyzařoval silné světlo na všechny strany, tenhle Postava, tenhle „tall, rectangular man“, jak to o něm napsaly jedny americké noviny, pořád si ta slova opakovala a dokola omílala, „tall, rectangular man“, ty noviny to tak napsat musely, protože Postava skutečně výjimečný byl, musely napsat, jak vypadá, protože byl krásný jako to, co psal! Byla posedlá vším, co bylo v něm i na něm, krásou jeho hlasu, kterým kdykoli jen tak tepal verše a nedokázal přestat, jeho rukama, kterými je psal nebo házel zmuchlané za sebe, jako by o nic nešlo, smál se a plýtvál jimi jako pánbůh, s cigaretou v koutku úst, opilý je ničil, ty své skvělé básně, a Lena potom lezla po čtyřech, sbírala je na zemi a vybírala z koše. Všechno, co po něm našla, co tenhle „vysoký hranatý muž“ napsal, ji fascinovalo, dokonce i kouř, který vyfukoval z úst, jí svítil do daleka jako světelný sloup, jako maják, když si to za ním přes celé město až z Dúbravky svištěla na in-line bruslích, prvních v Bratislavě!

Nosila mu svoje zamilované, vlhké veršičky a koláče od babičky. Vždyť jí bylo teprve devatenáct let. A on jí toho za všechna ta léta, která přišla potom, tolik dal! Všechno, co potřebovala. Nádobíčko, jak říkají mladí fetáci. Knowledge, jak to nazval božský Tony, zpěvák z Garáže, a vyslovil: *knoulidž*. I náradíčko jí dal, ano, dokonce i to, kterým teď tesala do kamene sebe samu, i to bylo jeho. I boty,

ve kterých chodila, mohly mít klidně zevnitř na jazyku jeho křestní jméno: Karol. A klidně i příjmení: Postava. Vždyť s ním přece vyrostla, u něho doma, na svět hleděla skrze jeho věšteckou kouli, byl to on, kdo jí dával do rukou kromě svého ptáka i další krásné věci, knihy a desky, od něho pochytila všechno, co dnes sama u sebe považuje za nějakou hodnotu. Dobře to věděla, že tak jako měli ve starém Řecku velicí učitelé své milované chlapce, kterým dávali ze sebe všechno a kterých se něžně dotýkali, i ona sama byla takovým jeho chlapcem! Jeho milovaným žákem. A to se nezmění. Nedá se na to zapomenout. A nikdo vám to nevezme.

Co se týče té jeho lásky, mohla jí zůstat jenom vděčná a věrná.

Jenomže život se s námi nemazlí. A Karol Postava měl i jiné ženy. Někdy Lena přišla do redakce a srdce se jí divoce rozbušilo, když v zadní místnosti něco tak zvláštně šustlo. Ani tam nešla, jen celá zkameněla. Ve vzduchu byly cítit alkoholické výpary a ještě něco. Takový ten útulný, skoro vyprchaný parfém. Jako když si spolu zevnitř zadýcháte sklo auta. V těch okamžicích si myslela, že pukne vzteky. A taky zoufalstvím. A zklamáním. Třískla dveřmi, až se dům zatřásl, vyběhla ven, rychle pryč odtamtud. Jak jí jen mohl Karol pořád tak trápit? Vždyť spolu žili, milovali se jako koně! Nebo se jí to jenom zdálo? Lena nic nechápala. Má odejít? Ale co by bez ní Karol počal? Přicházely kruté a neradostné časy. Přišla exekuce. Jedna. Druhá. To pak pil Karol najust, v záchvatech, spoustu dní bez přestávky. A když pil, tak to by „voklátil i smrtku na žebříku“, jak jí jednou v hospodě řekl kolega,

redaktor Jožko, ošklivý, malý, nešťastný mužík, kterého asi ani ta smrtka nechtěla, a proto to taky celé říkal, proto jí žaloval na Karola a ani se na ni při tom nepodíval, jenom tak úkosem hleděl na bar a zhnuseně zavrtěl malou hlavičkou.

Ale nad kým to vlastně všichni vrtěli hlavičkami? Nad Karolem? Vždyť to je básník a ti přece mají v popisu práce přefiknout každou ženskou, která projde kolem. A jako bonus jí pak věnovat básničku, aby se neřeklo.

Nejvíce ale stejně všichni kroutili hlavou nad ní, nad Lenou. Ona byla ten divný, podezřelý element. A že je pěkně vytáčela! Aby ne! Že ho pořád miluje. Že mu to odpouští, chudinka malá. Copak se zbláznila? A tak když rozzuřená Lena vzápětí vychladla, utřela si slzy i s nudlí do flanelového rukávu – už zase v Karolově objetí – zase se nechala hladit po celém těle a s dětským popotahováním odnést do postele, byli to většinou lidé kolem, cizí lidé, blízcí lidé, lidé, kteří vždycky pomohou, poradí, a když trpíte, řeknou vám, jak máte žít, tak přesně tihle lidé dali Leně jasně pocítit, že jestli toleruje – to přece vidí každý, že je Karol na ženské a že ji podvádí – jestli tedy něco takového toleruje, a přesto ho má ráda, toho děvkaře a úchyla, tak je úplně mimo. Totální ubožačka. A měla by se nad sebou vážně zamyslet, protože jinak to špatně skončí.

Na žhavé uhlíky ženské žárlivosti stačí jen jemně dýchnout, vždycky se hned rozpálí až do purpurova. A Lena přímo sálala. Jako rozpálená vatra. Až do purpurova.

Její poslední vánoční povídka toho zvláštního roku, roku bez Karola, roku planetky bez vesmírného

středu, byla krátká, ale silná. Kamarádi, kteří ji četli, se nestačili divit, kam na to chodí. Vždyť to je horor, křičeli, zakrývali si dlaní ústa roztáhnutá do úsměvu a v očích měli vylekaný výraz. A Lena jim jen mávala rukou se zapálenou cigaretou před očima, smála se a stydlivě, ale schválně i trochu s nadhledem říkala, že je zkrátka ze života.

A když šla potom z kavárny sama domů, pomyslela si: Není to nic než pravda. A v duchu si znovu prošla každou scénou. Nebylo na tom nic vymyšleného. Viděla v povídce sama sebe, jak v návalu zoufalství a slepé žárlivosti Karola, toho urostlého, ožralého chlapa, chytila a s rozběhem, celou silou své bytostné hanby – hned potom, co se dole na chodníku vztekle otočila na podpatku, vrátila se nahoru a na schodech se dokonce srazila se studentkou žurnalistiky, která se řítila ještě nezapnutá a vlhká ze dveří redakce (musela se obléct opravdu rychle, protože Lena letěla zpátky jako sršáň, jako raketa) – jak Karola, který už ji tam vítal uprostřed místnosti, potácel se dokolečka s jednou nohavicí oblečenou a namol opilý drmolil, že si snad nemyslí, že todlencto, že by v takovém stavu mohl něco todlencto, provádět s nějakou ženou, celý se kroutil a vykrucoval, potácel směrem k ní, „dyť sem vožralej, vožraloučkej sem, ty můj andělíčku zlatej“, zablekotal a chtěl se jí dotknout, blížil se k ní s tou jednou nohavicí, s tím kalným zrakem a s tak strašně frivolním falešným úsměvem, že už se neovládla, a jak se sotva držel na nohou, namol jak doga, tak s ním Lena vši silou, se zuřivým rozběhem mrskla do kouta, až přeletěl bokem přes roh stolu a skončil na zemi ve všech těch prázdných

lahvích, v bedničce na náradí a starých šanonech. Ani nevěděla, že má takovou sílu, když se tam nad ním tyčila a třásla se vzteky, a on jen těžce vzdychal bolestí, ale smál se tomu, smál se, ten kokot, ani nevěděla, že má v sobě tolik agresivity, plivla mu rovnou do tváře a procedila mezi zuby fatální kletby jako v nějaké akční komedii: „Fuj, ty vypadáš! Fuj, ty seš ale hnusnej! Jako zvrhlej, starej satyr! Doufám, že budeš pajdat až do konce svého života, ty satyre jeden zkurvenej!“

A Lenina vánoční povídka končila v čekárně na psychiatrickém oddělení Státní nemocnice, kde obrovské, obtloustlé a drsné zdravotní sestry každou chvíli odemykají jedny velké bílé dveře, jediné, které nemají kliku. Za nimi je občas, v krátkých záblescích, než vytáhnou klíč, vidět jen dlouhá, bílá řada stolů jako ve školní jídelně a za těmi stoly sedí úplně tiše, beze slova, v nemocničních županech živí roboti a hlasitě cinkají lžícemi. Zkratovaní roboti, zkrachovalí, vypálení, na odpis, pro život nepoužitelné lidské strojky, co už nemají nic, jen prázdno v hlavě, a zpod županu na hrudi a z rukávů jim trčí pokroucené, zkratované dráty. A z některých se ještě kouří! A je jich tam v té jídelně, no, co vám budu povídat, jako večer v centru, prostě plná prdel lidí.

II.

„Hm, tak s tou bych si teda dal říct!“ prohlásil Noro Štajner na adresu Beth Orton, která zpívala v klipu na monitoru Marošova počítače. „Tý bych se ani moc nebránil, kdyby se mnou chtěla strávit noc plnou vášní!“ dodal, komediálně zkrřížil ruce na prsou a podíval se na Lenu.

Beth Orton v tom klipu jela v autě, které řídil chlápek s červenou hlavou a čertovskými růžky. Podle toho, jak Beth Orton naivně koulela svýma krásnýma očima, to vypadalo, že o tom čertovi, co sedí za volantem, ani neví. Lena se po očku podívala na Štajnera, jak se pohupuje do rytmu, a napadlo ji (až nad tím musela doopravdy, fyzicky zavrtět hlavou), že je neuvěřitelné, jak si někteří chlapi fandí. Jak ho to vůbec může napadnout, toho Štajnera jednoho, lámala si hlavu, že by si právě Beth Orton akorát s ním chtěla vyhodit z kopýtka na jednu noc. Chachacha! Proboha! Vždyť vypadá jako kozel, pomyslela si. Jo, to sedí! S tím jeho bečivým, trhaným smíchem, křivýma nohama nacpanýma v úzkých, bledých džínách jako v roce 1977. Normální kozel! Až jí ho přišlo trochu líto, kozla vypeľichaného. Balila si svých pět švestek ze stolu a už by byla nejraději vypadla, jen se ještě chtěla trochu pokochat vlastním trefným přirovnáním, a tak po tom kozlovi starém, Štajnerovi, zvědavě pokukovala.

Měla dobrou náladu. Děly se totiž různé podivuhodné věci. Neskutečné věci. Svět se otevíral.

A Lena začala pomalu vylézat z ulity. A vystrkovat růžky.

Především přestala brát léky. Na posledním sezení jí psychiatr, doktor Malkovič, poblahopřál a řekl, že by dal „levou zadní do ohně“ za to, že se její psychický kolaps už nevrátí. Lena si ho hned začala představovat jako kentaura, za tím jeho lékařským stolem a v tom bílém plášti, který jí šarmantně věnoval svou levou zadní nohu, ale doktor Malkovič už vstal, podali si ruce a po dvou letech vzájemné, dvoustranné spolupráce se rozloučili. To je, panečku, chlapík, napadlo Lenu, která už měsíc nebrala žádné léky, když se ho dotkla a jejich pohledy se setkaly. Škoda, že je ženatý, ale vždyť přece všichni takoví muži, co jsou trošku k světu, jsou dávno ženatí. No nic, mávla nad tím rukou a plachtila dolů po schodišti pavilonu D Státní nemocnice. Svět se jí otvíral z docela jiné strany! Její život nabíral otáčky a nový, nečekaný význam. Jako by se zase celá osmělila. Narovнала se. Zvedla hlavu. Podivuhodné, radostné a i trochu směšné myšlenky táhly tou její vzpřímenou hlavou. No tohle! říkala si. Ona, která vždycky chtěla psát jenom básně, tam na periferii literárního světa, na okraji okraje, skrytá, nepoznaná, a tohle se jí přihodí! Cítila se najednou jako vyměněná, hrdá na své nové povídky. Něco jako sláva, nebo alespoň její matný příslib, něco zkrátka viselo v jarním vzduchu, bez léků na spaní a antidepresiv, a unášelo ji přes Špitálskou ulici a dál do centra. A veselá Lena se tomu vůbec nebránila.

Všechno to začalo její vánoční povídkou. Na Marošovo naléhání jí Lena poslala do časopisu *Sezam*.

Literární časopis *Sezam* nebyl žádné terno, četlo ho jen pár literátů, ale aspoň někdo. A za povídky platili slušné honoráře, což taky nebylo úplně k zahození. Lena se svým polovičním úvazkem za to byla vděčná. Ačkoli pracovala už léta v *Literárních novinách*, s penězi za psaní vůbec nepočítala. Ani ji to nenapadlo. Maroš měl pravdu, publikovat je potřeba, pár lidí si tě všimne – a opravdu, pár lidí si její povídku přečetlo – a našli se i takoví, co Leně napsali, že jim pomohla. Pomohla jim! V životě! Dostala dva krásné, obdivné maily. Za jedinou povídku! Lena, která psáním vlastně jen pomáhala sama sobě, byla nadšená. Dojatá. Jako by se najednou stala nějakou velice potřebnou válečnou zpravodajkou, anebo alespoň obvazovačkou raněných na minovém poli! Maily si uctivě uložila do zvláštní složky v mailové schránce. A v duchu si slíbila, že bude dál sloužit všem raněným, co jí síly stačí.

A potom přišel ten podivuhodný telefonát.

„Haló, haló!“ ozvalo se v jejím mobilním telefonu, když přijala hovor od neznámého čísla. „To je paní Lena Grassalkovičová?“

„Slečna,“ opravila toho pána s příjemným basem. A hned zvesela dodala: „Ano, to jsem já. A vy jste kdo, jestli se smím zeptat?“

Z hlasu se vyklubal renomovaný český filmový producent Vít Svítecký. Uf! To se jí snad jen zdá?! Vždyť ho zrovínka včera viděla na návštěvě u kamarádky v televizi jako hosta slavné české talkshow *Do křesel!* Lena párkrát polkla nasucho, než se vzpamatovala. Pochopila, odkud fouká vítr, tedy odkud má ten pán její telefonní číslo, a poslechla si celý

příběh o tom, jak její vánoční povídka z časopisu *Sezam* přebral nějaký český časopis, samozřejmě bez jejího vědomí, no a její překlad do češtiny, také bez Lenina vědomí, dávali celé dvě hodiny na stanici Vltava v tom krásném, podvečerním čase, kdy je Praha celá zacpaná čekajícími auty, všichni řidiči přeladují rádio a hledají něco, co by stálo za poslech. No a pan producent Svítecký také uvízl v zácpě a šťastnou náhodou si naladil stanici Vltava ve chvíli, když Lenina povídka právě začínala. A to ještě není všechno! Potom, za soustředěného poslouchání povídky, dorazil pan producent domů, za Prahu, do svého domečku, ale zůstal sedět v autě, dokud povídka neskončila, jen zaparkoval a poslouchal, aby tu skvělou povídku mohl nerušeně doposlouchat celou až do konce, protože je úplně fantastická, prostě neuvěřitelná.

Uf! Lena nevěděla, co na to má říct, srdce se jí rozbušilo, jen poděkovala velkému producentovi za takovou pochvalu. Začala se cítit trochu zmateně. Nepřehánějí to všichni s těmi komplimenty? ptala se sama sebe, když během toho noblesního telefonátu sledovala, jak plesnivá omítka ze stropu opadáva na práh dveří kanceláře.

„Chtěl jsem se vás zeptat, paní Grassalkovičová, tedy slečno Grassalkovičová, máte ještě nějaké jiné povídky?“ ozvalo se pak z telefonu po krátkém, zdvořilostním odkašlání.

A tak ještě toho dne poslala Lena všechny svoje povídky, za hlasitého Marošova povzbuzování, ještě toho samého dne je všechny dala dohromady, vytiskla, nechala svázat a poslala slavnému českému filmovému producentovi a lovcí talentů

jménem Vít Svíteký. Protože to tak chtěla. Chtěla mu je poslat jako vlastní knihu.

A krátce nato začala psát pro Svítekého scénář. Práce jí šla rychle od ruky, už to nebylo to namáhavé lovení ryb z hlubin vlastního Černého moře jako při povídkách. Bylo příjemné vybírat všechny postavy a situace, rozložit je v čase, v přesně popsaných scénách, pohrát si s dialogy, škrtnat, přepisovat. Některé věci bylo potřeba vymyslet úplně jinak. Něco změnit, něco vyhodit. Ale Lena měla spousty nápadů, byla psaním přímo posedlá a změnám se vůbec nebránila. Ráda potom s panem Svítekým všechno probírala. Vždycky, když mu něco poslala, netrpělivě čekala na dlouhý telefonát, ve kterém rozeberou každý detail a budou spolu soutěžit při řešení problému „film versus literatura“, pokud nějaký vznikne. Bylo to vzrušující. Za pár měsíců byl scénář hotový a pan Svíteký už si v telefonu lámal hlavu, komu svěří režii filmu. To Lenu ani trochu netrápilo. Vždyť o Svítekém kolovaly fámy, jaký má talent a čich na lidi! Měla k němu naprostou důvěru.

Jenomže když potom Lena poprvé režiséra svého budoucího filmu uviděla, byla zděšená. A zklamaná. Bublina splaskla. Čerstvý absolvent FAMU, nevýrazný a nechutně servilní mladík, který si vydělával točením reklam, jí připadal prázdný jako sud. Jako nějaký mladý snaživce, co na všechno dopředu přitakává. Po celou tu dobu, co se s ním a se Svítekým bavili na první schůzce v kavárně Louvre, nemohla se Lena zbavit pocitu, že ten člověk je z gumy. Díval se na ní zpoza neproniknutelné masky, takové té věčně vysmáté tvářičky

přerostlých dětských filmových hvězd. Tohle že má být režisér jejího veledíla, jejího povídkového filmu, z něhož přímo prýští a stříká nelítostný život? Představovala si ho úplně jinak. Jen co se seznámili, tak tenhle nadějný český režisér pateticky, s hlavou nakloněnou na stranu, prohlásil, že jeho život je jen film a film je „víc než život“. No těbůch, pomyslela si Lena. Další ubožák. Film je víc než život! Cha! Kdes tohle vyčetl, ty chudáku? chtěla se ho Lena zeptat, ale pak to radši spolkla. Jen sklopila oči a neříkala nic.

Když Svítecký uviděl její strašlivé rozčarování, ubezpečil ji – zatímco si režisér odskočil vyřídit telefon – že je to vynikající filmař a řemeslník, a nic víc že nepotřebují. Že je důležité, aby se režisér pevně držel scénáře, a to že tenhle Zdeněk Rychlík zvládne naprosto bravurně. Svítecký vypadal spokojeně. A tak se Lena už dál o film nestarala. A vrátila se domů, do svého života.

Co ji začalo zajímat úplně nečekaně, za čím otáčela hlavu jako slunečnice, až si to musela sama uvědomit a přiznat, a vzápětí i skrývat, byli mladí muži. Ty vago! Pro Lenu to bylo něco úplně nového a nevidaného! Sotva přestala zobat tabletky, okamžitě se v ní probudil život. Pod antidepresivy spala její přirozenost celé dva roky útulným zimním spánkem, zmražená jako jezero pod ledem. A jen co led roztál, všude kolem bylo jaro, svět se otevíral, veselé ryby živých představ začaly vystřelovat vzhůru. A tehdy se zčistajasna míhaly na hladině jejich erotické, nahé záblesky a přepadávaly Lenu na každém rohu jako malí bojovníci džiu džitsu.

Kdykoli se na rohu Panenské, když si to šinula domů z vydavatelství, vynořil muž v jejím věku, nebo i mladší, podíval se na ni pronikavým pohledem, a dokud ho nedohnal synek na koloběžce, krátce se na sebe zahleděli. Občas se jí až zatajil dech. Jak byli tihle tatínkové najednou krásní! A odkud se brali? Byly jich plné ulice, jako kdyby zničehonic vykvetli se začínajícím jarem, někde je nabírali bagrem a potom po jednom vysypávali z plných nákladáků jako pevná, zralá jablka každý den po škole po celé Bratislavě! Co se to s ní děje? Lena si v jediné vteřině, v náhlém závanu smutku, který jí prolétl myslí, jako když vás prašivým křídlem ovane holub, uvědomila pravdu. Že jí asi něco uteklo. A je to nenávratně pryč. Táhlo jí hlavou, jak a kam se rozkutálela všechna ta léta, ta jablíčka, zatímco ona slepou láskou zbožňovala básníka Karola Postavu.

Všichni její vrstevníci se oženili a zmizeli kamsi do tepla vlastních rodin, a teď, když je potká, připadají jí tak nějak krásnější, jakoby ošlehaní větrem, spokojení a šťastní, s velkými, krásnými dětmi, se kterými si povídají tajuplnou kamarádkou řečí jako v pohádkovém filmu, na který má ona vstup zakázán, nemá nejmenší šanci ho uvidět. Chovala přímo zbožnou úctu k těmto novým, dávným kamarádům a jejich uspořádanému, vyrovnanému životu, jak ve skutečnosti, tak i na facebooku, ano, přesně takovému, jaký má život být, a ne tomu rozčepýřenému, rozházenému, divokému šílenství, jako byl její život – jako když rozpícháte nožem polštář, až z něho lítá všechno peří, úžasně, romanticky, jako u Jakubiska, ale potom celá ta paráda stejně

splaskne a zůstane po ní jenom ten propíchaný, starý polštář.

Čas od času začínala cítit jakýsi prašivý smutek.

Ale život, ó ano, život, ten milý a milosrdný lékař, poskytl v té chvíli Leně další injekci proti bolesti. Tentokrát ne při psaní povídek, ale v podobě tučného honoráře za filmový scénář. Lena, která si celá léta kupovala jen to, co nezbytně potřebovala, a vydělávala sotva na slanou vodu, aby ve volném čase mohla psát básně a svobodně tvořit, si na jednu mohla dovolit rozšafně provětrat šatník. Mohla rozhazovat. A co je pro ženu lepším lékem proti depresím a smutku ze stárnutí, než se trochu omladit? Vyhodit si z kopýtko?

A tak když si konečně, po všem tom psaní o trápení i trápení s psáním, vyrazila na slavnou premiéru svého prvního (a možná i posledního – kdoví?) hraného filmu do matičky Prahy, Prahy stocekaté, matky všech odvržených slovenských siroteků, když si to šinula přes Bratislavu na nádraží, vypadala k světu. Vypadala dost dobře. Jako úspěšná, svěží, sebevědomá žena něco po třicítce. Jako když se hvízdne. Frajersky a silně, bez prstů, jen tak mezi zuby. Nenápadně, ale stejně je to slyšet na celou ulici! Tak jí to slušelo.

Premiéra se konala v útulném sále jednoho z menších pražských kin, které se jmenovalo Orloj. Jakmile se Lena ubytovala v hotelu a sotva se stihla vysprchovat, už jí volal Svíteckého asistent, milý a sympatický človíček jménem Petr Kosa, kouzelný, až pohádkově maličký chlapík, že už si pro ni jde. A když Lena vyšla ze svého pokojíku v přízemí a uviděla jeho drobné nožky,

jak se míhají před recepcí hotelu Salvator, užasle si pomyslela, že tenhle pan Kosa si možná jen odskočil z role pikolíka z Hrabalovy knihy *Obsluhoval jsem anglického krále*.

Praha, Praha, Praha, všude kolem je krásná, hrabalovská Praha a v ní Petr Kosa, její tajný pikolík, vždy uctivý a slušný, sympatický, veselý človíček, který nikdy neztrácí dobrou náladu, ani když dělá sedm věcí najednou, telefonoval a doladoval veškeré záležitosti, jen aby všechno na premiéře klaplo a on aby tu byl jenom pro ni. Dokonce jí otevíral dveře u taxíků, na což nebyla vůbec zvyklá, a tak se o něj tak trochu bála, aby ho ta premiéra nevyčerpala a nezničila. Jenomže Kosa byl nevyčerpatelný.

Když večer dorazili do kina Orloj, foyer už se plnilo lidmi. Na stolech sklenky na šampaňské a víno, livrejovaní číšníci, všechno tip top. Když Lena uviděla v hloučcích postávat všechny ty decentní, vyšňořené lidi v motýlcích a večerních róbách, prudce se jí rozbušilo srdce. A lidí přibývalo. Kosa ji každou chvíli zatahal za rukáv, a když se k němu naklonila, pokaždé jí pošeptal do ouška nějaké známé jméno a pohodil tím směrem svou zastřiženou bradkou. Lena se nevyznala ani v hercích, ani v režisérech, ani v celebritách, vždyť doma neměla televizi. Celá ta maškaráda slavných jí byla cizí, a tak pokaždé jen zdvořile přitakala, anebo při těch Kosových nenápadných posuncích upozorňujících na celebrity vydala jen tiché „ááááá“. Byla úplně mimo. Cítila se jako někdo, kdo je skoro slepý a zapomněl si doma brýle. A zničehonic se to stalo! Až se jí podlomila kolena.

Najednou ho zahlédla a překvapením jenom vydechla. Herec Kostecký! Staříčský, už úplně šedivý pán, Mojmír Kostecký, slavná legenda všech těch zbožňovaných starých českých filmů. Stála u něj, u dědouška, docela blízko, až se ho téměř dotýkala, a zhluboka vdechovala ten pocit. Byl idolem jejího panenského milostného světa, chodila na všechny filmy, ve kterých hrál, do kina Mladost, chodila jenom na něj a často už ani nesledovala děj filmu, měla oči jen pro něho, úplně se ukájela podivuhodnou krásou tohoto muže se zvláštní, nepochopitelnou tváří, tak ošklivou, zjizvenou, až byla svůdná, tím zahnutým nosem a každým gestem věčného „padoucha“, které Kostecký vždycky tak bravurně a bezostyšně předváděl světu! Je to možné, že tu teď u něho stojí? Takhle blizoučko? Před premiérou filmu, ke kterému sama napsala scénář?! Není to omyl? Není to jen nějaká „shoda náhod nebo chvilková roztržitost osudu“, jak napsal velký básník a „padouch“ Válek? Není to jenom sen?

Rozhlédla se kolem sebe a trémou jí vyschlo v ústech. Panebože! Všichni tihle lidi! Co tu mezi nimi dělá? Cítí se tu jako nějaká žebračka. Ale už je tu Svítecký, který na všechny strany vítá hosty a líbá dámám ruce, a už ji bere za loket do sálu a ukazuje, kam si má sednout.

Lena znala scénář nazpaměť, a když zhaslo světlo a ztišil se všechen ten velkolepý šum, ulevilo se jí. Teď už bude jen nerušeně a ze skrytu sledovat něco, co dobře zná, a opájet se. A když se po dramatické smyčcové hudbě na úvod na plátně konečně objevil titulok LÁSKA JE SLÍPKA, myslela si, že moc

dobře ví, co přijde. Jednoduchá scéna, ve které se Karol a Lena nečekaně potkají pozdě večer v redakci a v krátkém, veselém dialogu zazáří jejich láska.

Jak velké však bylo její zděšení, když v roli Karola uviděla stokrát převařeného a lidsky i profesionálně dávno zkompromitovaného herce, který snad kromě příšerně trapné, vyloženě podpásové televizní talkshow a proslulých opileckých afér už opravdu neměl světu co nabídnout! Nedomázala si hned vybavit v paměti jeho jméno, ale když se v prvním detailu Karolovy tváře na plátně objevil jeho mastný ksicht a z pusy mu zazněla ta první replika: „Kde všichni jsou? Nechali nás snad tady, ať si zašoustáme?“ (původně ve slovenštině zněla: „Kde sú všetci? Nechali nás tu, nech si zatrtkáme?“), Lena tiše vyprskla. Smíchy. Byla v šoku. Zděšená. Jenomže v celém sále byla nejspíš jediná, komu to přišlo tak příšerné, že to bylo až směšné, a tak si nejspíš všichni mysleli, že si jenom kýchla.

Herec – Kahan, ano, tak se jmenoval, Kahan – stál ve dveřích přesně tak, jak to bylo ve scénáři, až na to, že úplně jinak. Jako by nebyl normální. Stál tam příšerně strojeně a nepřírozně, s rukou v kapse a hlavou divně nakloněnou na stranu, hleděl směrem ke stolu na spící krasavici, mladou herečku, která měla představovat Lenu, a v ústech si přehazoval nějakou zápalku nebo párátka, aby bylo vidět, jaký je frajer. Větší banalitu ani nešlo vymyslet. A když zadeklamoval tu strašidelnou první repliku a s patosem barda, nebo spíš stoletého ochotnického harcovníka, pohnul se směrem ke spící krásce, ukázal se celek a herec Kahan si

velkým obloukem přehodil nohu přes opěradlo židle a usedl. Jako starý baleták!

Lena v hledišti jen otevřela pusu a vyloudila tiché, zoufalé zasténání. Srdce jí bušilo jako splašené. Měla pocit, že se jí to jen zdá. Bylo jasné, že všechno je jinak. Že repliky sice sedí a postavy zdánlivě také, ale to, co se odehrává na plátně, je úplně o něčem jiném. Umělé, afektované divadýlko!

To, co se jí v následujících okamžicích rozpoutalo před očima, ji s každou větou bodalo do hrudi jako nůž. Tisíce nožů! Vždyť přece ty dialogy, panebože, ty byly ve skutečnosti hravé, rozpustilé, o nic v nich nešlo, Lena s Karolem vtipkovali, kroužili kolem sebe a pohazovali si slovy jen tak, bez skrytých dvojsmyslů, ne jako ty patetické, dýchavičné kreatury tam nahoře na plátně. Kráska, která měla hrát Lenu, měla v jednom kuse pootevřenou hubičku, vyšpulenou jako šuplík. Byla ordinérní. Krásná, ale už po pár záběrech nezajímavá. Nudná. A co to tam, proboha, pořád vyváděla ta kamera?! Lena si živě představovala, jak to mohlo vypadat, a věděla bez nejmenších pochybností, že to mělo být natočené jinak, prostě úplně normálně, jako rozhovor dvou lidí v místnosti, kde se spolu cítí jako doma, něco jako Jarmuschův film *Kafe a cigára* nebo cokoli podobně jednoduchého: obyčejný celek, obyčejný detail. Jenomže tady už v první scéně kamera lítala kolem těch dvou jako splašená a člověk vůbec netušil, kvůli čemu, proč, a o co tu vlastně jde. Scéna vypadala jako rozhoupané patetické drama, kde kolem sebe krouží dva smrtelně vážní supové a třetí je natáčí. Z kamery bolela hlava. Lena byla už po téhle první, komplikované scéně zoufalá.

A jedno věděla jistě: jiné už to nebude. Ani v těch dalších povídkách. Jiné to být ani nemůže. Někdo ji prostě špatně přečetl, úplně se s ní minul. „Někdo si tě tu špatně přečetl, andělíčku!“ ozval se jí v hlavě posměšně cynický hlas Karola Postavy a Lena se v tom čalouněném křesílku kina Orloj pomalu začala hroutit sama do sebe.

Povídka o Šošovi a Maje byla sice míň patetická, ale i tady Lenu čekalo jen zklamání. Okoukané tváře a herecká šmíra, šmíra, šmíra... A aby toho nebylo málo, děj doprovázely úplně nesmyslné animace. Už ani nevnímala scény a dialogy, tak jí to všechno plynulo před očima jako něco převarěného, vyždímaného, marného, zbytečného jako ve zlém snu.

Ve třetím příběhu sice zazářil herec, který hrál vydavatele Wolfa, hrál ho dobře, faustovsky chlípně, se smyslem pro humor, a Lena si hned vzpomněla, že v sále sedí staříček Kostecký a snad alespoň tuhle epizodu by mohl ocenit, jestli už dávno nespí. Jenomže když se u Wolfa objevil ošklivec Jožko, Lenin kolega, ten ubohý redaktorský skřet v podání jednoho urostlého krasavce – sice s podivným, úchylným knírkem, ale stejně ohromný fešák, na kterého přece musí ženy letět – nechápala už vůbec nic.

Zato diváci kolem ní, diváci v sále, se očividně dobře bavili, film prožívali a zdálo se, že ten tříkrát převarěný čaj nikomu nevadí, ani ty avantgardní výblitky a nepřírozeně šaržovité přehrávání. Dokonce měla pocit, že se smějou něčemu, čemu ona nerozumí, protože to tam původně vůbec nebylo, že se smějou něčemu, co je tam navíc.

A tak začala podezírat samu sebe, že vadná bude asi ona, nebo že ten film prostě vnímá moc vypjatě a není schopná na něm nic ocenit. A co když je ještě ke všemu ješitná? Co když si to všechno představovala podle sebe, a když to tak není, je hned rozčarovaná? Jenomže stejně si nemohla pomoci. V hloubi duše cítila, že film je zkrátka slabota. Ambiciózní rádobyumělecký paskvil. Povznesený a prázdný. V závěru povídky, kdy Wolf Lenu svádí, ve scéně, kdy jí sundá kalhotky a přečte z nich nápis *Sunday*, se ve filmu nečekaně zřítily hromada židlí naskládaných na sebe u skladu, kde si to ti dva právě mají rozdat. Když se židle s rachotem zřítily, sál zaburácel smíchy a dokonce se ozval i krátký, spontánní potlesk. Lena měla pocit absolutního odcizení. Měla pocit, že snad jen ona jediná tam sedí tuhá hrůzou, zhnusená a vůbec jí to nepřipadá směšné. Špatnej, špatnej, špatnej vtip, říkala si v duchu. Když místo sexu padaj židle, tak to už je fakt špatný. To už je fakt v prdeli, jak by řekl Karol Postava.

Na konci filmu, když hřmotně proběhly i titulky s jejím ubohým jménem, celý sál vstal a věnoval snímku obrovský, hromový aplaus. Sálem zněly výkřiky „bravo!“ a Leně připadalo, že už se z toho v životě nevzpamatuje. Bylo jí do pláče, ale jakmile ucítila v krku vlastní zasténání, v tom patetickém ovzduší plném dojetí jí to přišlo směšné a tak nějak zkurveně absurdní zároveň, až jí bolestí a ze samého zoufalství vytryskly slzy. Přesně jak se na dojatou scenáristku po premiéře prvního filmu sluší – zkrátka fraška až do konce!

Její rozpaky a slzy v očích si potom Svítecký vložil jako osobitý projev dojetí skromné autorky. A zaražená, zmučená, do sebe schoulená Lena ho vůbec neměla sílu přesvědčovat o opaku. Jen se vymluvila, že na tiskovku zítra asi nepřijde, protože musí uhánět domů. Zato se rychle vrhla ke stolům s vyrovnanými sklenkami vína. Jako vyprahlá Sahara do sebe otočila první sklenku a zapila ji minerálkou. A vzápětí další. A to už ji Svítecký dokola představoval všem těm významným lidem, dámám s perlami na vrásčitých krcích, které stále žasly a zvedaly při tom hlavu jako krůty, hercům, extravagantním mladým kritikům s nagelovanými vlasy, kteří jí kladli únavné otázky, zatímco ona, vyčerpaná, zklamaná na nejvyšší míru a podvedená vlastní naivitou vůči celému filmařskému světu, naslouchala – jedním uchem dovnitř a druhým ven – tirádám o tom, jaký byl film skvělý, jak všichni oceňují její „ryzí dialogy“ a jak je to úžasné, že k nim do Prahy díky jejímu scénáři konečně zavál opravdový, upřímný, lidský a divoký „východní vítr“, který už ta jejich ospalá, nachmelená metropole potřebovala jak prase drbání. Lena se jen klaněla a zmateně děkovala na všechny strany. A zoufale, po očku, pokukovala po číšnicích s vínem.

Vtom si všimla herce, toho krasavce, který hrál ve filmu ošklivého Jožku, teď už bez úchylného knírku, jak na ni upírá vážný pohled. Možná ji upoutala jeho přirozená krása a zvláštní hrdost v atletickém držení těla, ale asi ještě víc ta smrtelně bledá vážnost, s jakou na ni pohlédl. Vůbec se nesmál ani neusmíval, jako by ji už dlouho upřeně pozoroval a nic mu neuniklo. A když se jejich

pohledy setkaly, decentně jí kývl hlavou na pozdrav a zvedl sklenku k přípitku. S formální úctou. Jako by přesně věděl, o koho jde. Nehnul při tom ani brvou, nebyl v tom ani náznak úsměvu nebo sympatie. Nic, co by mělo vyjadřovat uznání za vykonanou práci. Co však bylo zvláštní, že – stejně jako Lena – vypadal otřesený a znechucený.

Anebo se jí to jen zdálo? Zběžně ho zhodnotila. Byl to vyložený hezoun, jeden z těch nápadně krásných mužů, kteří bývají svou krásou až odpudiví, jako upíři. Ale ten jeho pohled bez stínu přetvářky, ten ji zasáhl. Mluvil jasnou řečí: prožívá znechucení, a ne radost z premiéry. Možná je nás tu takových víc, pomyslela si Lena a rozhlédla se po místnosti.

Většina lidí už odešla, někteří byli na odchodu a ostatní vesele bzučeli jako v úlu, lehce rozjaření vínem. Leně už se tu dál tajtrdlíkovat nechtělo. Všechny konverzační síly ji opustily. Vzala si ze stolu minerálku a vyšla ven na vzduch.

Sedla si rovnou na obrubník. Z kabelky vytáhla krabičku a zapálila si. Z nikotinu se jí příjemně zatočila hlava a díky cigaretě i vínu pocítila okamžitou, krátkou úlevu od bolesti a napětí. To bude z ostudy kabát, pomyslela si a už v duchu viděla všechny ty ošklivé Jožky a podobné cyniky, jak si na ní zgustnou. Už viděla ty tváře, ty úsměvy, které nic neřeknou přímo, ale mluví jasnou, potměšilou řečí masek. V duchu se před nimi obhajovala, že to, co napsala, bylo něco úplně jiného než to, co viděli ve filmu, ale bylo to marné. Jejich škodolibé úsměvy jí jen naschvál důrazně přitakávaly, jako by říkaly, no jasně, to si piš, hahaha, to určitě,

vysmívaly se jí, a Leně z toho bylo ještě hůř na duši. Nemá to cenu. Nic ji nezachrání. Jediná šance je hodit to za hlavu, jít dál a nějak to zkusit přežít.

Rozhlédla se kolem sebe. Venku vonělo jaro. Byla tma, před ní malé náměstíčko, kde právě nějaký pes očůrával křoví. Paní, která ho venčila, si taky zapálila cigaretu. Obyčejný, normální svět. Jaká úleva! Jak je celá tahle sláva směšná! Je to ubohý podvod, napadlo ji. Vždyť je to celé jen trapné zklamání, a nic víc! Někdo někoho použije, a to je celé. „Sežrat a být sežrán,“ řekla si v duchu zhnuseně. Cítila se zase sama sebou, poctivě zklamaná. V tom pocitu byla doma. Byl to důvěrný pocit vstřízlivění. Típla cigaretu a vrátila se dovnitř.

Vzala si ze stolu víno a přistoupila rovnou ke krasavci. Pil jen minerálku, zrovna si naléval do prázdné sklenky. Jakmile před sebou spatřil Lenu, hned ji postavil na stůl. Až měla skoro pocit, že zasalutoval a srazil před ní podpatky jako voják. Představil se jako David Váchal a podal jí ruku. Takhle zblízka byl ten její krasavec neobyčejně uctivý – a co ji hned praštilo do očí – až přehnaně skromný. Takoví hezouni přece nebývají skromní, říkala si, když mu podávala ruku a povídala, jak se jmenuje.

„Vám se ten film líbil?“ zeptala se ho rovnou, bez okolků.

„To samé jsem se chtěl zeptat já vás!“ odpověděl hezoun a s chutí se zasmál, nahlas a nenuceně, jako když z křoví najednou odletí všechny vrány. Nečekaně znělý a smělý krasavcův smích a jeho slonovinově bílý chrup, pod kterým najednou stála jako

pod malou bílou klenbou, ji oslnily. A že se bylo na co dívat, takhle zblízka, až se zastyděla, když si uvědomila, že herec je takhle naživo a zblízka ještě krásnější, že je neuvěřitelně, přímo jiskřivě krásný! Až se jí roztřásla kolena. Najednou byla v rozpacích z toho, jak se k němu tak suverénně přifařila, musí vypadat jako nějaká koketa, a dokonce jí blesklo hlavou, že by se měla rychle zase vypařit. Hezouny, upřímně řečeno, nikdy moc nemusela, nepřitahovala ji fyzická krása dokonalých manekýnů z časopisů, jejich svaly a dokonalé úsměvy, ani nic jiného. Ale jak tam tak stála po tom špatném filmu, nechtělo se jí od toho jeho smíchu hned utíkat. Bylo příjemné a dokonce ohromně zajímavé, vidět jednoho z těch dokonalých filmových herců úplně zblízka. Prohlížela si ho jako nějaké přenádherné zvíře. Lámala si hlavu, jak asi může být starý. Byl o dost mladší než ona, klidně třeba o deset let, ale když zvažněl, v jeho bledé tváři, lemované hustými, havraními vlasy, bylo něco, co ho dělalo starším. Co to jen bylo? Nějaké napětí? Bolest? Návist? Rozhodně něco mimořádně urputného. Když zmlkl, bylo vidět, jak mu na silné sanici pracují čelisti, a potom tiše, naléhavě a s pohrdavým zasyčením řekl: „Ten film byl prostě příšernej.“

Lena na něho překvapeně pohlédla: „Vždyť jste v něm hrál!“

Herec mírně zvedl hlavu a hrdě, jako kuň, kterého jen tak nechytíte pod krkem za uzdu, s ní trhl. Až mu z tmavých očí vyšlehly blesky: „Jo. Hrál jsem v tom. Vy jste to zase napsala.“

A David Váchal na ni upřeně pohlédl a s veškerou tou svojí bledou zarputilostí dodal: „Napsala jste

to fantasticky. Když jsem to poprvé četl, normálně jsem se rozbředl. Ale ten film – to je něco příšerného. Je to výsměch, urážka vaší práce.“

Bylo to jasné jako facka. Až se překvapeně rozhlédla dokola, ale nikdo si jich nevšiml. A potom mu zblízka, důvěrně řekla: „Pojďme se nahoru napít. Nejdeš? Nejdete? Snad si budeme tykat, ne? Ahoj, já jsem Lena.“

Z té jeho přehnané a vážné úcty byla zmatená. Choval se podřízeně, jako voják s nižší hodností. A to ji uráželo, dráždilo, chtěla to napravit. Copak je už tak stará?! A přesně to mu u baru řekla, jen co si připili. David byl abstinent. Ale na znamení toho, jak si Leny váží, i z vděčnosti, že se seznámili, protože její psaní, to je opravdu něco, co ho po dlouhé době silně zasáhlo, dá si s ní gin s tonikem. Rovnou na něj vyjela, ať už toho nechá. Ať už se k ní nechová tak přehnaně uctivě. Že je jen obyčejná válečná zpravodajka z provinční Bratislavy, kterou tady jenom zneužili. „Kolik ti je vlastně let?“ zeptala se. Vyšlo najevo, že je o devět let mladší, přesně jak to tipovala. „Sedmadvacetileté štěně!“ vyhrkla naschvál až trochu teatrálně. „Ale vypadáš starší, řekla bych ti tak něco přes třicet,“ dodala podle pravdy. David přitakal: „Nevím, čím to je. Asi tím, že jsem měl v životě smůlu.“ Zasmál se tomu a zase zvažněl: „Přežil jsem komplikovaný operace. Tak možná proto. Po pádu z koně.“ A vyprávěl jí, jak hrál roli prince, svou málem životní roli, v jednom takovém pohádkovém filmu, který byl fakt výjimečný, nádherný, úplný klenot, fakticky, ve skvělé režii a v americké koprodukcii, jenomže nakonec – protože spadl z koně a těžce

se zranil, když ho ten kůň přimáčkl na nějakou překážku – z filmu nic nebylo, tedy vlastně z filmu jo, ale jeho roli svěřili jinému herci. „Trochu mi ujel vlak,“ zasmál se a chrup mu zazářil jako v reklamě na zubní pastu.

„Jestli je to pravda,“ povídá mu Lena, „tak ses s tím ujetým vlakem docela vyrovnal.“ Upila ze sklenky a pokračovala v pozorování krásného jinocha. Líbil se jí. Vůbec netoužila po tom s ním koketovat. Připadal jí se svou smůlou vyrovnaný. Chtěla si s ním prostě jen tak popovídat jako se spřízněnou duší. Cítila se s ním uvolněně a byla ráda, že na něj nemusí nic hrát. Byl oslnivě krásný, to ano, a zdál se jí i čistý a upřímný, ale to bylo taky všechno. Nepřítahoval ji. Tedy aspoň prozatím. Nikdy neříkej nikdy, říkala si. Vypadal jako krásná socha, tenhle David. A při pohledu na něj měla pocit, že je zbytečně moc zasmušilý, že to z něj cítí a měla by zjistit, proč. A vymluvit mu to, vždyť kluk jako on přece nemůže zabíjet čas tím, aby se jen tak zbytečně plácal. Takový člověk. Neuvěřitelný!

A David spustil. O tom, jak je zhnusený z celé umělecké smetánky, jaká lež a faleš v tom světě slavných vládne, a vyprávěl jí o věcech, nad kterými žasla. Sice tušila, že tam, kde je lesk a sláva, asi budou i intriky, no to je přece jasné, ale tohle?! David jí vyprávěl o spoustě nechutností, které zažil při herecké práci v divadlech a vůbec, o intrikách „v branži“, jak tomu říkal. A nevynechal ani otrávené podhoubí režiséra filmu, toho „buzeranta“ a „panáka“, jak mu říkal, kterému oba dva posloužili. On jako herec a ona jako scenáristka.

A zatímco povídal, Lena jen valila oči a usrkávala gin s tonikem.

„A proč to teda děláš?“ zeptala se bez okolků, když skončil.

„A proč ty píšeš?“ kontroval on.

„Protože to dělám ráda,“ odpověděla.

David se zahleděl někam do daleka a potom se k ní obrátil: „Když stojím na scéně nebo na place, při natáčení, jsem prostě šťastnej. Je mi jedno, co se děje v zákulisí. Když hraju, hraju naplno a nic jinýho mě nezajímá. Asi jako ty, když píšeš. Jiná věc je, co s tím psaním udělá někdo další. Ne?“

Překvapením otevřela pusu. Měl úplnou pravdu. Vždyť i ona se přece nechala zaplést do těch nechutností, o kterých tak přesvědčivě mluvil. Vůbec netušila, která bije. Myslela si, že je někde jinde. A přitom teď je do toho zamotaná, do celé té války „v branži“, ačkoli neměla ani potuchy, že existuje. Ach jo. Není to sranda. Podívala se na Davida, jak pomaličku srká svůj gin s tonikem, zatímco ona už vyzunkla druhý. „Měl bys ses na to vykašlat, když tě to tak štve,“ řekla. Měla z toho všeho oči navrch hlavy, takže se ani necítila opilá. Ještě si to bude muset nechat projít hlavou. Pro jistotu si dala minerálku. Všeho s mírou – ať tu před ním, před tím krásným ctitelem svého psaní, nepadne ze židle. „Měl bys s tím skoncovat, když je ti z toho je tak těžko na duši,“ zakončila vážně a dlaní jemně bouchla o bar.

David se na ni podíval a přimhouřil oči: „Někdy už ani nemůžu spát. Je mi z toho na blití. A už s těma lidma ani nedokážu vyjít. Nenávidím je. A oni mě taky nesnášej, přesně jako já je. Prostě

to s nima neumím. Usmívat se jako debil a lézt jim do zadku. Fuj, už se mi to hnusí. Nejradši bych s tím seknul hned zítra. Jenomže co budu dělat? Nic jinýho neumím.“

Lena na něj s úžasem pohlédla. To snad není možný! Sedí tu u baru s největším supermanem široko daleko a on jí vykládá, že neví, co by dělal, kdyby se vysral na herectví, které z duše nenávidí?! Ach jo, jak jsme všichni směšní a bojácní, napadlo ji. A přitom stačí tak málo, rozběhnout se a skočit přes tu propast na druhou stranu. Pár centimetrů!

„Poslouchej, můj milej,“ oslovila ho a důvěrně se k němu nahnula jako starší, moudrá sestra: „Není ti ani třicet a kňouráš jako penzista. Můžeš si přece dělat, co se ti zachce. O tom nepochybuješ! Upřímněj, zdравěj a čistěj člověk jako ty, a bezpochyby taky čestněj, musí přece najít odvalu odejít z tohoto světa, když se ti tak hnusí, prostě odejít, rozumíš? A začít nový život. To je přece jasný jako facka! Jenom to musíš udělat!“ řekla a rozpráhla paže jako někdo, kdo nemá – a nikdy neměl – nejmenší problém skoncovat s prohnilým životem.

David se v reakci na její rozšafné gesto rozto-mile usmál. Když neměl ve tváři stopy po těch smrtelných mukách, byl jí o hodně sympatičtější: „Panebože, takovej chlap, já se zblázním, a on se bojí, že nenajde normální, slušnou práci, kde z něj nebudou dělat kokota!“ A potom, když dopila ze sklenice brčkem poslední kapku a několikrát zavrtěla hlavou, nevěřicně dodala: „V životě by mě nikdy nenapadlo, že člověk jako ty o sobě může takhle pochybovat. Fakt že ne. Nikdy!“

David se na ni podíval a už se zase vesele smál, jako když radostně krákají vrány, takže si mohla znovu prohlédnout ten jeho krásný úsměv. Byla polichocená jeho přítomností. Přesně tak. Polichocená. Úplně se v tom pocitu čvachtala, jak ho rozesmála a jak se na ni obdivně a s důvěrou podíval. Ten krásný a upřímný člověk. A vůbec ne hloupý, uložila si svůj poslední důležitý postřeh toho večera do své už trošičku nametené hlavy.

Za barem číšníci samou nudou pulírovali skleňičky. Posledních pár zoufalců řešilo nějaký problém o kus dál, u schodiště do přízemí. Schylovalo se k poslední opilecké hádce toho slavného dne v pražském kině Orloj.

Lena s Davidem se zvedli, sešli dolů a vyšli na ulici.

Venku se do něho úplně přirozeně, kamarádsky zavěsila. Jako starší sestra s přirozenou autoritou už ho přijala za svého. Vyprovodil ji až před hotel. Těsně před vchodem se zastavil jako čestný rytíř a otočil se na podpatku: „Zítřka na tu tiskovku bys ale přijít měla. A říct jim to pěkně do kamery. Nic jim nedarovat!“

Příjemně vláčnou Lenu to nadchlo: „Uděláme skandál?“ Začala poskakovat a tlumeně křičet, že ji zneužili, předváděla Davidovi takového malého, zuřivého hitlerka, kterého na té velevážené tiskové konferenci zahraje před kamerami. David se už zase smál na celé kolo. „Ty jsi teda komediantka!“ vrtěl uznale hlavou. A Lena mu slíbila, že na tu tiskovku zítřka přijde.

„Tak to tam budu,“ řekl na závěr David vážně. Políbil Lenu na tvář jako gentleman, který nečeká,

jestli ho slečna náhodou nepozve nahoru, mírně kývl hlavou na rozloučenou a potom, když mu zamávala z recepce, odešel rychlým, dlouhým krokem do tmy.

Ráno, jakmile otevřela oči, hned si na něj vzpomněla. Uviděla před sebou tu jeho ušlechtilé vážnou, pěknou tvář, jak na ni upřeně hledí. V duchu se radostně zasmála a až potom si vzpomněla na film. Včerejší zoufalství se už nevrátilo. Jenom jeho slabý odvar v podobě tiskovky. Ale hned tam zahlédla svou novou spřízněnou duši a zahrálo ji to u srdce. Lena – ačkoli by si to ještě za žádnou cenu nepřiznala – v sobě už živila novou, světlou naději. Zářivé světlo bělostného chrupu bez jediné plomby, kterým se dnes pokochá i na denním světle, přímo proti slunci, jak se vesele a s chutí nahlas chechtá. David Váchal.

Na tiskové konferenci si dala záležet! Oblékla si ty nejkrásnější šaty, přiléhavé, černé, krátké, a k nim lodičky na podpatku, které nosila jenom při vzácných příležitostech. Rty si namalovala na červeno, aby ladily s červeným šátkem, který si uvázala kolem krku. Vlasy si rozpustila a načechrala gelem, ať se tam na té tiskovce má za co schovat, když bude třeba. A vyrazila.

Všechny ty blesky a fotoaparáty už vůbec nebrala vážně. Je to celé ubohá fraška, říkala si a sledovala, jak se novináři a fotografové – všichni čtvrtiproč v černých kožených bundách – hned po projekci filmu vrhli na Kahana s mladou herečkou. Blesky svištěly vzduchem, a když docvakaly fotoaparáty, všichni se střelhbitě vrhli tentokrát pro změnu na chlebíčky. Když je do sebe nacpali, usměvavě

hostesky je – všechny ty novináře a fotografy – ještě napojily, nalily jim kávu a potom je usadily do sedadel proti dlouhému stolu s mikrofony. Hostesky všem rozdaly letáčky se základními informacemi o filmu jako letušky záchranné vesty, aby si ti tupí, zívající a s kocovinou bojující bulvární pisálci nemuseli nic zapisovat ani pamatovat. Lena, která seděla za stolem s mikrofony vedle Svíteckého, to všechno pobaveně sledovala. Vepředu, rovnou před ní, se rozvalil nějaký nafoukaný obtloustlý kretén s obrovským fotoaparátem zvaným dělo a v jednom kuse něco pokřikoval. Dirigoval hostesky, aby mu donesly kávu a něco k jídlu, i když se mohl nacpat už dávno předtím, než ho usadily v sále. Břicho mu přetékal z kalhot – Lena už dlouho neslyšela tak nabubřelý a arogantní projev, jaký ze sebe v kulometných dávkách vypouštěl tenhle bařtipán. Nikdo si ho nijak zvlášť nevšímal. Některé novinářky vytáhly z kabelek diktafony. Některé bločky. Tiskovka mohla začít. Lena se rozhlédla po sále a konečně spatřila Davida, jak se ramenem opírá o sloup. Schválně několikrát rychle za sebou zamrkala jako mrkácí panenka a usmála se na něj.

Sálem se nesly fráze. Když Svítecký vyprávěl, jak uvízl v zácpě, naladil si stanici Vltava a objevil autorku, tak „živou a naléhavě současnou“, Lena už mu nevěřila ani slovo. O co mu vlastně jde? Chudákovi! Pohlédla na něj a připadal jí jako stoletý stařec. A došlo jí, že skrz tu jeho hroší kůži a chuchvalce chlupů v uších už stejně dávno nic nepronikne! Umělecká senilita. Tenhle přestárlý krokodýl žije po léta ve svém, do detailů vykonstruovaném schématu, a i kdyby mu do těch uší

zplna hrdla křičela, jaký je film příšerný a na míle vzdálený od skutečného života, stejně by nic nepochopil. Nechtěl by nic chápat. Jemu to všechno zapadá do sebe. Jemu to určitě všechno zapadá do interpretačních škatulek a chlívčků, které si ve svém velrybím producentenském břichu za všechna ta léta v akademickém a filmovém světě vybudoval. A s filmem je spokojený. A ještě něco, napadlo ji. Jestli má ten starý producentský pes na něco čuch, tak jsou to peníze. Nic jiného v tom není.

Hahaha, zničehonic jí svitlo. Proto tu dělá to divadýlko. Ví, že na tom idiotském filmu vydělá. Že bude vítězit na trapných festivalech.

Když si do mikrofonu nahlas otevřel tu svou růžovou, gumovou tlamu režisér, Lena zalitovala, že nemá v ruce diktafon jako ty novinářky. To byl, panečku, monolog! Tenhle zabeďněný, nenadaný snaživec měl vystavěný ohromný, přeslazený, tříposchodový dortík vlastních interpretací celého filmového světa, z něhož už jenom sbíral třešničky. Bylo skutečně neuvěřitelné sledovat umělohmotnou slovní zásobu reklamního agenta, který prošel všemi těmi „dramatickými oblouky“ vlastních upocených seminárních prací! Byl to krásný úkaz. Jako kdyby nějaký pornoherc vyprávěl o „třech rovinách“ svého díla a „elementech odcizení“, které realitu „posouvají dál“. Haha! A potom se tenhle panák, jak ho nazval David, rozpovídal o animacích, jejich „tíživém smyslu a svébytných významových segmentech“, až by se mohlo zdát, že v nich bylo cosi nesmírně zvláštního a avantgardního, a ne ty přiblblé myšky a žabkorybky, které v nich plavaly a znuděně se měnily v lidské tváře, čímž

dělaly film ještě ubožejším. Umělecký paskvil. Ach bože. Kolik jen nabízí interpretací!

Lena si lámala hlavu nad tím, proč si vybrali zrovna ji. Že by náhoda? Anebo tihle rádobyumělci perverzně vycítili šanci vydovádet se a ukojit na obyčejných scénách ze života a ona jim svou naivní prostotou přesně padla do noty?

Ani si nevšimla, že začala diskuse a mladá novinářka se zeptala právě jí. V publiku to zašumělo smíchem. Mnozí přítomní si všimli, že je duchem úplně někde jinde. Otázku jí museli zopakovat. Zněla: „Z čeho vycházíte při psaní o lásce, vztažích a o naší neschopnosti naplnění v současném životě?“

Lena jen pokrčila rameny: „Z čeho vycházím?“ zatěkala očima po místnosti. Cítila se jako ve škole: „Z vlastní blbosti,“ zaslechla, jak se její vlastní hlas tupě odrazil v sále.

„Takže námět a scénář čerpá z vašeho života?“ doplnila svou otázku novinářka.

„Jo,“ odpověděla Lena.

A to bylo všechno. Už nikdo jiný nechtěl o scénaristické práci Leny Grassalkovičové vědět nic. Tiskovka skončila bouřlivou kanonádou otázek na Kahana a mladou představitelku hlavní role. Jediní, kdo mohli v sále vyvolat skutečný skandál, byli oni dva – celebrity z bulváru. Lena by si klidně mohla vylít na hlavu krabici džusu a nedojedený punčový řez z talířku rozmazat po ksichtu arogantnímu fotografovi z první řady, a nikoho by to nezajímalo. Možná, že by ji ten kretén jednou cvaknul tím svým dělem, protože ten zákusek byl jeho, a tím by to zhaslo. Tenhle svět filmového byznysu naložený

v papíňáku značky Svítecký Production byl prostě dokonalý. Hermeticky uzavřený systém. Jediné, co se s ním dalo dělat, bylo znechuceně ho opustit.

Když Lena s Davidem vyšli ven, byla stejně vyždímaná jako včera. Obrátila se na Davida a navrhla, aby se šli někam dobře najíst. „Ať aspoň rozfofruju ty zkurvený prachy!“ hodila po něm očkem. David se zasmál tím svým krákavým smíchem a mrkl na ni: „To s tou vlastní blbostí jsi řekla dobře.“ Bylo pod mrakem, ale on si vykračoval s rukama v kapsách, jen tak v košili. „Ale nikdo se nezasmál, jenom ty,“ namítla. „Jsou to idioti,“ řekl David a navrhl dobrou, domáckou hospodu tady hned za rohem, kde se jí bude určitě líbit.

Nad jídelním lístkem Lena ožila. Objednala si pivo a guláš a podivila se, že David pivo nepije. David si objednal kolu a guláš. Při slově pivo se otřásl: „Nenávidím pivo,“ procedil mezi zuby.

„Ale když si dám já, tak ti to nebude vadit, ne?“ řekla zvesela a David už se zase smál, jako by z ní vypadlo něco bůhvíjak vtipného. Chvíli ji sledoval a pak prohlásil: „Teď bys to měla vydat jako knihu.“ A vyndal z batůžku na stůl ohmataný exemplář svázaných povídek, který poslala Svíteckému na počátku jejich spolupráce. Když to uviděla, vyjekla překvapením. David jí vysvětlil, že jakmile si přečetl scénář, zavolal Svíteckému a ten mu řekl o původní předloze – povídkách, které má u sebe. No a David je z něj, málem násilím, vypáčil. „Stálo mě to vlastně jenom pár becherovek,“ zasmál se. „Svítecký nejdřív dělal drahoty. Ale už jsou moje.“ Vytáhl z batůžku fixu a podal ji Leně: „Prosil bych podpis.“

Lena, která v životě nadávala autogramy, se nejdřív cítila dost hloupě a nepatřičně, se smíchem se bránila a říkala, že přece nebude podepisovat něco, co je jenom ručně svázané a vyjeté z počítače. Jestli jednou vydá knihu, tak potom beze všeho. Ale tohle? Díval se na ni, jako by si z něj dělala legraci. Všimla si, že oči má mandlové a tak trošičku šikmé. Ten má teda oči, pomyslela si. Extravagantní jako nějaká asijská mulatka! Až musela sklopit zrak. Kapitulovat. Vzala fixu a stydlivě napsala: *Davidovi od Leny na věčnou památku. Praha, U Vystřeleného voka. 12. 5. 2008.*

Potom si dlouhé hodiny nenuceně povídali, zatímco skvělý číšník nosil Leně pořád další a další piva, pokaždé přesně v okamžiku, když položila na stůl prázdný püllitr. David pil jenom kolu a smáli se spolu po každém vtipu, který dala k lepšímu. Z fajnového tabáku Golden Virginia, koupeného už v matičce Praze, si balila cigarety, jak byla zvyklá. Občas prohodila, že by měla s tím kouřením přestat, a v duchu si vyčítala, jak je proti Davidovi zkažená, že tolik kouří a pije, a on je sportovec, úplně čistý a bez hříchu, ale jakmile prohodila něco v tom smyslu, David jen mávl rukou, že když se opije, klidně ji do hotelu odnese na zádech, a že to udělá v rámci posilování ne pro ni, ale pro sebe. A krákavě se zachechtal.

Rozuměli si skvěle, kamarádsky a spontánně si povídali – vždycky chvíli jeden a pak zas ten druhý – o životě. A měli si toho tolik co říct! Hospoda zažívala divokou, radostnou noční špičku, i s různými excesy štamgastů, těch hrdinských žižkovských postaviček, které zničehonic vykřikovaly

své monology, jeden přes druhého, až je občas číšník musel okřikovat a krotit, případně za límec – z legrace – vyhazovat za všeobecného veselí ven. Všude byl kouř, pivo teklo proudem a bylo tam tak útulno, že kdo by chtěl teď vstát a odejít do toho tichého, solidního světa tam venku, musel by být blázen. Lena si dokonce všimla černocha s půllitrem piva v ruce, který seděl v rohu s dokonale švejkovským výrazem. Jako by ho tam, v tom rohu, vymaloval sám Josef Lada...

Když řekla Davidovi, že ten pán vypadá jako černošský Švejk nebo Švejk z čokolády, tak ho to rozesmálo, až se oběma rukama plácal do stehů, a potom se mu v mandlových očích rozšířily zorničky a řekl Leně: „To je neskutečný, jaký ty máš postřehy. To by mě v životě nenapadlo. Ale když to takhle vypálíš, vidím to najednou taky! Seš prostě geniální.“ Říkal to tak přesvědčivě, až se lekla a začala ho přesvědčovat, že jsou to jenom takový hloupý vtípky, aby ho rozesmála. Ale lichotilo jí to. Lichotilo jí, jak v ni věří, jak jí drží palce při psaní, a jak jí žere. Už ho měla přečteného od hlavy až k patě. Občas si všimla překvapivé maličkosti – jako třeba svalů u kolen. Nikdy by si nebyla pomyslela, že něco takového může být tak pěkné samo o sobě. Vždyť přece viděla v životě stovky svalnatých nohou a nic to s ní nedělalo. Asi už fakt stárne! Ale nemohla si pomoci. Když si David zapřel nohu o vedlejší židli nebo ji natáhl, uviděla, že u kolena, kde ostatní mají jen jablíčko, má ohromně vyklenuté krásné křivky a oblíny svalů, a připadalo jí to až neuvěřitelně krásné. A když si v tom hospodském teple najednou vykasal na

košili rukávy a spatřila ty úžasné, vypouklé modré žíly na předloktích, hned ji napadlo, že jsou krásné jako větve na holých platanech! To už si všim tím pohnutím z Davida a celé té neuvěřitelné, domácí útulné hospůdky s podivuhodnými obrazy od Velíška na stěnách a ještě s čímsi, co sladce viselo ve vzduchu, jenom zhluboka, z celého srdce vzdychla. Byla okouzlená. Dávno zapoměla na film a celou tu trapnou maškarádu. Tohle byl jiný, autentický svět, kam ji David zavedl!

Hosté se procházeli po hospodě sem a tam, jako doma, a občas si k nim někdo přisedl. Když se s Davidem dal do řeči místní štamgast, ukazoval mu svou maďarskou vojenskou čepici a tvrdil, že je z první světové války, seděli už s Lenou těsně vedle sebe a občas se dotýkali stehny. A jako děti, když se z lásky pošouchují, naschvál se těmi stehny pod stolem k sobě občas tiskli nebo jemně přetlačovali a zblízka se na sebe smáli, takže pro ty, co přišli k jejich stolu, už vypadali jako dva holoubkové, po uši zamilovaní milenci, co si vzrušeně cukrují v koutě, a staří štamgasti, kteří se k nim nachomýtlí, chápavě pokyvovali hlavou a chválili je, jak jim to spolu sluší. David s Lenou se tomu jen smáli a naschvál na sebe koketně mrkali. Z hospody odcházeli až nad ránem – když David zavolal taxíka, skoro svítalo.

V taxíku chytila Davida za ruku a podívala se mu do očí. „Musíš se za mnou přijet podívat do Bratislavy,“ řekla. „Přijedu, přijedu moc rád,“ vyhrkl David. „Věříš mi?“ dodal vzápětí, jako by se bál, že si může myslet, že ji jen oblbuje. Lena se na něj podívala stejně vážným pohledem, jako se na ni

díval on: „Já ti věřím!“ vylétlo z ní. A celou cestu, co se dívala okýnkem na Prahu za svítání, měla pocit, že si řekli o hodně víc, než jen to, že za ní přijede.

III.

Zaplatil taxík a řekl, že pro ni má dáreček a že teď už vlastně stejně může jet domů tramvají, protože svítá. Stáli před hotelem a David vyndal z kapsy něco jako pohlednici. Byl to směšný reklamní plakátek herecké hvězdy Davida Váchala, tak směšný, že z toho oba dostali záchvat smíchu. Ale bylo to roztomilé. Prohlížela si tu rádoby dokonalou, vyretušovanou filmovou fotku a studovala i sponzorská loga na zadní straně pohlednice, kam napsal svoje telefonní číslo, poštovní a mailovou adresu. Vyndala z tašky kožený zápisník, který pořád nosila při sobě jako správná válečná zpravodajka, a pohlednici založila dovnitř. Padla tam, do zvláštní kapsičky vzadu, jako ulitá! Ze zápisníku opatrně vytrhla stránku, což jinak nikdy nedělala, a napsala na ni mailovou adresu a telefonní číslo. David si papír strčil do zadní kapsy u kalhot.

A potom se objali. Tak bezprostředně a spontánně, že ani nevěděla, kdo koho vlastně objal, ani jak dlouho to objetí trvalo. Jako když se dvěma labutím propletou krky – tak jí to připadalo, tak čisté, lehoučké, měkké a vroucí to bylo! A potom se začali líbat. Ucítila jeho jahodové, plné rty, jak se jemně pootevřely, a hned se lekla, že pila a kouřila, že mu to přece určitě musí vadit, i když si v taxíku dala žvýkačku, ale když se odtáhla a s hrůzou v očích se zeptala, jestli mu to nevadí, řekl jen: „Ani trochu.“ A rovnou se k ní znovu přisál rty. Bože dobrý, jak jí chutnal! Ani trochu na ni netlačil, spíš jenom něžně spolupracoval, odpovídal jí jazykem,

a když se k němu pevně přimkla, teprve potom ji chytil oběma rukama pevně za zadek a přitáhl k sobě. A když v tu chvíli ucítla na břicho jeho ptáka, až ji to překvapilo, jako kdyby to byla nějaká baseballová pálka, kterou si tam zastrčil jen tak ze srandy, nebo proč, tak byl tvrdej ten jeho pták! Byla z toho úplně vedle. Přitom jí pořád připadal jemný, ne nějak přehnaně rozdivočelý, dokonce se kdesi v nejskrytější komoře mozku trošičku obávala, že co když je to takový ten váhavý střelec a ona hraje v téhle hře první housle. Když ale ucítla, že to tak není, že po ní touží, že mu z ní stojí péro jako rampa, přestože ona, Lena, je přece jen o dost starší, proboha, a ještě ke všemu má naváto, hned se celá uvolnila. A úplně se mu odevzdala. Ptáci nelžou. Chvíli se tam vášnivě, náruživě objímali a tulili se k sobě a venku zatím už byl skoro den. Byli úplně rozpálení a rozcuchaní. Pohlédla mu do tváře a zašeptala: „Pojď. Pěkně nahoru, za mnou. Takhle nemůžeš nikam jít. Nepustím tě. Pojď.“

V pokoji otevřela okno, protože tam byl zatuchlý, těžký hotelový vzduch, a zplna hrdla se napila vody z kohoutku. Byla úplně střízlivá. Okolnosti byly tak vzrušující, že alkohol neměl šanci. Alespoň jí to tak připadalo. Přistoupila k Davidovi a mokkými rty se ho znovu, stejně jako na začátku, jen docela jemně dotkla. Chtěla si ho takhle, nerušeně, v zamčeném hotelovém pokoji, pěkně pomalounku, jako nějakou skvělou kapitolu v knize, číst ještě jednou – nemohla uvěřit, že je to doopravdy. A tak začali znovu, ještě jednou, pěkně popořádku, vychutnávala si ho a zároveň ho hltala očima. A když už se zase k sobě rozpáleně tulili, mačkali se na

sebe, olizovali a jemně kousali, teď už bezostyšně a náruživě, a on jí přes tričko ohmatával kozičky, Lena se mu opatrně, jako když se blížíme k pointě, se zatajeným dechem, dotkla ptáka. A opravdu, byl tam! Byl jako kus dřeva, narvaný do kalhot. Teď už ho jen vysvobodit na vzduch, rychle, panebože! Rozepnula pásek, potom poklopec, a když jí Davidův pták přímo vletěl do dlaní, najednou se ocitl na svobodě, v pokoji hotelu Salvator, vzpínal se tam před ní proti všem pravidlům zemské přitažlivosti, a byl tak neuvěřitelně velkoryse tvarovaný, že Lena, která ho držela v dlaních opatrně, jako nějakou posvátnou věc, si pomalu klekla, a to nejen proto, aby se na ten zázrak podívala pěkně zblízka. Klekla si zbožně, protože měla pocit, že nic krásnějšího nikdy v životě neviděla, než tohoto růžového Davidova ptáka, celého protkaného modrými žilkami, s vypouklým žaludem, šťavnatě dužinatým a tak krásným, že kdyby měl zobák, tak ten pták určitě i zaspívá!

Zvedla pohled nahoru na Davida a šeptla: „Panebože. Jak je to možný, že někdo tak krásnej jako ty je sám?“

A David se tiše pousmál a odpověděl: „A jak je možný, že někdo tak krásnej jako ty je taky sám?“

A potom Lena znovu sklonila hlavu a toho nádherného ptáka vzala do úst, tak citlivě a jemně, jak s tou nejzamilovanější láskou může vzít žena do úst mužský penis, a zavřela oči. Nic víc nechtěla. Jenom velebit jeho krásu. Mrmlala si při tom jako dítě, které jenom tak přede rozkoší, že má konečně po všem tom křiku a pláči v puse svůj milovaný dudlík. Ani trochu se nestyděla, že to

tak vyhladověle a zbožně prožívá. A když David pocítil, že už to na něho jde, že už to nevydrží, jemně jí odtáhl hlavu, ale ona nechtěla, aby skončil venku, aby jí utekl ven, tak ho jen chytila zezadu za zadek a přitiskla víc k sobě až skoro do hrdla. A nechala ho tam s požitekem vystříknout, do toho hrdla, které bylo vyprahlé až hrůza, bez lásky, bez muže, celou tu dlouhou dobu, a tak si to vychutnala až nadoraz, společně s ním, až do morku kostí, dokonale!

David se k ní svezl na koberec a chvíli tam v objetí leželi tiše, beze slova. Slyšela, jak už lidi za oknem chodí po chodníku a klapou podpatky. Byli skoro na dosah. Na jejich úrovni. Ty podpatky byly tak blízko! Málem je kopaly do hlavy. A přece je ti uspěchaní chodci neviděli. Lena otevřela oči a spatřila Davidova mandlová kukadla, jak ji zkoumají. Nemuseli nic říkat. David ji chvíli dojatě hladil po tváři. Ale pak už spolu byli docela potichu.

Když odcházel, řekl jí jen, že za ní brzy přijede do Bratislavy. Hned jak bude moct. A ještě naposled se políbili.

Když Lena padla do postele, byla tak unavená, že ani nevěděla, jak se jmenuje. V hlavě měla krásné prázdno, prázdno, prázdno, celé obrovské pražské náměstí Prázdna, kam doléhal jen jemný klapot kopytek dělnické třídy, jak cupitá do práce v centru.

Domů se vrátila jako vyměněná. Maroš si překvapením hvízdнул, jakmile ji uviděl. Stála ve dveřích do kanceláře a hleděla na něj celá rozzářená, na první pohled zkrásněla tak, že on, starý harcovník, okamžitě věděl, která bije! Že je v tom určitě „ňákej kolík“, jak hned neopomněl vtipně poznamenat.

Lena se radostně zachechtala a potom vyndala ze zápisníku reklamní pohlednici herce Davida Váchala s tím, že tohle je opravdu trochu přehnaná reklamní fotka, ale že ten „kolík“ vypadá takhle.

A když si dalekozraký Maroš nadzdvihl brýle, aby se na toho „kolíka“ podíval pěkně zblízka, tak jen zařval: „Mě vomejou. To je teda fešulín! Jéžíš, ten je jak z Playboye, pomóóóc!“ Maroš se nahlas chechtal a nadskakoval na své otáčivé židli, až příběhly ženské z otevřené kanceláře od naproti a Lena jim všem ve zkratce povyprávěla celý ten vzrušující příběh o premiéře příšerného filmu, který se zničehonic proměnil v romantickou pohádku s Davidem v hlavní roli, protože tak to chtěl život – ó, díky ti, živote, veliký ranhojiči, jsi a vždycky budeš víc než film, i když si nějaký ten snaživec myslí pravý opak. Vyprávěla, jak se už druhého dne v hospodě k sobě krásně tulili, a že potom s ní David šel ráno i na hotel (tady ženské vyjekly) a že už brzičko, už za nějaké dva týdny, za ní přijede a zůstane tu na víkend!

Měla ještě teplou zprávu v mobilu, proudila jí zamilovanými žilami a rozpumpovala jí srdce jako ukvapeně píchnutá kalciová injekce. Ve zprávě stálo, že David má za dva týdny volný víkend, protože obě představení zrušili, a že kdyby Lena doopravdy chtěla, tak on, David, za ní přijet může!

Lenina proměna všechny omráčila, a protože věděli, jak dlouhou agónií prošla její láska ke Karolovi Postavovi, byli z toho jejího prince z pohádky upřímně dojatí. Ženské vzrušeně vrtěly hlavou a bylo vidět, že jí to štěstí přejí. Maroš, ten geniální vtípálek, jí chvíli nedal pokoj. Celé dva týdny se

k ní obracel na té své rozvrzané otáčivé židli a řehotal se vlastním verbálním pikantériím. A Lena se taky smála nahlas a s chutí, vždyť v Marošovi měla odjakživa velkého spojence a podporovatele všech svých excesů a šílených plánů.

Ty dva týdny se neskutečně vlekly a Lena trávila většinu času – vždycky, když to jen trochu šlo – na skypu s Davidem. Ručičky na hodinách běžely zrychleně. Celé večery a celé noci se mohla přes počítač dívat na jeho radostně rozesmáté zuby, zatímco spolu o všem živě brebentili, cukrovali jako hrdličky a jiskřivě si lichotili, často až do rána! Když byl David v divadle nebo hrál představení a nemohl s ní být na počítači, psala mu maily.

To byly, panečku, dopisy! Konečně zase měla důvod psát, vkládala do těch dlouhých, nekonečných mailů všechnen svůj talent, vymýšlela je v jednom kuse, i na procházce se psem v lese, dýchala je se vzduchem, který byl kolem dokola, opájela se jimi místo alkoholu a cigaret, protože si slíbila, že až David přijede, bude už čistá a voňavá jenom pro něj a s těmi zlozvyky přestane, vždyť on sám je přece tak božsky čistý, mňam, pro něho to udělá, pro něho to dokáže! A David byl z těch jejích dopisů úplně paf!

Byl to ten nejlepší žrout a hltáč jejích textů, jakého kdy měla, někdy jí, úplně odrovnaný, říkal, že ho rozplakala, že nikdy nic takového nezažil, ani tolik lásky, kolik mu v těch kouzelných dopisech nabízí, ani tak brilantní a krásné postřehy, co mu posílá. Byl zkrátka hotový a dojatý a vykolejený, že ty dopisy patří jemu, a ona se ohromně těšila, jak ho příště znovu a ještě víc omráčí. Napsala mu

i erotickou básně, při psaní si představovala, jak ho to rozparádí, a byla celá vzrušená. Těšila se na něho každou buňkou těla i duše, a když zničehonic vykouklo první letní slunce a ona letěla na kole městem, musela najednou přibrzdit a zastavit při myšlence, při tom záblesku, který ji oslnil zevnitř jako náhlý úpal, musela slézt a zůstat tam, kde byla, v Kozí ulici, u obrubníku, a užasle si uvědomit tu zázračnou, novou skutečnost, jasnou jako slunko – že už není sama! Už není sama na světě!

Všechno bylo tak neuvěřitelně nové! Všechno bylo najednou milované. Město bylo milované, první letní teplo bylo milované, Lena byla milovaná a milovala a cítila, že všechno je úplně jiné, než to vždycky bylo.

Někdo s ní počítá, čestně, čistě a rytířsky, do páru, do dvojice, otevřeně a vážně s ní počítá ve svém životě. Ten krásný, čistý, nádherný, čestný muž. To nezažila nikdy. Patří k někomu!

Celé mládí před tím utíkala, v panice prchala pryč před tím úlisným „k někomu patřit“, prchala s nebojácnou vidinou permanentního básnického opojení, kterým chtěla naplno žít, které se nedá spoutat a nikdy se nesmí dát – proboha, jen to ne! – zkrotit. A pokaždé, když ji nějaký kluk třeba už jen vedl po městě za ruku jako svou holku, jako svůj majetek, udělalo se jí z toho mdlo a úzko, na zvracení. Všechno to najednou bylo tak banální! Zavřené v kleci. Už se dál nedalo po ničem toužit. Už nešlo jenom tak roztáhnout křídla a svobodně letět. Už se dalo jen sedět s ním na posteli a přiblížit se usmívat jeden na druhého. Nenáviděla to dusno – dusno naplněné, nudné lásky!

Lena odjakživa nenáviděla všechno, co ji ovládalo, ukazovalo jí, kde má sedět, a chtělo ji vlastnit. A taky byla pěkná mrcha. Motala všem těm klukům hlavy a pak je nechávala krutě napospas sobě samým zoufale výt pod jejím oknem.

A potom přišel Karol Postava a s ním láska jako vlna tsunami, která byla o tři hlavy vyšší než ona. Celou ji zaplavila. A všechno smetla. Bylo to čiré opojení a trvalo to léta, řítilo se jako nádherný, těžký náklad, nákladák plný diamantů. O každém jednom dni s ním – i bez něho – se daly psát básně, ale za normální vztah se to v žádném případě považovat nedalo. Hohohó! To by tak hrálo! Karol Postava byl stejně neuchopitelný, nepolapitelný, nespoutaný, a možná ne stejně, ale ještě stokrát víc než ona, milovali se a ubližovali si rovnocenně, uháněli jeden vedle druhého přes všechny ty překážky jako dva spojené dostihové koně. Až do chvíle, kdy únavou spadla do škarpy a zlomila si nohu.

A teď vstala a cítí se jinak. Ten pád ji změnil. Svět ze škarpy vypadá jinak a její láska taky najednou vypadala jinak. Připadala si oklamaná sama sebou – svou vlastní vidinou. Připadala si jako někdo, kdo až se z toho jednou vylíže, bude už navěky kulhat a nikdy ho ani nenapadne dohánět ten vlak, který mu jednou a navždycky ujel. A zničehonic tu byl David! Jako kdyby spadl z nebe. Jenom pro ni. Bylo jí jasné, že tu teď vedle ní zčistajasna stojí, protože vedle ní stát chce, naprosto vážně a celou silou své bytostí. Tenhle David! Byl nádherný, pevný a rovný jako strom, cítila jeho chvění i jeho odhodlání a věřila, byla si tím jistá, že až za

ní přijede, nebude to jinak. Lena měla pocit, že se našli jako dvě zamilované děti na velkém pískovišti plném cizích lidí.

Osud se nad ní smiloval a poslal jí spásu v podobě Davida. A ona byla tomu osudu neskonale vděčná! A hned tam, na Kozí ulici, by nejradši sedla z kola a složila na místě nějaký slib, poklonu nebo ódu na svůj osud, slíbila by mu, tomu svému milovanému osudu, že si bude už navždycky vážit toho okamžiku, toho ohromného a nečekaného daru lásky, a že ho nikdy nepřestane velebit, protože dobře ví, jak je něco takového v životě vzácné, a zrovna ona, Lena Grassalkovičová, to moc dobře ví, protože už byla vyprahlá jako poušť a jít dál, samotná a osamělá, už nemohla!

Posledních pár dní předtím, než měl přijet, bylo enormně nabitých, úplně hyperaktivních. Ona, známá bordelářka, najednou uklízela jako šílená. Nakupovala potraviny. Koupila tři vánočky s hrozkami. Kolegyně Erika jí totiž poradila, že má určitě koupit vánočku a kakao. Že lepší snídani mužskému nemůže dát. Tak koupila hned tři. Nejlepší. Vídeňské. Maroš vytiskl na počítači mapku. Nakreslili do ní tlusté černé šipky fixou. Naskenovali to a poslali Davidovi. Dohodli se, že až přejede hranice, zavolá jí.

A když se konečně v telefonu ozval Davidův veselý hlas, vzala psa Kraska a vyběhla ven.

V pestrobarevných šatech, s bušícím srdcem mu letěla naproti přes město, přes sluncem zalité chodníky a ulice, kudy chodívala celé dětství po tréninku domů. Shora, z kopce, kde jsou Kramáře, po letech s požitkem hleděla do dálky, na krásně

zelené, svátečně nasvícené lesy, a myslela na to, že život teprve začíná, tajuplný a podivuhodný, přesně tak to prožívala, když byla ještě holčička. Právě tak voněl vzduch, právě taková očekávání se chvěla v prvním slabém slunci a v té vůni bylo cosi jako kdysi dávno, pradávno, i teď!

Na posledním chodníku, který se svažoval na Patronku, k místu, kde měla Davidovi ze zastávky autobusu zamávat a naskočit do jeho auta, trochu zpomalila. A když pak konečně prošla šedým podchodem a vylezla na šedou zastávku s názvem Patronka, Davidovo auto před ní právě zpomalovalo. Synchronicita všech těch věcí byla neuvěřitelná. Byli na místě přesně ve stejnou chvíli! A tak rovnou naskočila do auta i se psem. A nechala ty šedé lidi napospas jejich šedým osudům, holt co se dá dělat, když se ten jejich společný, radostný život zářící všemi barvami právě rozjíždí v Davidově červené renaultce... Smáli se, stydlivě gestikulovali na všechny strany a ona si celá šťastná všimla, jak se Davidovi hned zalíbil její Krasko, že je nadšený z té jeho široké, veselé tlamy, které se hodně lidí zpočátku bálo, a jak ho David hned s důvěrou drbe za ušima. Nestačila se divit, jak mu Krasko, jinak nedůvěřivý a nevrlý k cizím lidem, sám od sebe každou chvíli olizuje ruku na rychlostní páce, jakmile ji tam David položí. Krasko seděl vpředu na zemi u Leny a vzrušeně funěl. Psím instinktem vycítil jejich radost a náklonnost a chtěl si z ní po právu urvat svůj díl. A tak se rozhodli, že nejdřív půjdou k Dunaji, aby se pes proběhl. Vždyť je dnes venku tak krásně!

Lena pozorovala Davida a v duchu plesala. Sršela z něj zářivá krása a energie. Vyprávěl, jak se rodiče divili, že jede do Bratislavy za tou scenáristkou, co je z ní tak paf, že ani nepřijede o víkendu z Prahy domů, když má konečně jednou volno. Jak mu nevěřili a mysleli si, že si z nich jenom tak střílí. A jak koukali, když se od jeho sestry dozvěděli, že je to pravda, že už je na cestě do Bratislavy! Vyprávěl, jak je rád, že vypadl z privátu od svého tlustého spolubydlícího, kterému vymyslel přezdívkou Čiperka podle smradlavé veverky z kresleného seriálu. Povídal a smál se, řehtal se na celé kolo, až mu bylo vidět jazyk. Ten měl od bombónů pro řidiče, které měl v krabičce na palubní desce, celý fialový. Lena si dala taky jeden bombón a byla šťastná, že už mu nebude smrdět od cigaret, protože nekouří. Je čistá. Pozorovala jeho klidnou jízdu městem a sledovala ty krásné oblíny svalů u Davidových kolen, které nestydatě vystavoval na odiv v krátkých, odstřižených manšestrácích s kapsami. Ach, dokonce i ty jeho bílo-modro-červené tenisky, kterými šlapal na pedály, se jí zdály úžasné!

Auto nechali v sadech Janka Krále naproti starému fotbalovému stadionu. Pustili Kraska z vodítka a kráčeli po trávníku, na kterém už nedočkaví sportovci hráli první letní hry. Pomalu kráčeli podle platanů, daleko od lidí, a mezi řečí házeli Kraskovi klacky, aby ho pořádně uštvali. David mluvil o těch nejobyčejnějších věcech, ptal se, jestli bydlí blízko parku, jak často chodí s Kraskem ven, a vyprávěl o těžkém týdnu, který má za sebou. Lena si nedokázala představit nic příjemnějšího než

poslouchat ty jeho veselé historky z pronajatého bytu a postřehy z cesty.

Bratislava ho příjemně překvapila. Už příjezd do města po Pražské ulici ho úplně nadchl, pohled na město shora mu připomínal Split, kde trávil jako dítě prázdniny s rodiči u moře. Něco takového ji nikdy nenapadlo. A když přišli k Dunaji, David výskal nadšením, když viděl, jaká je to rychlá, divoká řeka, přesně jak to popsala v povídce.

Všechno, co říkal, ji zajímalo, bylo to takové čerstvé a nové – vrhalo to jiné světlo na staré známé věci. A David ani trochu nemudroval, ani se nesnažil dělat na ni ramena. Byl upřímný a prostý. Bylo jim spolu tak úžasně a lehce, ojojó! Jako by mezi sebou rozprostřeli jemné pavučinky a šplhali po nich sem a tam úplně suverénně, bez problémů, jako provazolezci! Čas jim rychle uběhl a museli se najíst, aby večer stihli koncert, jak si naplánovali. Lena už měla koupené lístky.

A potom spolu skočili do postele, zbrkle a nešikovně, skočili na to hned, jak přišli domů, a na jednu bylo po všem. Lenu to trochu bolelo, bylo to takové nějaké zmatené a nepodařené, a hned bylo po všem, ale nic si z toho nedělala. Už dávno nikoho neměla a tak to zkrátka chodí, vždyť se ještě pořádně neznají. Jenom měla trochu výčitky, že ani nestihla Davida informovat, že nebere žádnou antikoncepci, což by se přece jen mělo chlapovi říct.

Když už se obouvali, protože Pavliště, její bratr, měl každou chvíli dorazit a už už je prozvonit, pohladila Davida po rameni a řekla mu, že nic nebere, žádné léky. A že je jí to trapné, že to říká až teď. Ale že ona nikdy nic nebrala a snad budou mít

šťestí. David na ni tak trochu zkoumavě pohlédl a řekl: „Šťestí, že nic, anebo šťastí, že něco?“ A Leně překvapením div nepadla čelist a jenom vykoktala, že neví. Vůbec nevěděla, co na to má říct!

Za chvíli přijel Pavliště, stydlivě si s Davidem podali ruce a už uháněli po dálnici na první letní festival, kam Lena chtěla Davida vzít a všem ho představit.

V autě se v duchu vracela k tomu, co jí řekl. „Šťestí, že nic, anebo šťastí, že něco?“ Měla dojem, že se jí to zdá. Vzpomněla si, jak jednou řekla Karolovi, že měla v noci sen, že našla dítě – na ulici, na rohu, v peřince, jako když najdeme malé štěně a vezmeme si ho domů, protože se nad ním slitujeme – tak zrovna tak v tom snu našla krásné malé batolátko a vzala si ho domů. Vypadlo to z ní ráno v kuchyni jako kouzelná, přímo pohádková a ještě živá vzpomínka na nedávno skončený sen. Jenomže Karol se na ni díval tak vyděšeně, jako by se pomátla. Když viděl dojetí, s jakým mu sen vyprávěla, jen s hrůzou obracel oči v sloup, a když skončila, zeptal se jí, jestli „touží po děťátku“, ale řekl to s takovým odporem, jako kdyby mu právě vyprávěla o hovně, které mu chce dát do ovesných vloček místo čokolády.

Tehdy ho definitivně začala nenávidět. A přitom nešlo o dítě. Karol už děti měl, odrostlé a odcižené, velké děti z prvního manželství, a jelikož po žádných dalších dětech netoužil, v životě by ji nenapadlo chtít z něj nějaké dítě vypáčit anebo ho do něčeho tlačit. Ani v nejmenším. Mít děti s Karolem? Propánakrále! To by tak hrálo. Když byla s ním, měla co dělat sama se sebou. Jenomže

sny si člověk nevybírání. A i kdyby! I kdyby po tom zatraceném dítěti zatoužila, jako po něm dříve či později zatouží každá normální žena, tak co? Vyděsilo ji, jak se po tom všem, co pro jeho sny udělala ona, na ni mohl dívat tak zhnuseně? Fuj. Jako by měla lepru. Jako by byla nějaká ubohá žebračka, která ho někam tlačí. A to ji nasralo. To ji tak rozzuřilo, že vypěnila. Začala chrlit síru. Vmetla mu do tváře, že taková kráva, aby chtěla mít dítě s někým jako on, určitě není! A že i kdyby nakrásně to dítě chtěla, dokáže si levou zadní sehnat kvalitnějšího dárce spermií, než jsou ty jeho alkoholické výblitky! Karol nakonec popadl kabát a radši vypadl z bytu. Ale pro jejich lásku to byla konečná. Už se sypaly šroubky z motoru. No a potom, pár dní nato, s ožralým Karolem zatočila a sama skončila v nemocnici, protože už nemohla ani spát, ani jíst a pořád se jí zvedal žaludek. Dokonce měla i halucinace.

Haha! Marná sláva! Teď už jí to bylo všechno jedno. Podívala se do zrcátka na Davidovy veselé, mandlové oči a v přímém přenosu si vychutnávala, jak se celé to nekonečné trauma z Karola, ta hanba a ponížení, ta smutná pachut' v ústech, když láska dohoří, pomalu, jako v chemické továrně, jak se to teď všechno mění na tichý, sladký triumf. Neuvěřitelné. Jako když se do mikrofonu před celým národem řekne, že „pravda a láska zvítězí nad lží a nenávisť“. Tak nějak jí to přišlo. Nemohla tomu vůbec uvěřit! Nemohla uvěřit té přeměně. Celou cestu neřekla ani slovo. Jen poslouchala rozhovor svého bratra s Davidem o japonských motorech.

Chtěla se s ním jenom tak tiše vézt, nechat se unášet po dálnici jako plachetnice po moři, cele se oddat jeho klidným, řidičským rukám. A myslet na budoucnost, která je spolu čeká.

IV.

Jediné, čeho se v požeňnaných prvních dnech a týdnech té nečekané, náhle zažehnuté lásky s Davidem bála, bylo to, že je o devět let starší. Pořád na to musela myslet, všem to říkala, ale všichni jen vrtěli hlavou a říkali, že na to vůbec nevypadá. A hned vytahovali z rukávu příklady lidí, kterým to perfektně funguje věkovému rozdílu navzdory. No jasně, i tam, kde je žena starší. A o hodně! Maroš na ni pohlédl s vážným výrazem: „Na to teď, prosím tebe, vůbec nemysli! Carpe diem! Musíš žít dneškem!“ A ona se mu snažila vysvětlit, že dobře, teď je to sice jedno, ale co bude potom, za deset let? To už jí bude pomalu táhnout na padesát! Ty brdo! Maroš ji sledoval až skoro s dojetím, jako kdyby přesně věděl, co za těch deset let bude. Ale pak zase rázně zavrtěl hlavou a zopakoval jí ještě jednou, aby žila dnešním dnem a na nic jiného nemyslela. Protože nikdo nikdy neví, co bude zítra. A pak se Lena pro jistotu bála ke všemu ještě i všednosti. Té všední každodennosti, která je jako zatuchlý koberec. Teď se zdá všechno úplně neuvěřitelné. To je pravda. Ale co potom? Co když jim láska zevšední? To byly pochybnosti, které ji hryzaly jako svědomí, ale zároveň i tak nějak sladce, jako když se zakousneme do karamelu, až nás z toho rozbolí zuby. A ona se, zamilovaná po uši, dravě zahryzávala do karamelu, kudy chodila.

Proč hryzalo svědomí Davida, dobře věděla, vždyť se o každyčkou svoji pochybnost úzkostlivě dělili a drželi se při tom v posteli za ruce celé hodiny.

David se bál, že když teď bude šťastná, o čemž ani jeden z nich v nejmenším nepochyboval, že už nebude mít o čem psát. Protože všechny její povídky přece čerpaly ze smutku a z toho, že v hloubi duše trpí a strádá. Jenomže co teď? Co když s ním, celá šťastná a veselá, už nic nenapíše? David si zoufale povzdychl a zabořil tvář do peřin. Doopravdy ho děsilo pomýšlení, že by mohla ztratit dar psaní, protože už je šťastná.

Když viděla, jak křečovitě zavřel oči, úplně hotový z té představy, jen s otevřenými ústy pozorovala jeho střapatou hlavu zabořenou do peřiny a v první chvíli ani nevěděla, co na to říct. Hahaha! Tak to je gól! Tohle by ji nenapadlo ani ve snu! Hahaha, rozesmála se nahlas, až na ni David udiveně pohlédl. Hahaha, tak to jsou ale fakt hodně směšné pochybnosti. O to se teda vůbec bát nemusí! Samým štěstím mu klidně napíše třeba sto povídek. Hned teď. Hahaha! Připadalo jí absurdní takhle uvažovat. Kdesi hluboko uvnitř byla přesvědčená, že o psaní a nepsaní se rozhoduje na úplně jiném oddělení než u okýnka s nápisem *šťastní/nešťastní*. O psaní a nepsaní se přece rozhoduje nahoře, v té nejvyšší kanceláři, kam se obyčejný člověk jen tak nedostane. Tam se dá jen zacouvat. Složitě a nebezpečně couvat dlouhými chodbami a narážet při tom do stěn. U okýnka *šťastní/nešťastní* sedí pouze jedna unuděná ženská a všem vydává stejný formulář, na kterém stojí jenom: Máte důvod psát? Máte skutečný, opravdový důvod psát? A tím to hasne. Jestli je někdo šťastný nebo nešťastný, přece pro psaní vůbec nehraje roli!

Chachachá, smála se Lena a říkala mu, že když chce, ještě tenhle týden mu napíše takovou povídku, že se z ní posere! A už zas byla ve svém živlu. Už se zas měla na co těšit. Už měla zase co dobývat, za co bojovat.

Vždycky si úkradkem našla chvílku, když se David venku honil s Kraskem anebo když myla nádobí, aby s tím svým nápadem, s *Povídkou pro Davida*, v duchu zase o kousek pohnula. Po pár dnech začali být supi myšlenek nesnesitelní, a tak si sedla ke stolu. Vzala do ruky tužku, tlustou jako palec, jako správná amazonka si ji ořezala kuchyňským nožem a začala psát. David seděl potichoučku, aby nerušil, naproti v křesle. V jejím malém bytě na Karpatské ulici měla jenom jeden pokoj, a Lena nechtěla, aby když píše, musel sedět sám v kuchyni jako nějaký štvanec. „Vůbec mi tu nevaďíš! Buď, kde chceš, a dělej si tam, co chceš. Jako doma. Přísahám, že mi to nevaďí. Můžeš klidně rozbíjet nádobí. Jenom si teď, prosím tě, nepouštěj hudbu, oukej?“ David si nejdřív četl v křesle knížku, ale za chvíli už po očku pozoroval, jak píše. A Lena? Když už se do psaní ponořila, mohly venku třeba vybuchovat granáty a výt sirény, a ona by je jenom pěkně nahlas poslala do prdele a bez zachvění ruky by pokračovala v psaní. Jaká by to taky byla válečná zpravodajka, no ne?!

Když po pár hodinách psaní nechala, celá šťastná a uspokojená tím, že začala psát novou povídku jenom pro něj, obrátila se na Davida. Ten byl štěstím bez sebe, že vidí její psaní v přímém přenosu. Potom ji celý zbytek dne bavil tím, že úžasně napodoboval, jak se ksichtí, když píše. Předváděl jí

to pořád dokola a Lena – když se viděla tak, jak ji viděl David – plakala smíchy: Nejdřív se zahledí do prázdna, úplně jako dementka, a potom začne pomalu poulit oči, až jsou úplně vytřeštěné, jako by se nečekaně stala svědkem nájemné vraždy nebo čertvíceho, no a pak, s těma vytřeštěnýma očima, ještě občas navíc otevře ústa, pak je zase prudce zavře, vražedně semkne rty, přivře oči a vrhne se na papír s tou svojí neandrtálskou tužkou jako s kulometem, až létají jiskry.

David ji tak kurevsky dobře napodoboval, až ji od záchvatů smíchu rozbolelo břicho. S přestávkami se tak chlámali až do večera.

Dovíděli, nemohli se na sebe vynadívát, vyvalovali se v peřinách celé dlouhé dny, dokud je hlad nebo Krasko nevyhнали ven.

David už jezdil do Prahy, jenom když musel. Na občasně kšefty – malá natáčení a divadelní představení, která dohrával. Nové věci už nezkoušel. A postupně si k Leně stěhoval základní věci. Pomalu začali uvažovat o společném soužití a zatím se zdálo nejlepším řešením bydlet u ní. Vždyť Davidovi se tu všechno tak líbilo! A co bude potom? Potom se uvidí. Pokaždé, když ji začaly trápit pochybnosti, co bude a co se stane, kde budou žít, jak budou žít, řekla si po vzoru kamaráda Maroše: Na to teď nemysli. Musíš žít přítomností. A náhodou to opravdu pomáhalo. Stačilo se párkrát zhluboka nadechnout a nasát čerstvý vzduch zvenku, tu esenci právě přítomné chvíle, a vychutnat ten pocit štěstí do poslední vlasečnice v plicním laloku. Tady a teď.

Když David zrovna nemusel do Prahy, trávil u Leny všechnen čas a ona se radovala z každého

dne, kdy mohli být spolu. Chodili spolu nakupovat základní potraviny a pak se už jen dohadovali na detailech, jako kdo půjde pro čerstvé rohlíky, mléko a tak. David se dlouhé hodiny poflakoval s Kraskem po městě, ani ho neměl na vodítku, a ona jenom žasla nad příběhy, které jí potom vyprávěl. Nikdo mu nikdy nevynadal, aby si toho rozjančeného psa, co tak šťastně pobíhá kolem dokola, chytil, jako nadávali všichni jí, všichni se naopak usmívali a dávali se s Davidem jen tak do řeči. Jednou, když házel Kraskovi míček na Račianském mýťč, přišla k němu celá školka dementních dětí, a když David Kraska chytil a ukazoval ho těm dětem zblízka, jedno postižené děvčátko začalo místo psa hladit Davida, potom ho objímat a vzápětí se k ní přidaly všechny ostatní! Všechny ty dementní děti se na Davida vrhly, věšely se na něj a on je tam, na Račku, na střídačku objímal snad půl hodiny pořád dokola. Když to Leně vyprávěl v tom svém starém, vytahaném svetru, ve kterém ho měla tak ráda, jenom žasla. To byly příhody! David přinesl každou chvíli nějaký milý zážitek z města, z rozhovorů s náhodnými lidmi. „Moji Bratislavané mi rozumějí!“ završil svou čerstvou příhodu s dementními dětmi a rozesmál se na celé kolo tak nádherně krákoravě, že ho musela samou radostí taky obejmout jako dement a líbat rovnou na ty jeho rozřehotané zuby.

David ale dokázal být i prchlivý. Všimla si toho párkrát, když se bavil se svým otcem, to by nejradši utekla – už teď měla hrůzu, že ty dva jednou, nedejbože, potká spolu. A to před ní zatím s otcem mluvil jenom po telefonu. Lena v tom hned

zaslechla cosi zvráceného. Děsila se toho jejich tónu. Ti dva se nedokážou bavit jako lidi, říkala si. Dovedou se jen hádat. Bylo to někdy až komické. Trapné. „Já že jsem blbej?! Ty seš blbej! Co jsem slíbil? Nic jsem neslíbil!“ A tak dále. Donekonečna. Pořád dokola. A když David takový rozhovor ukončil, seděl ještě dlouho jako zařezaný. Ani se neusmál a dokázal vydržet strnulý tak dlouho, že se to nedalo vydržet.

A bylo tu ještě něco, co nechápala a co ji na Davidovi děsilo.

Někdy šli jenom tak spolu po ulici, někoho potkali, a když se s ním dali do řeči, David se ještě vesele smál a vtipkoval, ale jen co se rozloučili a ona se na něj obrátila, že mu chce něco říct, dodat k tomu rozhovoru, nebo jen vesele něco navrhla, byl David najednou jiný. Ztuhlý. Jako vyřezaný ze dřeva. Zakletý. Okamžitě měla pocit, že něco špatného udělala nebo řekla, ale když se ho znovu a znovu ptala, co mu je, pokaždé jenom zabručel, že nic. Zvedal obočí a tvářil se nechápavě, jako by vůbec nechápal, o čem to mluví. A neřekl už ani slovo. Hodiny a hodiny. Klidně až do noci. Do bílého rána.

A potom, když unavená a zoufalá nad ránem konečně usínala, protože už si přebrala v hlavě úplně všechno, čím ho mohla ranit, najednou se jí dotkl studenou rukou, studenou jako led, a když se k sobě přitulili, viděla, jak je utrápený. A celý zpocený.

Tomu nerozuměla. Nic nechápala. Tenkrát ještě nevěděla, co si o tom má myslet, a jenom doufala, že už to brzy skončí a on se zase usměje. Jenomže

nikdy to neskončilo jen tak. Někdy se z toho David musel vyspat, jindy to v sobě nosil ještě déle. Bylo jí jasné, že v tom bude nějaký kámen úrazu, protože usmířit se s ním, i když mu nic neudělala, bylo hotové peklo.

A potom tu bylo divadlo, které čím dál tím víc nenáviděl a chtěl s ním skončit. Občas, když se vrátil z Prahy, vztekal se a zuřil jako rozmazlený fracek. Jen co se přivítali, vytáhl zničenovic věci z tašky a mrštil jimi vztekle přes celou místnost do kouta. Pak si lehl na postel s rukama za hlavou a ona se jenom občas zpovzdálí, z kuchyně, opatrně na něco zeptala a chodila se na něj do pokoje dívat, jestli nespí. Ale nespál. Tvář měl už zase jako vytesanou ze dřeva, semknuté rty. Už je to tu zase. Princ Bajaja! pomyslela si Lena, která se na něho celý víkend tak těšila a tyhle jeho proměny jí naháněly hrůzu. Bylo v tom cosi odpudivého a záhadného. V tu chvíli se s Davidem nedalo vtípkovat. Nedalo se nic. Byl jako zakletý princ z pohádky. A když se ho dotkla, ruce měl jako led a vůbec nereagoval. Měla z jeho metamorfóz zvláštní strach. Dokonce v těch chvílích vydával zvláštní, jiný pach. Jakmile ho ucítila, věděla, která bije. A vyděsila se. Nenáviděla ten podivný, nervózní pach!

Stávalo se, že po takových dvou, třech dnech už toho měla po krk. Ani nedoufala, že ten princ Bajaja nebo Šípková Růženka v kalhotách ještě někdy vstane a ožije, a tak se rozladěně vlekla z vydavatelství domů. A najednou jí David s Kraskem u trhu v Žilinské ulici běželi naproti a David ji, jen co k ní přiskočil, pevně objal, podíval se jí do očí a vypadal už úplně jinak. Původně. Půvabně.

Byl rozesmátý a bezstarostný, už jí i úplně jinak voněl, a když mu nadávala za toho prince Bajaju, co tam vedle ní dva dny ležel jako mrtvola, jen se chechtal a šklebil. Jakmile si na něm vybila všechno své zoufalství a zlost, bylo zase dobře. Už se na něj nedokázala dál zlobit. Už byl zase takový krásný! Rozradostněný. David se jejími zuřivými výlevy s chutí bavil, jako by se nechumelilo, a všechno bylo jako předtím. Lena nechápala.

Potom, když už se – udobření – drželi v kuchyni za ruce a David ji něžně krmil činou s oříšky, kterou pro ni uvařil, lámala si hlavu, co to má znamenat, co to má sakra znamenat, že je oba, sebe i ji, tak rád trápí, ale nedokázala na nic přijít.

Nakonec si řekla, že každý má něco, a nikdo nemá všechno. Vždyť i ona přece, když se rozzuří, tak je jako fúrie. Sám jí to řekl. Tak co. Kašlat na to!

A dlouho, předlouho jim zase bylo dobře.

Přišlo léto – léto jako dar. Léto, které podle poznámek, co si Lena toho roku vedla, trvalo až do konce října. Tenkrát si zapsala: *Takhle trávíme celé dlouhé léto a i tehle horký podzim, pořád máme otevřeno na pavlač. Už je říjen, a přitom je tak horko, že David chodí v kraťasech, pořád, i když už mu pod nohama šustí listí, nosí jenom tričko a pořád ho to baví. Léto pořád nekončí. Naše léto! Naše první společné léto na Karpatské ulici!*

Lena byla šťastná. Konečně zažívala to tiché štěstí, o kterém všichni tolik vyprávějí a které přece každý potřebujeme, ten pocit, že vedle vás někdo stojí a je vám oporou.

„A on nikdy nepije? Nikdy? A to si třeba ani nepřipije na Nový rok?“ absolutně nechápali kamarádi

a Lena jen pohodila hlavou, že ne. Na Silvestra si normálně přitukne, to je jasný, a trošičku se napije, ale proč by měl chlastat? Copak je to nějaká povinnost? „S notorikem jsem už žila. A děkuju pěkně!“ ukončila Lena pokaždé podobné debaty, a bylo to. David byl velký sportovec a podporoval ji spíš v běhání než v popíjení. Když si na nějaké akci dávala už třetí sklenku vína, koukal na ni skrz prsty.

A tak to má být, říkala si. Podporuje mě v tom, co mi neškodí. Sama se od něj ale naučila jíst sladké a potom se děsila, že má zas o kilo nebo dvě navíc. David na to měl jednoduchou radu: „Musíš chodit běhat ráno. To nemá tělo cukry a spaluje tuky.“ Ráno? Celá rozlámaná vyběhla ven, a když se pustila do svého každodenního radostného běhu, zjistila, že ji to stojí tolik sil, že je na hranici vyčerpání. „To nejde, běhat ráno!“ skučela. David se jí vysmál, že je to jen věc zvyku, nemá dost pevnou vůli, a kdyby se překonávala delší dobu, řekněme třeba týden, zvykla by si. A tak každé ráno bojovala, jen co vylezla z postele, se supěním a vzdycháním si obouvala tenisky a přesvědčovala samu sebe, že to dokáže. Ani po týdnu z toho ale žádný dobrý pocit neměla. David sice říkal, že neběhá proto, aby z toho měla radost, ale aby shodila těch pár kil navíc – tedy když sama chce. „Jenomže to mám kvůli tomu tak trpět?“ přemítala Lena. Tak strašně moc, sakra?

Poslední měsíce přece tolik běhala. Byla to radost, bylo to štěstí! Vždycky navečer, v tu krátkou chvíli, kdy je ještě den, ale zároveň už je večer, pro kterou mají Angličané pěkné slůvko *twilight*, v tu chvíli ji to silně táhlo ven, už to nemohla vydržet ani ona,

ani Krasko, a tak na sebe hodila tepláky a vybíhala se psem do kopců. V milovaném večerním běhu, v tom vlastním rytmu nádechů a výdechů si zhluboka vychutnávala život. Svůj život, svoje štěstí! A navíc ji napadalo hodně věcí. Krátké postřehy, které potom ládovala do povídek. Když běžela z kopce, najednou ji na radostně překysličenou mysl přicházely samy od sebe takové věci, takové postřehy, jaké by ji přes den nikdy nenapadly. Jako například filosofická otázka, jestli jsou lidé zlí proto, že jsou nešťastní, anebo jestli jsou nešťastní proto, že jsou zlí?

Potom si tím lámala hlavu často. Když ji nějaká paní v potravinách surově praštila loktem pod žebro nebo když ji zuřivý důchodce na trhu v Žilinské ulici kopal do kola a nadával do cyklistických pič, přemýšlela o těch zlých lidech s permanentně blbou náladou, kterých jsou plné ulice, přemýšlela o nich v duchu této vlastní filosofické vejcoslepice. Na nic sice nepřišla, ale bylo to podnětné.

A ještě spousty dalších věcí ji při běhu napadaly. Ani se nemusela do ničeho nutit. Ráno to byl čirý boj o přežití a na nic jiného nezbylo místo. Bylo to únavné. Nebyla ve svém živlu. Ráno zkrátka běhat nedokázala. A proč by měla běhat za trest?

David se jí vysmíval, že je bábovka za dvě padesát, a když potom leželi v posteli a ona si mačkala šunky na bříše, jaké je má tlusté, smál se jí ještě víc. Až někdy měla z těch jeho hranatých svalů na bříše komplexy a styděla se, že na ty ranní běhy jednoduše nemá.

David měl silnou vůli. Dokázal se překonat až za hranici bolesti. Když o tom mluvil, měla před

ním respekt, který občas hraničil s hrůzou. Někdy, v krátkých záblescích, se ho doopravdy bála. Občas jí hlavou prolétl jakýsi ponurý rychlík cizoty k tomu zvláštnímu člověku. Kdo to vlastně je, kdo je ten člověk, co k ní najednou tak suverénně patří? Byly to jen záblesky. Z protější strany ulice. Jako prasátko ze zrcátka. A hned mizely. Jako když si představila, čeho by byl schopný ve vzteku, v záchvatu zuřivosti. Až jí zatrnulo! Přitom to byl její milovaný chlapeček, viděla v něm všechno to dětské, co v sobě muži mají, i když vyrostou. Jen občas, když byl ledový, nebo když si povídali, například o nevěře, David přimhouřil oči a v té jeho silné sanici to tak zacukalo, až si představila, že by byl schopný vraždit! Panebože! To byla debata! David byl v těch věcech naprosto zásadový. Nedomáhal se odpuštění vlastnímu otci, že od nich odešel, když už jim oběma se sestrou bylo víc než osmnáct. Lena si jen tukala na čelo a říkala mu, že to není normální. Vždyť je přece neopustil, když byly děti! Snažila se ho přivést k tomu, aby otci odpuštěl, že si našel jinou ženu. „Jak to můžeš dávat za vinu jenom jemu?!“ rozčilovala se, když se zase takhle jednou při té nekonečné debatě o nevěře společně povalovali hodiny a hodiny v peřinách. „Nikdo nikomu nevidí do ložnice. Nevíš, co mezi nimi bylo!“ David nakonec uznal, že by se měl s otcem smířit, ale stejně ho pořád nenáviděl. „Furt mě chce mít pod kontrolou!“ říkal. „Promítá si do mě svoje ambice a buzeruje mě!“

A David trval na tom, že je otec opustil a podvedl. A co má jako být, že už nebyli malí? Podvod je podvod. A potom mu Lena vyprávěla

o tom, jak ji podváděl Karol, a že mu to vždycky odpustila, a David ležel s rukama za hlavou a díval se do stropu. „Teď, když mám tebe, tak se už na něj nedokážu zlobit. Vzpomínám jenom na to hezký.“ David na ni pohlédl a smrtelně vážně prohlásil: „Je to zmrd. Když jsi mu to odpustila ty, neodpustím mu to já. Nikdy! Choval se k tobě hnusně a je to pičus. Hajzl!“ Vyskočila z postele jako špunt z lahve a snažila se mu vysvětlit, že ať už se stalo cokoli, musí přece umět odpouštět, a že si nemůže pomoci, ale ona mu odpustila všechno a je za to vděčná! Nic ji netíží. A že i on, David, by měl přesně tak odpustit otci, protože takhle to má v sobě jako těžký hnusný hněv, který plodí jen další zlo! Lena se rozčilovala, vyskakovala ven z postele a zase skákala zpátky, ale David byl neoblomný. Řekl, že on by jí nevěru nikdy neodpustil, že by to nedokázal. „Nevěra, to je konec,“ prohlásil. Ona na něj po tom všem jenom vyčerpaně pohlédla a řekla, že sice by to pro ni bylo těžké, ale že věří, že ona by mu odpustit dokázala. Protože odpuštění je zkrátka víc než všechno ostatní. A že když on, David, svému otci nedokáže odpustit, tak asi... Lena zmlkla.

„Tak asi co?!“ otočil na ni David hlavu a chvíli si hleděli přímo do očí, dokud se Lena nezačala smát své vlastní myšlence a nedopověděla tu větu do konce: „Tak asi budeš muset sám taky něco takového provést, abys to pochopil!“ A potom dodala úplně vážně: „Což mě sice mrzí, ale jestli to potřebuješ, jestli potřebuješ právě tohle, abys mu odpustil, tak dobře. Jen doufám, že pak budu schopná odpustit já tobě. Doufám, věřím, že jo.“

Potom zesmutněli a byli tiše jako myšky. Nakonec se k ní David přitulil, hladil ji po vlasech a šeptal, že on jí nikdy nic takového neudělá. Že to by mohl rovnou skočit z mostu. A i když mu na to říkala: „Davidku, to nevíš, to nikdy nevíš,“ kdesi u srdce ji stejně hřálo, že jí to říká, že ji nepodvede, a i kdyby, vždyť by mu to stejně odpustila, říkala si, ale aspoň mu takhle může věřit, že jí nebude ubližovat na každém rohu s nějakou smrtkou na žebříku. Dívali se na sebe tiše jako děti. Lena si všimla malé slzičky v Davidově mandlovém oku a celou ji vypila. Další už nepřišla. Zase se na sebe usmívali a za chvíli dokonce svorně vrtěli hlavou, co to vedli za debaty.

Jenomže Lena Karolovi opravdu všechno odpustila a občas, když se jí vybavila živá vzpomínka na to, co spolu zažili, silně ji zabořilo u srdce, až jí vyhrkly slzy. Vyprávěla zrovna Davidovi něco z dávné minulosti, protože na tu svou „dávnou minulost“ vzpomínala pořád dokola – a najednou zmlkla. David byl jako had. Nic mu neuniklo. A když tak zničehonic zmlkla, zahleděla se na špinavé nádoby ve dřezu a melancholicky spustila paže podél těla, už věděl, která bije. Že vzpomíná. A že je jí smutno.

Lena se zkrátka nedokázala odstříhnout od své minulosti, jak by si David přál, a i když se o to snažila, všechno se jí vracelo ve snech. V těch snech vystupoval Karol Postava v úloze zrádce nebo někoho, za kým se přes všechny překážky zoufale snaží dohrabat, až potí krev, jenomže když se jí to konečně podaří, zjistí, že je to vlastně někdo úplně jiný, opilý a žoviální, a na ni zvysoka kašle, dokonce před ní prchá. Byly to tristní sny. Probouzela se

z nich s tím starým pocitem bolesti a zrady, jaký ji ve skutečnosti přece spaloval dávno předtím. A vůbec ne teď.

Odkud se to bere? Proč se to, sakra, pořád vrací? lámala si hlavu, když seděla na posteli ve zpoceném tričku, celém mokrém z toho snu. Vždyť je úplně šťastná. Má veselého, krásného muže, kterého miluje, se kterým se jí dobře žije a na kterého se ještě ani nestačila vynadávat, a vůbec se netouží ke Karolovi vrátit. Tak ježišmarjá proč?!

S Davidem už po večerech plánovali tajnou svatbu. Řeknou, že se jede na výlet. Pár kamarádům, kterým nic neprozradí. Až na místě činu. Ti budou čubrnět! Představovali si Pavlišťeho překvapenou tvář, až se tam, na místě činu, dozví, že jim jde za svědka. Hahaha! To bude výlet! To bude grilováníčko! David s Lenou se už byli dokonce informovat na úřadě, co je na takovou svatbu potřeba vyřídit, jaké papíry, aby byla platná. A měli radost. Zjistili, že to vůbec není problém. Už si ani nedávali pozor v posteli, spíš naopak. Říkali si, že kdyby přišlo děťátko, jak by to bylo krásné, a nechávali všechno šťastně plynout. Vždyť ono to nějak dopadne!

Jenomže Leniny sny o Karolovi byly navzdory tomu pořád živé. Tíživé! V těch ponurých snech ho hledala v dlouhých hotelových chodbách, otevírala dveře, klepala na zamčené pokojíky, marně lomcovala klikami, protože věděla, že tam někde musí být, cítila to v kostech a odhodlaně bloudila dál, věřila, že jednou jedny z těch dveří otevře a on tam bude stát, že se po té dlouhé době konečně uvidí a přivítají. A vtom najednou ty snové dveře

otevřela, a za nimi kouří Karol v pyžamu cigaretu a na zemi v peřinách, na jakési improvizované posteli, leží dívka s černými, havraními vlasy. Přesně takovými, jako má David! Do tváře jí není vidět, možná ještě spí, ale Lena v tom snu stejně ztratí nervy a začne se hned Karolovi omlouvat, že je jí to strašně trapné, že ji nenapadlo, že tu někoho má, nechtěla rušit, jéžíšmarjá, pardon, a už letí s bušícím bolavým srdcem pryč od něj po chodbě, bleskurychle se řítí hotelovým labyrintem a potom se mokrá potem probudí.

Asi vykřikla ze snu, anebo začala plakat, protože když se probudila, David se k ní hned přitulil, rychle jako ostříž, okamžitě, jakmile ucítil, že se s ní něco děje. Jemně se mu vysmýkla, posadila se na postel a rozplakala se. Nedokázala zadržet pláč, ani když už před ní David klečel na zemi a utěšoval ji, a potom, po chvíli, se rozbřečela jako malá holčička a přiznala se, co se jí zdálo, a že se jí takové sny pořád vracejí. I když chce Karola Postavu nenávidět za to, co jí udělal, vůbec to nefunguje, naopak, pořád ho chce vidět. Zase ho vidět! Sejít se s ním, zajít na kávu. Vždyť teď, v tom štěstí, které prožívá, je jí naprosto šumafuk, s kým Postava spí, a s Davidem je šťastná, tak šťastná, že by o tom všem chtěla Karolovi vyprávět! Vždyť spolu celá ta léta nejenom žili, ale i chodili do práce, chce se s ním prostě jen normálně sejít u kafe a všechno mu to říct! Netouží po něm! Vůbec! Jen ho má pořád ráda. Jako člověka! Vždyť na tom přece není nic špatného!

A úpěnlivě se rozplakala. David jenom pokrčil rameny a naprosto klidně a nechápavě prohodil:

„No vždyť běž. Tak se s ním sejdi, někdo ti brání, nebo co?“ A Lena, která se tak bála Davidovy nenávisti vůči Karolovi, nejdřív nevěřícně ztichla a vzápětí se rozbulela jako kráva, ale teď už zase štěstím, protože jí spadl ohromný kámen ze srdce!

A potom Davida pevně objala a celého ho samou láskou málem sežrala, svlékla mu pyžamo a zahrnu-la celé jeho tělo polibky, jako by to byl maháradža.

V.

David byl nádherný chlap. Ráda se na něj jen tak dívala, ráda ho pozorovala, když se sprchoval, ráda se ho dotýkala, všechno na něm bylo okouzlující a omamné. Ačkoli nikdy nebyla na svalouše a na hezouny, David jí připadal jako šťavnatý plod, přímo k nakousnutí. Žádný sušinka. Byl to kluk jako květ. Chlupatý, dužinatý květ. Mohla ho hladit po těch nádherných, dokonale oblých ramenou, když se sprchoval, mohla ho hladit po mokrých vypracovaných stehnech, po černých chloupcích, které se seřadily do malých přesných řad, hned jak na ně pustil vodu, mohla ho pozorovat, jak zaklonil hlavu a pustil si do úst proud vody ze sprchy, až se mu leskly ty jeho mramorové vlčí tesáky a voda stříkala jako z chrličů na fontánách v Praze, mohla mu zatím jen tak jemně rukou pohladit ptáka, mohla mu jedním dotykem bříšek prstů přejet po tom odstávajícím, nádherném žaludu, co mu visel z ptáka jako ohromná jahoda, mohla mu tam jen dýchnout a on byl hned nadržžený. A tak se jí to líbilo!

Jako milenec byl David neúnavný. Mohl stříkat několikrát za sebou skoro bez pauzy. O něčem takovém se nedočtete ani v sexuálních příručkách a ona jenom vrtěla hlavou, jak je to možné. Ale možné to bylo. Mohla si s ním dělat, co chtěla, byl úžasně vzrušivý a nikdy se jejím dotekům nebránil, naopak, všechno hned přijímal, cítila, jak ho rozpaluje do běla, že šílí tím víc, čím víc si s ním hraje, že mu dělá dobře každá maličkost, kterou vymyslí,

když ho rukou nečekaně pohladí po vejcích, když mu olizuje ta jemná místa u kořene ptáka, anebo ho zezadu chytí za krk a silně stlačí, zrovna když je v nejlepším a pumpuje to do ní. Dovedla ho parádně rozhicovat. Na všechno se ptala a vyprávěla mu rovnou do ouška „chceš to, chceš to?“, chtěla si s ním hrát, napínat ho jak vlasec, navíjet, namotávat, chtěla, aby byli oba rozdráždění až nadoraz, až by jim hučelo ve spáncích. Když se David rozjel, byl divoký a někdy až příliš násilný, neovladatelný a drsný. Jako by naskočil na jinou lokomotivu, funicí parní stroj, přikládal do kotle, černý od sazí, a Lenu nechal stát na nástupišti s kvítkem za kloboučkem!

Jako by nedokázal dát jí tu úchylnou měkkost a něhu, jakou ho zahrnovala ona, když mu naznačovala „udělej mi tohle“, „pohraj si se mnou“. Když šlo o ni, vždycky to nějak tak až moc rychle přeskočili, a když pak do ní strčil toho velkého ptáka, vždycky trochu litovala, že ji ještě ani nerozpustil na kolomaz, že si s ní vůbec nehrál, že ji tak celou neoblizoval jako ona jeho, že sice potom, po chvíli, když se v ní rozpumpuje, už jí to zachutná, ale jo, jasně, za chvíličku už jí bylo dobře s tím ptákem v těle a dokázala se s ním i ukojit, parádně, krásně, zdravě si zakřičela, panebože, všechno bylo výborné, nic jí nechybělo, uspokojoval ji tak, že už nemohla, ale ta špička jazyka, kterou by ji nabral jemně jako šlehačku na dortu, ta dráždivá hravost, s jakou by jí něco šeptal do ouška a pomaličku ji dováděl až k šílenství jako ona jeho, ta měkkost perverzních hrátek, kdy by mu jako holubička zobala z ruky, kdy by byla úplně na krupici, na

kolomaz, až by už potřebovala jenom jedno – vrazit ten jeho kolík do sebe jako do rozpálené pece – tak to tu nebylo. Nedělal jí zkrátka to, co dělala ona jemu. A to ji znepokojovalo. Dráždilo.

Lena se s tím pořád nedokázala smířit. Zkoušela mu to jemně naznačit, zkoušela ho usměrnit, ale David nechtěl nic slyšet. Jako by její perverzní řeči nerozuměl. Odmítal rozumět. Měl svoji vlastní řeč a nechtěl tu její přijmout. Vzepřel se jako mladý kůň a ona se lekla, že by se ho mohla dotknout, urazit jeho mužnost, že jí to on, David, nedělá dobře, nebo co, a to nebyla pravda. Panebože! Chybělo jí vlastně jen maličko, jenom něco jako koření v celém tom vývaru, něco jako chilli papričky, krev v očích, aby to bylo naprosto dokonalé, nic víc, ale aby se mohla pustit do těch nevědomých vod a plavat s ním v nich dál a dál a dál... Chybělo jí cosi... Cosi jako... Vystřelený mozek z hlavy! Samou rozkoší. Rozprsknutý na stropě. Do takových výšek nikdy neexplodovala. Jako ohňostroj. Ale chtěla by, moc by chtěla!

Jenomže když se David jejím navigačním náznakům vzepřel, okamžitě vycouvala. Copak je nějaká dopravní policajtko? Copak je učitelka ve škole? Vždyť to je hloupost. S tím se dá dělat jedině: nechat to být. A stejně věřila, že to všechno ještě přijde. Samo. Že řeč milenců se musí vyvíjet stejně jako všechny ostatní živé jazyky světa. Hlavně netlačit na pilu. Musí počkat. A ona nikam z té jejich postele nespěchala. To nejlepší teprve přijde. Musí to přijít, říkala si. Časem se určitě sehrajou. Ojojój, baže baže kurvaže! Vždyť se milujou jako koně!

Jednou se jí David těsně po sexu – jak tak leželi v posteli a ona mu ještě držela ptáka v ruce a sledovala, jak z posledních sil pulsuje a už už umírá – zeptal, že jestli jí ten jeho „nepřipadá malej“. Lena jen užasle zvedla hlavu a řekla: „Panebože na nebi, malej?! V životě jsem neviděla většího, než máš ty, Davide!“ Měla pocit, že se jí to snad zdá. Tak on si myslí, že ho má malého. Panenko skákavá. A potom dodala: „Právě, že... je velikánskej... Hmm... Až moc, víš, někdy. Až si to někdy nedokážu hned tak užít. Kdybys mě předtím ještě trošičku víc rozdráždil a rozněžnil, tak bych si tu chvíli, kdy ho do mě vrazíš, víc užila. To by se mi líbilo ještě víc! To by se mi úplně rozletěla hlava, víš, samou rozkoší. Kdybys mě předtím ještě trošičku víc rozparádil, rozdráždil jako šelmičku. Joj. Ještě trochu víc, víš?“

David ležel se zavřenýma očima, zatímco mu šeptala ta slova přímo do ouška, a potom se jí zeptal: „Někdo ti to dělal líp než já?“

Lena se vyděsila. Rozbušilo se jí srdce. Odtáhla se a dívala se mu do tváře, čekala, až se na ni podívá, ale David oči neotvíral. Jenom se mírně usmíval, jako by ji provokoval. „O čem to, prosím tě, mluvíš?“ řekla tiše. Vždyť jenom chtěla, aby jí to s jejím vyvoleným chutnalo nejvíc na světě, proto to říkala! Kvůli ničemu jinému! A on hned takhle!

„Vždyť já jsem z tebe úplně hotová, a ty to dobře víš. Je mi s tebou nejlíp, jak mi kdy bylo, protože... no prostě jsem z tebe hotová, no. Jenom nevím, jestli já pro tebe nejsem moc tlustá, stará kráva, nebo tak. Někdy mám pocit, že si se mnou nehraješ tak jako já s tebou.“

A bylo to venku. Teď mohli klidně roztočit vlastní Kámasútru.

Chlapi jsou v tomhle ješitní, říkala si v duchu, určitě jsem se dotkla jeho citlivého místa. Ale na druhou stranu byla ráda, že to udělala, že mu to řekla rovnou. Taky ji hned objal, a že ať to vůbec neříká, že je stará kráva, že on nesnáší, když to říká. A že kdyby se mu nelíbila, tak by to vůbec nešlo, nefungovalo by to, vůbec, ani trochu. A ještě jí řekl, že když si připadá tlustá, tak má ráno běhat. Tak! A bylo to.

Vylezli z postele a dali se do vaření. Volská oka. V tom byl David mistr. Ono takové dobré volské oko z čerstvých domácích vajec, to taky není k za-
hození!

VI.

Lena ještě chvíli váhala, přemítala, ale už za pár dní se odhodlala, zavolala Karolovi a dohodli se, že se sejdou v kavárně Dax v Žilinské ulici. V telefonu zněl Karolův hlas překvapeně a bylo znát, že je rád, že mu volá. Jakmile to zvedl, hned ji oslovil důvěrně, vesele zvolal: „Andělíčku!“ Když to Lena slyšela, musela se usmát. Samou radostí jí až poskočilo srdce. Nemohla si pomoci. Strašně se těšila, až ho znovu uvidí a všechno mu bude vyprávět. Že už se netrápí a nebere léky. Že je šťastná a chce se vdávat. A že mu odpustila úplně všechno, všechno. Už do telefonu mu řekla, že se na něj těší. A rozloučili se. Byla na Karola hodně zvědavá. Ale zároveň se i trochu bála. Jak na tom teď asi je? Neviděla ho přece tak dlouho! Když ho potkala naposled, musela doslova prchnout.

To bylo ještě v prvních měsících po rozchodu, když začala brát léky a musela jenom trpělivě čekat a čekat, než se celá zahojí, chodit pomalými krůčky domů, do práce a být ráda, že žije. A vtom jí nečekaně zavolal Karol, že jestli by ji nemohl vidět, jenom na chvíličku, na pět minut, nic víc. Že od ní chce „jenom požehnání“ a hned zase půjde. Požehnání? Jaký ty ode mě můžeš chtít požehnání, ty nezaboju jeden, ty kacíři? ozval se pohrdavý hlas v jejím unaveném, přepáleném mozku. Ale stejně se s ním sešla. Vyběhla z práce a Karol na ni čekal v kavárně. Byl úplně zničený. Jako by za ten měsíc nebo dva zestárl o sto let. Bylo na něm vidět, že pil od rána do večera. Byl i takový nějaký

hubenější, shrbenější a bledý jako stěna, vůbec nevypadal zdravě. Když ho Lena viděla, málem se jí podlomila kolena. Pomyslela si, že je to od něj další projev sadismu, přijít se jí takhle ukázat, a hned litovala, že se vůbec nechala na tu kávu přemluvit. Řekla si, že se otočí na podpatku a rovnou vypadne. Nechtěla přece znovu skončit na pohotovosti s dvěma injekcemi na uklidnění v zadku!

Nakonec si přece jen sedla, zatvářila se, že je proti všemu obrněná, a příkře se ho zeptala, co od ní potřebuje. Karol na ni pohlédl tím svým dětským, ušatým pohledem a řekl, že požehnání. Že jde na protialkoholické léčení, ještě dnes, a přišel ji jen poprosit o požehnání. Byl celý rozbitý, úplně na dně, nikdo jiný by v takové chvíli nevtipkoval, ale Karol se na ni díval jako velký, starý, zničený, ale navzdory tomu hravý pes. A chtěl od ní, aby mu požehnala! Protože se jde dát zavřít do Pezinku, rovnou do blázince! A ať mu tedy Lena, jeho láska největší, dá k tomu požehnání! Panebože! A tak mu ho dala. Co taky měla dělat? Potom rychle vstala a odešla.

Když zase popadla dech, hned to vyklopila Marošovi, a ten řval smíchy, až nadskakoval na té své rozvrzané židli. „No to je úchyl!“ křičel nadšeně. „To je úplnej Charles Bukowski, panebože, tenhle tvůj Postava, to je teda postavička, ten Postava! Neuvěřitelná!“

Jenomže Leně do smíchu nebylo. Ještě ten samý den se jí podařilo zvenku zamknout mříž na dveřích kanceláře, kde seděl její šéf a něco dodělával. A byl z toho těžký průser. Zamknout šéfa v jeho vlastní kanceláři, no paráda. Když si ji potom

zavolal – byl to milý, přerostlý hipísák s neformálními způsoby, idealista, který už léta odhodlaně vedl vydavatelství v nekalé konkurenci – když si ji tedy tehle jejich šéf, Šani, zavolal, aby mu to vysvětlila, vzal ji rovnou na kávu do stejné kavárny, kde ještě včera seděla s Karolem, a ptal se jí, co se to s ní proboha děje. Lena se neovládla a z očí se jí začaly řínout potoky slz, až se cítila trapně jako sviňa, ale nemohla si pomoci. Šani jí podal papírový kapesník a lítostivě hleděl chvíli na Lenu, chvíli na chladnoucí kávu před sebou na stole. Bylo zbytečné cokoli říkat, Šani dobře věděl, že ta holka je úplně mimo. Vykojejená jak tramvaj. Lena mohla jen mezi jednotlivými vzlyky doufat, že si o ní nemyslí, že to tam jednou z roztržitosti celé zapálí. Příšerně se styděla, ale slzy tekly dál a ne a ne přestat.

Večer šla běhat, i když byla totálně unavená na duši. Běhala, dokud ze sebe celé to utrpení nevypotila v kopcích. A ulevilo se jí. Žádné injekce do zadku už naštěstí nepotřebovala, jen se pak ještě dlouho před šéfem styděla a slíbila si, že už se nikdy nenechá Karolem zlanřit na žádnou kávu ani nic podobného. Nikdy! Dokud se sama nedá do pořádku natolik, až to bude mít definitivně na háku. Královsky a lehce.

Už cítila, že je z toho skoro venku. I když před Karolem musí být pořád ve střehu. Ale duše už jí radostně nadskakovala a ožívala veselými postřehy o všem, co viděla skrze okno kavárny, jako kdyby svět byl jenom výklad, na který se ona, poetka, dívá, ačkoli sama sedí ve výkladu kavárny Dax na Žilinské. Všimá si všeho, špehuje

dokonce i vrabce a dráty trolejbusového vedení, a to všechno samou radostí, že za chvíli přijde po chodníku svou pěknou, důstojnou chůzí Karol Postava a dají si – dvě staré vojny, dva veteráni – po té dlouhé době, kdy bojovali každý na jiné frontě, na usmířenou kávu.

Karol zaparkoval starého favorita naproti u chodníku a vystoupil z auta. To už nemá nikdo široko daleko, takové auto, napadlo Lenu a pohled jí klouzal po všech těch džípech kolem dokola. Něčím takovým už dnes jezdí jenom tenhle zavržený básník (mimo všechny struktury), ale kdyby o něm filmaři natočili film, básník by v tom filmu určitě jezdil nějakou nablýskanou imidžovanou fiatkou nebo veteránem. Starý, pravdivý, nezajímavý, tmavomodrý favorit si může strčit do prdele.

Karol chodil kolem auta, a než se vydal do kavárny za Lenou, něco na té staré konzervě zkoumal. Už podle chůze Lena viděla, že je na tom dobře. Nesl se ladně a klidně na těch svých vysokých nohou jako nějaká ohromná lovná zvěř, výstavní, přímo majestátní kus – rovnou na odstřel pro nějakého mafiána, co sedí tamhle v rohu. A když přišel blíž, připadal jí odpočinitý a takový jako vyhlazený, nejen ve tváři, ale tak vůbec. Měl krásné nové manšestráky a manšestrové sako, staromódní, klasické, takové, jaké vždycky rád nosil, ale úplně nové. Byl ostříhaný úplně na krátko, už skoro celý šedivý a velké krásné uši mu proti slunci svítily na hlavě jako dva lampiony. Vypadal vesele a spokojeně. Jako starý dobrý Karol Postava – jako někdo, kdo si v duchu pořád dokola zpívá nějakou ohromně zajímavou písničku, která ho baví

a rozveseluje na duši, ale zároveň mu neunikne nic, co se kolem šustne. Všechno, kolem čeho ten člověk přejde nebo čeho se dotkne, okamžitě prozkoumá (posedlý fungováním věcí) – teď si zrovna všiml jakéhosi dřívka, zapšprajcovaného v rohožce u dveří do kavárny, sehnul se a pátrá, kde je problém. To dřívko odtamtud vyštourá (aby si o něj někdo nezničil podrážku), prohlédne si ho a zahodí ho do koše s popelníkem přede dveřmi. Z kapsy vytáhne dokonale čistý, poskládaný bílý plátěný kapesník, utře si do něj špínu z ruky, kapesník složí, přesně podle záhybů, vloží zpátky do kapsy u kalhot, a až potom vejde do kavárny. Důvěřivě, opatrně a plaše jako malý kluk.

To byl přesně on, Karol Postava, skutečný básník. Tak ho viděla Lena. Už jenom to, jak vchází dovnitř úplně jinak než všichni ostatní. Jasně, že pro většinu lidí je za blázna. Co to tam štourá v té rohožce? Jaké dřívko? Blázen jeden!

Jenomže ne pro ni. Ona byla kdykoli ochotná vstát a vysvětlit celé kavárně, anebo klidně třeba celému národu, že ten pán, Karol Postava, vyndal to dřívko proto, aby si někdo neublížil. Aby si neublížily vaše vlastní děti, vy debilové! Zakřičela by na ně, zařvala! A byla by za čistou lidskost toho zdánlivě nesmyslného Karolova počínu ochotná klidně umřít na hranici v plamenech. Protože Karol Postava, ať už byl jakýkoli buřič, rebel, kacír, zhýralec, úchyl a nevím co ještě, žádný blázen ani šílenec nebyl. Tak jako odstraňoval ta směšná dřívka z rohožek, stejně se snažil odstraňovat nesmyslná dřívka úplně všude. I z myšlení lidí. Měl vášnivý, pro ostatní někdy až únavný a otravný, ale hluboce

zakořeněný smysl pro správné fungování věcí. Což je dneska každému jen na obtíž.

Jednou – Lena si to pamatovala, jako by to bylo včera – na nějakém literárním setkání, kde už všichni zase už jen popíjeli, zaslechla, jak jedna kritička, brilantní a přesná stará panna, madam Zacharyová, když se k nim Karol Postava na těch svých vysokých nohou elegantně, nebezpečně blížil s panákem v ruce, přesně pojmenovala, jak se s ním věci mají: „Bacha, jde sem Postava! To je ten, co říká všem do očí nepříjemnou pravdu, kterou nikdo nechce slyšet!“

Karol ale rozhodně nebyl ten typ alkoholika, který, když se lízne, otravuje lidi svými mindráky. Naopak. Karol pil vždycky spíš na odvalu za těmi lidmi přijít a bavit se s nimi. Když pil, lidi ho milovali. Jinak týral sám sebe, krutými nároky na sebe samého, na vlastní fungování, práci a všechno ostatní, ale když pil, konečně se uvolnil, osvobodil, rozpřáhl náruč a hurónsky se smál tím svým basovým, dobráckým smíchem. A bylo to nejspíš právě ten večer, na stejném literárním setkání, už skoro nad ránem, když madam Zacharyové vyzul lodičku, ano, padl před ní, před tou moudrou Zacharkou, která trůnila v křesle, obřadně na kolena, právě když madam vypustila z úst nějaký další, velice trefný bonmot, které Karol Postava přímo zbožňoval, přede všemi jí vyzul jednu velkou červenou lodičku, sebral ze stolu lahev šampaňského, kterou tam někdo položil, naplnil bublinkami z té lahve lodičku madam Zacharyové až po okraj a na znamení bezbřehé úcty k této ženě a k úžasu hostů, posedávajících

i postávajících kolem, teatrálně tu lodičku pozdvihl k ústům a šampaňské z ní vypil.

To byly časy slávy Karola Postavy a jeho divokého buřičství. Vyšuměly už jako to šampaňské – zbytkové šampaňské v lodičce madam Zacharyové.

Ve skutečnosti o mínění Karola Postavy nikdo moc nestál právě ve chvílích, kdy byl absolutně střízlivý a všechno viděl příliš jasně. Přesně tak, jak to výstižně vyslovila madam Zacharyová onoho večera. A taky si vysloužila od Postavy poctu, na kterou do smrti nezapomene!

Jen co se v poloprázdné kavárně Dax pohledy Leny a Postavy setkaly, došlo mezi nimi k bleskovému spojení, které by nikdo, živý ani mrtvý, v té chvíli nedokázal přerušit, přeletělo by hravě i přes všechny oceány a sopečné výbuchy světa.

Přitom se ti dva váleční veteráni na sebe v prvním okamžiku jenom radostně usmáli. Karol trošičku vysunul hlavu dopředu, takže vypadal s těmi svými ušisky jako Hurvínek, a Lena úplně slyšela to jeho „andělíčku můj milovaný“, které si řekl v duchu, než se na ni zeširoka, od ušiska k ušisku, usmál. Radostně se zavrtěla na židli, rozzářila se a vycenila zuby. Jejich spojení zablikalo. Propojení mezi Karolem a Lenou se vlastně ani nikdy doopravdy nepřerušilo, bylo to cosi tak samozřejmého jako transatlantický podmořský kabel. Kdo by se nad tím vůbec každý večer před spaním zamýšlel, jestli tam ještě leží? Dokud existujeme, dokud fungujeme, tak je tu s námi. A co bude dál, to se uvidí!

Jakmile si Karol sedl, hned dojatě vytřeštil na Lenu oči, a když přišel číšník, teatrálně si objednal jednu „nealkoholickou borovičku“. Číšník pokrčil

rameny, že dnes bohužel takovou nemají, jen alkoholickou. Karol naoko nešťastně mávl rukou a zvolal, že co se dá dělat, dá si teda kafe, presso s mlíkem.

Jak nadšeně se radovala z každého jeho vtipu a gesta, jak pookřála při těch jeho sarkasmech a zdobnělinách, s nimiž před ní kouzlil jako žonglér s míčky a které tak důvěrně znala! Přiznal se, že absolvoval protialkoholní léčbu, a hned jí vyprávěl zajímavé podrobnosti o lidech z toho spolku abstinentů i o kouzelné lékařce, která spolek vedla, a to měl štěstí, protože nebyla žádná sucharka. Leně bylo hned jasné, že i tam, mezi anonymními alkoholiky, ve světě nemocničního protialkoholního spiknutí, byl Postava jasný patron, rebel, zvláštní tvor a zvláštní postava, hravý jako kluk a tím pádem i osobitý bavič ostatních. A že lékařka ho takového brala a nesnažila se ho potupit, naopak, celá léčba byla nejspíš inspirativní pro obě strany, čehož si očividně upřímně vážil. Lena jen poslouchala a užasle ho sledovala. Zároveň si okamžitě, s ohromnou úlevou, uvědomila, jak tak se zájmem hltala všechno, co říká, že ať už by jí o té kouzelné lékařce řekl cokoli, třeba i to, že ji miluje a spí s ní, už by ji to nebolelo. Uvědomila si, že je osvobozená. Od vlastní žárlivosti. Jaké to pro ni bylo najednou krásné, že se na něj může takhle dívat a ani trochu se nebát, neděsit, že ji zradí. Protože už na něj neměla, nechtěla a netoužila mít žádný nárok. A přitom – to si uvědomovala naprosto jasně – milovat ho nepřestala. Milovala ho dál tou ohromnou koňskou láskou. Lhala by sama sobě, kdyby si namlouvala, že už

ho nemiluje, protože už má jiného muže, se kterým spí a je jí s ním dobře. Ježíšmarjá! Její láska jako by po tom všem utrpení najednou prolétla nějakým urychlovačem částic, nebo čertví čím, oprostila se od bolesti, proměnila se na úplně jinou, nezištnou, nezávaznou, svobodnou substanci a ona se mohla konečně s Karolem uvolnit. Byla to nádhera! Dokonce si přála, aby se do té své skvělé lékařky šťastně zamiloval. Aby měl taky novou lásku. To by bylo ze všeho nejlepší. Říkala si to v duchu, ale styděla se ho zeptat. Odložila tu otázku na potom.

A pak začala vyprávět ona. Vyndala dokonce ze zápisníku Davidovu fotku a celá šťastná a zčervenala ji ukázala Karolovi. Ten jen užasle otevřel ústa. A potom si je zakryl svou velkou dlaní a byl tak dojatý, že skoro vzlykl. V očích měl slzy.

Lenu píchlo u srdce, když ty slzy spatřila, a sklopila oči. Ale Karol ji hned přesvědčoval, úplně nesobecky a velkoryse, že to nic, a dokonce zavtipkoval, že jsou to jenom „slzy staré senilní trosky“, že jí to štěstí doopravdy přeje, že je z toho sám upřímně dojatý a že je jasné, že jí štěstí taky trochu závidí, co by zapíral. „Závidím, ale dopřeju,“ řekl. A bylo to.

Věřila mu. Věděla, že Karol Postava je přesně takový. Že všechny ty žabomyši, žárlivé spolky všude kolem o tři hlavy převyšuje a jediným prudkým pohybem své pěkné ruky je smete ze stolu. A věděla i to, že i když ji pořád miluje (bože, cítila, že je to tak, hned jak se podíval na tu fotku), myslí to vážně, když její lásce s Davidem Váchalem přeje a z duše žehná.

Dívala se na něj a měla ho ráda asi tak stokrát víc, než by si v té chvíli vůbec dokázala přiznat.

Takže takový to byl člověk, tenhle Postava!

Když přiběhla domů, objala Davida a hned mu začala nadšeně vykládat o schůzce. David se na ni celou dobu zkoumavě díval a potom si sedl s knihou do křesla. Hodil očkem po Leně, když v kuchyni vybalovala nákup z batohu, a prohodil: „Viděl jsem vás v Daxu. Tebe a toho tvýho Postavu.“

„To myslíš vážně?“ vyjekla Lena a přistoupila k němu. „A proč jsi mi aspoň nezamával?“

„Nechtěl jsem rušit,“ řekl David. Začal jezdit po knize prstem a dodal: „Byli jste tak zabraní do rozhovoru, že bys mě stejně neviděla. Byl jsem mimochodem docela blízko. Ale tys byla očividně úplně hotová, nadšeně si rozhazovala rukama, tak jsem nechtěl rušit.“ David se zasmál a napodobil ji. Jenomže tak nějak smutně, melancholicky.

Lena nechala všechno plavat, nechala nákup nákupem a vrátila se k Davidovi. Objala ho, přidřepala si mu k nohám, aby mu viděla přímo do očí.

„Všechno jsem mu vyprávěla! O tobě! O tom, jak jsme se seznámili, i o tom, jak už spolu budeme bydlet a že se asi už brzy budeme brát.“

„Jak asi?“ David na ni vrhl přísný pohled a zvedl obočí.

„No, nechtěla jsem přece tu svatbu prozradit. Vždyť je to tajemství!“ zkoumala ho pohledem a bylo jí líto, že takhle truceje. Hleděla do těch jeho mandlových očí a najednou jí z toho ze všeho bylo do smíchu. Cítila se tak lehká! Odstřižená od celé té zhoubné lásky, co ji tak dlouho ničila. Teď se konečně cítila osvobozená od Karola Postavy

jednou provždy – a právě i díky němu, Davidovi! Vždyť mu to přece musí být jasné! Jestli žárlí, tak opravdu nemá na co. Zavrtala se mu v tom křesle zvesela mezi nohy vši silou celého těla a objala ho pevněji. Tvář mu položila na hrud' a zavřela oči.

„Ten Postava je teda ale starej,“ ozval se David po chvíli. „Vypitá troska. Vypadá fakt příšerně!“

Lena se mírně odtáhla a zblízka sledovala, jak s odporem vrtí hlavou. Před vteřinou na jeho hrudi cítila, jak mu bije srdce, a zdálo se jí, že nijak zvlášť silně.

„Nechápu, jak jsi mohla s takovým starým chlapem vůbec spát. Fuj. A ještě si od něj nechat takhle ubližovat. To fakt nechápu.“

Rychle vstala a šla do kuchyně uklidit nákup. Nejdříve pocítila hněv a zklamání. Jenomže vzápětí si představila, co by asi prožívala ona, kdyby viděla Davida sedět s tou pěknou mladou blondýnkou, se kterou kdysi dávno chodil. Co by tak asi cítila? Smutek? Nevěděla. Představila si ji ve své kůži při tom šťastném rozhovoru v Daxu. Asi by se taky cítila špatně. V cizím, neznámém městě. Bůhví, jak by to snášela sama.

A tak se zase poslušně vrátila k němu do pokoje a dřepala si ke křeslu. Chytila ho za ruku a s úlevou zjistila, že ji nemá ledovou. Aspoň že tak. Chvála-bohu! A Lena nahlas, vesele zvolala: „Okamžitě toho nech, nebo tě znásilním, a to teprve budeš mrkat, čeho jsem schopná, když se rozzuřím! Protože jestli si myslíš, že jsem tam s Postavou seděla proto, abych se s ním zase dala dohromady a skončila na psychiatrii, tak úchyl seš ty, a ne já!“ A se smíchem a výkřiky začala strhávat z Davida

šaty. Krasko vycítil šanci, vyskočil z úkrytu a už skákal z jednoho na druhého. David, ten svalovec, se jim oběma statečně bránil, až nakonec jednou rukou držel psa a druhou svíral obě Leniny ruce jako v poutech, až už celá udýchaná nemohla a se smíchem se vzdávala, skoro na lopatkách, na zemi u křesla. David ji držel dál a s vážným výrazem tváře si ji prohlížel. A potom ji pustil. A začal se obouvat.

„Kam chceš jít?“ ozvala se z podlahy.

„S Kraskem ven.“

„Vždyť už je noc!“

„Ještě ho trochu unavím. Podívej, jak je roz dováděnej.“ Lena chvíli pozorovala, jak David dráždí Kraska, a pak si taky začala obouvat tenisky.

„Vždyť počkej, jdu s vámi!“ zakřičela, když v kuchyni nasazoval psovi obojek.

V setmělém parku byli úplně sami, a tak si troufli i tam, kde si přes den hrají děti. Proháněli se spolu a se psem mezi všemi těmi houpačkami a klouzačkami, až David prohlásil:

„Na tuhle prolejšačku už se těším, sem budeme chodit.“ A Lena se k němu šťastně přivinula, protože dobře věděla, co tím myslí.

„Musíme vždycky bydlet tady, blízko Račka, jo?“ ozvala se. „Že se nikdy neodstěhujeme nikam daleko?! A budeme chodit tady na to hřiště! Já sem chodím strašně ráda, chápeš?“ Nadechla se a zatetelila štěstím.

David jí odhrnul vlasy z čela a zamračenej jí pohlédl do očí. V dálce bylo slyšet, jak kola vlaku rytmicky narážejí o pražce kolejnic. Když vlak přejel, David do toho ticha Leně řekl:

„Když si mě vezmeš, nikoho jinýho už v životě nebudeš moct milovat. Jenom mě. Víš to?“

Řekl to tak smrtelně vážně, jako herec ve filmu, až sebou škulba. Chvilku se na něj dívala překvapeně, v prvním šoku z těch strašlivých, fatálních slov, a pak se nahlas rozesmála. Ani vlastně nevěděla proč. Dívala se na Davida, jak tam stojí, zachmuřený, tragický filmový hrdina ve svitu měsíce. Nemohla s tím smíchem přestat, byla jako v křeči. A potom, když najednou pochopila, že to David myslel doopravdy tak, jak to řekl – smrtelně vážně – řekla mu: „Jéžišmarjájózef, co to říkáš, prosím tě?“

Snažila se to celé nějak zlehčit, aby rozpustila svůj vlastní děs, který na ni z Davida a jeho slov zavál. Když jí došlo, že nic nechápe, protože tam pořád stojí v tom svém postoji, bez mrknutí oka a vůbec se nehýbe, přišlo jí to strašně líto a zavalil ji pocit viny, že se mu tak surově vysmála. Proboha, vždyť on to myslí dobře, uvědomila si a zastyděla se. Vždyť to myslí upřímně, dodala v duchu, jako by si chtěla dát facku, zhnusená vlastním cynismem.

Stoupla si těsně k němu. Podívala se mu zblízka do očí a řekla: „To se nedá takhle naplánovat. Můžeme jenom doufat. Můžeme jen doufat, že to tak bude, že už nebudu chtít nikoho jiného, jenom tebe.“

„Manželství je napořád,“ řekl David. „Když to tak nebereš, tak se nevdávej.“

Lena ho objala a pocítila trýznivý smutek ze všeho kolem. Z těch strašidelných debat o úzkostné sci-fi budoucnosti, o které nikdo ani netuší, co zlého přinese, byla vyčerpaná k smrti.

Dolehla na ni strašlivá tíha a způsobila, že schovala tvář do dlaní a rozplakala se: „Já už nechci být s nikým jiným, věř mi. Jenom s tebou. Chci si tě vzít. Chci. Jenom nevím, jestli se to dá, takhle se za sebe navždycky zaručit!“ dostala ze sebe a zhluboka si oddychla. Měla pocit, že jí spadl ze srdce stotunový náklad jakési neidentifikovatelné, neprůhledné a tíživě černé sci-fi hmoty. Chtěla jít domů.

At už je, proboha, bílý den, říkala mu, když v objetí usínali jako nějací skrčenci v tmavém, pradávném sci-fi hrobě.

VII.

Svatbu měli v malém městečku na Oravě, na malém sídlišti, ve staré komunistické budově bývalého MNV a byla to ohromná sranda. David totiž dostal klíče od parádní chaty nedaleko odtud, v horách, od svého kolegy z „branže“. Je to „super vymazlená chatička se dvěma krby“, chlubil se a frajersky cinkal před rozesmátou Lenou klíči. Chata na horské samotě s nedozírnou, po ránu zarosenou loukou a jedním jediným stromem v překrásném výhledu! Na celý víkend! Tam potom, jen oni dva s bandou nejbližších kamarádů, vesele jedli, pili, hodovali a Pavlišťe jim k tomu hrál na kytaru.

Když přišli na úřad, paní je chtěla zavést do nějaké obřadní síně, ale Lena trvala na svém, že mají objednaný neformální obřad, a ten se může klidně uskutečnit i tady, přímo u ní v kanceláři, bez zbytečných sarapatiček. Paní s medailí na krku z toho byla dost vykolejená, ale nakonec souhlasila. Řekla Leně, aby si odložila kabelku, ale ta jí odsekla, že děkuje, že se tu dlouho nezdrží.

David se tomu vesele smál a jejich dva svědkové, které vylákali z chaty pod záminkou, aby s nimi jenom skočili něco nakoupit (až na to, že si s sebou měli vzít občanku), Lenin bratr Pavlišťe a její nejlepší kamarádka Silvia, nic netušili. A s otevřenou hubou sledovali, čeho se to vlastně stali svědky. To je pecka! Svatba! Lena s Davidem se smáli pod fousy, zatímco paní s medailí pomalu četla z červených desek ty pietně šedé, zaprášeně slavnostní věty, které jim oběma připadaly až dojemně smutné

a odtržené od života jako ty dokonalé napodobeniny – umělé květiny na policiče tamhle nahoře. Zatímco vykolejená paní četla ty neživé věty o manželském svazku a povinnostech z něj plynoucích, hleděla Lena velkým zaprášeným oknem kanceláře na sídlištní louku, kde jako vesmírný obelisk trůnil zapomenutý obrovitánský panel, který tu zůstal ležet z pradávných, dinosauřích dob, ohromný jako stěna paneláku. Trčely z něj silné, zakřivené rezavé dráty, ale všechno to za ta dlouhá léta tak nějak útulně a měkce zarostlo trávou.

Leny ten pohled nadchl – život zase jednou vymyslel něco, co se snad ani vymyslet nedá! Panel krásně symbolizoval celý ten šedý svatební obřad v malé, smutné kanceláři, který ale zároveň tak útulně, měkoučce lahodil duši, klokotal, plynul, úplně jako by byl taky tak příjemně obrostlý trávou. Lena měla pocit, že všichni čtyři – ona, David, Pavliště a Silvia – sem přiletěli a přistáli zčistajasna jako strakatí ufoní na měkkém koberci panelákového obelisku uprostřed louky jednoho šedivého, střeoevropského sídliště v tomto Vesmíru, na této Zemi. No nebyl to ohromující, neuvěřitelný pohled z tohohle obrovského okna?!

Lena si všechno v duchu zapisovala za uši, i to, jak jí David dojatě navlékal na prst prstýnek, který koupili ve stánku na trhu za jedno euro, a přitom byl moc pěkný, perličky nahusto navlečené na třech řadách gumiček, takže si je mohli s Davidem i poplést, úplně klidně, byly to jejich krásné, univerzální prstýnky, které si mohli navzájem i vyměňovat. Koupili si jich pár i do zásoby, aby je mohli nosit, dokud je neroztrhají. A radovali se

z toho upřímně jako děti. Když je potom ta paní s medailí vyzvala, aby si dali manželský polibek, Lena – aby byla nějaká legrace – řekla, že oni už se nalíbali až až, a jestli je to opravdu nutné. Paní na ni překvapeně pohlédla: „A to si u nás nedáte ani manželský polibek?“ A tak David chytil Lenu do náruče a celý obřad zakončili tím obrovským polibkem, aby paní nebyla zklamaná – a přidali podpisy, aby to platilo. A paní z úřadu si po tom po všem už byla ochotná i připít slivovicí, kterou s sebou přinesli, a tak se s celým tím neformálním obřadem, který jí byl zpočátku tak podezřelý, se smíchem vyrovnala. A nechala se s nimi dokonce na památku vyfotografovat.

Jednoho dne připravila Lena pro Davida překvapení. Zatímco jezdil po kšeftech, vystrachala odněkud starou domácí promítačku na osmičkový film a zapojila všechny své technické schopnosti, aby na ní zprovoznila úplně všechno, od světýlka až po gumičku, takže promítačka se po chvíli s vrčným rozběhla. Na skříň pověsila staré prostěradlo, upekla v troubě kuře, a když se David vrátil, hned jak se najedl, místo moučnicku mu promítla film.

Byl to typický rodinný film, příběh loučení jejich rodiny s kmotrou z Budapešti ze sedmdesátých let, se starými wartburgy a trabanty, kde si všichni navzájem mávají a usmívají se na ten svůj pradávný černobílý svět, dvě malé děti – tříletá Lena a pětiletý Pavlišťe – utíkají do kamery, rovnou do náručí tatínka a buď pláčou, nebo se smějí, ale Lena dobře věděla, proč to Davidovi promítá s takovou slavnostní pietou. Ve filmu byla totiž jedna specialita. Ještě živá a veselá máma Leny a Pavlišťeho, která

se už dávno zabila při autonehodě, když bylo Leně teprve sedmnáct. Film byl mámy plný, nádherně zabydlený jejími šťastnými úsměvy, objetími a gesty, až se Leně dojetím dmula hrud' a byla neskonale pyšná, že alespoň takhle – ruku v ruce s Davidem, který ani nedýchal – mohla svou milovanou mámu ukázat svému milovanému novomanželovi.

Když Lena vyměňovala kotouče, David si utřel slzy a vysmrkal se, a když se pak znovu objevila Lenina mladá a usměvavá máma, pošeptal Leně, že je neuvěřitelně krásná a že ona, Lena, jako by jí z oka vypadla, a při tom ji každou chvíli dojatě líbal na tváře a na krk.

No a pak tu byly děti! Lena a Pavliště, šťastné, zdravé dětičky, které se jim tu oběma dvěma, zatímco se ve světle promítačky drželi za ruce, promítaly před očima jako romantický příslib, že i oni spolu už brzy zplodí takové krásné děti, aby měla ta nestárnoucí babička v černobílém rodinném filmu radost!

Co se týče rozesílání svatebních oznámení o jejich tajné svatbě, měla Lena ulehčenou práci. S otcem se skoro nestýkala, jen příležitostně, protože si velice rychle založil novou rodinu a už léta si žil svůj nový, šťastný život. Kromě Pavlištěho tu z celé rodiny byla už jenom Lenina teta, mámina sestra, šarmantní stará dáma, která se z vlastní vůle nikdy nevdala, emancipovaná a tvrdohlavá abstraktní malířka na penzi, a ta zprávu o svatbě neteře přijala se stoickým zavrtěním hlavou, jestli mají tohle zapotřebí.

Čeho se oba dva – Lena i David – báli hned po svatbě jako malé děti, chichotali se při tom

pomyšlení a zároveň se toho děsili, bylo, co jejich svatbě řeknou Davidovi rodiče. Vždyť Lenu ještě ani neviděli! I když jim David posílal hodně společných fotek, na kterých se k sobě tulili, pokaždé skoro ve stejné póze, kde buď jeden, nebo druhý stlačili spoušť na foťáku, už bylo načase zajet za oběma jeho rodiči na návštěvu. Informovat je. Oznamit jim, že se tajně vzali.

Ale první, obávaná návštěva obou Davidových rodičů o Vánocích dopadla dobře. O devět let starší Lenu přijali všichni bez výhrad, velkoryse, za což jim byla neskonale vděčná. Žádné výslechy se nekonaly, všichni naopak měli upřímnou radost, že si David našel tak skvělou ženu. A ona byla vroucným přijetím v hloubi duše dojatá a polichocená. V Davidově mámě našla veselou, vlídnou, trošičku zakřiknutou kamarádku, která si po rozvodu s despotickým mužem s chutí užívala svobodný život se dvěma odrostlými dětmi a těšila se na vnoučata. Příjemně ji překvapil i Davidův otec. Navzdory neustálým malicherným a zbytečným hádkám se synem kvůli různým hloupostem to byl milý, dobře udržovaný pán, sportovec s knírkem, který se staral o svoji matku v malé vesničce za Prahou. Když se loučili, vzal si ji stranou, chytil ji za obě ruce a zeptal se jí: „A co vnoučátko, bude, bude?“ A ona, celá rudá studem, přiznala, že už se na tom pracuje.

Nejvíce z celé rodiny Lenu šokovala Davidova sestra Jana. Byla to přesná kopie Davida, stejně krásná a vážná osoba s mandlovýma očima, neproniknutelná a záhadná. Když s ní zůstala o samotě v Davidově dětském pokoji, měla pocit, že je duchem nepřítomná. V jednom kuse si potichu

prozpěvovala, nebo spíš pobroukávala, seděla na posteli, dlouhými, tenkými prsty si pohrávala s dekou a čas od času jí položila nějakou nepředvídatelnou otázku, jako třeba jestli se v létě lidi koupou v Dunaji nebo jestli to není nebezpečné chodit v noci v Bratislavě po městě. A potom zničehonic vstala a jako náměsíčná vyšla z místnosti. A ráno, úplně nečekaně, k nim bez zaklepaní vtrhla do pokoje, zase si sedla na tu postel, ještě celá rozespálá a zasněná, protahovala se, zívala a oznámila jim, že vůbec nemůže spát, protože ten pes tam dole příšerně vyje. David ji z pokoje nekompromisně vyhodil, ale ona přišla takhle zničehonic, bez zaklepaní, ještě hodněkrát, a přestože Lena s Davidem nepáchali za tenkými stěnami jeho dětského pokoje žádné nemravnosti, byly ty její vpády během těch pár dní, které v pokoji strávili, přece jen poněkud zvláštní. David nad tím vždycky jen mávl rukou, tůkal si na čelo a říkal, že je vadná, ale pro Lenu zůstala její povaha zahalena znepokojující záhadou. Vždyť jako by Davidovi z oka vypadla. Tak krásná a tak osamělá, pomyslela si Lena. Další záhadná bytost pod sluncem!

„A to byla vždycky sama?“ zeptala se Lena Davida cestou zpět do Bratislavy v jeho červené renaultce, se všemi těmi zbytečnými dary od příbuzných na zadním sedadle. „To nikdy nikoho neměla?“ A David jí vyprávěl o sestře, jak byla kdysi dávno bláznivě zamilovaná, ale nějak špatně to dopadlo a od té doby je sama a úplně zahleděná do sebe. „Má prostě přehnané nároky. To by musel přijít pan Dokonalý, aby ho chtěla, jenomže takový nikdo není.“ Lena se s ním zaníceně přela, že sestra

se určitě jenom potřebuje zamilovat, potkat někoho zčistajasna, tak jako se potkali oni dva. Potom se určitě všechno v dobré obrátí!

A cesta domů jim příjemně ubíhala, oba si po návštěvě Davidových rodičů zhluboka, od srdce oddechli.

Leně se manželský život líbil. Naplňoval ji hlubokým uspokojením, jako když si konečně, po letech, po trýznivém, sebezničujícím hýření jednoho dne řekneme: Dost! Vstaneme, dáme se na pokání a jednoho dne, jednoho krásného dne se s nás stane nový člověk. Změníme úplně všechno. Vymalujeme byt. Dáme si do pořádku zuby. Místo chlastu přijdeme na chuť sportu. Skříně jsou na jednu uklizené, díry zalátané a chrup vybělený. Usmíváme se na celý svět. A jsme vděční, neskonale vděční, že nám osud takovou proměnu dopřál. Chceme se tedy osudu odvděčit a doufáme, že se budeme moci vrátit zpátky k lidem. Ahoj, lidi! Dopřejte nám sluchu! Běžíme zpátky k vám a voláme: Chceme mezi vás zase patřit, slyšíte, vezměte nás mezi sebe! Nás, odpadlíky. Běžíme za vámi, kteří jste nás kdysi dávno zavrhnli jako zhýralce, úchyly a psychopaty. Počkejte na nás. Dejte nám ještě šanci! Už máme zase uklizeno, jsme zase čistí, chtěli bychom mezi vás zase patřit, ukázat, že jsme tu, že jsme neskončili v bahně. Ještě jsme pořád lidi. Koukněte se, hele! Jak jsme spořádaní. Už jsme skoro stejní jako vy. Toužíme už jen po tichém životě s malou rodinkou a pejskem, který nikoho nepokouše. Jsme tu, haló, už jsme jako vy, už se nás nemusíte bát. Přijměte nás mezi sebe!

Pokaždé, když se večer vracela domů přes tmavý dvůr, zvedla hlavu k tomu malému pavlačovému okýnku nad těžkými dřevěnými dveřmi svého bytu v Karpatské ulici a uviděla v něm světlo, hřejivé žluté světýlko, které oznamovalo, že David už je doma. Pokaždé, když na ni to světýlko zpoza rohu mrklo, pocítila na duši medové teplo. To svítící okno v té podvečerní, zimní chvíli zákeřných úzkostí, které vystrkují čertovské růžky, ji naplňovalo radostí a hlubokým klidem. Vždycky si oddechla a pocítila úlevu na duši. Konečně žije tak, jak se má. Tak, jak vždycky toužila. Jako ostatní. Normální, zdraví lidé. Přidala do kroku, skoro se přes dvůr za Davidem rozběhla a už se těšila se, jak ho obejmeme, cítila se plná naděje jako Jeníček s Mařenkou v pohádce o Perníkové chaloupce, když vylezli na strom a v dálce uviděli to svoje světýlko.

Jenomže les je plný nástrah, a nejen to! Než to všechno dobře dopadne a Jeníček s Mařenkou se pustí do perníků, musíme se ještě poprat s ježibabou. A kde je ta zlá čarodějnice? Kam se zase schovala? V co se proměnila tentokrát? A existuje vůbec? Kam, kurva práce, zase zmizela?

Lena se někdy jen tak porozhlédla kolem sebe. Planina jejího života byla najednou krásně čistá a až podezřele idylická. Krotká. Až jí to přišlo nějaké divné. Tak tohle že je to štěstí? Takové tiché, skoro až zhypnotizované, zaprděné teploučko? Jako když se vezeme ve vlaku a přesně víme, kdy vystoupíme?

Život, který vždycky býval plný bouřek, napětí a divočiny, se najednou zklidnil jako hladina malého rybníka. Žádné výkyvy. Nic. Jen sem tam

malá, zdravá rybička, nějaká taková malá radost najednou vyskočí, abychom věděli, že jsme ještě tu, že si to užíváme. Užívat si, užívat si! Už to slovo jí přišlo podezřelé. Jenže ona se nenechá jen tak ukolébat. Napínala zrak a větrila do dálky. A jejímu vnitřnímu čichu cosi napovídalo, že je to všechno jenom zdání. Iluze. Že takhle to přece nemůže jít až do smrti – a tak si tam žili, dokud neumřeli – v tomhle zpomaleném, houpavém rytmu! Anebo že by přece? Ale ať napínala oči a zaostřovala sebevíc, na horizontu se země i s oblohou ztrácela v mlze a žádnou ostrou čáru nebylo vidět. Žádný zlom, žádné jiskření.

A tak vyčkávala. Co měla dělat? Dál si zapisovala nápady, poznámky a útržky povídek, ze kterých jednoho dne poskládá nový vesmír. Jenom si to tak zapisovala. Vždyť přece nikam nespěchá. Jsou i jiné věci na světě. Život je víc než psaní, říkala si a začínala se mírně znepokojovat, že se na obzoru pořád ne a ne objevit děťátko. Spočítala si na prstech, že už je to víc než devět měsíců, co si s Davidem nedávají pozor, naopak, jdou na to zhurta právě v ty nejvhodnější, v ty takzvané plodné dny, jo, to do toho vždycky šlápnu, jako když spustíte motorovou pilu, až létají jiskry, pořádně to rozjedou a rozparádí se několikrát za den, jenomže pořád nic! A potom už jenom čekají, až ty tři dny přijdou znovu.

Najednou jako by se celý svět točil jenom kolem toho. David ji třeba pozoroval ve sprše a najednou vykřikl, že tak obrovská prsiska ještě nikdy neměla, že je určitě v tom, a ani jí nechtěl dovolit, aby si ráno dala kafe, protože už přece musí myslet na

miminko! A takhle to bylo každý měsíc – napětí by se dalo krájet. Jak má teď vlastně žít, jak má těch pár dní přežít? táhlo jí hlavou. Každé ráno přesně v devět, hned, jakmile otevřela oči, už kolikátý měsíc otevřela zároveň i pusku, strčila si do ní teploměr a měřila si bazální teplotu, kterou okamžitě zapsala do zvláštního sešitku, aby se ani náhodou při výpočtech plodných dní nespletla. Jak má každý měsíc vydržet to úděsné čekání, kdy se jazýček vah osudu tak napínavě kloní hned na jednu, hned zase na druhou stranu? Je těhotná? Není těhotná? Je to k zbláznění!

Když o tom vyprávěla své nejlepší kamarádce Silvii, matce dvou dospívajících dětí, tak ta jenom vytréštila oči a nestačila vrtět hlavou. „To by mě v životě nenapadlo, že tě to takhle chňapne, zrovna tebe! Nikdy v životě!“ A Silvia se pobaveně plácala do stehů, pokrčila nos a vybuchla v záchvatu ohlušujícího, úplně škodolibého smíchu, že už i na Lenu došlo!

Lena jenom pokrčila rameny. Co si taky měla počít? Nevěděla. Kluka? Nebo holčičku? Haha. Sama to moc nechápala. Jako by jí někdo nalinkoval řádky ve zvláštním, pouze a výhradně pro tento účel určeném sešitku, a ona je jenom zaplňovala číselnými hodnotami bazální teploty, přesně podle lékařsky ověřené metody. Už je jako ony! Ty šílené ženy! A pak vyprávěla Silvii, na co narazila na internetu, na jaká diskusní fóra. Chodí na ně všechny ty ženy, které chtějí otěhotnět, a že jsou jich celá stáda, jsou jich miliony, některé o hodně mladší než ona, říkala a třesla na Silvii oči. Prostě jim to nejde, už léta, léta letoucí nemůžou otěhotnět. A všechny

ty nešťastné ženy se zkrátka na internetu sdružují do různých diskusních skupin, některé z nich mají dost nechutné názvy, třeba „čekanky“ a tak, no fuj tajxl, prostě hnus, no a tam si navzájem radí a říkají si, co mají jíst a co nemají pít a co mají dělat a co si mají celé dny myslet, aby konečně otěhotněly, úplně jim z toho haraší, chápeš, vykládala Silvii, na nic jiného nemyslí, jenom na to, celé dny a celé noci jim takhle hrabe, prostě hrůza! A Lena nad těmi ženami před Silvií s odporem zavrtěla hlavou, přestože sama často na ty stránky plné smajlíků a ušišlaných zdobnělin chodila. Na ty stránky se samým drahoušku sem a drahoušku tam, což se jí přílišně hnusilo, stejně jako všechny ty růžové mašličky a kačenky a psíčkové s dlouhými mrkajícími řasami, no fuj, ale marná sláva, nemohla si pomoci, už na ty stránky najednou chodila taky! A k tomu ještě pořád častěji, den ode dne, týden od týdne a měsíc od měsíce častěji špehovala, co všechno ty úchylné ženy dělají, co si tam radí! A sama už byla stejná jako ony.

Měnil se i David. Jako by ještě víc zvažněl, v jednom kuse se tvářil seriózně, mračil se, hledal si novou práci, kam by nemusel tak daleko, a bez přestání ji hlídal, aby nedělala voloviny, jak tomu říkal. Lena si ráda občas s někým dala sklenku – ne víc, to se bála, ale teď, od té doby, co pracovali na dětátku, tak jakmile zdvihla někde ve společnosti sklenku, třeba jen s deckou vína, David se pokaždé hned zamračil a šlehl po ní tak opovržlivým pohledem, že ji to prásklo jako bič, takže si to příště dvakrát rozmyslela. David pro ni byl skutečnou oporou, cítila ho za zády pořád, ať dělala cokoli,

někdy už toho měla po krk, ale když třeba měla konečně s vydavatelem podepsat smlouvu na vy-touženou knihu povídek, protože to vypadalo, že se bude dobře prodávat, když měl ten film jakžtakž úspěch někde v zahraničí, tak nad ní stál tak dlouho, dokud pro ni smlouva nevypadala výhodně, a do té doby jí nedovolil podepsat ani ř.

Lena se styděla a nechtěla se handrkovat o peníze, to jí bylo upřímně odporné, a tak jen vstávala od počítače a schovávala tvář do dlaní. Jednoduše neměla chuť se s nikým dohadovat, jenomže David byl neoblomný: „Lenuško, zase tě chtějí jen vyždímat!“ káral ji laskavě jako malé dítě. „Oni na tý knize vydělaj, ale napsalas ji přece ty! Stálo tě to spousty sil. Oni na tom stejně vydělaj, o ně se neboj. I když ti normálně zaplatěj, o nic nepřijdou! Rozumíš mi, zlato?“

A potom jí vysvětloval, jak byl sám za hlupáka, když podepisoval první smlouvy, ale když už ho okradli posté, tak se to naučil. „Jde přece i o princip,“ říkal jí. „Dovolej si na tebe přesně tolik, kolik jim dovolíš ty. A jak tě jednou takhle zneužijou, přestanou si tě vážit. Ty pro ně budeš ta blbá. Věř mi.“ A Lena mu věřila. Jenom si samým zoufalstvím zakrývala tvář dlaní. S vydavatelem se přece osobně zná, je to její šéf, a tak jí takové handrkování připadá ponižující a nedůstojné. Nakonec ustoupila Davidovi úplně ve všem a s hrůzou čekala, co se stane. Vydavatel ale za pár hodin na všechny její námítky ke smlouvě přistoupil, jako by se nechumelilo, takže mu mohla obratem poslat podepsanou smlouvu zpátky. Panebože, to byla úleva, že už to má za sebou! David měl naprostou

pravdu. Zahanbeně ho objala, posadila se mu na klín, a zatímco se spolu dívali na počítači na film a při tom zobali kešu oříšky, každou chvilku mu šeptala, ať se na ni nezlobí, že je prostě nemožná, hladila ho a říkala, že vůbec neví, co by si bez něj počala, vždyť už zase, tak jako stokrát předtím, došlo na jeho slova.

V takových okamžicích byla na to, jak ji David hlídá a chrání, pyšná. Ale někdy, když jí dýchal na krk, jen co vzala do ruky tužku a začala si něco psát, a když ještě čmuchar, co to bude, tak už jí to bylo trochu proti srsti. Ne že by před ním chtěla něco skrývat. Proboha, to ne! Ale chtěla mít svoje vlastní psaní, svůj vlastní svět, něco jako tajemství, o které se nemusí s nikým dělit. A to David těžce nesl. Byla zvyklá snít si svoje sny a tajně si je zapisovat, dělala to přece už odmalička. Když mu vysvětlovala, že nechce, aby se jí díval přes rameno, co píše, že mu to potom dá, pokaždé zesmutněl. Vždycky zbledl a viděla na něm, že se cítí odstrčený, jako by ho přestala milovat nebo co, musela mu pak pořád dokola opakovat, že ne, že to tak není, no a potom vlastně už ani neměla sílu psát dál. Úplně ji přešla chuť. A David byl, až na nějaké nenadálé kšefty, skoro pořád doma, takže její psaní bylo často odložené na potom, k ledu.

Když měly peníze od vydavatele už každou chvíli přijít na Lenin účet, přiznala se Davidovi, že by si chtěla koupit „malilinkatý laptop“.

„Takovej úplně maličkej, víš, takovej zápisníček, kam bych si psala jen tak – když mě v práci nebo někde jinde něco napadne. Mohla bych ho pořád nosit v batůžku.“

Viděla takový laptop u mladé brigádnice u nich ve vydavatelství a okamžitě po něm zatoužila.

„Prosím tě, na co ti to bude? Vždyť přece stejně píšeš rukou, ne?“ zavrtěl hlavou David a pohlédl na ni, a tak mu vysvětlila, že by právě chtěla začít tukat ty svoje věci do počítače, protože je to o hodně praktičtější.

„Vždyť počítač máš tady.“ David ukázal rukou ke stolu, kde trůnil jeho PC.

Lena si ve skutečnosti představovala jeden jediný obrázek: Jak si vyběhne s Kraskem do Horského parku, a když se pes pořádně vyběhá, zajde si do malé hospůdky, do Myslivny, sedne si ke dřevěnému stolu hned u krbu, koupí si ten nejlepší bratislavský rohlík v celém vesmíru, dá si k němu kávu, utahaný, šťastný a vyběhaný Krasko jí přilne k nohám jako onuce, ona vytáhne z batůžku malý laptopík a napíše si do něj, co se jí zachce. A nikdo, nikdo na celém světě nebude mít to, co si píše, pod kontrolou. Nikdo, kromě ní samotné.

Byla to opojná představa. A skrývala se v ní jakási malá skulina, nová a svobodná cesta pro její psaní, které se začínalo tak nějak podivně zadržávat, protože už najednou nebylo jenom její. Nebo že by se začalo zadržávat něco jiného? Kdoví. Sama si nebyla jistá. Vždyť to se občas stává, říkala si. Vždycky, když se začala psaní nenápadně vyhýbat, nebo už když se na něj nevrhala vášnivě jako lev, jen co měla volnou chvíli, bylo to neklamně znamení, že jí v tom psaní něco skřípe. Jen ještě neví, co. Chtělo to čas, musela na to přijít sama, pomalu, najít si k tomu vlastní cestu. Sama. Copak je to od ní kruté, když nemá chuť Davidovi pořád dokola vysvětlovat, že na tom přece není nic špatného?

Není. Co se týče psaní, nechtělo se Leně nikdy vysvětlovat nikomu nic. Chtělo se jí svobodně psát, vyvrhnout ty věci ze sebe tak surově a nahrubo, jak to jen jde, a potom je čistit. Přeorat, znovu zasít, vyplít a upravit tak, aby jí samotné dávaly smysl. Nic víc a nic míň. Jenomže teď najednou cítila, že uvízla na mělčině. Nedokázala se ani pohnout. Pár povídek měla rozepsaných a nahrubo nahozených, ale ani jednu nedokázala dopsat. A tak jen toužila po tom, aby mohla prozkoumat nový, svobodnější terén, pryč z dohledu všech očí, které se zvědavě dívají.

I kdyby to všechno o svém psaní Davidovi vysvětlila, stejně by to nepochopil. Věděla to, cítila, že ne. Hned by si vyčítal, že za to může on, on, který odpovídá za její manželské štěstí nebo neštěstí. Taková blbost! A ona by mu pak zase musela hodiny a hodiny vysvětlovat, že to tak není, že to s tím nesouvisí. Jako když se dívali na film o Allenovi Ginsbergovi. A básník Ginsberg, tedy ta postava, ten herec, který ho hrál, vyprávěl, že toužil nedělat celé dny nic jiného, jenom kouřit trávu a psát básně. David hned přišel s tím, že to je „jasný jako facka“, že všechny ty jeho vášně jsou prostě jen „huličský“, a tím ztrácejí hodnotu. Lenu z toho málem kleplo, jak může něco takového vůbec říct, a hádala se s ním do krve, že ty básně, navzdory tomu, že jsou „zhulený“, jsou naprosto geniální, anebo spíš bez ohledu na to, jestli jsou „zhulený“ nebo ne, jsou prostě geniální, a žádné hulení ani nic jiného v tom nemůže pomoci ani tomu zabránit!

„Ginsberg je génius, inovátor, chápeš? Přišel s něčím úplně novým! Zbořil starý zdi!“ křičela a zvedala ruce divoce nad hlavu, jako když římský císař zdraví poddané.

A David se smál a říkal, že ne, prostě ne, zkrátka hulil trávu, vyhulil si mozek, a tak jsou ty básně zhulený. A basta. A Lena málem pukla vzteky.

Jenomže potom se jednou, jako najust, stalo to, co se stát nemělo.

Jako když se všechno potká v jednom bodě.

Svůj nový „krásný malý laptopík“, jak mu říkala celým jménem, donesla domů právě v den, kdy měla být její kniha slavnostně pokřtěná v miniaturním, útulném knihkupectví Brána přímo pod Michalskou věží. Sama byla technický analfabet, naprostý idiot, a proto si laptop objednala u firmy, kterou si vyhlídla na ulici. Chodila do práce každý den pěšky z Karpatské a pokaždé, když šla okolo, z přechodu pro chodce pozorovala ve výkladu chlápka, který seděl za stolem a vrtal se v počítačích. Vypadal důvěryhodně, žádný namyšlený ajták, co machruje, spíš naopak, vypadal jako předpotopní hodinář ze Singerových povídek. To se jí líbilo. Jednoho dne tam k němu vlezla dovnitř, do té nepřiliš prostorné místnosti plné počítačů a příslušenství, a ten roztomilý, sympatický chlapík jí ochotně poskytl celé poradenství a servis, zkrátka všechno zařídil tak, aby si mohla fungující počítač už jen vyzvednout, až se pro něj staví. A co se nestalo! Náhoda tomu chtěla, že ten samý večer našla v mailové schránce zprávu, že zítra už na ni bude počítač čekat naformátovaný, protože dorazil ze skladu a ten sympáček, pan

Borcko, na něm už pro ni všechno připravil tak, jak se dohodli. Takže bude mít akorát v den křtu své knihy povídek nádherný dárek jako v dětství na Vánoce!

Jenomže ten den se jako naschvál všechno nahromadilo. Lena seděla u pana Borcka, který jí pomalu a klidně vysvětloval, co kde v počítači najde, a po očku sledovala digitální hodiny na rádiu, které mu potichu hrálo na stole. Musela ještě tolik věcí stihnout a nepropást. A chudák David byl v Brně na konkurzu a ucházel se o místo v nějakém tamním divadle. Stihne to do večera?

A pak si konečně nesla svůj nový krásný malý laptopík i s pěkným pevným pouzdrům domů. A jen co na Račku uštvala Kraska míčkem, aby dal pokoj, spěchala domů, sedla si do křesla a začala počítač slavnostně zapojovat. A když na ni zasvítla obrazovka, ozvaly se umělé smyčce a na ploše se objevil čtvereček nazvaný *Lena*, který tam nainstaloval ten sympatický pan Borcko. Jakmile natukala prvních pár slov, přišel domů David.

Nejdřív se tvářil, že ho počítač vůbec netankuje, jen po něm zamžoural jedním okem a na její otázky o konkurzu pokaždé jen s plnou pusou zamumlal, že v pohodě. Že se uvidí. Po chvíli se přestala zajímat o jeho zážitky z Brna, začala něco tukat do počítače a celá růžolící, jako nadšená holčička, žasla nad novou hračkou. David přišel blíž, sedl si na postel a začal ji sledovat. Pokýval hlavou:

„Fakt je jako do kabelky. Ukaž.“

Lena se na něj rozzářeně otočila, obrátila k němu malou obrazovku a nadšením bez sebe mu oznámila: „Vydrží osm hodin bez nabíjení! A vůbec

nevrčí, když píšu. Je úplně tichej!“ A přiložila si ten malý zázrak až k uchu.

„To bych si ho od tebe mohl třeba občas půjčit, když budu na hostování, abych ti mohl psát.“

Lena ho zpražila pohledem, který říkal, že tady končí veškerá legrace: „Davide, tohle je jenom můj počítač. Nebudeš si ho ode mě půjčovat na žádný hostování.“

„Cože? To mi ho nepůjčíš? Ukaž, ať si to prohlídnu a podívám se, jestli to má aspoň wifinu.“ David natáhl ruce, že si od ní počítač vezme, jenomže Lena zrudla jako vzteklé dítě, kterému chtějí sebrat jeho oblíbenou hračku, počítač zaklapla, vzala ho do náručí, celá se kolem něj schoulila a rozhodla se ho před Davidem chránit, jako kdyby šlo o všechno.

„To je můj počítač, na moje psaní, a kvůli tomu jsem si ho koupila. Za vlastní honorář za svou knihu!“

„Si děláš srandu, ne? To mi ho ani nepůjčíš, abych ti mohl psát?“

„Ne, Davide, nebudu ti ho půjčovat, nikomu ho nebudu půjčovat, to je můj počítač, na moje psaní a na nic jinýho, takže kromě mě do něj nebude nikdo nic psát, rozumíš tomu?!“

David se na ni díval vytřeštěnýma očima, jako by ji nepoznával, a s otevřenými ústy jen vrtěl hlavou.

„Počkej, to mi ho ani neukážeš?“ natahoval k ní ruce jako zklamaný otec v legendě O třech prutech.

Lena po chvíli proti své vůli vstala a s tvářemi rozpálenými do fialova, uražená a nešťastná, že se musí dělit o něco, o co se dělit nechce, si k němu přisedla na postel a pomalu mu počítač podala.

David nejdřív odfoukl nějaký psí chlup z klávesnice a potom si začal prohlížet ikony nainstalované dole na liště. Pak překvapeně vydechl: „Fíha, je fakt pěkněj! A wifinu má, to je jasný. To už mají dneska všechny tyhle hračky.“ A klikl na okénko dole na liště, které zavřela, jakmile přišel domů, a do kterého si zkušená vojenská zpravodajka stáčila zapsat jenom tohle:

Tak si sedím v křesle u vafek s novým notebookem na klíně. Připadám si jako slečna Marplová u krbu. Žvykám si na klávesnici. Začínám nový život. Vždycky jsem si přála mít tady ten zápisníček jako svoje nejtajnější tajemství. Není na tom nic špatného. Nic nekalého. Ale já zkrátka musím mít nějaké tajné zápisky. Chci mít něco, co bude jenom moje. Jenom moje. Tak je to.

To bylo všechno, co Lena stihla napsat, ale jakmile si všimla, že David soubor otevřel a oči mu běhají po těch jejích prvních tajných řádcích, okamžitě v ní vzkypěl strašlivý vztek. Zaklapla prudce počítač a vši silou mu ho vytrhla z rukou. Když už ho pevně držela, přivinula si ho na hrud' jako poslední bochník chleba v době hladomoru a celá roztřesená, se slzami v očích, vykřikla:

„Co si to dovoluješ, tohleto?! Kdo ti to dovolil číst?“

David seděl na posteli, vyvaloval na ni oči, zase tak nechápavě vrtěl hlavou a zdvihal ruce nahoru, jako někdo, kdo se vzdává.

„Ježíšmarjá promiň, no, promiň! Jsem nevěděl, že už tam je něco, co nesmím otevřít! Panebože promiň! Pardón, no.“

Lena na něj zírala. Vzteky úplně oněměla. Nevěděla, co na to říct. Jako by David ten sen, který

si sem na obláčku přinesla, okamžitě pošlapal zabláčenými černými bangačaty. Ryzí, čirý, holčičí hněv a ponížení s ní lomcovaly, až se celá roztrásla.

A najednou to uviděla. Černé na bílém. Ohromné! Jako když zjistíme, že ta čistá, nehybná, bílá plocha, ta bílá mlha, která leží před námi a obklopuje nás ze všech stran, ta neprostupná mlha, do které pořád marně upíráme zrak, větríme a pátravě mžouráme, je ve skutečnosti spící medvěd. Panebože! Bylo to mrazivé a čisté jako sněžení. Jako když vám v hlavě zničehonic vypnou program, ozve se ten známý, jemný rádiový šum a my si uvědomíme: Aha, už je to tady. Přišla chumelenice. Ale že to fouká! Tralala. Něco se stalo, co se nedá odestát. Něco, co už se nedá vrátit. Cítíte, jak ta chvíle mrazivě sněží. Její přítomnost bolí. Cožpak jste zapomněli? Hahaha! Však vás přejde smích. Právě se nacházíte na hranici země věčného ledu a sněhu. Teď jste ji právě překročili. Tak se podle toho zařídte!

Lena cítila, jak se chvěje po celém těle.

„Tohle už nikdy nedělej, Davide. Nikdy v životě,“ řekla mu. Hlas jí přeskočil, ale přesto zněl dost jasně a tvrdě. A z očí jí vypadly dvě slzy jako hrachy.

David seděl jako praštěný, ještě chvíli se na ni ohromeně díval, neschopný slova, jenom zrychleně dýchal. A potom se mu z útrob vydral jen jakýsi podivný, hlasitý zvuk, nějaké takové zavytí, něco jako „uuuuuáááááá“, jako když chceme vydýchat bolest, kterou jsme dlouho potlačovali a zadržovali ji v sobě pod tlakem, jako páru, ale teď už jí můžeme konečně vypustit. Pak se svalil tváří do peřin.

Lena šla na křest úplně vyždímaná. A on, bledý jako křída, zaražený a mlčenlivý, kráčel půl metru za ní, jako dítě, co dostalo vyhubováno a truceje.

Jeli trolejbusem, strnule, beze slova. Lena se smutně dívala z okna a necítila vůbec nic. Ani radost, ani očekávání toho, co přijde večer. Nic. Když vystoupili z trolejbusu, obrátila se na Davida: „Nemusíš se mnou chodit. Zvládnu to sama.“

David se k ní obrátil svou pochmurnou, bledou tvář a mlčel. Ale jakmile udělala krok, věděla, že ho má v patách.

V knihkupectví bylo útulno, hrála tam tichá hudba a pár lidí si prohlíželo knihy, zatímco dvě mladé dívky, asi brigádnice, připravovaly občerstvení. Lena cítila takové napětí, že najednou nevěděla, co si počít. Za chvíli už ale u ní stál vydavatel, příjemný, usměvavý, hladce oholený, a dával jí organizační pokyny. Křest měl proběhnout následovně: moderátor jí položí pár otázek o knize, ona mu odpoví a potom přejdou k samotnému křtu. Byli dohodnutí, že knihu posypou instantní polévkou s písmenky, tedy s písmenkovými těstovinami, protože Lena nechtěla, aby se kniha polévala sektem, to už radši písmenky. Vždyť je to kniha jako každá jiná – další zbytečná kniha spatřila světlo světa, jak by řekl Postava. A zase plná písmen, jak by doplnila Lena. Po křtu zahraje pár písniček kapela Ažara, kterou si pozvala – byli to dávní kamarádi, kteří ještě před lety zhudebnili několik jejích básniček a od té doby se s ní přátelili. Členové kapely se všelijak měnili, ale kytarista Pišta a baskytaristka Bára zůstávali. A byli ochotní přijít na Lenin křest zahrát pár písniček. Zatímco se Lena dohadovala

s vydavatelem, všimla si, že se kapela připravuje přímo ve výloze knihkupectví. Musela se tomu zasmát. To byl celý Pišta, básník, muzikant, vynálezce. Postavit se s kapelou přímo do výkladu, aby je každý viděl z ulice, to byl určitě jeho nápad. A jako vždycky – skvělý! Lena šla za ním, objali se a po dlouhém čase prohodili pár slov.

„Tak jsem zaslechl, dcerunko, že ses vdala. To musíš povykládat,“ zahlaholil Pišta zvesela a položil obal s nějakými stojany na zem. Jeho kumpáni už nesli těžké aparáty, a tak je Pišta nasměroval do výkladu. Už jen poznamenal: „Tak tfuj tfuj, ať ti to dobře dopadne, vždyť pak ještě pokecáme!“ Lena hned pookřála. Porozhlédla se po knihkupectví a všimla si pár známých tváří, které už dávno neviděla. Přelétla celé knihkupectví očima. David si povídal s Pavlištěm v protějším rohu a ona hned měla pocit, že si mu stěžuje. Černou havraní hlavu měl svěšenou a nechápavě s ní vrtěl. Pavliště ho poslouchal s vážným výrazem, ale v ruce už žmoulal cigaretu a chystal se vyjít ven, zakouřit si. Stěžuje si mu? Na ni? Rozhodla se, že se na Davida celý večer ani nepodívá, protože každý pohled jí jen píchne u srdce, zbytečně bolí, nervuje a vysává z ní energii, kterou chce rozdávat všem ostatním, co přišli podpořit její knihu. A tohle si nezaslouží! Ani ta kniha ne! rozhodla se v duchu a podívala se jinam, najednou odhodlaná narovnat se a zvednout hlavu, jako by jí Pišta a tváře dalších starých známých dodávaly sílu.

Křest přežila sice s trémou, ale zvesela, se smíchem odpovídala na otázky moderátora, jako by o nic nešlo. Když se jí zeptal, proč se kniha jmenuje *Láska je slípka*, řekla po pravdě, že je tak

pojmenovaná podle povídky, kterou čtenáři v knize najdou, a že láska má v téhle knize různé podoby, jednou je to kolibřík, jindy vrabec, pštros nebo slípka, zkrátka všechny druhy opeřeného ptactva, až na jeden. Určitě to není moudrá sova! Hahaha, smála se Lena. A i když chce vzlétnout, často se drží spíš hloupě při zemi. A proto ať je to radši pravý opak sovy – napůl slepá slípka.

A bylo to. Pišta posypal knihu těstovinami a kapela spustila cosi jako tuš. Znělo to vtipně, tak nějak cirkusácky, jako že opice už už udělá salto. Rozdávalo se víno v umělohmotných kelímcích, lidé přicházeli k Leně pro podpis a prohodit pár slov. Zatímco kapela hrála ve výkladu tiché, melodické písně, Lena dojatě poslouchala a připíjela si s kamarády vínem. A bylo i šumafuk, co si o tom jejím popíjení myslí David! Hned se jí ulevilo. Smála se a pila jako za starých časů, a když šel kolem Pišta, ten starý hulič, mrknul na ni a ona s ním šla ven. Venku se jí ptal, co že je to za převratné novinky, co se k němu donesly. Takže se fakticky vdala? Pišta na ni nevěřičně zamžoural a zapálil si cígo. Nabídl i Leně, ale ta jen zavrtěla hlavou, že už nekouří. Když ale potom vytáhl ze zadní kapsy malou fajfčíčku a nacpal ji trávou, tak si Lena, která si okamžitě vzpomněla na hádku s Davidem o básníkovi Ginsbergovi, rovnou sama řekla o šluka a dala si pořádnou dávku. A potom ještě jednu. Až se rozkašlala a nemohla už tahat. Opřela se o sklo výkladu se slzami v očích od toho debilního kaše a zeptala se Pišty, jestli se taky se ženou hádají. Pišta vyfoukl kouř a řekl: „Jéžíšmarjá, přišerně. O samých debilitách.“ Lenu ta zpráva

docela překvapila, a tak Pišta pokračoval: „O těch důležitých věcech se přece hádat nebudete, jenom o blbostech. Vždyť v těch zásadních věcech si přece rozumíte, ne? Zbytečný hádky. Úplně zbytečný.“ Lena jen pokývala hlavou. Tráva jako by otevřela nějaké staré, dlouhá léta zabarikádované dveře na půdě a vpustila jí do hlavy tak čisté, obrovské prázdno, že by se v něm klidně mohli prohánět i angličtí chrti. Zhluboka si oddechla. „Debilní hádky!“ řekla a zasmála se vlastnímu hlasu, který zazněl jako z nějaké roury, a ne z jejího vlastního hrdla. Zasmála se ještě jednou a znělo to zase stejně. Dutě. Protáhla se, poskočila si, bylo jí už trochu zima, jak tam tak venku postávala, ještě si párkrát poskočila na místě a podívala se přes výklad do knihkupectví. Bylo plné lidí! Lidí, co přišli na křest její knihy, kterou psala v tichu a o samotě tolik dní! A možná ji zhltnou na jeden zátah. Anebo na dva. Copak to není nádherné? Že lidi čtou a ona může psát? Vždyť to je přece zázrak! Štěstí! Poslání! táhlo jí hlavou. A ona by se kvůli pitomé hádce s Davidem nechala zadupat pod zem a zahnat do kouta! Je snad úplná kráva, nebo co? Musí si to přece užít! Užít! Vždyť tohle je její velký den a ona by se na něj už málem ani netěšila!

„Opatrně s tím vínem!“ mrkl na ni Pišta, když se vraceli pátky do knihkupectví a ona si hned vzala ze stolu další kelímek. Pišta hulil trávou, ale nikdy nepil. Lena pohlédla na kelímek, který si vzala úplně automaticky, a usmála se na něj: „Jasný, šéfe! Dám bacha, neboj!“ A na oplátku na něj také spiklenecky mrkla, přesně jako on na ni.

Potom se rozhlédla po knihkupectví jako dračice, která dnes nenechá na pokoji vůbec nikoho. Už se v duchu smála tím svým hlasitým cha-cha-cha! Nejradši ze všeho by hned tady a teď zatancovala nějaký odzemek anebo něco úplně mimo mísu, až by se všichni museli podívat a zůstali by stát s otevřenou pusou. A pak by se všichni od srdce zasmáli, co to ta stará, dobrá, bláznivá Lena vyvádí. Vždyť přece o nic nejde. Zaznamenala i Davida, jak ji ze svého rohu zachmuřeně a zkoumavě sleduje. Nechtělo se jí za ním. Ne, že by ho chtěla vytrestat. Vůbec ne. Hohohó, je snad nějaká učitelka? Její náruč byla najednou ohromná, dvoumetrová, schovali by se v ní všichni v tomhle malinkatém knihkupectví jako malé děti. Nejraději by ho celé samou láskou a rozšafností strčila do pytle a vzala si ho s sebou. Dívala se na něj, na toho svého Davida, ale na ty výčitky, které mu koukaly z očí a kterými by ji dneska, v tento slavnostní den, zahrnoval od hlavy po paty jako okvětními lístky růží, neměla vůbec chuť. Cha! Oběhla těch pár stolků a zastavila se u toho, kde seděl Maroš. A vedle něj vpravo, no to se na to podívejme, i jeho slavný kamarád a kumpán, ten známý děvkař a svůdník Noro Štajner. Lena kolem nich zakroužila jako dračice. Z očí jí šlehaly plameny. Měla chuť je oba dva obejmout, jakou měla radost, že je vidí a že přišli na její křest. A hned si k nim přisedla a začala je škádlit, pošťuchovat se s nimi, provokovat slovními útoky, legráckami a tak, jako když jsme kdysi ve škole hráli páku. Ty plameny, co ji rozpalovaly zevnitř a co jí šlehaly z očí, všechny kolem poňoukaly, že noc je ještě mladá a mělo by se vyrazit do ulic, do

nějaké hospody. Pojdme si užívat, šeptaly a šířily se jako požár. Lena vůbec nebyla proti. A zdálo se, že ani ostatní.

Když se příštího rána vzbudila, cítila nejdříve jen příšerné sucho v krku. Vstala a napila se vody z kohoutku v koupelně. Už je ráno? Anebo je teprve nad ránem, lámala si rozbolavělou hlavu. Tělo měla celé rozlámané a duši malátně připitomělou, ale jinak nic. Cítila dokonce cosi jako letmou radost, anebo takovou tu lehoučkou zapomnětlivost na to, jaká strašlivá námaha nás v životě ještě čeká, co všechno musíme stihnout a naplnit. Ve své malátné mysli uslyšela jedno malé, radostné chrastítko, které jí oznamovalo radostnou zprávu: nějak bylo, nějak bude. Včera to zkrátka stálo za to. Kocovina určitě teprve přijde, ale zatím se to dalo vydržet. Horší to bude odpoledne, to bude sakumprásk zabité, táhlo jí hlavou. Měla přece jen své zkušenosti.

Výčitky si začala dělat až ve chvíli, kdy se podívala na Davida, který spal vedle na posteli. Ten jí dá co proto, pomyslela si. Ještě si na chvíli lehla a lovila v paměti, co všechno se včera stalo.

Takže jsme šli do Arsu, přemýšlela, tuším, že celá naše banda. Ale zůstali jsme tam až do rána? A David tam nebyl. Nebo jo? Ne. Pak jí matně vytanulo v paměti, jak tam stál, se svým zarputilým výrazem. To asi přišel ráno pro ni!

Z celého večera, anebo spíše z celé noci, jí nejvíce utkvěla debata o poezii s Norem Štajnerem! To teda nečekala. Ten starý vlk se sakra vyzná v básních. Vzpomněla si, jak ji překvapil, když spolu stáli v Arsu na baru a ona mu řekla, že má psa jménem Krasko. Měl z toho oči navrch hlavy a lamentoval,

jak může někdo, kdo miluje poezii, pojmenovat psa po velikém básníkovi Ivanu Kraskovi! Lena se bránila a snažila se mu vysvětlit, že Krasko byl přece taky jenom básnický pseudonym, který odkazuje na krásu. A on byl ten poslední, přela se vášnivě, kdo by si to nechal patentovat.

„Ty znáš Kraska?“ zeptal se s vážným výrazem Štajner. Lena mu pohlédla přímo do očí a spustila: „Bez nehy vychodia mesiace večerov chladných. / S ladovou prísnosťou tratia sa dennice v mlžinách ranných...“ Štajner jenom rychle pokýval hlavou a vyhrkl: „To jsou Asketové. Geniální! Je to jedna z nejlepších Kraskových básní.“ Potom začal luskat prsty, zamrmlal „počkej počkej“, jako by si v hlavě přehrával celé dlouhé sloky, až konečně zarecitoval: „Ženy nás klamali i múdre i hlúpe spôsobom tvrdým. / Zbytočno pomstiť sa na hadoch askétom hrdým.“

Poslední verš už řekli se Štajnerem skoro unisono, oba dva upřímně užaslí ze síly Kraskových slov. Lena nahlas vydechla „téééda, no tohle!“ A přeměřila si ho úplně novým, obdivným pohledem. S milovnicí poezie se nesetkávala často, a už vůbec ne té slovenské. A od tohohle Marošova kamaráda, od tohohle hédonického komedianta a bohatého podnikatele, stavitele, nebo kdo vlastně tenhle Štajner ve skutečnosti byl, tohohle jachtaře a děvkaře, by to čekala ze všeho nejmíň! No nic, zamyslela se, žijeme, abychom se mýlili! Zasmála se na Maroše a byla zvědavá, co na to říká, protože to jejich básnické přetlačování celou dobu sledoval. Štajner zrovna objednával víno, a tak se Maroš naklonil k Leně, mrkl na ni zpod brýlí svýma

veselýma očičkama a o svém starém kamarádovi s uspokojením poznamenal: „Tak tohle jsem o něm nevěděl ani já. Ale to je celý von. Furt se o něm dozvídám něco nového. Třeba že má rád Kraska. No prosím. To se na něj podívejme, na krotitele hadů!“ A Maroš se s chutí, dobrácky zasmál.

Lena se podívala na Štajnera z profilu. Byl to sympaták. To jo. Měl svoje kouzlo, dokonce velké, pro někoho určitě, to se mu nedalo upřít. Jenomže stejně jí na něm něco nesedělo. Něco jí říkalo, že si ho pořád musí držet od těla. Ten chlapík před ní úplně tancoval, byl náramně vtipný a maximálně otevřený, jako by ji vyzýval, pojď, pojď, chci se s tebou kamarádit. A ona by i chtěla, pravda, do jisté míry, zajímal ji, povídalo se s ním svěže a skvěle, jenomže přes to všechno ho sledovala s napětím. Měl v sobě cosi, co v ní vzbuzovalo zvláštní respekt. A možná, že i děs. Nevěděla, co to je. Přitom byl skvělým společníkem. Toho večera se s ním nečekaně ponořila do tak nesmírně intenzivního dialogu o všech a o všem, že už do něj pak klidně i štouchala, skákala mu do řeči a bez obalu říkala, v čem je na omylu, v čem je úplně mimo mísu, anebo co si o tom či onom jeho názoru myslí ona, Lena. A on to od ní bral. Jako by na to přímo čekal, dychtivě a pozorně naslouchal každému jejímu slovu. A potom se s ní přel. Ale jak vtipně a hravě! A poutavě. A přesvědčoval zase on ji. Byla to ta spontánní kamarádká komunikace, která vyžaduje rovnost a s rovností stojí a padá. Už se ho dokonce ani nebála jako nějakého uslintaného kozla nebo čertvíkoho, už ho zkrátka viděla v jiném světle. Byl na úrovni a byl to rovný chlap. Jenom

trochu namyšlený. Měl zkrátka, chlapec, prachy, měl peněz jako želez, podle všeho až moc peněz, říkala si, ty prachy mu koukaly z očí, holky se na něj lepily a on toho využíval. Bylo to z něho cítit, sám to říkal. Vyprávěl jí o milence, kterou sbalil docela nedávno, bylo to tak čerstvé, že ještě celý zářil, a Lena, zvědavá jak opice, to náramně ráda poslouchala, zatímco s ním a s Marošem stáli u baru a popíjeli víno. Jenomže přes to všechno, navzdory všem těm zajímavým důvěrnostem, které se Štajnerem za tu noc probrala, navzdory všem sympatiím, pořád na tom chlapíkovi bylo něco, co na ni působilo tak, že se cítila divně, jako by měla v břiše kámen. Nemohla si pomoci! Jako by tou svojí žoviální veselostí zakrýval nějakou naléhavou, skrytou tíhu nebo přímo vinu, kterou není vidět, ale táhne ji za sebou jako ještěrka ocas. Ať dělala, co dělala, v duchu si od něj pořád udržovala opatrný odstup, jinak to prostě nešlo.

Nakonec to s ním nebylo tak uvolněné jako s Marošem, s tím pravým a nefalšovaným kámošem, s tím pokrevním nevlastním bratrem, kterému mohla dát klidně dlaň do papuly a byla si jistá, že ji nekousne. Ne, tohle byl nějaký jiný druh psa, tenhle Noro Štajner, pan velkopodnikatel, táhlo jí hlavou, u kterého ještě nevíme, co od něj můžeme čekat, a tak si pořád tak trochu dáváme pozor. I když už nám to samotným začíná být trošičku líto. Vždyť bychom se s ním chtěli kamarádit. Vždyť je to přece velice zajímavý, podivuhodný tvor.

Jakmile se David v posteli pohnul, přitulila se k němu. Objala ho zezadu, těsně se k němu přimkla a cítila, jak těsně a úplně, celými tělem k sobě

lnou, takže mezi nimi není ani škvírka. Naštěstí, pomyslela si. Nic tak strašně prázdného, přemýšlela Lena, žádná bezdná propast, výtahová šachta a chlad, jaký přese všechno včera cítila ke Štajnerovi a nemohla si pomoci. Sice si s ním může krásně povídat o poezii, o Ginsbergovi nebo Kras-kovi, může nad ním dokonce žasnout, ale pořád tam někde pod kůží cítí ten průvan, ten studený tah mezi nimi, který prostě cítí a nemůže s tím nic dělat. Najednou se jí z toho udělalo nevolno. Z celého toho Štajnera! Pocítila vůči tomu chlapí-kovi, který se topí v penězích, střídá milenky jako ponožky, a přesto nemá tady na tom světě místo, kde spočinout, nemá tu klid, najednou lítost. Jak za sebou v jednom kuse vláčí ten svůj těžký ocas, to podivné cosi – jako nějaký ubohý ještěr. Bylo v něm cosi tvrdého jako kámen. Nemilosrdného. Tak to z něj cítila. To bude asi ta jeho druhá, od-vrácená, hrozná tvář, pomyslela si Lena a zavřela oči, aby ho už radši neviděla.

Přilepila se na Davida celým tělem, začala se usmívat a doufala, že si ho rychle udobří. Nechtěla se hádat. Včerejší hádka kvůli laptopu jí najednou připadala malicherná, hloupá a dávno pryč. Ach jo, vždyť když bude tak strašně moc chtít, tak mu ten zkurvenej laptop půjčí, no! A ať si přečte všechny ty poznámky a hovadiny, které si tam bude psát. Klidně! A hned si představovala, jak mu ho po-dává, tady ho máš, na, vem si ho... Anebo jí ho David sám od sebe nechá na psaní a nebude si nic dokazovat. Vždyť je to celé tak směšné, hloupé, říkala si, k čemu jsou takové hádky dobré, vždyť k sobě oba dva tak těsně přiléhají. Úplně!

Když se David pod peřinou zavrtěl, doufala, že se k ní rovnou obrátí. Ale on se posadil na posteli a tvářil se úplně příšerně, tak nasupeně a zachmuřeně, jako by byl zbitý a ještě navíc nemocný. A tak se k němu přitulila a řekla, že jí to mrzí, že se včera tak nacmrndala. Ale že už to prostě nezvládla, tu hádku a to napětí, a ať už jí to odpustí, že ho miluje úplně nejvíc na světě. David jen uraženě pokýval hlavou.

Podívala se na něj, zasmála se a řekla mu, že vypadá, jako kdyby se včera napil on, a ne ona. David pořád upřeně hleděl před sebe, zívla a oznámil jí, že celý zbytek noci nad ránem vůbec nespál, a vypadá tak proto, že se nevyspal. „Tady v té posteli jsi spala jenom ty,“ vztekle praštil rukou o matraci.

„Cože? A proč?“ zeptala se překvapeně a posadila se vedle něj. „Musel jsem na tebe dávat pozor,“ prohlásil David vážně. „Aby ses neudusila zvratkama.“

Když to řekl, zase tak smrtelně vážně, a podíval se na ni jako hrdinný zachránce v nějakém seriálu, rozesmála se tak, až si musela dát ruku před pusku, a praštila sebou zpátky do peřin. Potom se na něj podívala ještě jednou, vyjeveně: „Počkej, to nemyslíš vážně.“

David k ní otočil hlavu a zarecitoval: „To ses asi neviděla, jak jsi včera vypadala.“

Lena obrátila oči v sloup. To zase bude. Výčitky jí neminou.

A potom už si jen zhluboka povzdychla a se svěšenou hlavou si od Davida nechala povyprávět, v jakém stavu ji bral z hospody domů, že už se jenom potácěla a na poslední chvíli se vždycky tak tak chytla za auto, a jak si myslel, že tam rovnou

spadne a natáhne kopyta přímo na silnici nebo na chodníku, a když se dopotácela po schodech domů a praštila sebou do postele, byla absolutně mimo, takže ani nevěděl, jestli ho vůbec vnímá, a že prostě nedokázal jenom tak usnout, protože se o ni celou noc bál, že když usne v takovém stavu a náhodou se pozvrací, což by se tedy on, David, kdyby toho vypil tolik co ona, určitě pozvracel, tak se ani nevzbudí a přímo před ním se tu udusí vlastními zvrátky! Vždyť přece kolika lidem se to stalo?!

A potom, když se mu přiznala, že ano, dobře, ví, že se včera chovala jako kráva, s Pištou hulila před knihkupectvím trávu a pak na to celou noc pila víno, vypadal David docela zdrceně. Chodil po bytě sem a tam v pyžamu a bačkorách a zoufale a nevěřičně kroutil hlavou, až měla pocit, že ho to nikdy nepřejde, že se nikdy nezastaví a něco takového prostě nestráví. A když se přece jen trochu vzpamatoval z prvotního šoku, posadil se a snažil se to vydýchat, on, který nikdy nehulil a vůbec nepil, protože alkoholiky a fetišáky z hloubky duše opovrhoval jako slabochy, a to už od dětství, kdy se stal svědkem toho, co udělal alkohol z manžela jeho tety, tyрана a násilníka. Tomuhle Davidovi, čistému jako lilie, přece doopravdy nemohla vytknout, že se o ni, starou ožralu, když tu spala zpitá pod obraz bůží, tak bál. David nakonec Leně, která k němu už prosebně spínala ruce, po dlouhém přemlouvání a se skřípěním zubů odpustil

Už tak byla sama dost utýraná tím, jak se cítila. A vtom najednou zahájila kocovina frontální, nihilisticko-existencionální útok a Lena měla pocit,

že jí David už nikdy neodpustí. Že už je pro něj navždycky ubožačka. Beznadějná troska. Alkoholička a feťačka. Nenáviděla všechno, co do sebe včera našlukovala a nalila. Jak si ve srovnání s Davidem připadala najednou nechutná! Jako by nestačilo, že je o tolik let starší než on, to se chce ještě navíc upíjet tak, že se jí bude bát jako nějaké strašné stařeny?

Sedli si spolu vedle sebe na postel zase až večer, při malé lampě, už skoro udobření, tiší a po dlouhé zdravotní procházce, a David ji konečně sám chytil za ruku. Ze srdce jí spadl ohromný kámen, úplný meteorit! A když už ji David držel, všimla si, že má v těch svých mandlových očích slzy. A jí se okamžitě začaly kutálet po tvářích jakbysmet. Už jenom z té nepopsatelné úlevy, když jí tak z hloubi duše upřímně říkal, že se o ni strašlivě bojí a od včerejška se jenom modlí, aby už nedělala žádné takové kraviny, protože jestli spolu chtějí mít dítě, tak je to přesně to nejhorší, co může dělat. A i kdyby nešlo jenom o dítě, proboha, jde přece o ni, vždyť takhle už předtím žila a kam to dotáhla? Na psychiatrii, a tam se snad vrátit nechce, jenomže jestli bude takhle dál žít, nemůže skončit nikde jinde než zase tam, a to David nemůže dopustit. Vždyť ji miluje, miluje ji nejvíc na světě! A potom David zabořil tvář do Leniny ruky, kterou měla bezmocně položenou na peřině vedle sebe, a když to ucítila, ty jeho slzy, dala mu ve všem za pravdu a řekla mu, jak ji hrozně moc mrzí, že ho takhle zklamala, že je úplná ubožačka, určitě jí bude ještě dva dny špatně, a až půjde běhat, nejspíš vyplivne duši, protože její tělo dostane takovou šlupku,

hrůza pomyslet. A to chce mít dítě, kráva jedna? A místo odpovědi už jen hlasitě zatroubila do kapelníku a utírala si slzy.

A slíbila si, že s takovými věcmi už jednou a provždy končí.

A když se potom jeden na druhého vrhli, tak jí to stejně bolelo, i když jí to David dělal nejdřív jazykem, protože se asi ještě pořád styděla, nedokázala si to užít, ani mu říct, že to dělá moc drsně, že jí to škrábe, tak si ho jen tak přitáhla zase k sobě nahoru, aby jí to jen pěkně dělal tak, jak se to líbí jemu, vždyť jí se to taky moc líbí, jen jí trošičku delší dobu trvá, než se do toho dostane, asi už je stará, ale co, nebude ho přece brzdit, když je takový divoch. A když si pak oba dva společně zakřičeli, Leně se konečně nevýslovně ulevilo na duši. A všechno zase bylo v nejlepším pořádku.

VIII.

David dostal novou práci v Malém divadle v Brně a jezdil odtamtud spokojený. Co spokojený, pyšný jako páv. Nechával si růst dlouhé vlasy a Lena, když viděla, jak jí jde po chodníku naproti, po každé žasla, jak rychle mu rostou. Připadal jí jako hrdý Indián. Vždycky, když se pak objali, oslovila ho z legrace Havraní pírkó a chytila ho zezadu za černou, hustou kštici. A David se jen zubil.

Když spolu šli po práci domů, často jí vyprávěl příhody z divadla a Lena si oddechla, že má kolem sebe konečně lidi, kteří jsou mu sympatičtí. Žádní nafoukaní umělci. Obyčejní lidé z masa a kostí. Tak si je alespoň při jeho vyprávění představovala. Jednoho dne se vrátil a v jednom kuse se vesele smál tomu, jak si z jeho kolegy vystřelil kulisák, když mu spustil úplně jinou kulisu a tím ho úplně popletl. V zákulisí se tomu pak všichni dlouho chechtali. A potom Leně řekl, že málem zapomněl, ale ještě že si vzpomněl, jestli by mu nepodepsala jednu svou knihu, že by ji rád věnoval jedné mladé kolegyni, herečce, která už o ní něco zaslechla a byla mile překvapená, že jsou manželé. Lena knihu podepsala, napsala do ní věnování pro Věrku a měla z toho radost.

Jenomže za týden nebo za dva přijel David ze zkoušky a byl tak nějak podezřele potichu. Leně se to hned zdálo zvláštní. Vypadal jako v hlubokém zadumání, ale když se ho zeptala, co se děje, jenom se pousmál, sladce a čistě jako panenka, a řekl, že nic. Když se chystala jít si s Kraskem zaběhat

a obouvala si tenisky, zeptal se, jestli by jí nevadilo, kdyby té mladé herečce, která je mimochodem Slovenka, kdyby jí jako on, David, dával hodiny češtiny. Hodiny českého jazyka, tak to řekl. Lena se na něj podívala a rozbušilo se jí srdce. Něco tady nesedělo. Zaslechla tu falešný tón, a i když jen pokrčila rameny a tiše prohodila, že jestli jí chce dávat hodiny, ať jí je klidně dává, a proč se jí na to vůbec ptá, její rozbušené srdce nezávisle na ní říkalo něco úplně jiného. Ozvalo se jako instinkt. Dobře věděla, že instinkty je dobré se řídit, vždyť se jimi taky řídila, jenomže, bohužel, pokaždé až když už bylo pozdě! Instinkt ji nikdy neklamal, to jen ona sama, kráva jedna pitomá, pokaždé oklamala sama sebe. Instinkty potlačovala rozumem a až zpětně si potom vždycky uvědomila, že ji dopředu varovaly. Její rozbušené srdce totiž vždycky mluvilo jasnou řečí a moudrá krev mu po právu patřičně rozbouřeně odpovídala.

A tak když pak Lena běžela se svým věrným Kras-
kem v kopcích nad městem, zničehonic ji popadl
strašlivý hněv a zachvátil celou její bytost. Najed-
nou před sebou viděla Davida, viděla ho jako živý
obraz, jak sedí na posteli, slyšela ten jeho hlásek,
jakým to řekl, ten podivný tón ji okamžitě praštil
do uší, co to vůbec mělo být za tón, takový debilně
dětský, když se jí ptal, jestli může dávat kolegyni
hodiny češtiny?! Copak je nějaký lingvista, nebo
co? Anebo se jí rovnou ptal, jestli může té své ko-
legyňce dávat francouzáky někde u ní na privátu,
říkala si našťvaně, přidávala do kroku a supěla do
strmého kopce, neunavitelná jako torpédo. Jest-
li chce mít – nebo už má – pletky s kolegynkou

Věrkou, proč jí do toho kurva tahá? Proč se jí do piči ptá, jestli mu to ona, Lena, dovolí? Vždyť se jí ptal, jako se ptá malé dítě maminky!

Lena se vrátila z kopců jako vyměněná. Byla celá ocelová. Tvrdá. David jen vyplašeně sledoval, jak maširuje do sprchy a ze sprchy a ani se na něj nepodívá. Seděl v křesle se scénářem v ruce a zase se na ni tak panenkovsky přiblblle usmíval. Potom se zeptal, jako ten nejnemožnější herec v roli, která mu vůbec, ale vůbec nesedí, jestli se jí něco stalo. V jejích žilách se začala vařit krev. Pohlédla na něj, na to svoje Havraní pírkó, s tím jeho panenkovsky naivním výrazem, a řekla: „Davide, já ti nevěřím. Jestli tak toužíš po nějaký hérécce a chceš si s ní něco začít, tak to klidně udělej, v tom já ti nezabráním. Ale neptej se mě, jestli ti na to dám povolení! A jestli ses do ní prostě zabouch, doopravdy zabouch, a je to mezi váma vážný, tak si to přiznej a zachovej se jako chlap. Já to přežiju. Ať už se rozhodneš tak, nebo tak. Ale hraj se mnou rovnou hru, do prdele už!“

Davidovi se rozšířily zorničky. A potom, celý udýchaný, vyskočil, vrhl se na ni, objal ji pevným stiskem, až jí to zabořelo, až jí zaprašťelo v kostech, celou svou vahou ji zavalil a rozbřečel se, rozbulel se jí na rameni jako fracek.

Lena měla v první chvíli pocit, že se jí to snad zdá. Co má, proboha, znamenat tenhle pláč? Tohle debilní, rozmazlené fňukání?

Pokusila se z jeho objetí vymanit. Jenomže jakmile se o to pokusila, David po ní chmátnul, přimáčkl jí k sobě, a pak jí s příšerným, hysterickým naříkáním a vytím řekl, že nikdy v životě nikoho

nemiloval tak jako ji, že jí nikdy v životě nechce ublížit, že to už by radši skočil z mostu, a že jí nikdy nechce ztratit, a bulel a bulel, až z toho byla napůl znechucená a napůl zmatená. Vší silou se vymanila z jeho sevření, odstrčila ho, podívala se mu do očí a řekla mu nejdůrazněji, jak dovedla: „Už toho nech!“

A potom, když ho aspoň trochu utišila, tak mu to všechno už beze vzteku, ale ještě s přerývaným dechem zopakovala. Ať si to laskavě promyslí, že ona, Lena, už má něco za sebou a nějaká taková blbost jí do blázince nedostane, toho se bát nemusí. Ať se k tomu hlavně postaví čelem, aby neskončil na psychiatrii sám!

Chvíli tak seděli, David pofňukával a utíral si slzy, držel ji křečovitě za ruku a drmolil něco jako Lenuško, Lenuško, miluju tě, a tak podobně, jenomže to už Lena jasně věděla, že se nemýlila a že tohle všechno jsou jen bláboly a žvásty. V tu chvíli měla sama se sebou co dělat, aby to rozdýchala. S bušícím srdcem hleděla kamsi před sebe, do vlastní krve, do toho praskání a šumění rádiových vln, ladila ten šum a pátrala v něm, nedokázala se zorientovat, nedokázala se vyznat v tom, co tu teď právě David předvedl. Cítila jen děs. Kdesi v hloubi duše cítila z toho jeho fňukání a vytí čistou hrůzu. „Vždyť on je hysterka,“ napadlo ji a bylo to čisté a prosté, jako kdybyste jen vydechli: „Hele, sněžinka!“

Jenomže taková sranda to zase nebyla. Celý ten výjev jí zůstal někde uložený, i když už se zase udobřili a stokrát si zopakovali, že chtějí žít spolu a mít děťátko, ano, chtějí, ale v paměti jí to zůstalo

jako zářez na pažbě a občas se k tomu musela s těžkým srdcem vracet. K té hysterii. K Věrce ani tak ne. Tu se snažila ignorovat, jak jen to šlo. S tím at si naloží, jak chce, říkala si. David o Věrce potom vyprávěl pietně vážně jako o dobré kamarádce a vypadalo to, že jí dělá jakéhosi zpovědníka v jejích nelehkých citových peripetiích, jednou s režisérem a pak zase s rakouským milovníkem umění. Sám o tom s oblibou rozjímал, a když si pekli v troubě kuře nebo šli s Kraskem na procházku, vyprávěl jí o Věrce s takovým pochopením a účastí, jako by vyprávěl o raněné lani, kterou on čistě z kamarádství ochraňuje, a Lena nestačila valit oči a vrtět hlavou, jak to mají mladé krásné herečky s režiséry a milovníky umění těžké. Davidovi věřila každé slovo.

Vždyť ona si také chodila na svoje kafička s Karolem Postavou a David se nad to pokaždé jenom tak mlčenlivě a pohrdavě povznesl jako nad nějakou její slabost vůči tomu bláznivému starému oslovi. Tak to šlo až do chvíle, než došlo k nejhoršímu. K oslavě dvacátého výročí založení *Literárních novin*, kam byla Lena i s manželem pozvaná.

Už bylo zase léto. „Léto na každém kroku,“ jak praví básník. Lena seděla mezi svými bývalými spolužáky na slezině z gymnázia a prohlížela si fotky jejich předpubertálních i docela malých dětí. Děti a zase jen děti. Lena se dobře bavila už i bez alkoholu – člověk si zvykne na všechno – a zároveň oceňovala, kam to skoro všichni v životě dotáhli. Měla takový pocit, že je mezi nimi, mezi svými úspěšnými spolužáky, nejchudší, ale zároveň jakoby nejslavnější! Musela se tomu smát. Všichni

věděli o její knížce i o filmu. Stejně je to zvláštní, říkala si. Ale měla radost, že na ni nezapomněli. Když se debata rozproudila v malých skupinkách a párech, dal se s ní do řeči bývalý spolužák Jožko, kdysi líný a neohrabaný tloušťák, dnes úspěšný lékař-urolog se soukromou praxí. Kluk, ze kterého si ostatní kluci vždycky jenom utahovali. A kde je dneska těm jejich posměškům konec? Lena z něj měla upřímnou radost, protože Jožko byl vždycky dobrá duše. I když byl v nějakých věcech úplně nemožný a ostatní kluci mu ubližovali, bylo jí ho líto a zastávala se ho. Zdálo se, že na to nezapomněl. Hned se jí zeptal: „Tak ty ses vdala. Paráda. A co děti? Plánujete? Je nejvyšší čas!“ A když se mu svěřila, co ji tak trápí, že už se o to snaží tolik měsíců marně, Jožko se rozhodl jednat. „Nejdřív se musí podrobit prohlídce muž. Až potom žena. Nejdřív se musí zjistit, jestli je muž plodný. To můžeme udělat u mě v ordinaci už v pondělí.“

A potom ten dobrosrdečný Jožko pohlédl na Lenu, pokýval hlavou a řekl: „Vypadáš moc dobře. Přímo mladistvě. Ničeho se neboj. To je totiž dost podstatné. Neměj strach. Bude to nějaká blbost. Nepochybuju o tobě, že jsi zdravá žena, tvůj novomanžel určitě taky a dětičky přijdou co nevidět!“ A stíkl jí rameno povzbudivým, za léta nacvičeným lékařským gestem. Lena mu vděčně pohlédla do očí a strčila si jeho vizitku do zadní kapsy u kalhot.

Podle Jožkových instrukcí se měli tři dny zdržet pohlavního styku a potom v pondělí, přesně v jedenáct, stát před ambulancí s nádobkou, ve které přinesou Davidovo čerstvě vystříkané semeno. Celé, sakumprásk! Ani kapka nazmar. Znělo

to jako napínavý úkol z televizní soutěže dvojic. Nebudou je při tom od zítřka sledovat kamery? táhlo Leně hlavou, ale nakonec se s tím smířila. V sobotu v potravinách, když byla Davidovi koupit rohlíky a mléko, koupila i dětskou výživu. Ta sklenka se šroubovacím víčkem jí připadala tak akorát vhodná. A ani ten název – dětská výživa – nezněl špatně. Když už do ní bude muset David stříkat, tak ať si pochutná, ať si vykrmí ty svoje dětičky!

David se tomu taky nasmál, ale pak zničehonic zbledl a zezelenal, že je určitě neplodný. Lena si jenom tūkala na čelo a říkala mu, že jestli si to doopravdy myslí, je normální blázen. A že ona o něm vůbec nepochybuje. Jenomže David se stejně bál pondělí jako čert kříže. Přesně v půl jedenácté se podívali na hodiny v kuchyni, usmáli se na sebe a Lena, která už měla připravenou do čista vymytou sklenku od dětské výživy na kuchyňské lince, se smíchem zavelela: „Tak a jde se na to!“ A opatrně se Davida zeptala, jestli to chce dělat přímo tady, v kuchyni, anebo radši na posteli, a přitom mu rozepínala kalhoty. Davidovi to bylo tak nějak jedno, už jen mhouřil ty své mandlové oči a vypadalo to, že mu kamery ani trochu nevadí – neměl v plánu nechat si nic ujít, naopak, chystal se v té televizní soutěži suverénně triumfovat. A Lena taky musela být ve střehu, aby vystihla ten první okamžik výstřiku v pravou chvíli. Jinak by byli diskvalifikovaní. Když viděla, že už to na Davida jde, jedním okem šlehla po skleničce na kuchyňské lince. Vzala ji do ruky, a když ze sebe David vypustil první mohutný výstřik, měl už nádobku skoro přiléhavě nasazenou na svém péru (zase ho podcenila, nádobka byla

těsná a jeho pták se do ní vešel jen taktak) a nejrychlejší spermie se rozprskly o pevné skleněné dno! Sklenička vydržela. Ostatní výstříky – to už pro ni byla hračka.

Lena pečlivě odkápla do sklenky i poslední kapku, přesně jak jí to poručil urolog Jožko. Celý obsah.

A potom rychle nasedli do auta – soutěž pokračovala – propletli se uličkami na Těhelnou ulici a v čekárně soukromé urologické ordinace si setřeli pot z čela. Začínalo léto. Všechno se rychleji kazilo, rozkládalo se a umíralo. Semeno nevyjímaje. David se o svou nádobku okamžitě začal bát. Celý zbledl. A Jožko pořád ne a ne vyjít z ordinace. Konečně se otevřely dveře, ale Jožko jen mrkl na Lenu, aby ještě chvílku počkali. A vzal staršího pána, který se tam dovlekl z posledních sil, určitě ho trápila prostata nebo ještě něco horšího. David byl chvílku bílý jako stěna, pak zezelenal a zdálo se, že psychicky příšerně trpí. Měl z toho nervy v kýblu. Lena ho šeptem přesvědčovala, aby se neznervózňoval, že Jožko určitě ví, jak dlouho takové semeno ve skleničce vydrží, že ona sama o něm ani v nejmenším nepochybuje, naopak, je si jistá, že jeho spermie jsou životaschopnější než jakékoli jiné. David se potil jako kůň a hlasitě vyfukoval vzduch z plic. Lena na něm viděla, že už svoje dětičky v duchu dávno pochoval.

Konečně stáli v ordinaci. Jožko se chvíli ležérně omlouval, že je nechal čekat, potom vzal sklenku, nějakou takovou speciální pipetou vycucl celý obsah a hned pochvalně zvolal: „Nó! Pokud jde o objem, je pan manžel pořádný kanec! To je skvělé,

gratuluji. A teď se podíváme na kvalitu spermií.“ Jožko dal obsah pipety pod mikroskop a natočil obrazovku počítače tak, aby oba dva – Lena i David – viděli to, co jim popisoval, když se díval do mikroskopu.

Obrovské bílé fleky vypadaly jako totálně zdecimovaná měsíční krajina po válečné katastrofě. Jožko vydával jakési podivné mručení a hýbal mikroskopem sem a tam, jako by hledal aspoň jednoho jediného živáčka. Mrmlal si při tom pod fousy, že tady, na kraji, už asi spermie odumřely, podíváme se o kousek dál... a najednou vykřikl: „Ááááá, tady máme živé! Tady to žije! To se na to podívejme! Nádhera!“ A David, který už vypadal, že to s ním každou chvíli sekne, i Lena, která ho držela za ruku, nalepili nosy na monitor. „Nó, výborně, výborně. Tak to tu vidíte!“ ukazoval jim oběma Jožko Davidovy bičíkaté potvůrky. „Spermie jsou zdravé, rychlé a životaschopné. Můžete si gratulovat, protože ty na kraji zkrátka zemřely za tu dobu, co jste tu čekali, to nás trošičku zmátlo. Jinak musím jednoznačně konstatovat, že i co do objemu, i co do kvality je pan manžel naprosto v pořádku, na horní hranici, abych tak řekl, nadprůměrně plodný, a oběma vám gratuluji. Leno, k tobě se ještě vrátíme!“

Potom začal Jožko kreslit perem na papír nej-různější choroby a patologické změny spermií a povyprávěl jim o tom, jaké nej-různější dysfunkce spermií se vyskytují, a co všechno to může ovlivnit. „Kvalita se dá, pochopitelně, neustále vylepšovat. Vždycky. I když jsou spermie úplně zdravé a je jich hodně, jako ve vašem případě,“ pokračoval Jožko,

vyndal ze šuplíku krabičku nějakých luxusních léků a nabídl Davidovi, že když si je koupí, může si ještě víc vylepšit kvalitu svého spermatu, a proto mu je vřele doporučuje. Po třech měsících užívání těchto potravinových doplňků bude Davidovo semeno zpívat. A to je to, o co nám jde. Všechno totiž začíná tam, u semene. A pak se Jožko obrátil na Lenu, usmál se, řekl jí, že dobře vypadá, ale že by přesto měla podstoupit základní gynekologická vyšetření. Ale hlavně, opakoval, hlavně ať se vůbec nestresuje. „Často brání početí právě stres,“ říkal Jožko. „Mám spoustu známých, a to i mezi lékaři, kteří dlouho nemohli zplodit potomka, a ukázalo se, že za to mohl právě stres. Je potřeba se uvolnit, oddechnout si, jet na tři týdny na dovolenou k moři a uvidíte, děťátko přijde dřív, než se nadějete! Ale přesto, Leno, dobře ti radím – důkladné gynekologické vyšetření neodkládej už ani chvíli.“

Potom dal Jožko k lepšímu rady, jak co nejefektivněji souložit. „Nejvíc semena nasaje děloha v okamžiku, kdy má žena orgasmus, to nesmíte podceňovat. Na to je třeba se při souloži soustředit, rozumíte mi?“

A oba dva, Lena i David, poslušně přitakali jako děti ve škole. A pak doktor Jožko vstal, podali si ruce a popřáli hodně štěstí a hlavně toho zdraví, protože zdraví je ze všeho nejdůležitější, a to štěstí potom už tak nějak přijde samo.

Ach, zlatý dobrák Jožko, říkala si Lena, když podstupovala nekonečná gynekologická vyšetření. V tom, jak ji doktor Vtáčnik nechal stát bez kalhotek za svými zády a čekat, bylo něco ponižujícího. A ponižující bylo celé chování doktora Vtáčnika, ke

kterému ji poslal její gynekolog, pan doktor Pathé, seriózní pedant, k němuž chodila už léta a naprosto mu důvěřovala. Jenomže doktor Pathé nebyl odborník na neplodnost, a když udělal Leně všechny hormonální a další testy, ultrazvukem jí zkontroloval dělohu, konstatoval, že je „ale krááásně nařasená“ – anebo jaký z arzenálu svých zvláštních výrazů to vlastně tento laskavý pán použil – a vzápětí ji poslal do vedlejších dveří, do ordinace k tomu Vtáčnikovi. Když tam poprvé vstoupila, tak ještě dříve, než k ní obrátil hlavu, hrubě ji od stolu naslepo sjel, že nemá v ruce průkaz pojištěnce. Až když ho bleskurychle vyndala ze zadní kapsy kalhot, něco si naťukal do počítače a znechuceně na ni pohlédl. Řekl jí, ať si sedne. Pak se zeptal na rok narození, a když mu ho řekla, s mírným uchechtnutím poznamenal, že co dělala doteď? Lena byla zticha. Připadalo jí to přinejmenším zvláštní. Docela jiné než u pana Pathého. A bylo to jen o jedny dveře vedle.

Vtáčnik si dál něco zapisoval do počítače. Po chvíli vrhl pohled na Lenu, ohrnul spodní ret a řekl, podobně jak ten dobrák Jožko, že vypadá mladě, a jestli sportuje. Ale tentokrát v tom nic povzbuzujícího nebylo.

Ani nečekal na odpověď a znuděně zavelel, aby si sundala kalhotky. A tak stála v ordinaci toho podivného Vtáčnika a myslela na to, jak ponižující věci museli asi zažívat jiní lidé v jiných ordinacích, protože ona přece jen naštěstí žije ve 21. století a snad na ní ani nebudou provádět žádné nacistické experimenty. Anebo že by to, co teď prožívá, bylo součástí nějakého pokusu? Že by pokus vyšší moci? To všechno táhlo filosofce Leně hlavou.

Vtáčnik konečně dopsal, co potřeboval, vstal, za-
velel, aby ho následovala, a přikázal jí, aby si lehla
na lehátko, nad kterým spatřila – podobně jako
u svého původního gynekologa – obrazovku. Po-
tom si měla kalhotky zase obléct, Vtáčnik ji znovu
usadil ke svému stolu a něco jí řekl. Tak to probí-
halo pokaždé. Lena vždycky vešla do ordinace jako
voják, v ruce už měla pro jistotu připravený průkaz
pojištěnce, Vtáčnik za chvíli z papírů zjistil, o koho
jde, rozpomněl se, co bylo minule, a pokračovali.
Už se ani nedivila, jak může být tak arogantní,
dokonce ho i trochu začínala chápat, chudáka.
Nemá to lehké. Chodí k němu všechny ty ženy,
které chtějí zoufale otěhotnět s někým úplně jiným
než s ním, to musí být pro takového zamindra-
kovaného chlapa, jakým Vtáčnik bezpochyby je,
frustrace jako prase. Lenu ale čekalo překvapení!
Když přišel čas její ovulace a tenhle Vtáčnik jí zase
strčil mezi nohy ultrazvukovou trubici a měl mož-
nost sledovat v přímém přenosu její živé vajíčko,
úplně se změnil! Ten věčně nasupený, arogantní
muž, který očividně rád ženy ponižoval, nebo je
možná vůbec nepovažoval za lidské bytosti – to
Lena rozpoznat nedokázala – tak tenhle sadista
Vtáčnik se při pohledu na uvolněné vajíčko v jejích
útrobách nadchl, rozvášnil a celý ožil, najednou
byl upovídáný, sdílný a neodbytný jako malé dítě,
jako by ona sama byla spojená s tím zázračným
vajíčkem a on se s ní musel o všechny svoje znalosti
o tomhle jejím intimním zázraku podělit. Byl úplně
nadšený. Unesený! Ovulace byla právě v plném
proudu, vajíčko se už vylíhlo z nějakého foliku-
lu, nebo z čeho, a Vtáčnik jí to všechno zapáleně

ukazoval v přímém přenosu na obrazovce, celý proces komentoval a hořel nadšením!

Jakmile skončil, řekl jí, aby si kalhotky zase oblékla, usadil ji na židli vedle sebe a jí se chvilku zdálo, že po tom jejich společném zážitku s jejím vajíčkem trošičku pookřál. Ale to bylo jen zdání. Z toho, co Vtáčnik říkal, vyplývalo, že zatím všechno v jejím těle funguje jako hodinky. Ale jakmile mu položila jednu jedinou, plachou otázku – a co teď? – okamžitě měla pocit, že ji chce zabít. A tak jen poslouchala tiše jako oukropek. Aby dneska běžela rovnou domů, za manželem, šup, šup s ním měla pohlavní styk a na nic už se zbytečně neptala! Lena slušně poděkovala a vypadla. Další termín měla přesně za měsíc. Zapálený vědátor Vtáčnik jí ještě prozradil, že má v úmyslu prozkoumat, jestli náhodou není alergická na manželovy spermie!

Až když stála před nemocnicí a zhluboka si oddechla, najednou si v tom bezstarostném létě, co se líně povalovalo všude okolo jako splasklý míč, do kterého by si nejradši jen tak čutla, uvědomila, že by jí ještě před pár lety ani ve snu nenapadlo, že by něco takového mohla podstoupit dobrovolně, z vlastní vůle. Každý měsíc nejméně jednou tenhle Vtáčnik. A ona tam pokaždé napochoduje, zas a znovu, poslušně jako robot. Na chvíli se musela na chodníku zastavit – přistihla se při myšlence, jestli náhodou nejde tak trochu proti sobě. Byla to náhlá vzpoura proti všemu tomu hnusu, který se jí zmocňoval pokaždé, když od Vtáčnika odcházela, reakce na to jeho ponižování, ale jen co zas vykročila dál směrem na stanici trolejbusu, mezi všechny ty uštvané lidi, tu kacířskou myšlenku

samozřejmě zahrála. Vždyť přece nejde o ni – jak to vždycky říkal David, když jí za zády odpočítával lžičky do ranní kávy, aby ji nepila moc silnou – jde přece o dítě, no ano, vždyť jo, kvůli té neviditelné, abstraktní, něžné bytůstce, která je teprve někde ve vesmíru, musí přece něco vydržet, musí se pro ni obětovat.

Obětává Lena! Bylo v tom cosi otrockého, stejně jako v celé té zběsilé snaze zplodit dítě. Sice už se najednou necítila jako někdo, komu ujel vlak, ale pro změnu jako někdo, kdo do toho vlaku z posledních sil, s vyplazeným jazykem naskočil. A teď sedí v kupé a začíná mít zvláštní pocit, kam ho to vlastně vůbec veze, a jestli by nebylo lepší radši – třeba i za jízdy – z toho zoufalého vlaku vyskočit.

David měl před premiérou, a ačkoli jí tvrdil, že hraje jenom docela malou, nepodstatnou roli, musela kolem něj chodit po špičkách. Při sebemenší zámince se ho zmocňovaly záchvaty vzteku. Bratislava pro něj byla zničehonic „prdel světa“. Už spolu nikam nechodili. Cokoli, co Lena navrhla, ho znechutilo a hned se nafoukl jako balón. Všechno bylo špatně. Z bezdomovců, které bral dříve jako takovou raritu jejich vnitrobloku na Karpatské, kde měli sídlo svého časopisu, byli najednou idioti, který pořád něco vyřvávají, takže se tu vůbec nedá žít. Ze všeho, co mohlo Davida rozčílit, měla už předem nervy nadranc. Utěšovala se, že tak to zkrátka asi vždycky před premiérou chodí, a snažila se mu všechno tolerovat. Jenomže po premiéře, když spolu jeli domů a Lena mu říkala, že se jí zdál v té roli zlosyna přesvědčivý, že mu to šlo, David se jen stáhl do sebe a urazil, takže měla pocit, že

celou tu hru dost nevychválila, a to ho podráždilo. Dráždilo ho úplně všechno, už se málokdy smál, a když spolu šli někam do společnosti, seděl sám. Všech lidí, s kterými si Lena povídala, se stranil a beze slova na ně vrhal nenávistné pohledy, až se jí všichni ptali, co mu je, a ona nevěděla, co jim na to má říct. Nic nechápala, ničemu už nerozuměla! Jenom krčila rameny. A když ho potom doma hodiny a hodiny prosila, aby jí řekl, co ho štve nebo co mu tak vadí, pokaždé jenom neochotně zvedl obočí a prohlásil, že je všechno v nejlepším pořádku, vůbec nic ho neštve, ani nikdy neštvalo, a co se ho na to furt ptá. Ale ještě toho dne večer, na nějaké návštěvě nebo při setkání se známými, seděl sám daleko od ostatních a nikomu neřekl ani slovo. Jenom pozoroval okolí, strnule, aniž hnul brvou, jako drsný, černý vlčák.

Seděli s kamarády a jejich dětmi a Lena, ta veselá a vtipná šoumenka a vypravěčka, už jen opatrně po očku sledovala Davidovu němou, indiánskou tvář a pokaždé, když na ni pohlédl, jako by ho prosila o nějaké jeho přitakání nebo schválení, jestli může říci tohle, anebo jestli správně popsala tamto, a pořád byla ve střehu, jestli ho neurazila, anebo se s nejistým úsměvem bála, jestli náhodou nedělá něco špatného, když si dá třeba cukr do čaje, protože to přece taky není dvakrát zdravé.

A pak jí doma, po tom úporném mlčení, kterým jí večer na návštěvě trýznil, ještě vytkl: „Ale ty seš mezi lidma úplně jiná než doma, že jo?“ A vyslovil to klidně a chladně, s jemným a krutým úsměškem v koutku úst, jako by dohlédl až někam na dno její hříšné duše. Lena k němu hned vylekaně

přistoupila, sedla si na bobek k jeho křeslu a zeptala se, co tím myslí a jestli se ho nějak dotkla. Ale David jen tajnůstkářsky prohodil: „To nic, to já jen tak. Všiml jsem si toho. S cizíma lidma se chováš jinak, než když jsme spolu doma sami.“ Odhrnul si pomalu vlasy z čela, sledoval ji bez mrknutí oka a neproniknutelně se usmíval. A to bylo všechno.

Lena vůbec nedokázala pochopit, co zase vyvedla, cítila jenom takovou nějakou všeobecnou vinu za to, že je moc společenská, s každým se hned dá do řeči, všechno vykecá, a vyčítala si svůj vrozený exhibicionismus. „To ze sebe musím hned před každým dělat šaška?“ nadávala si pak v duchu pod vlivem toho, co David řekl.

Po jedné takové návštěvě jí následujícího dne zavolala Silvia, její nejlepší kamarádka, u které strávili s Davidem a s Pavlištěm předešlý večer, jestli by s ní neskočila po práci na kafe. Daly si rande v Daxu a Silvia na ni rovnou, jen co si objednaly kávu – Lena si radši rychle objednala čaj pro případ, že by byla těhotná – vyhrkla: „Co to děláš, prosím tě? Ti fakt už hrabe, nebo co?“

Silvii hořely tváře a oči se jí strachem o Lenu i zlostí nad její proměnou leskly jako při horečce.

Lena do těch rozšířených zorniček pohlédla a uviděla, jak je kamarádka zděšená. Zahanbeně sklopila oči, odevzdaně pokrčila rameny a přiznala se, že asi jo. Že už jí asi fakticky hrabe. A vyprávěla Silvii, jak je to s Davidem v poslední době těžké.

Jenomže ať se snažila, jak chtěla, kvůli vyčerpání ze všeho toho dusna, které kolem sebe David doma šířil, nebyla schopná vysvětlit ani nejlepší přítelkyni, co se to vlastně děje, že má strach a už

vůbec ničemu nerozumí, že David se totálně změnil a ona se strašlivě trápí, protože neví, v čem to vězí.

A sotva to ze sebe dostala ven, zahlédla Davida, jak tůká z druhé strany na sklo kavárenské výlohy, a za chvíli už se objevil u nich, takže Lena, zaskočená tím, že je tak nečekaně vyrušil, si uvědomila, že ho pomlouvaly, a bylo jí, jako by dostala ránu pěstí. Silvia na ni vrhla zamračený pohled, a jakmile se David objevil u jejich stolku, okamžitě vstala, oblékla si kabát a řekla jí, že už musí běžet. Leně neuniklo, že z celé Silviiny bytosti sálá vůči Davidovi odpor. A v tu chvíli, v tom okamžiku jí došlo, že David šel okolo schválně, aby přerušil jejich povídání. Lena se na něj poprvé podívala úplně jinýma očima a nemohla si pomoci, už jí vůbec nepřipadal tak hezký. Nejradši by mu ty jeho vlasy ostříhala. Nejradši by ho viděla tak jako předtím. Jenomže to nešlo.

Té noci se k ní v posteli David nečekaně přitulil, když od něj ležela odvrácená, a řekl jí, že by to s ní chtěl zkusit zezadu. Ale jinak zezadu. „Do prdelky,“ řekl. Lena hleděla do tmy před sebou a představila si, jak jí to asi bude bolet, když ani o díрку jinde jí to nedokáže dělat tak něžně, jak by chtěla, a řekla: „Davide, nechci. Bolelo by mě to.“

A David se odtáhl. Okamžitě ji zachvátil příšerný pocit, že ho tak bezcitně odmítla, to je přece hrozné, to mu nemůže udělat, a tak se k němu otočila, začala ho hladit a zmateně šeptat, že se toho bojí, ale že chce, chce, a jestli on to tak moc chce, tak mu to nebude odpírat, že to někdy můžou zkusit, ale musí to udělat tak, že jí to zkrátka nebude bolet. A už ho prosila, neodbytně, jako malé

dítě, a dlaněmi si zakrývala tvář. A David se k ní konečně pomalu otočil, najednou celý rozněžnělý, a sliboval, že jí to udělá tak, že ji určitě nic bolet nebude, a říkal to takovým nějakým zvláštním, až jakoby hereckým hlasem, nepřirozeně hluboko posazeným, až se tomu podivila, začal ji líbat, svlékl jí noční košili a při tom pořád mluvil tím zvláštním, tlumeným a hlubokým hlasem, a když se jí tváří zabořil do rozkroku a roztáhl jí stehna, Lena, která z té nečekané Davidovy něhy už celá tála a měkla, najednou vyjekla au, protože ji něco zabořilo, ale ostře, jako by ji do toho choulostivého místa kousl nebo škrábl nehtem, úplně do středu, mezi roztažené stydké pysky, a když sebou takhle škubla, David se hned znechuceně odtáhl, otočil se k ní zády a procedil mezi zuby: „Když tebe taky všechno bolí!“

Beze slova si oblékla noční košili, stáhla se na svou polovinu postele, také zády k němu, a vytřeštila oči do tmy. Měla pocit, jako by se jí žilami jako temnými šachtami neúnavně valily vozíky po okraj plné husté, černé krve.

A v té bolestné chvíli, která zaplavila její hrud' jako rozpálený olej, který na ni David bez varování vyšpláchl, v tom pálivém guláši absolutní hanby a zklamání, v nečekaném okamžiku, bílém jako sněhová vánice bolesti, jako zjevení z úplně jiné strany, zasvítilo před ní zčistajasna pokračování povídky, kterou už dávno odložila, protože nevěděla, jak dál. A najednou to viděla naprosto jasně. Všechno. Svítilo to jako sníh.

Tu povídku začala psát toho nejkrásnějšího léta, když za ní David poprvé přijel do Bratislavy. Stáli

tenkrát spolu na pavlači, objímali se, když vtom uslyšeli příšerný řev. Řev musel vycházet z nového, luxusního domu, co jim postavili skoro na dvorku, takže si navzájem zblízka viděli z pavlači na balkony a naopak. Ten strašlivý hlas musel jít odtamtud, říkali si, z toho moderního, novotou vonícího domu, ale zněl spíš tak, jako by hřměl z nejhlubších útrob země. „Ty hyenóóó, ty netvorééé!“ burácel hlas tak hluboce a choromyslně, jako by byl na počítači schválně hororově zpomalený. A v tu chvíli začala Lena vymýšlet povídku s názvem *Netvor*.

David a Lena, šťastně zamilovaní hrdinové povídky, pátrají a pátrají, ale nedokážou přijít na to, odkud hlas vychází. Snaží se to zjistit za každou cenu. Dětsky a zamilovaně spolu soutěží, kdo na to přijde dřív. Pod různými záminkami zvoní na zvonky, lákají lidi z domu, aby si je omrkli, a spřádají o nich vlastní příběhy. Kdo z těch slušných, solidních lidí je ve skutečnosti *Netvor*? Kdo má ten příšerný hlas, který slyší tak šíleně rvát večer co večer, zrovna když se stmívá a oni dva stojí v objetí na pavlači?

Bylo to náhlé, jasné zjevení. Protože zatímco Lena, ta šťastná letní Lena z povídky ještě nic nevěděla a nemohla ani tušit, ta druhá Lena, která tu vytřeštěně zírá do tmy, otočená k Davidovi zády a s bušícími kladivy ve spáncích mířícími přímo do bílého, rozžhaveného jádra vlastní frustrace jako sám hulákající, vyjící zoufalý *Netvor*, tahle druhá Lena už tomu pomalu začala přicházet na kloub. Uviděla před sebou celou povídku i s její zamlženou, rozšklebenou, krutou pointou.

V té tmě a v tom nenadálém děsu začala psát horor. Horor ve vlastní hlavě.

Oba milenci při slídění po hlasu zjistí, že ho slyší, jen když jsou spolu. Každý na to přijde sám, po svém. A jeden jako druhý okamžitě vrhnou kradmý, podezíravý pohled po tom druhém. A začnou to před tím druhým opatrně skrývat jako tajemství. Už jen to je rozděluje, že si to nedokážou navzájem říct. Každý z nich jako by začal slídit v minulosti toho druhého a paranoidně se v ní přehrabovat. Každý jde po svém hlase. A hlas se pokaždé, v pravou chvíli, ozve. Znenadání oběma!

To byl nečekaný a náhlý zvrat v ději, až se nad tím Lena ráno musela pousmát. Věděla, že chytila novou nit, a dokud ji drží v prstech, je pevná v kramflecích, má privilegium psaní a život ve vlastních rukou. Všechno špatné, každý nepochopitelný kopanec a každý Davidův výstup a špehování si může zapsat do paměti, uložit do vzácné, posvátné truhlice tam nahoře na půdě a v pravý čas to v povídce použít. Může to postupně všechno zapsat a pak, až bude povídka hotová, dá mu ji přečíst. Ať pozná, jak je úplně vedle, když ji v jednom kuse z něčeho podezírá a pořád něčím trpí, a ona ani neví čím. Okamžitě v sobě pocítila novou sílu čelit jeho nepochopitelné náladovosti. Teď mohla všechno, co cítila, zapsat do postavy té letní, zamilované Leny, která teprve začíná tušit, že Netvor se ukrývá kdesi uvnitř v jejím krásném, usměvavém, mladém manželovi, po kterém tak prahne, kterého se pořád ještě nedokáže nabažit, nadýchat do sytosti, ale pokaždé, jakmile se ho dotkne a s láskou se k němu přivine, s hrůzou zjistí, že on už ji dávno

slídívě sleduje, že v ní závistivě tuší podraz, a ona ani neví kde. „Ty hyenóóó, ty netvorééé!“ ozve se ze dvora a oba dva strnou.

Lena teď cítí, že by mohla procházet plameny. Už to není jen obyčejná válečná zpravodajka. Zrodila se úplně nová Lena Grassalkovičová-Azbestová. Byla parašutistkou. Žila v plamenech a věděla, že co ji nespálí, to ji posilní. Protože všechno, co v nich zažije, může použít při svém psaní a žádná síla jí v tom nezabrání.

A tak když řekla Davidovi, že *Literární noviny* budou mít dvacáté výročí založení a ona se tam každopádně chystá, David jen pokrčil rameny, že on asi ne. Lena mu vůbec nic nevymlouvala. Jenom přikývla, že ať dělá, jak myslí. David nejspíš čekal, že ho bude přesvědčovat a prosit, ale ona díky jakési nově nabyté energii, o které mu nic neřekla, začala místo toho v kuchyni vymačkávat citron a propěvovat si. Později, když se o literárním večírku zmínila znovu, začal se jí vyptávat na podrobnosti. Kdo tam bude, co se tam bude dít, a Lena mu všechno, co věděla, ale i to, co si o večírku představovala, pověděla. „A pochopitelně tam bude taky Postava,“ prohodila klidným hlasem, bez jakýchkoli kajících omluv. „Takže kdyby ses náhodou rozhodl, že nepůjdeš, pochopím to, ale jestli tam chceš jít, připrav se na to.“ David si ji podezíravě přeměřil přimhouřenýma očima a hned se jí zeptal, na co by se měl jako připravit. „Na nic,“ zavolala Lena z kuchyně zpěvavým hlasem. „Jenom na to, že tam bude Postava a ty to budeš muset přežít!“ A potom za ním přišla do pokoje, postavila se nad něj s rukama zkříženýma na

hrudi, ale ani ji nenapadlo pokorně si dřepnout ke křeslu, aby se hned kála za svá silná slova. Jen tam tak s těma zkříženýma rukama stála a říkala mu, že jestli na ten večírek nepůjde, vůbec se neurazí. A že je jí úplně jedno, co si o tom pomyslí ostatní. Jestli má chuť, ať s ní klidně jde, ale jestli chuť nemá a vůbec netouží po tom ty lidi vidět, s radostí tam půjde sama. A bylo to. Odkráčela do kuchyně a cítila se lehce na duši. Ať je to tak, jak to má být, pomyslela si, a když si pak při mytí dřezu vybavila ten Davidův přimhouřený, podezíravý pohled, už zase přemýšlela o své povídce – zatím jenom tak, jako když se zahledíme do krajiny a ještě nevíme, co si z ní vybereme.

IX.

Oslava se konala v nádherné zahradě s malým grilovacím altánkem uprostřed, se stromy na strmém svahu, útulně zašitá ve staré bratislavské čtvrti Palisády. Zahrádku redakci nečekaně propůjčil Sorko – kdysi neúspěšný literát, dnes úspěšný majitel reklamní agentury. Nadšená Silvia, která Sorka náhodou potkala na ulici a všechno to za pár minut dohodla, už radostně vykládala všem, kdo na oslavu přišli, co se ze Sorka vyklubalo. „To si poslechněte, počuráte se smíchy,“ říkala trojici Postava, Lena a Erika, kteří spolu s ní tvořili tvrdé redakční jádro a zvědavě ji poslouchali. „Málem jsme do sebe vrazili a já jsem v první chvíli jen taktak zabrzdila: ježíšmarjá, je to on, nebo to není on, a potom: no panebože, je to on, Sorkóóó!!! No tak jsem na něj houkla, že jo. No, co vám budu povídat, je vyžranej jako prase, ale to je jedno, choval se ke mně mile. Usmál se na mě, podali jsme si ruce, pusu semhle, pusu támhle, mlasky mlasky, mlask, a teď poslouchejte, to se zblázníte, on si mě tak prohlíží a ptá se, že prej: Tak co, pořád děláš do kultúry, jo?“ Silvia komicky ohrnula nos a začala se chechtat za spontánního hurónského doprovodu těch tří s Postavou v čele. Všichni po ní v duchu i nahlas znovu vyhrkli to jeho buranské „pořád děláš do kultúry, jo?“ a Karol, který popíjel Metaxu, ale flašku dal radši na starost Silvii, aby mu dolévala, jenom když sama uzná za vhodné, si musel utřít slzy smíchu a asi i dojetí a poznamenal: „Je to týpek, co vyrůstal na ulici, co bys chtěla,

ale je kouzelněj!“ A potom doširoka rozpažil ruce a dodal: „Je to naše zlato, jen se koukni okolo, ani nájem od nás nechtěl. Co víc si můžeme přát?“

„Ten se má jako prase v žitě, a ještě k tomu s nádivkou, to vám povídám, jako že se Silvia jmenuju,“ řekla Silvia a nevěřicně zavrtěla hlavou. Vytáhla z krabičky cigaretu, bleskurychle ji celou oblízla jazykem a až pak ji strčila do úst a zapálila si. Toto téměř kamioňácké gesto si nikdy neodpustila, jenomže v jejím podání – s dokonalými, občas, jako třeba dneska, slavnostně nalakovanými nehty na červeno – to gesto působilo mimořádně elegantně, až noblesně. Když si Lena všimla, že Silvia kouří, mimoděk polkla slinu. Vždyť začínaly spolu, za školou. Ale podívala se na zelené stromy okolo a chuť na cigaretu potlačila. Měla radost. Přivítali se a teď tu spolu stáli, zase po letech, jako čtyři z tanku, kteří to celou válku táhli spolu: Postava, Silvia, Erika a Lena.

A aby toho nebylo málo, od stolu je s výrazem německého ovčáka s odstupem pozoroval David.

U altánku stál škaredý Jožko a řešil nějaké svoje nové mindráky se Silviiným manželem, kterému všichni léta letoucí říkali Alex, už ani pořádně nevěděli proč, protože ve skutečnosti se jmenoval Ladislav Smrček. Byl živou bratislavskou punkovou legendou a přezdívka Alex vznikla nejspíš kdysi dávno na sídlišti ještě v dobách, kdy desetiletí kluci hrávali na střeších paneláků sóla na dřevěné hokejky.

Najednou všichni radostně zahlaholili: „Jé, hele!“ a „No konečně!“, smáli se a Lena se otočila, co se děje. Dva volně pobíhající psi, Krasko

a Leila, začali nahlas štěkat a vrtět ohony, protože právě dorazil Pavlišť. Celý udýchaný, s igelitkou piv v ruce. Hned si zapálil cigaretu, komicky zanádal, že to je peklo, protože nestíhá, že makal jak bulhar, a stejně se v tom topí, utíral si pot z čela, naoko se rozčiloval, smál se sám sobě a v přestávkách mezi řečí nahlas vyfukoval kouř, až to bylo slyšet široko daleko jako hlasité pffff... Pavlišť dělal kdysi dávno, ještě v úplných začátcích, v *Literárních novinách* grafika. Všichni měli upřímnou radost, že se tu zjevil. Jeho dobrácká duše byla vítaným zpestřením každého večírku. Lidi měli Pavlišťeho rádi i kvůli jeho zvláštnímu smyslu pro humor. A kvůli jeho komediantství. Rádi si z něj stříleli, protože věděli, že se nikdy nenechá vytočit, bral sám sebe jako terč, doslova obnažil a vystrčil to svoje panděro, jako by říkal „tak pojdte, bouchněte si!“ – a ujalo se to, všichni na něj se smíchem doráželi jako vosy a ani si neuvědomovali, že zatímco se všechny ty slepé náboje ztrácejí v Pavlišťeho dobráckém pupku, on jako pravý láskyplný lidumil dobře ví, že ve skutečnosti se stejně strefujou jenom sami do sebe. A jako Bud Spencer jenom přimhouřil oči a nechal je, uličníky nevytválané, ať se vyblbnou. Lena svého brášku měla moc ráda. Milovala tu jeho neskutečnou dobrotu, která všechny běžné smrtelníky přesahuje o hlavu, aniž by si to při tom jejich sarkastickém navážení se do něho uvědomovali, jenomže zároveň měla o Pavlišťeho pořád strach. Jak byl silný, tak byl slabý. Nechal se využívat a vysávat, až se z toho občas složil jako domeček z karet.

Byl čas pustit se do grilování. Pavliště se na to okamžitě vrhl. Lena si všimla, že David vstal a radostně se s ním pozdravil. Podali si bratrsky ruku a David se mu hned hrnul na pomoc při grilování. Pavliště byl pro něj „nambr van“, jak David pokaždé konstatoval s vážnou tváří, a Lena si po všech těch jeho příkrých soudech o jejích známých alespoň u Pavlištěho vždycky oddychla.

Poslední dobou tu ale taky něco nehrálo, uvědomila si s těžkým srdcem, jak je tak po očku sledovala. David doma v jednom kuse jen přilával olej do jejího strachu o bratra. Pořád dokola ji upozorňoval, jak žije Pavliště nezdravě, jak pije, kouří, že je nešťastný, má slabou vůli a tak. Na ni to už bylo moc a zoufale se Davida ptala, co s tím má jako dělat? Vždyť přece nemůže bratra buzerovat, a i kdyby chtěla, on se stejně nenechá. Stejně si vždycky prosadí svou. Davidovy přísné postřehy o Pavlištěm byly racionální, to musela uznat i Lena, jenomže už to prostě nemohla pořád poslouchat. Byla z těch jeho výchovných řečí kolikrát hodně schvácená a vyčerpaná.

Ať mu to řekne sám, když je tak chytrej, pomyslela si Lena, když pozorovala, jak se David u altánku zničehonic směje náramně radostným smíchem. Proč to furt vtouká do hlavy jenom jí? Je snad jeho kamarád, nebo ne? Tak ať mu to poví! Anebo to všechno jenom hraje?

A radši se zadívala jinam. Na Silvii a na Postavu. Tam vládla čirá radost. Kolem těch dvou už se točila celá společnost. Jako ostatně vždycky. Rozehrávali tu svůj rýpavý dialog lásky a nenávisti. „Ty už to nepij, prosím tě!“ osopila se na Postavu

Silvia sarkasticky a vzala mu z ruky lahev Metaxy. „Nebo tu zas budeme poslouchat, jak si ho honí?“ zachichotala se, zašpuntovala lahev a koketně se zavlnila. Spiklenecky mrkla na Lenu. Ta už má taky pěkně nacmrndáno, pomyslela si Lena. Trochu jí záviděla, ale na druhou stranu jí to přála, a sama se napila minerálky. Tady, v těsné blízkosti těch dvou, úplně pookřála. Všichni už se stejně stahovali k nim.

Pomalů se stmívalo. Když si hodovníci napráskali břicha, odpočívali u stolu, těžce funěli a popíjeli. Pavlišť si s hlasitým krkáním hodným Mistra šéfkuchaře položil bosou nohu na lavici, spokojeně si hladil břicho a pokaždé, když krknul, snad stokrát za sebou, překvapeně vypustil: „Tý brdo. Tý brdo. Tý brdo.“

Silvia se na něj otočila, a ačkoli ho nejdřív chtěla pořádně zpražít za to jeho prdění a krkání, když spatřila jeho bosou nohu vedle sebe na lavici, napřed vyjekla, pak se rozchechtala na celé kolo a zvolala: „Propánajána, Pavlišť, co to máš za hnáty? No to snad ne, mě vomejou. Do prdele, vždyť ty seš úplnej opočlověk. Já se picnu!“ A všichni si hned začali prohlížet Pavlišťeho beznadějně plochou, hobití nohu s dlouhými nehty, které vypadaly, že si je vůbec nestříhá, takže každou chvíli vylezou zakroucené z těch jeho trepek ven a brousí se při chůzi o asfalt.

„Ty jeden kondore!“ zakřičel Alex a všichni se zasmáli. Silvia zhrozeně vrtěla hlavou: „A on si ji tu klidně vystaví, tu svoji rozčvachtanou ploutev, a vůbec se nestydí!“

„Proč by se styděl, on se tím ještě chlubí!“ zvolala Lena vesele. „On je schopnej říct, že je to skrytá

noblesa! Může být klidně pozvracenej, počůranej, ale stejně si myslí, že je v hloubi duše elegán, neboj se!“ smála se s ohromnou chutí na bratrův účet.

„Že prej opočlověk!“ smála se Erika, až jí tekly slzy. „Měl by ses dát vyfotit do Novýho času, tam by to určitě brali všema deseti, stejně nemaj o čem psát!“

„Tak to prrrr,“ zahlaholil hlubokým hlasem Postava. „Tos asi dlouho nečetla Nový čas.“

„Nečetla!“ řehnula se Erika. „Přišla jsem snad o něco?“

„Tos teda přišla, zlato. Ty maj o čem psát. Lady Gaga ukázala čuráka.“

„A to je kdo?“ zeptala se Erika a zamrkala.

„Jenom mi neříkej, že nevíš, kdo je to Lady Gaga, prosím tě!“ osopila se na ni Silvia, vrtěla nevěřičně hlavou a pak se prudce otočila na Postavu: „A co ukázala? Čuráka?“

„Kde žijete, lidičky, prosím vás pěkně?!“ Postava se herecky plácl dlaní do čela: „Vy čtete co? Katolický noviny? Nevíte, co se děje ve světě? Vy vůbec nemáte přehled, vážení! Lady Gaga přece ukázala především na koncertě čuráka. Je toho plnej bulvár!“

„Ale prosím tě, vždyť to byl umělej!“ podívala se na něj Silvia skrz prsty a taky si plácla dlaní do čela.

„Umělej, nebo neumělej – to je fuk. Ale byl krásnej! Nádhernej! Všichni se mohli zbláznit. Lady Gaga ukázala čuráka a o to přece jde. Tam tečou peníze. Nikdo není zvědavěj na Pavlišťeho pazoury!“

„A ty se z toho taky můžeš zbláznit, že jo?“ zeptala se ho Silvia vážně a mírně opovržlivě.

Postava jen rozkošnický obrátil oči v sloup: „To si piš! A jak! Víš, jak byl krásnej?“

Všichni se pochechtávali. Postava četl všechno. Dokonce i bulvár měl prostudovaný do poslední tečky. Lena by se také ráda bavila s ostatními, nejradši by ještě sama přiložila polínko do debaty, jenomže v koutku duše už trnula, protože David jako jediný ze všech seděl vedle ní se sevřenými rty, jako vytesaný z mramoru, a jí bylo jasné, že mu vůbec nepřipadá vtipné ani zajímavé, o čem to ten úžasný Postava básní.

„A kdo je to teda ta Lady Gágá?“ zeptala se naivně Erika a nechápavě zamrkala. „Vždyť třeba taková vůbec neexistuje a všechno si to vymysleli v tom Novým času! Hahaha!“ vyprskla kdákavě.

„A ty si odkud spadla? Z Marsu?“ podívala se na ni ohromeně a smrtelně vážně Silvia. „Vždyť je to nejslavnější zpěvačka současnosti, největší superstar a hvězda šoubyznysu na celý planetě. To je Lady Gaga. Zpěvačka, chápeš? Mi neříkej, žeš to jméno ještě ani nezaregistrovala. Si děláš prdel!“

„Vůbec!“ zasmála se Erika na celé kolo. „A ona má čuráka?“

„No přece o tom to právě je, že teď nikdo neví, jestli toho čuráka má, nebo nemá, ne? Ukázala ho, a teď se všichni dohadují, jestli byl opravdovej, nebo nebyl. A bulvár má o čem psát. Díky tomu, že Lady Gaga ukázala čuráka, no ne? Protože ona vždycky něco takovýho vymyslí. Aspoň tak jsem to pochopila já, no nemám pravdu?“ Silvia tázavě pohlédla na Postavu.

„Ne, žádná Lady Gaga neexistuje, ani čuráka neukázala! Protože tady Erika to ještě nedostala faxem!“ rozčiloval se Postava.

Lena na něj pohlédla a usmála se, protože přesně věděla, proč jen rezignovaně mávl rukou. Byli jedna parta. Všichni, co tu byli. Znali se jak svoje boty. Jenom David vedle ní seděl nehybně jako socha. Lena trnula. Viděla, jak se mu škube sval v čelisti, to fakt nevěstí nic dobrého, říkala si.

A potom, jako ve zlém snu, aby to bylo všechno úplně dokonalé, Silvia vstala a jen tak polohlasně prohodila v rámci jejich spolku celkem běžnou poznámku, že se jde vyčvachtat. A Postava, jak bylo v takových situacích jeho dobrým zvykem, podotknul, že nemusí nikam chodit, že se tu může vyčvachtat rovnou u nich. Že je tím neurazí, ba naopak.

„Copak neznáš pissing?“ řekl.

A Silvia, skoro už při odchodu na toaletu, se na něj otočila: „To jako že když se při šukání vočůrávaj?“ zachichotala se, zavolala ještě „Fůůůj, to je nechutný!“ a běžela pryč.

Postava se nedal a teatrálně za ní vykřikl hromovým hlasem: „Seš blbá, nevíš, co je dobrý?!“

Mezitím, když si Silvia ulevovala na toaletě v malém zahradním domku, rozproudila se krátká chlpská debata mezi Postavou, Pavlištěm a Alexem o mistrovství ve fotbale, a Lena s Erikou si zatím vyměňovaly významné pohledy, jestli už by neměly jít domů, protože Erice, která seděla přímo proti Davidovi, se zdálo, že ten člověk, Lenin manžel, je na smrt bledý, jakoby na pokraji hysterického záchvatu, a chtěla Leně naznačit, jestli je

to u něj normální, jenomže vtom se vrátila Silvia a rovnou, jako by si na záchodě všechno dobře promyslela, na Postavu zaútočila: „Karole, poslouchej! A tobě se to doopravdy líbí? Ten pissing? Vočŕavat se navzájem?“

A Postava na ni s rozkoší pohlédl a tím svým nevzrušeným, sebevědomým tónem legendárního bratislavského prokletého básníka zadeklamoval: „Vždyť to je nádhera. Tobě ještě nikdy nikdo nečŕinkal do huby?“

Silvia na něj hleděla zachmuřeně, jako dítě, které těm dospělákům nerozumí, a kroutila hlavou. A potom věčně prohlásila:

„No to mi teda nečŕinkal.“

„Tak v tom případě asi vůbec nevíš, o co přicházíš. Není v životě nic krásnějšího, než když se dva milují a čŕaj si při tom do huby.“

A to bylo všechno. Co bylo dál, už se ztrácelo v mlze. Nic víc už Lena nedokázala vnímat, protože celá její bytost se soustředila jenom na to, jak se vedle ní David příšerně roztrásl zlostí, a slyšela, jak trhaně dýchá. Prudce a rychle.

Ani neví, jak se povedlo, že se konečně zvedli, aniž by ten člověk, David, její manžel, ze sebe vydal ten zuřivý výkřik, který v sobě dusil. Ale docházelo jí, zatímco jeli s Erikou beze slova autem, že ten jeho neslyšný řev slyšeli všichni. Že potom už, kdokoli se na něj podíval, strnul, a nikdo už se ani nesmál, a když se pak konečně Lena s Davidem zdvihli, naložili Eriku a zmizeli, všem se šíleně ulevilo.

A potom už zase stáli spolu na prahu v kuchyni, horká noc jim z pavlače dýchala na krk a Lena,

kteřá Davida držela zezadu za šíji, tuhou a mokrou a horkou jako rozpálená kamenná pec, sípavě šeptala a hleděla mu přímo do očí s grimasou pláče, kteřá jí ošklivě zkrřivila tvář: „Davide, přísahám ti, že mi nikdo do huby nečůral, přísahám! Věř mi!“

Zatímco zdálky jim oběma ve spáncích burácel Netvor to svoje „ty hyééénóóó!“, hleděli si takto zblízka do očí, jako by měřili síly, a třásli se oba jako osiky.

A když usínali, utýraní a zoufalí, každý na své straně postele, obrácení k sobě zády, Lena před sebou uviděla zřetelně ten pradávnný výjev, na kteřý už zapomněla, ale teď byl najednou tady, živý a zalitý medovým sluncem vzpomínek na nejkrásnější léto lásky Leny Grassalkovičové s Karolem Postavou. Viděla samu sebe, jak nad ním stojí ve vaně, v jeho starém bytě, šťastně se usmívá po tom všem radostném sexuálním hýření, které spolu páchali od rána do noci a od noci do rána, a teď leží Postava ve vaně a touží jen po tom, aby ho Lena počůrala, když se tam nad ním tak krásně rozkročená tyčí. Lena se směje a vůbec jí to nepřipadá divné, že to chce, vždyť se jí s ním přece líbí úplně všechno, vždyť ho cítí každou buňkou svého těla, jenom aby to šlo, poví mu, směje se, napíná svaly a zaklání hlavu, protože i když oba dva v noci vypili tolik stříků, že o chcanky rozhodně není nouze, chvíli jí to trvá, než se dokáže soustředit natolik, že se na něho, ležícího pod ní ve vaně, konečně vyčůrá, protože v ní konečně cosi povolí, nějaké napětí, záklopka nebo čertvíco, a ona čůrá, spokojeně a s ohromnou úlevou na něho chčije, rozkošnický, pyšná jako malé dítě, že

se jí to nakonec podařilo, a vůbec jí to nepřipadá divné, a už vůbec ne nechutné, naopak, má z toho radost, že to z ní konečně crčí, čvachtá ostošest, a Postava je z toho úplně hotový, nastavuje břicho, hrud', nabírá ty její teplé čůráanky zbožně do rukou a potom se už jen tak sesune a poslední zbytky jejích čůránek mu padají na tvář a do otevřených úst. A pak, protože čůrat už není co, sesune se ona k němu dolů do vany a namočí se společně celí do té čůránkové vody a vůbec nemyslí na to, že by se za to měli stydět, naopak, radují se jeden z druhého dál, vůbec nevědí, že by to bylo divné, co spolu páchají! A Lena je potom oba dva pořádně umyje šamponem a každý dotyk, i všechno ostatní, co spolu dělají, je pro ni stejně svaté. A zůstane to tak navždycky, v té medové vzpomínce to vidí, jako by to bylo včera, ještě teď ví, cítí, že je v tom nevinně, že nedělala nic špatného, že to bylo krásné, opojné, jako všechno s ním, až dokud si nevzpomene na Davida, který určitě taky nespí, taky to určitě všechno tuší, i Netvor to ví, a pekelně to v něm vře a nenávidí ji za to, a Lena, ta současná Lena se už najednou začíná nenávidět kvůli všemu tomu svinstvu, co napáchala, fuj, kvůli úchylné lásce k tomu zvrhlíkovi Postavovi. A nejradši by se zabíla, že vůbec mohla na sobě něco tak perverzního dopustit! A stydí se za to, najednou se za to touží omluvit a kát se a přivinout k Davidovi, jenomže ten je chladný jako skála a na žádný dotek už nereaguje. A Netvor v hlavě burácí, burácí triumfálně!

X.

Lena zadumaně čekala na semaforu na Šancové a jakoby v mlze přemýšlela o povídce, která by mohla být o tom, co jí před chvílí u kávy zaniceně vyprávěl Karol Postava, se kterým se navzdory dusnu doma nemínila přestat stýkat. Postava jí vyprávěl o ženě, která je jako stroj. Chodí k ní každý den do obchodu, každý den ji pozdraví, a ona stojí u pultu, taky ho pozdraví jako stroj, když zavtipkuje nebo jí mile poděkuje, nikdy se neusměje, zase jen pozdraví jako stroj. „Kdyby se alespoň jedinkrát usmála,“ říkal jí u kávy Postava zoufale, „dám jí euro, položím ho na pult a řeknu: To je za úsměv! Možná by jí to došlo!“

Lena stála u přechodu a představovala si celý příběh, ve kterém by Postava každý den po příchodu do obchodu toužil tu chladnou, strojovou ženu změnit, zahřát, rozehřát, vdechnout jí život. Kam by to až mohlo dojít, do jakého šílenství by se mohlo vyšplhat zoufalství dobrého rozehříváče Postavy, než by pochopil, že tu ženu není možné rozehřát vůbec ničím.

Lena žila v podobném manželském chladu celé měsíce a ve všem spatřovala skryté symboly smutku a zániku. Tak jako teď, v povídce o té studené ženě. Lena pohlédla na semafor, ale ačkoli červený panáček zmizel, zelený nenaskočil. Nic. Prázdné. Kam asi zmizel ten šťastný zelený panáček?

Lena už si nikdy nemohla být jistá, co ji doma čeká. Jak na tom David zrovna je, jakou má náladu, jak zareaguje. Donekonečna, celé dny a noci

ji kdykoli, zničehonic znovu a znovu, týral svým odtažitým chladem, neřekl ani slovo, a když Lena už nemohla v tom dusnu ani dýchat a zničehonic vybuchla, zuřivě se na něho vrhla a křičela a kopala, vši silou mlátila do všeho kolem, anebo jen tak do prázdna vystřelovala ruce v divokých gestech jako v italském dramatu, pološílená z toho ticha bez kontaktu, kterým ji David mučil, křičela na něho, co mu je, co mu, proboha, udělala tak strašného, že musí takhle trpět?! A on se na ni díval jako princ z pohádky, a s takovým výrazem překvapení, úplně klidně – jen pokaždé nechápavě vytrřestil oči, jako by vůbec nevěděl, co ta bláznivá ženská mele – se jí ptal, co jí udělal tak strašného, vždyť jí přece nic špatného nedělá, tak ať ho nechá bejt, ať mu dá pokoj. A zoufalá Lena se na něho vztekle vrhala, narážela na záda, kterými se k ní neustále otáčel, zuřivě na něj útočila, se slzami v očích, a prosila ho, ať se smiluje, ať jí sakra aspoň řekne, jak s ním má v tom šílenství žít. A on jí jen tak přes rameno, jako by zrovna neměl čas, odpovídal, ať se na sebe podívá do zrcadla, kdo z nich je větší šílenec, a tak se hádali a trýznili a ničili, až Lena v záchvatu zuřivosti práskla dveřmi vlastního bytu na Karpatské ulici, dlouhé hodiny se brouzdala nazdařbůh po městě se svým noutbukáčkem, jak tomu malinkatému laptopu, svému důvěrníkovi, teď pro změnu říkala, vláčela ho s sebou, chudáčka malého, po hospodách a zapisovala do něj hádky s Davidem, rozhovory u kafe s Postavou, za kterým se teď chodívala léčit téměř denně jako do nějakého psychiatrického sanatoria, a ještě, jako by to nestačilo, tak do něj, do toho elektronického

deníčku, hustila své mlhavé postřehy a alegorické výjevy i výplody fantazie, které neměly ani hlavu, ani patu.

Psát vášnivě a zároveň soustředěně, jak si vyžadovala práce na povídkách, neměla sílu. Už nemohla. Život je víc než psaní a Lena se v posledních měsících cítila přesně jako ta srandovní navigační věčička v autě na skle u řidiče, se zvláštním názvem dží-pí-es, která dokud funguje, tak ukazuje cestu, ale když ztratí signál a nemůže zachytit síť, zasekne se a pořád dokola přepočítává polohu až do němoty. Lenin vnitřní navigátor je na tom teď podobně, jen přepočítává a přepočítává polohu. A ona musí čekat, protože neví, kterým směrem má vykročit, jestli doprava, nebo doleva, a tak jen stojí na místě a túruje motor naprázdno, celé dny a celé týdny, až je z toho úplně zničená.

A k tomu ještě tohle. Panáček na semaforu. Cestou domů tady, na přechodu, zelený panáček zmizel, není tu a hned tak nebude, nezobývá než vykročit naslepo, nazdařbůh, přijít domů a opatrně zjistit, jaká je právě konstelace. Jestli svítí červená, anebo nesvítí vůbec nic. Ani hovno.

Jakmile otevřela dveře, spatřila Davida, jak sedí u počítače zády k ní a něco si čte. Přivítala se s Kraskem, který k ní hned přiběhl, šťastně na ni skákal a čuchal, co má v batohu. Ještě ani nezačala vykládat nákup, a už koutkem oka zaznamenala, jak se David otáčí na židli, pokukuje po ní, a už se k ní hrne jak velká voda, s rozpraženými rukama, s tím důvěrně známým, hraným, dětským gestem obou upažených rukou, s jakým se k sobě kdysi blížili na Žilinské ulici a potom se objali. To bylo kdysi.

Jenomže David k ní teď přiběhl s těma rozpraženými rukama a jeho tvář byla zkrivená grimasou, byl celý uplakaný, brečel a fňukal jako malé dítě, tenhle superman, její muž, hned jí to praštilo do nosu, až zavravorala, a hned se vyděsila, protože ucítila cosi zlověstného, zase tu hysterii, a tak, jakmile k ní přišel, jen ho zděšeně chytila za ramena a mírně s ním zatřásla, co se to s ním, proboha živýho, děje.

David ji táhl k posteli, a když si s ním nechtěla lehnout a bránila se, protože to bylo hnusné vydírání, jak na ní chtěl ležet a fňukat, vymanila se mu, seděla na posteli, čekala, co bude, a on se k ní celým tělem přitiskl, s tím svým těžkým napůl pláčem a napůl vytím, a křečovitou silou všech svých svalů a kostí s ní v objetí kýval sem a tam, a přitom dokola jako gramofon opakoval pořád jedno a to samé: „Co se to s námi stalóóó, Lenuškóóó, co se to s námi stalóóó!“ A když se Lena podívala na monitor jeho počítače a spojila si to s jeho drmolním, došlo jí, že si tu celý den četl její staré, zamilované dopisy, a udělalo se jí špatně.

Tak tenhle chlap tu sentimentálně slzí nad jejími dopisy, táhlo jí hlavou, brečí a hystericky ji objímá, ale přitom se jí – živé, jak tu je, z masa a kostí – už já nevím kolik měsíců ani nedotkne, i když spí každou noc spolu na jedné posteli jako šílenci. Vždyť naposled, když si spolu zašukali, ho musela málem znásilnit, ne málem, ale doopravdy, i když mu stál pták jako maják a nejspíš mu vůbec nebylo proti srsti pořádně si to s ní rozdat, tvářil se, jako by ten jeho nadnárodní, vztyčený stožár k němu vlastně ani nepatřil, a úplně si zgustnul na tom,

že nemusí ani hnout prstem, protože přece ona, ta nadržaná zoufalkyně, se tak poníží, že se na něj takhle uboze sama vyškrábe jako na svou oběť, jako na mrtvolu, otočí ho na záda, vleze na něj a udělá se tam, zatímco on, ačkoli mu říká něžná slůvka, hladí ho a líbá, chce od něho lásku nebo aspoň trochu něhy, jakýkoli kontakt, proboha, a on se jí za celou tu dobu ani nedotkne, ani ruku nezdvihne, ani slovíčko nepoví, dokonce se na ni ani nepodívá, jenom tam leží jako umělohmotný manekýn se zavřenýma očima, úplně cudně, jako panic, jako by při tom ještě navíc trpělo jeho náboženské přesvědčení nebo co, kurva fix, a Leně se potom, když na něm tak rychle, úplně zuřivě vyvrcholí, najednou udělá strašně špatně, zvedá se jí žaludek ze sebe samé, z toho všeho, co se stalo, v čem žije, připadá si, jako by ho doopravdy znásilnila, znásilnila vlastního manžela, protože už jí z toho normálně kape na karbid, už jí z toho přeskakuje, už z toho magoří, když vtom jí najednou docvakne, že přesně o to tady jde! Jemu o to jde. Aby se přesně takhle příšerně cítila. Úplně na hovno! Jako larva nějakého úchylného hmyzu!

A zapřísahá se, že už se ho nikdy v životě takhle nedotkne, i kdyby měla chcípnout. A teď se tu na ni najednou lepí, celým tělem se na ni navalil a po těch dlouhých měsících, kdy k ní v noci ani nenatáhl ruku, se tu dojíká nad jejími pradávnými milostnými dopisy a ptá se s tím svým odporným, upatlaným sentimentem, že prý co se s nimi dvěma stalo!

Vší silou ho odstrčila, nechala ho tam bulet jako dítě do peřiny, to tyranské, rozmazlené, vadné,

dospělé dítě, rychle na sebe navlékla svoje běžecké oblečení, začala si obouvat tenisky, a když David zvedl hlavu a upřel na ni ten svůj sebelítostivý, usazený pohled, patřičně zhnuseně a surově ho utřela:

„Tobě už fakt hráblo? Celý měsíce se mě ani nedotkneš, a teď tu budeš slzet jak úchyl nad dopisama, který jsem ti psala, a ptát se mě, co se s námi stalo! A co se stalo s tebou?!“

A vyběhla ven.

Chodila teď běhat každé ráno. Vztek a nenávisť, které ji mučily, zaháněla tou druhou, příjemnou, krásně úlevnou bolestí ve svalech, v celém těle, protože to bylo jediné, co okamžitě zabíralo. Ale dnes, v podvečer, vyběhla nahoru do kopců nad městem znovu, protože to potřebovala jako sůl, aby se uklidnila. A trochu si oddychla.

Jakmile zabočila do první zatáčky mezi vinohrady, z hloubi duše si odplivla a v duchu si řekla s Karolem Postavou: „Manželství je hnus.“ A uchechtla se. Krátce a trpce.

Když se vrátila domů, David tam nebyl. Až někdy v noci, když už ležela potmě v posteli, slyšela, jak přišel, a když si lehl na druhou půlku postele, zády k ní, zírala ještě chvíli do tmy, přemýšlela nad tím, že kdyby tu nebyl, aspoň by si to mohla udělat pěkně sama, kdy by chtěla a jak by chtěla, třeba i rozvalená přes celou postel, a byl by svatý pokoj, protože když tu takhle vedle ní leží, tak ani to nemůže. A potom usnula. Ráno se probudila a ucítila, že David dělá míchaná vajíčka. Smažená cibulka voněla po celém bytě.

Byla neděle. Když se obouvala, že chce jít s Kras-kem ven, David docela potichu šeptl, že už s ním

byl. To ji překvapilo, musela spát opravdu tvrdě, když vůbec neslyšela, že vstal a šel se psem ven.

Podle toho, jak David dělal vajíčka, jak se na ni najednou opatrně usmál, tak nějak posmutněle a provinile, jak položil na stůl dva talíře, prostřel pro sebe i pro ni, hned jí bylo jasné, že dnes se nám manžel nachází v poloze B – zelený panáček sice pořád nikde, ale aspoň, díkybohu, ani žádná ledová princezna. Pohyboval se po bytě tiše a decentně, všeho se tak nějak přehnaně opatrně a jemně dotýkal, jako by hrál nějakou novou, neznámou roli, a Lena mohla jen matně tušit a pátrat, kam zas tahle nová hra, kterou s ní hraje, vlastně směřuje.

David pustil v kuchyni cédéčko a zeptal se jí, ale tak nějak až bojácně, jako by tu celé dny mučila a týrala ona jeho, jestli jí ta hudba, co pouští, náhodou nevadí.

Potom jedli vajíčka na cibulce a David jí nedovolil ani umýt nádobí, tak byl pozorný.

A když pustil stejné cédéčko ještě jednou a zase se zeptal, jestli jí nevadí, že to pouští ještě jednou, řekla, že ne, a zaposlouchala se. A jenom tak pro sebe zavrtěla hlavou.

David jí pátravě pohlédl do očí a zeptal se, co jí na tom připadá divné.

Lena řekla, že jí to moc nedává smysl. Ten text.

David okamžitě vstal a hudbu vypnul.

Dýchal zrychleně, přerývaně a bylo vidět, že se mu zase začíná třást brada plácem.

Zavřel oči a skrze řasy se mu kutálely slzy.

Lena vstala a v zoufalé panice, že přichází další kolo hysterie, na něj začala křičet, ani nevěděla, jak: „Vždyť jsem ti neřekla, abys to vypnul! Klidně

si to poslouchej, vždyť já ti jenom říkám, že mi to nedává smysl, ten text, co tam ten člověk zpívá, jéžíšmarjájosef, to je všechno, nic víc!“

David si už v pokoji zase rychle zouval bačkory a brečel stejně jako včera, jako rozmazlený malý kluk, utíral si slzy, až Lenu při pohledu na něj píchlo u srdce a nevěděla, co má dělat. David drmolil: „Protože tobě nedává smysl nic, nic, co dělám já! Nenávidíš už i hudbu, kterou si pustím!“

Lena se svalila do křesla a s tlukoucím srdcem si lámala hlavu, jestli náhodou nemá pravdu, jestli to všechno neřekla nějak přehnaně drsně a pohrdavě, že se ho to tak strašně dotklo, okamžitě pocítila vinu, že mu asi zase nechtíc ublížila, vstala a začala se mu omlouvat. Prosila Davida, aby nikam neodcházel, že to tak nemyslela a že jí to hrozně moc mrzí. „Prosím tě, promiň, promiň mi to,“ říkala a snažila se mu vysvětlit, zatímco ho se slzami v očích hladila po těch jeho pěkných pevných ramenou, aby ho zastavila, protože už se oblékal, že jí to zkrátka jen chvilku nedávalo smysl, ta slova, ale že to určitě byla její chyba, že to nedokázala pochopit hned, o čem se tam zpívá. Ale když ho chtěla na usmířenou obejmout, David se na ni s pláčem obořil: „Ne, ne!“ A s grimasou ve tváři jí řval přímo do ksichtu: „Ty mi musíš vždycky všechno znechutit! Všechno, co mám rád!“ A když spínala ruce a domlouvala mu, ať si přece od ní všechno nenechá znechutit, jéžíšmarjájosef, přece si to od ní, od starý krávy, nemůže dát všechno zhnusit, David se na ni jen tak letmo, pátravě podíval, pak ji zpražil pohledem, pohrdavým a křivým, jako by byl nějaký dravec – jenomže dravec vzápětí odletěl, jeho tvář se zkřivila

jako keř ve vichru za strašlivé bouřky, rozbulel se jako pětiletý kluk, který si rozbil koleno, a zuřivě vyběhl s Kraskem z bytu.

Lena si nejdřív myslela, že se sesune se zády opřenými o kuchyňskou zeď, jak to dělají zhrzené filmové hrdinky v tragických životních příbězích. Ale jakmile byla sama, hned se jí ulevilo.

Stejně je to podivné, přemýšlela. Zvláštní, tolik dní už strávila šarvátkami a bitvami s Davidem. A kolik ještě stráví? A všechno úplně zbytečně, úplně na hovno. K čemu je takovýhle manželský život dobrý? Copak mají všichni ostatní taky tak zoufalá manželství? Anebo to tak má zase jen ona, Lena?

David se vrátil, až když se stmívalo.

Seděla v křesle s knížkou v ruce a sledovala ho, jak potichu a unaveně odepíná Kraskovi obojek. Jak si svlékl bundu a Krasko se hned lačně vrhl k misce, napil se vody a sežral, co tam bylo. A jak si David potichu vyndal z chladničky klobásu, nakrájel si ji na prkýnku na tenké kroužky i s chlebem a potom si sedl na židli v kuchyni.

Celou tu dobu, co pomalu, pomaličku, kroužek za kroužkem žvýkal klobásku a zajídal to kousky chleba, měl zavřené oči. S těma zavřenýma očima tam seděl a jako ve zpomaleném filmu jedl klobásu. Panebože, proč?!

Co má být zase tohle? táhlo jí hlavou a vyděšeně ho pozorovala. Ani jednou jedinkrát ty oči neotevřel, jen potichu přežvykoval a vypadal, jako by spal. Spící chlap v její kuchyni žere klobásu. Pomoc! Ne!!! Je jako náměsíčný. Přežvykuje pomalu, potichu, věčně.

Až jak se tak na něj dívala, nasvíceného shora kuželem světla z lampy, a on přezvykoval snad donekonečna každý ten tenounký kroužek klobásy až do chvíle, kdy si dal poslepu do pusy další, začalo jí připadat, že ten chlap, David, vlastně nemá zavřené oči, ale že tam, v těch očních jamkách, ani žádné oči nemá, že to místo, kde by měl mít oči, je jenom bílá kůže, kterou má ty oční důlky už jednou provždy překryté, zarostlé. Fascinovaně a vyděšeně ho sledovala z křesla, hleděla na ty jeho oční jamky bez očí, až najednou vstala, aniž by si pořádně uvědomovala, co má vlastně v úmyslu, protože David jen pořád přezvykoval tu svoji maďarskou klobásku z trhu a ona ho při tom jeho prazvláštním jedení ve spánku nechtěla rušit, tak si jen opatrně vzala kabát z věšáku, oblékla si ho, a když procházela kolem něho, tiše prohodila: „Davide, jsi v pořádku?“ A on s vážným výrazem přitakal, seshora dolů kývl hlavou jako jakýsi přezvykující slepec, spící věčným spánkem. Sama nevěděla proč, jestli ze soucitu, ze strachu, z povinnosti, z lásky, anebo už na rozloučenou, přiblížila se až úplně k němu, opatrně se předklonila a něžně, jako by se mu jen zdála, ho políbila doprostřed čela, rovnou nad ty jeho mrtvolné oční jamky. A potom potichoučku, jako maličká muška, která létá celý život jenom za světlem, za svým světýlkem, otevřela dveře na pavlač a vyběhla nebo spíš vyletěla ven z toho fantasmagorického bytu.

Přeběhla po pavlači, a dokud nebyla úplně venku, za domovními dveřmi, ani raději pořádně nedýchala, jen tak opatrně a potichu, až tam venku, na ulici, kde se právě rozsvěcely lampy jako v nějakém

sytém a barevném velko filmu, když ucítila na tváři příjemné zimní mrholení, až tam se konečně nadechla z plných plic, jako když se vynoříme po dlouhé době z vody, nasála ten vzduch a hned se jí chtělo nahlas a bláznivě zakřičet, že se ještě nezbláznila, že žije, ale ovládla se.

Vůbec nevěděla, kam jde, šla jen tak po paměti, kam ji nohy nesly, mrholením a městem pořád za nosem. Mířila po tom každodenním, večerním chodníku jako noční můra za světlem pořád do centra. A když se najednou ocitla přímo v centru, nevěděla, co si mezi všemi těmi turisty počít. Sáhla do kapsy pro mobil a zavolala Pavlišťemu.

Zeptala se ho, kde je. Pavlišťe byl doma, měl práce nad hlavu, zrovna něco dodělával, ale hned souhlasil, že za ní přiběhne. Přestože si myslela, že je v telefonu nenápadná, okamžitě si s ní dal rande v kavárně v Panenské ulici a Leně bylo jasné, že bratr zaslechl v jejím hlase cosi, o čem ani sama neví, že to tam vůbec má – volání o pomoc.

Vešla do kavárny, objednala si pořádné dvojité presso a když ho vypila, srdce se jí rozbušilo a ruce roztráslly ještě víc než předtím, a tak už jenom čekala, kdy se Pavlišťe objeví.

Byla neděle podvečer, kavárna skoro prázdná, jen za barem seděli tři ušatí pubertáci a něco sledovali na malém laptopu, úplně stejném, jako měla Lena.

Když Pavlišťe přišel, hned jak si objednal kávu a přisedl si k ní, vyklopila mu, že je naprosto vyřízená, že právě utekla od Davida. Že je to s ním úplně na hlavu a ona už prostě nemůže dál.

Pavlišťe si zapálil, vyfukoval kouř s tím svým hlasitým pfffff a zachmuřeným, vážným pohledem si

prohlížel chvíli Lenu a chvíli nějaké svinstvo, se kterým si pohrával před sebou na desce stolku.

„Je to úplný psycho,“ vyhrkla na něj vyděšeně. „Pavlišťe, já už se tam nemůžu vrátit.“

A povyprávěla bratrovi celou scénu s céděčkem, která se odehrála dnes ráno, i o tom, jak David s pláčem odešel a vrátil se až večer. „A víš, co dělá teď? Sedí se zavřenýma očima v kuchyni a žere klobásu!“

Pavlišťe na sestru překvapeně pohlédl. A Lena zoufale, přidušeným hlasem vyjekla: „Se zavřenýma očima! Brrr! Jako v hororu! Takhle!“ A napodobila před Pavlišťem toho pomalu přežvykujícího mrtvolného manžela bez očí ve své kuchyni.

„Totální psycho!“ uzavřela, když otevřela oči. A protože na ni Pavlišťe zase jenom tak zkoumavě pohlédl a nic neříkal, jen vyfoukl kouř, pfffff, přiložila další polínko:

„Pavlišťe, my už spolu ani nespíme. Teda on se mnou.“

„Jak dlouho?“ zeptal se hned Pavlišťe věčně.

„Už takový čtyři měsíce určitě ne.“

Pavlišťe ze sebe překvapením dostal jen takové „aaah“, což zároveň s dalším jeho charakteristickým vyfouknutím kouře znělo, jako by se zakuckal. A potom pronesl zvučným a rázným hlasem, až se na ně ti tři pubertáci na baru zahleděli jako tři kocouři na slaninu: „Hele, Leno, jestli s tebou čtyři měsíce nespál, tak si určitě našel nějakou jinou!“

Lena zaregistrovala všechny ty oči a uši u baru a jenom sklopila zrak. Uvědomovala si, že ti tři pubertáci právě v přímém přenosu sledují nějakou starou rašplí, o kterou si manžel už čtyři měsíce

ani neopřel kolo. Paráda. Jak dokáže být ten život občas krutý, napadlo ji a chtěla se tomu zasmát. Pohlédla ven, na chodník, po kterém čas od času protápaly lesklé boty. Nedělní manželské párečky. A někteří z nich se snad ještě i milují. Ačkoli se to zdálo absolutně nemožné.

„Hele, Pavlišťe, já ti nevím. Nemyslím si, že někoho má. Myslím si, že se v tom nějak tak zvláště vyžívá. Trestá mě tím, že se mnou nespí. Chápeš? Že mě schválně mučí, rozumíš tomu? Hraje si v tý svý hlavě nějakou vlastní válku, nebo co to je, on je prostě... hm... jak to říct... Pavlišťe, on je prostě magor! Není normální!“ vyhrkla konečně a zvrátila se dozadu na pohovku, jako když někdo najednou prudce šlápně na plyn.

Řekla to tak naléhavě, jak jen dokázala, a upřela na něj těžký, vážný pohled.

Jenomže jak měla zasvětit Pavlišťeho do příběhu o Netvorovi, kterého má David v hlavě? A o tom všem slídění a týrání nekonečným tichem, o pocitech viny, kterou Lena cítí už jen za to, že vůbec žije? O tom každodenním dráždění tygra malou, špičatou hůlkou v dusné, úzké kleci, uvnitř, v krabičce, v její maličké duši? O tom, že si nevěří, už ani neví, jak se jmenuje, a bojí se, že z toho všeho taky brzy zešílí? Jenomže jak to má teď najednou vysvětlit bratrovi, když nic podobného na vlastní kůži nezažil?

Věděla, že jí Pavlišťe věří, že si nevymýšlí, ale chápala zároveň i to, že nikdo kromě ní, nikdo široko daleko nemá ani tušení, co je David ve skutečnosti zač. Lámala si hlavu, jak mu to přiblížit. Psychopatický bojovník, v duchu ještě pořád ve

Vietnamu. Člověk prošpikovaný červíky ve vlastním mozku, který vede na vlastní pěst zákopovou válku s její minulostí na své vlastní, vnitřní frontě. Snad by to pochopil, kdyby to viděl ve filmu. Ale takhle?

Pavlišťe ji sledoval s vážným výrazem ve tváři a bylo vidět, že už si na to celé udělal vlastní názor.

„Poslyš, Leno,“ začal a podíval se na ni jako někdo, kdo nechce, aby si cokoli namlouvala, a tak jí radši řekne tu krutou pravdu rovnou: „Když jsem bydlel s Dankou, tak i když už jsme se rozešli, ještě jsme pár dní spali v jedné posteli a ještě jsem si s ní nejmíň třikrát vrznul, jen tak, protože to prostě šlo. Chápeš?“

Pavlišťe kroutil přesvědčeně hlavou zleva doprava a koutky úst měl znalecky stažené jako cikánský vajda, chlap, který zná a ví.

„To prostě neexistuje, aby se tě tři měsíce ani nedotknul, když nemá nikoho jinýho. Co si myslíš, prosím tě?“

Lena zvedla pohled na bratra a olízla kávovou lžičku. No tak to by bylo úplně nejjednodušší, pomyslela si. Bylo by to takové pěkné, jasné a prosté. Našel si jinou. No a co? Rozešli by se a byl by pokoj. Jenomže když si vzpomněla na Davidovu spící tvář požírající klobásu v její kuchyni, všechny vnitřnosti se jí sevřely v náhlém záchvatu děsu.

„Ať už je to, jak chce, Pavlišťe, já se tam nevrátím!“ Bezradně pohlédla na bratra.

Ten jen zvedl obočí a vyfoukl kouř s tak samozřejmým výrazem, že jí připadal jako nějaký pan továrník nebo „il padrino“, nejmocnější mafián mezi všemi mafiány. Ten pohled jí jasně sděloval,

že má přece ještě jeho, svýho bráchu, Pavlišťeho, no ne? A ten zavelel:

„Neexistuje. Co blbneš? Nikam se vracet nebudeš. Půjdeš ke mně.“

Když dopili kávu, šli rovnou do non-stop potravin Hvězda a nakoupili plnou igelitku piv. Lena měla najednou pocit, že je s bratrem zase na prázdninách. Nečekaně se jí zmocnila ohromná radost a lehkost! Pod ochranou bráchy, pod jeho křídly bylo najednou docela jednoduché nevrátit se domů za manželem, do toho psychopatického dusna, ale rovnou nastoupit s Pavlišťem do trolejbusu a svézt se k němu, do jeho vlastní, svobodné, podkrovní grafické firmičky, kde také bydlí.

Cítila ohromnou úlevu! Zatímco Pavlišťe vyběhl vyvenčit Lumpu, svého černého labradora, fajnového mazlíčka, který ji hned samou radostí, že přišla, celou oslintal, Lena si sedla ke stolu. Přímo před ní svítila otevřená kniha, a tak v tom nečekaném pocitu euforie, se kterým si ještě pořádně nevěděla rady, vzala knihu do ruky a začetla se do ní.

Byla to výpravná, barevná publikace na křídovém papíře o muzikantech, přesně ten druh knih, jaké Pavlišťe hltal po tunách. Byla otevřená na začátku, kde byl úvod, a tam ji taky Lena začala číst, zatímco Pavlišťe venčil psa. Autor v ní vysvětloval, že básník Jack Kerouac, idol všech budoucích hudebních legend šedesátých let, sám vymyslel pojem „beat generation“, aby pojmenoval tu ubitost, s jakou se lidé z jeho generace Američanů vrhají do přesně vyznačených chlívčků manželství, kariéry a rodiny, aby jako nějaké otrocké muly trpně prožili celý svůj nalinkovaný život až do smrti. Autor ukazoval

básníka jako někoho, kdo přišel vyvětrat ty zatuchlé ložnice, kdo se rozhodl kráčet opačným, radostným směrem proti té pochodující trpné mase. Vysvětloval, že celá Kerouacova tvorba znamená vzpouru vůči pandemii otroctví hospodářsky úspěšných poválečných let, že básník a spisovatel Kerouac toužil jednoduše strhnout okovy, ano, přesně tak to nazval autor publikace v úvodu, napsal „strhnout okovy“, a jakmile si Lena přečetla už jen to jedno jediné slovní spojení, spadl jí ohromný kámen ze srdce, a přestože o Kerouacovi četla všelicos, a i jeho dílo měla zčásti slušně zmáknuté, a po pravdě řečeno ani to slovní spojení „strhnout okovy“ nebylo nikterak originální, přece jen to všechno bylo najednou naprosto ohromující! Tady, u Pavlištěho, v jeho svobodně rozbombardované pracovně plné vajglů, lahví, cédéček a filmů jí najednou konečně svítlo, u jejího dobrého bráchy Pavlištěho, s jeho knihou v ruce, když se láskou dívala na všechny ty jeho rozházené věci kolem, došlo jí, že ona, Lena, už se zpátky nevrátí! Nesmí se vrátit. Do toho manželského dusna jako z padesátých let minulého století. Protože kdyby to udělala, zradila by tenhle ohromně pravdivý kerouacovský odstavec napsaný i o ní, který teď právě nasála novým, svěžím, svobodným a vyhladovělým čichem! A už jen při té představě se pár okovů zbavila. Až to zazvonilo.

Když s Pavlištěm vypili všechno pivo, poslouchali desky, které jí pouštěl, a ona ho občas přerušovala a vyprávěla mu různé hrůzy ze života s Davidem, až se chytal za hlavu a prosil ji, zapřísahal ji, ať mu to už proboha radši ani neříká, a Lena na chvíli ztichla, dokud se to z ní zase nevyvalilo znovu,

nějakou nedávnou, nečekanou vzpomínkou, jako třeba na Davidovu poznámku, že ne on, ale ona ve skutečnosti zešílela, ona že je ten pravý šílenec v jejich domácnosti, až musela Lena při té vzpomínce zavrtět hlavou a vysmrkat se do kapesníku. A když už vypili pivo a skoro všechno si řekli, vzali do rukou malé kytarky, které Pavlišťemu daroval nějaký sochař, pro kterého dělal katalog, a začali si na nich brnkat. Opilí a šťastní, jako kdysi, když byli malí, hráli spolu ty nejjednodušší odrhovačky na dvou roztomile malinkatých, famózně vysoustružených dvoustrunných kytarkách, hráli a hráli, dokud nezačali únavou na střídačku zívát jako dva malí lvi, a potom se Pavlišťě podíval na Lenu, jestli už nemají dost, přesně jako v dětství, odložili kytarky, vzali z místnosti, kde spával, polovinu jeho matracového lože, přenesli ji do druhé, do té pracovní místnosti a tam si na ni Lena lehla.

Ještě předtím, než usnula, napsala Davidovi zprávu. Věcnou jako oznámení o rozvodovém řízení. Že je u Pavlišťeho a domů nepřijde. A potom usnula jako nemluvně.

Když ráno otevřela oči, hned věděla, která bije. Vstala, hodila na sebe věci, vešla do pokoje k Pavlišťemu a do spícího ucha mu řekla, že odchází, jen aby věděl. Jenom něco zamrmlal.

Lena šla městem a pořád jemně, drobně mrholilo jako včera. Jenomže dnes už bylo všechno jiné. V hloubi duše už cítila cosi svobodného, svěžího a rozechvěle volného. Třepetavého. Pradávného. Znovu vztyčeného. Navždy zapíchnutého v její duši jako malá pirátská vlaječka na párátku. Celý svět tím byl nasáklý podobně jako tím drobným

mrholením. Lena si z toho horka na duši rozepnula kabát. Jen ať oheň plápolá. Byla odhodlaná. Celou cestu domů šla pěšky, ani trochu netoužila po tom setkat se někde v trolejbusu s těmi nešťastnými, otrockými lidmi, kteří žijí tak, jako sama žila ještě včera, protože ona, Lena, už nastoupila na cestu strhávání okovů.

Když přišla na dvůr a uviděla otevřené dveře na pavlač a do vlastního bytu, ten tmavý byt s Davidem Váchalem uvnitř jí připadal strašlivý a mrtvý jako díra po vytrhnutém zubu.

Jakmile vešla dovnitř, David se na ni obořil, kde byla celou noc. Hleděla na něj mlčky, jak rozhazuje rukama, a napadlo ji, že ten nešťastník si nejspíš popletl role a hraje nějakou nesprávnou scénku, že tuhle svoji roli manžela už si teď klidně může strčit do řiti. A řekla mu klidně a s chladnou hlavou, že kdyby chtěl, mohl zvednout telefon a zavolat jí. David si ji pátravě přeměřil pohledem. Za normálních okolností už by se omlouvala a kála, chodila by za ním jako ta největší hříšnice, a ona takhle? David věřil zradu, a tak mu do té nečekané pauzy ve hře na manžela rovnou oznámila, že je konec. „Já už takhle žít nemůžu a nechci. Ani vteřinu. Já končím,“ dodala. David okamžitě, jako na nacvičené lusknutí prsty přešel do jiné inscenace a začal hned naříkat, prosit, vrhat se na ni a líbat jí ruce, hystericky vykřikoval, že ji miluje, jako by přesně věděl, co dělat, aby se jí ještě víc zhnusil. Nemohla ho už ani cítit, jenomže stejně si nemohla pomoci, dotýkalo se jí a bolelo ji všechno, co ten člověk dělal, lomcovalo to s ní jak vichřice, asi to nebude jen tak, opustit manžela bez roztřesených kolen,

říkala si v duchu. Posadila se na postel. Mluvila tichým, vyprahlým hlasem. Říkala mu, že to, co dělá, nemá smysl. Přece sám musí vidět, že takhle už nemůžou dál žít. Dívala se na něj jakoby zdálky, jak je najednou ukázkově něžný, jak jí zasypává ruce polibky. Jó, tos měl, chlapče zlatej, dělat dřív, když jsi vedle mě celé měsíce ležel jako poleno. Tou svojí šmíráckou romantickou komedií, kterou teď tak trapně, hystericky přehrával, se jí fyzicky hnusil. Vysmekla se mu a vstala: „Dej mi vědět, až si odsud odneseš všechny věci. Já budu zatím bydlet u Pavlištěho. Dám ti týden, nebo klidně dva, kolik chceš, je mi to jedno. Ozvi se, až už tu nebudeš nic mít.“

David se na ni zase vrhl a nařikal, že s kým bude žít, když ne s ním, vždyť s ní stejně nikdo nevydrží žít, a ona se sarkasticky zasmála a řekla mu, že o to se on starat nemusí, klidně bude sama až do smrti, když na to přijde, a moc ráda! On se ještě víc rozbřečel a bulel, že to ne, nemůže být sama, sama to nezvládne, nemůže být přece bez něj, vždyť je jednou její manžel a chtějí spolu mít děti, chtějí si přece založit rodinu, natahoval a natahoval, a potom, když se mu konečně vytrhla, zabořil tvář do peřin a nepřestával skučet, že přece sama si v životě neporadí, nedokáže to, jenomže jí už to bylo úplně jedno, šumafuk. Vzala si batoh, zabalila kartáček na zuby, vzala Kraska a vypadla.

A čím déle šla, čím více se vzdalovala, tím silnější se cítila, v tom chladném ránu na náměstí Svobody házela psovi klacky, až se vyběhal do sytosti, a celou cestu do práce se vedle ní, šťastně zadýchaný, unaveně vlekl s vyplazeným jazykem. Když přišla

do vydavatelství, ještě tam nikdo nebyl. Rychle si v umyvadle vyčistila zuby a dala psovi vodu. Vešla do své místnosti, rozsvítila, psa si uložila k nohám a zapnula počítač.

A když do kanceláře přicházeli kolegové, Kras-ko je vesele vítal, vrtěl ocasem a Lena se všem omlouvala a říkala, že dnes musela přijít takhle, se psem, že se moc omlouvá, ale kolegové se vůbec nezlobili, naopak, nikomu to nepřipadalo divné, dokonce její šéf Šani, jakmile vešel dovnitř a všiml si Kraska, vesele zvolal: „Jé, hele, pes,“ mile se na Lenu usmál a podrbl Kraska za ušima. Vždyť má psy rád. A nikdo si na ní nevšiml ničeho divného. A jak by také mohl, když si po té nekonečně dlouhé době, navzdory zmatku v duši, konečně jaksepatří oddychla. A chtěla už jenom jedno – být zase svobodná.

XI.

Zima se překloupila do své nejtrýznivější, poslední třetiny, jako když se na dvůr vylije nějaká mokrá, tmavá břecha. Teď už jen čekat, až se vypaří. Lena chodila po ulicích s nepřítomným výrazem, a ačkoli cítila, že se jí úžasně ulevilo, když David vypadl z bytu, že jí nechybí, ani co by se za nehet vešlo, z toho teroru, co s ním poslední rok permanentně zažívala – vlastně už od svatby – přece jen, nemohla si pomoci, stejně jí bylo smutno. Pořád jí z paměti nevyrchaly ty krásné, úplně jiné, šťastné dny, kdy celý svět kolem voněl láskou, a Lena se svým malým, houževnatým motůrkem v hlavě nestíhala, nechápala, nemohla pochopit, kam to všechno zmizelo.

Když oznámila kolegům, že s Davidem skončila, Erika ji se slzami v očích objala a málem jí pogratalovala. Přiznala se, že jí je to trochu blbý, když jí to tak na rovinu říká, ale že i když to zní hrozně, je moc ráda! Lena ani neví, jak je ráda, že už s tím člověkem není! A svěřila se jí se svým pohledem na hrůzy jejich společné literární pařby na Palisádách, prozradila Leně, že ji z Davida, z té jeho příšerné nervozity a nechutné hysterie už v autě, cestou tam, rozbolelo břicho, jako by v něm měla kámen, a potom na ni se smíchem vyhrkla, že horší pařbu fakticky ještě nezažila. Hahaha! Protože všichni se tenkrát cítili strašně provinile a ona, Erika, měla jejího muže přímo před očima a už se bála, že z něj chytí žlučníkový kámen, vřed nebo infarkt!

Jak mohla s takovým člověkem vůbec vydržet? nechápala Erika a z očí jí vytryskly slzy radosti, že je Lena konečně svobodná, a potom jí pošeptala, docela potichoučku, že už i z ní měla někdy strach, že měla pocit, že se to Davidovo zlo, ten jeho vztek na ni lepí, že párkrát už byla taky úplně bezdůvodně nervózní a podrážděná. No tak vida, tu máš, čerte, kropáč, pomyslela si Lena a nepřítomně se pohupovala na Marošově otáčivé židli.

Maroš jen zavrtěl hlavou a taky dal k lepšímu jednu příhodu, jak šli s Davidem na houby, a co s ním zažil za scénu, když se zničehonic nasral a v tom lese beze slova zmizel, a Maroš se bál, že se tam, v tom záhoráckém černém a hlubokém lese opravdu může ztratit. Leně, která tu historku slyšela z opačné strany, najednou svitlo. David, jak to tak vypadá, nehrál tu válku ve vlastní hlavě jenom s ní, ale i se spoustou ostatních. Pamatovala si to, jako by to bylo včera, jak jí rozzuřeně vyprávěl, že je Maroš úplný idiot, chodí po lese, jako kdyby měl v prdeli tryskáč, a vůbec se s ním nedá houbařit. A neříkal to jen tak, z legrace, ale myslel to smrtelně vážně, nenávistně a vztekle. A jí to tenkrát ani nepřekvapilo. To už totiž reagoval podrážděně skoro na všechny. Nepřátelsky a našťavaně. Nikdo a nic mu nebylo dost dobré.

Maroš Lenu pozoroval, jak nad tím vším pořád znovu a znovu, jakoby v polospánku nechápavě dumá, zavrtěl hlavou a povídá: „Ale jednu věc stejně pořád nechápu, proč jste se brali, nejde mi do hlavy, proč jste se hned museli brát.“

Ani ona to nechápala. Na důkaz lásky, pomyslela si, uchechtla se a zavrtěla hlavou. Nechápala, nechápala, nechápala už vůbec nic.

David jí pořád psal dlouhé maily, o tom, že si uvědomuje, jak to všechno posral, ale že ji šíleně miluje, aby zkusili začít znovu, že už to bude o něčem úplně jiném, zase tak krásné jako na začátku. Lena si jeho maily četla s nedůvěrou, vždycky se při tom odtáhla dál od počítače, jako by se bála, že na ni z monitoru zase všechno to oslzlé a nechutné vyskočí. I zprávy v mobilu, kterými ji bombardoval, okamžitě vymazávala. Byly lepkavé, kající, uplakané, úplně jí terorizovaly.

David se podle všeho nijak zvlášť netoužil pohnout z Bratislavy, bydlel u nějakého kolegy v malé garsonce a pořád ještě věřil, že ho Lena jako bohyně povolá k sobě.

Když jednoho krásného, prosluněného dne, jaké nutí člověka doufat, že jaro už není daleko, venčila Lena Kraska v parku, najednou se zpoza sochy vynořil David.

Přirozeně a uvolněně se na Lenu usmál a řekl jí, že si sem do parku chodí občas číst. Přiznal, že pokaždé tajně doufá, že ji tu potká. Vypadal odpočínutě, v dobré náladě a docela sympaticky. Viděla ho poprvé po několika týdnech, dívala se na něj a snažila se uvidět ho novými, poučenými očima, s nějakým časovým odstupem a odtažitě, ale byl to pořád ten stejný David. Veselý a oslnivě hezký. I když už ne tak nebesky krásný jako předtím. Připadal jí důvěrně známý jako starý kamarád. Přivítal se s Kraskem a potom se jí zeptal, jestli se nezajdou někam najíst. Lena jen pokrčila rameny.

Bylo to zvláštní. Celou dobu. Šli spolu pěšky až na hrad. Tam chvíli postáli a David jí říkal, že by s ní chtěl začít znova. Jemně a něžně ji hladil po

ruce, kterou si převésila přes tlusté hradby, a říkal jí, že už si uvědomil, jak se k ní strašlivě choval, a že už by to bylo něco úplně jiného. Lena se mu zahleděla do tváře a řekla, ani nevěděla jak: „Tak dobře, ale musíš se dát ostříhat. Ať seš to zase ty, takovej, jakej jsi byl. Nenávidím tyhle vlasy!“

Zvláštní. Bylo to zvláštní. Vůbec nic takového neměla v plánu. Ani ji nenapadlo začít znovu. A najednou, jak ji tam David chlácholil, cítila se příjemně, jako zhypnotizovaná. A potom, zase ani nevěděla jak, najednou se drželi za ruce, kráčeli z hradu pod Michalskou věž, doufali, že je Lenina kadeřnice vezme, a vesele si povídali. Potom kadeřnice Davida stříhala a Lena se na něj dívala od časopisu, nůžky příjemně cvakaly, cvaky cvaky cvak, hrálo rádio, občas se v zrcadle na sebe s Davidem pouсмáli a Lena měla pocit, že se ocitla v nějakém příjemném, zhypnotizovaném snu. Ne-cítla žádnou závratnou radost z návratu, jen cosi zvláštně zamlženého, radostně malátného, jakoby zahleděného do odrazů slunce na zčeřeně hladině.

A slunce opravdu vyšlo, zubaté zimní slunce, a když přišli k Leně domů, David řekl, že si může rovnou přinést první várku věcí, že je má stejně ještě pořád zabalené v tom malém pokojíku, kde teď bydlí. Lena na to neřekla nic, jen si sedla na postel a cítila se příšerně unavená, a David si sedl k ní. Díval se na ni, zase jí tak dlaní něžně přejížděl po ruce a přesvědčoval, že teď už bude opravdu všechno jinak. Lena jen vyčerpaně pokývala hlavou. Neříkala nic. Jenom se pokaždé na Davida tak neurčitě, slabě usmála. David ji hladil a pořád dokola opakoval, že všechno bude zase dobré, a když

se na něj zase jen tak beze slova podívala, těžkým, zkoumavým pohledem, najednou mu zkameněly rysy a celý strnul: „Ty nemáš radost? Nejsi ráda, že jsem zase tady? Že jsem se ti vrátil? Ty nejsi ráda?!“

Pohlédla na něj, jako by ji někdo právě praštil pytletem obilí před hlavu: „Ale jsem, jsem.“ A zahleděla se zase kamsi dovnitř, do vlastní, unavené mlhy.

„Ale neříkáš to zrovna dvakrát nadšeně, co? Že ne!“

„Ne?“ zeptala se Lena ustrašeně.

„Nejsi moc šťastná!“

„Nejsem?“

Překvapeně na něj pohlédla a nebyla si jistá, jestli si má už zase začít dělat výčitky kvůli tomu, že není dost šťastná, anebo jestli to o něčem sakra svědčí, že se prostě šťastná asi opravdu necítí, a je to varování, že by si měla dát pozor.

„Nepřipadáš mi úplně nejšťastnější, že jsme zase spolu.“

Zhluboka si povzdychla a opřela si ztěžklou hlavu o ruku:

„Fakt?“ vzdychla. „Tak to asi vidíš něco, co já ještě ani nejsem schopná pojmenovat,“ řekla ztěžka, jako ve snu. „Nejspíš fakt nejsem úplně nadšená, jen o tom ještě asi nevím. Hm,“ a smutně se zasmála.

David ji chvíli hladil po vlasech a pak se zeptal: „Tak já si teda donesu tu první várku tašek, jo?“

„No tak, co já vím, asi jo,“ odpověděla slušně, ale nejistě, jako rozpačitá malá holčička.

„Chvíli mi to potrvá, protože si musím ještě sbalit do tašek i ostatní věci, dobře? A potom přijdu, jo?“

Lena přitakala.

Jakmile si David odešel balit věci kamsi na privát, jako by se najednou probrala z té malátnosti, z té hypnózy, do které se s ním ponořila v poledne, tam u sochy na Račku. Začala pobíhat v panice rychlými kroky sem a tam po pokoji, jako šelma v zoo.

Zavolala Postavovi a zeptala se ho, jestli by s ní neskočil na kafe. „Můžeš teď hned?“ zeptala se a znělo to vyděšeně. Řekl, že ano, že může, a za deset minut už měli spicha v Daxu na Žilinské.

Postava vytřeštěně sledoval, jak mu tu Lena nesusvisle, zmateně a na přeskáčku, s různými hrůznými a zoufalým citoslovci a odbočkami vypráví něco o hradě a kadeřnictví, něco, z čeho pochopil, že se zase nechala Davidem zmanipulovat, aby mu dovolila se k ní znovu nastěhovat.

„A ty to tak chceš?“ zeptal se jí.

„Já nevím, já...“ Lena se najednou začala na židli kroutit, jako by jí chytily křeče. Měla sucho v ústech. Dívala se na Postavu vyjeveně, jako by ji něco kopolu obrovským kopytem tak, že přeletěla na druhou stranu silnice, ani nevěděla jak. Objednala si kvasnicové pivo a odevzdaně se mu svěřila, že je v koncích, už to vůbec nezvládá. A že se příšerně bojí, úplně hrozně, děsí se toho, že když je s ním, dusí se jako v nějaké bublině!

Postava spráskl ruce: „Propánajána, andělíčku, vždyť ty jsi v příšerném stavu! Jak se tak na tebe koukám, mám pocit, že se mi tu úplně zbláznušíkáš, v tak hrozném stavu jsi byla naposled předtím, než ses psychicky zhroutila!“

Vyděšeně hleděli jeden na druhého. Lena se rychle, z plna hrdla napila piva. V puse měla vyprahlou

poušť a věděla, že tam, na Karpatské, se schyluje k něčemu, co když nezastaví hned teď, tak už nikdy. Postava má pravdu. Může se rovnou rozloučit s ambulantní léčbou a dřív, než se naděje, nastoupí natvrdo: župan, bačkory, hajzlpapír.

Pohlédla na Postavu: „Musím tam teď jít a říct mu, že jsem se spletla, že to byl omyl. Už s ním nemůžu žít!“

„Mám tě jít zachraňovat, kdyby něco?“ pátral Postava, když už vyšli ven a ucho mu pod lampou narůžověle zaskvítilo.

Lena ho objala: „Ach jo,“ řekla. „Ne, ne. Potom se ozvu. Hned ti zavolám.“ Zapnula si kabát rázně jako námořník, který se z pevniny vrací na rozbouřené moře, aby podnikl další únavnou bitvu na té rozvrzané, rozlámané a vratké loďce.

Jakmile přišla domů, všimla si, že David si už své tašky přinesl a poskládal je v kuchyni na zem. Usmál se na ni. Lena strnula. Davidův úsměv byl falešný, umělý, naprogramovaný. Jak se to jen mohlo stát, že si toho tam, na hradě, nevšimla, jak jí to mohlo uniknout? Co se to s ní dělo? David k ní přistoupil a tvářil se vystrašeně. Bylo to celé divné, jakoby herecky přehrávané, všechno: „Něco se stalo? Lenuško, jsi v pořádku?“ Mluvil tak, jako mluví postavičky v animovaném filmu – chvíli překvapení, potom strach, a pak hned hrůza a děs. Teď hrál další ze svých scének – Šťastný návrat prince. Lena cítila, jak ji opouštějí síly. Zmocnila se jí čirá panika.

Nadýchla se a řekla: „Davide, já už nemůžu. Nemůžu takhle dál. Prostě s tebou nemůžu začít znova, chápeš?“

David se na ni usmál jako Ken na Barbie a napřáhl k ní ruce: „Nebude to znova. Bude to něco úplně jiného. No tak pojď, sedni si sem!“

Lena stála uprostřed místnosti a vrtěla hlavou: „Ne, Davide, nebude.“

David zabubnoval na postel, naklonil hlavu na stranu jako tokající kos a zazpíval: „Nebóóój se, pojď sem, ke mně póóójd.“

„Ne, nepůjdu, Davide, nepůjdu,“ řekla Lena, couvla o krok dozadu, až v tom svém malém bytě narazila do knihovny, která se nad ní zlověstně zakymácela. Zakryla si dlaněmi tvář a z očí se jí koulely slzy.

„Počkej, takže to chceš říct,“ pravil David a ohlédl se kolem dokola, „že všechny ty věci, co jsem sem teď natahal, si mám zas naložit do auta a odvézt? No to snad ne!“

„Ale jo.“ Lena se vyděšeně držela oběma rukama za tvář a vytřeštila na Davida své obrovské oči, plné slz. Celá se chvěla a potichu drmolila:

„Davide, promiň. Víš, já jsem se prostě pletla. Je to moje vina, já vím. Nějak jsem se nechala zmást, nevím!“

David se nehýbal. Potom se vrhl k tašce, kterou před chvílí otevřel, a začal na ní zuřivě zapínat zip.

Vzal tašku a ještě jednu, rozkopř dveře dokořán a rozzuřeně se vyřítit z bytu.

Lena vzala další dvě tašky a nesla je za ním. David je všechny naházel do kufru, zpražil ji pohledem jako našťvaný otec, který má absolutně nepodařenou dceru, a zahulákal: „K čemu to všechno bylo dobrý, jenom tohle mi řekni, k čemu?!“

Lena se třásla jako osika, provinile k němu zvedla oči a omlouvala se: „Promiň, Davide, promiň, strašně mě to mrzí, strašlivě, příšerně, ale já už prostě nedokážu začít znova. Promiň, promiň...“

„Nebylo by to znova, bylo by to úplně jiný!“ sípal David, jako že je úplně nechápavá. Potom nad ní zuřivě mávl rukou a zakryl si oči dlaní. A třískl kufrem auta.

A Lena zase cupitala s pláčem za ním, za svým rozhněvaným manželem, do domu, přes pavlač, pobrala, kolik dokázala unést, a když se pak za jeho autem divoce zaprášilo a ozvalo se skřípění brzd jako v opravdovém filmu, ve kterém Superman nečekaně zmizí a všichni zlosynové se z toho ještě hodnou chvíli nemohou vzpamatovat, roztřesená se vrátila domů, chvíli se klepala u sebe v pokoji a nemohla pochopit, co se vlastně stalo. A jenom tak opatrně a potichoučku jako vylekaná myška se zatajeným dechem naslouchala tomu rozbouřenému hučení a šumění všude okolo, které už jí šeptalo jenom: pšššt, ničeho se neboj, je to tvůj pokoj, tvůj pes, knihovna, všechno je na svém místě, a teď už to bude jenom lepší. A opravdu, jakmile osaměla, hned se začala uklidňovat a pomalu přicházela k sobě. Krev se jí vracela zpátky do žil a ona cítila, věděla, byla si jistá, že udělala dobře, panebože, už je zase klid, říkala si, sáhla do kapsy pro mobil, zavolala Postavovi, který to okamžitě zdvihl, jako kdyby čekal vedle u sousedů připravený zasáhnout, a řekla mu, že už je klid. Že už je David pryč a už je to v pohodě.

Když zavěsila, lehla si na postel. Teprve teď jí docházelo, jak náročný to byl den. Když rozsvítila

lampičku nad postelí, všimla si, že na stole leží Davidovy klíče od jejího bytu. Ach bože, to byla úleva! Už ani neměla sílu převléct se do noční košile, a tak se jenom svlékla, k smrti vyčerpaná, s nervy vytahanými na nejzazší mez, po celém tom strhávání a kasání plachet na rozbouřeném moři, schoulila se do klubíčka přesně jako Krasko v pelechu naproti, občas sebou v polospánku nervózně trhla a nad ránem konečně tvrdě usnula.

Vzbudila se až v poledne. Oknem svítilo do pokoje slunce, protože zapoměla zatáhnout žaluzie. Byla neděle. S chutí se natáhla přes celou postel, dosyta se na ní převalovala a protahovala a hned si s ohromnou úlevou uvědomila, že je svobodná a nikdo už nemá od jejího bytu klíče. A nikdy mít nebude! pomyslela si a přimhouřila oči. Zase to byl ten její medově prohřátý, tichý, milovaný, starý dobrý byt, s paprsky slunce a nedělním klidem, prostě nádhera. Rukou si sáhla do rozkroku, naslinila si prsty, aby to šlo jako po másle, a potom si to s chutí, bez zábran a s takovým požitkem, jako už dlouho ne, udělala, až jí ta rozkoš zevnitř z hlavy zatlačila na oči a prolнула se se sluncem na sítnici. Panebože dobrý! To bylo něco! V tom slunci to v sobě pocítila tak zdravě a rozradostněně jako někdo, kdo si konečně vyšel na vzduch a teď přidává do kroku, přidává a přidává, až na samotný vrchol kopce, aby si zazpíval! Zajódloval na celý vesmír: Ojojodlejdíííí! A v okamžiku, kdy se jí rozkoš teprve sbírala v žilách a pěníla jako bublifuková voda, kterou už nejde vrátit zpátky do nádobky a nekontrolovatelně vybublává nahoru, letí vzhůru a roztrší se v barvách duhy, myslela

na všechny nadržené masturbanty tohoto světa tady a teď, v tomto jediném okamžiku, na všechny ty živé nadržence na Zemi i ve Vesmíru, na lidi, koně, všechny ty osamělé šimpanzy v zoologických zahradách, kteří to v sobě musí tak dlouho dusit, dokud konečně nezabouchnou vrátka na jejich komůrkách, a pak se to z nich valí, prýští, právě teď, v téhle chvíli, myslela na ně, na všechny neukojitelné, a žehnala jim, jojojóóój, ach ano, žehnala jim z celé duše, chudákům obšťastněným, až s nimi nadobro splynula, splynula v jedno, protože radost je jen jedna, obrovská, nekonečná, a my se jí všichni můžeme oddat bez jakéhokoli pocitu viny, spravedlivě a šťastně, jako jedna bytost!

To byla úleva! Ten klid, který se jí rozlil po celém těle. Proudil žilami, přeléval se a mísil s paprsky slunce a tichem nedělního dne. Nechala ho, ať si plave pokojem jako tichá ryba, průsvitná a lehká, bez jediné myšlenky v hlavě, jen ať si plave. Když proplul, slunce se najednou schovalo za mráček a Lena vstala. Podívala se na hodiny v kuchyni a skočila do sprchy. Celou tu dobu, co se v koupelně mydlila, utírala a sušila si vlasy, prozpěvovala si písničku z mateřské školky, na kterou si teď se smíchem vzpomněla a nemohla se jí zbavit. „Byla jednou malá hvězdička, svedla ji mléčná dráha, mléčná cestička, zavolala, sbohem druuužice, chci vidět svěčētů tiisíce!“

A když se potom s Kraskem procházela v kopcích nad městem, na klidné, dlouhé, už skoro jarní procházce, vracela se jí ta zvláštní, krystalicky čistá a dojemně smutná písnička o osamělé hvězdičce, která letí vesmírem, a viděla samu sebe, jak

stojí společně s ostatními dětmi u klavíru a zpívají
ostošest ta zvláštní slova, a ona, Lena, je prožívá
úplně nejvíc, bytostně, fatálně, jako by jí už tenkrát
mluvila přímo ze srdce a zapsala se tam jako nějaký
cestovatelský příslib jednou a provždy.

XII.

Dny se prodlužovaly a vrhaly nové světlo na všechno, čím Lena celé měsíce žila. Vždyť to byl prachobyčejný psychický teror, táhlo jí hlavou. Jak to mohla, ona, svobodná duše, vůbec dopustit? To byla záhada i pro ni samotnou. Jako nějaký rébus. Ale pěkně hororový.

Jenom čas od času se před Pavlištěm nebo Postavou zmínila o něčem, o nějaké drobnosti, detailu, o nějaké ukázce toho, jak ji David trestal, jak ji přiváděl k šílenství, a oběma vstávaly vlasy hrůzou na hlavě.

Lena, jinak stará bordelářka, najednou s chutí uklidila celý svůj milovaný, staronový byteček, vymetla každou škvírku a zničila každou pavučinku, úplně sadisticky, maniakálně ji sprovodila ze světa, jako by v těch mrtvých, drobných sítích pod vafkami viděla zase jen sama sebe jako ubohou, svázanou a omotanou mušku.

Sluncem prosvětlené dny ale vrhaly i dlouhé stíny, a tak měla občas, když o víkendech zůstávala sama doma, co dělat, aby ji nějaká zoufalá vlna výčitek svědomí a pocitu viny vůči Davidovi znovu nepodrazila nohy. Stačilo ale představit si to dusno, tu slabost v celém těle, která ji ovládla a paralyzovala jako v hypnóze toho dne, kdy si k ní David zase donesl všechny svoje tašky, a myšlenky na to, že by se zase mohl vrátit, ji hodně rychle přešly.

Když se s Pavlištěm jednoho víkendového odpoledne procházeli podle Dunaje a házeli oběma psům, Kraskovi i Lumpovi, těm dvěma vydrám,

klacky do vody, protože už se oteplilo, zeptala se opatrně bratra, jestli má David kde bydlet, a jestli je s ním všechno v pohodě.

„Úplně v pohodě, s tím si vůbec nedělej starosti!“ A Pavliště ze všech sil hodil klacek do vody. Trhl při tom tak nasupeně hlavou, až jí došlo, že už by se ho na to asi víckrát ptát neměla.

Jednou otevřela poštu a nešťastně zavyla na celou kancelář, protože si myslela, že už má od něj pokoj – ve schránce na ni čekal nekonečně dlouhý mail od Davida Váchala.

Byl to zase jeden z těch uplakaných, kajících dopisů plných vyznání lásky, kterými ji teď terorizoval pro změnu na dálku, ale bylo v něm i něco nového. Nějaký nový prvek! Lena ty řádky od něj pokaždé jen rychle přeletěla, protože jí z toho bylo, upřímně řečeno, na blití, jen je letmo přeběhla očima, zakloněná co nejdál od počítače, a hledala v textu nějakou podstatnou informaci, například že David požádá o rozvod, nebo tak něco, ale vtom najednou zpozorněla, protože dopis byl vlastně jeden velký výlev výčitek svědomí, že David v jejich manželství selhal. Že s tím strašlivým pocitem nedokáže žít, jak toho všeho strašně lituje, že žije v trýzni, v mukách, že to, co udělal, byl úplný omyl, a nejen to, hlavně jí strašlivě ublížil a neskonale tím trpí, až teď, kdy už je všechno za ním, celá ta „záležitost“, to „hloupé zatemnění mysli“, kterému tak trapně podlehl, až teď je schopný ji opravdu docenit. A neskonale ji miluje! Nejvíc na světě a nikdy to nebude jinak. Už zjistil, o co v ní přišel, a chce od ní jenom jediné – aby mu odpustila!

A potom dopis pokračoval dál nekonečnými, zamlženými výlevy o tom, co to spáchal a vyvedl, jakou hroznou hloupost udělal, že už se nikdy nezavíjí těch hrozných výčitek svědomí, a že dobře mu tak, protože to všechno zničil, o všechno přišel, takže doufá v jediné, že mu Lena ve své dobrotě odpustí. A že on sám je teď schopný ji milovat jako nikdy předtím. A blablaba, blablaba...

Lena to ani nedočetla do konce. Okamžitě mail vymazala, aby jí nesmrděl v poště, s úlevou se natáhla se na židli a zhluboka si oddychla.

„No vida,“ pomyslela si po chvíli a krátce, sarkasticky se zasmála.

A potom jí svitlo: „Hele ho, lingvistu jednoho! Tak zatemnění mysl!“

Hned si vzpomněla na herečku Věrku a vybavila si v paměti scénu, když se jednou David vrátil domů hotový a na nervy, a když se ho zeptala, co mu je, řekl jí, že se k ní určitě co nevidět donesou nějaké pomluvy, které se ho budou týkat, ale ať tomu, proboha, nevěří!

Když viděla, jak je z toho celý špatný, jak zoufale sedí na posteli, přistoupila k němu, objala ho kolem ramen a zeptala se: „A co se stalo?“ A David jí překotně vyprávěl, jak se vracel ze zkoušky v divadle a pak šel z nádraží doprovodit kolegyni Věrku domů, jenom kousek přes Štefánikovu ulici, protože spolu jeli vlakem, už se stmívalo a ona na tom zrovna byla dost špatně, s pláčem mu vyprávěla o nějaké další nešťastné milostné aféře. A on ji čistě ze soucitu chytil za ruku, chvílku tak šli spolu, a vtom co se nestalo. Naproti nim, zpoza rohu, se vyvalila Silvia, která má oči všude, a určitě

jí nic neuniklo, samozřejmě, že je viděla, jak se vedou s krásnou mladou herečkou Věrkou za ruku, protože se tvářila, že Davida vůbec nezná, dívala se někam nahoru po střeších, všude jinde, jen ne na něj, a teď to určitě Leně nabonzuje, hned zítra jí zavolá, a proto jí to on chce říct jako první, aby věděla, když jí to bude chtít Silvia vyzvonit, že to bylo ve vší počestnosti!

„Opravdu, Lenuško, věř mi!“ obrátil se na ni tehdy David, zabořil jí tvář do břicha, pevně se k ní přivinul a ona neměla důvod mu nevěřit.

Jenom trochu posmutněla, proč bere cizí ženy na ulici za ruku, šla do kuchyně a přemýšlela, kdy vlastně naposled vzal za ruku ji, kurva fix, a nemohla si vzpomenout. A tak s tím na něj v noci hned vystartovala, protože doufala, že ji aspoň obejmě nebo něco, ale on byl potichu jako myška a ona už se na něho lepit nemínila, a tak usnuli – jak jinak – v dusnu a zády k sobě. Vždyť to už přece byla běžná praxe.

No a teď! Teď se dozví tohle!

Lena se samou zlostí musela projít po dvorku. Strašně se jí chtělo smát, ale nemohla. Chodila dokolečka s rukama v bok po tom malém dvoře, kolem všech těch parádních květináčů, a ne a ne se od srdce a s chutí zasmát, jak by odpovídalo situaci! V hrudi se jí pokaždé rozkašlal ten starý cynický motor, ale hned zase chcipl, i když by bylo vhodné, bylo by rozhodně adekvátní zasmát se vlastní blbosti, až by se zdi domů otřásaly! Smát se a popadat se břicho, že ona, Lena, je ještě daleko větší hlupačka a naivka, než si vůbec dokázala představit!

Hahaha, startovalo to v ní zas a znovu neúspěšně tím hrdelním, spravedlivým smíchem, když si to maširovala rozepnutá a rozevlátá přes celé město k Pavlišťemu, ale nenadálá zlost, která se pokaždé vzápětí vyvalila z jejího nitra, smích v zárodku zadusila. Představila si Davidovu smrtelně vážnou tvář, tam ve svitu měsíce v parku na Račku, jak od ní vyžaduje jakýsi absurdní slib věčné lásky, a jak se ona, kráva jedna blbá, zmučená výčitkami, že se mu v první chvíli autenticky a s chutí do očí vysmála, hned trýzní. Představila si samu sebe jako nějakého poslušného pejska, který hned provinile stáhne uši a ocas. Proč je tak blbá, že si za něco, co upřímně pocítí, hned vzápětí sama, kurva fix, nasype popel na hlavu, pokorně ohne páteř před nějakou vynucenou autoritou jakési pseudomanželské lásky a věrnosti nebo čeho, která je ale, do prdele, ve skutečnosti jenom obyčejný teror, nejde o nic jiného než o to ji, Lenu Grassalkovičovou, která miluje svobodu víc než cokoli jiného, ovládnout, zlomit a ne navléct jí na prst prsten, ale zavěsit jí na krk ohromnou, těžkou vězeňskou kouli. A když se pak jemu samotnému, majiteli úchylné, majetnické teorie, stane něco, s čím nepočítal, jako že se zamiluje, a padne mu to klína jako boží dar, jako možnost zapochybovat o násilném ovládnutí jiného člověka, tak místo toho, aby to udělal a svou novou lásku, ten poklad největší, to svoje zamilování buď přijal, anebo se s ní rozloučil a dal jí s tím pokoj, místo toho on naopak ještě víc přitvrdí, takže ona, která nemá o ničem ani zdání, si to všechno jako idiot vyžere, jako nějaký trest za

to, že se nechala takhle ovládnout. A on ji s chutí celé měsíce týrá tou svojí zasranou vinou, nebo co to vlastně bylo, kterou si v sobě nosí, tou svojí zkurvenou tyranskou náturou ji poníží na úroveň plaza, který se za ním plazí, natahuje ruce, ale odměnou je mu jen dusno a kopance do hlavy.

Protože ten kokot si to nedokáže ani užít!

Anebo je právě sadomasochismus, ve kterém ona, Lena, žila posledních sedm měsíců po svatbě, tím, co ho tak baví, co si chorobně zaměňuje za radost ze života?

Uf, uf. To je moc! Lena se řítí po schodech do podkroví k Pavlišťemu jako raketa. Předě dveřmi se zastavila, a ještě než zazvonila, trochu se vydýchala.

A jak Pavlišť otevřel dveře a ona zahlédla jeho dobromyslnou, veselou tvář, uvědomila si – v tom příjemném teplém smrádečku, který se ze dveří tak krásně útulně vyvalil – došlo jí, že její bratr, tenhle moudrý a hodný Pavlišť, kterého všichni mají za blázna, to ve skutečnosti pochopil už dávno. A že je nejvyšší čas, říkala si v duchu, aby to ona, kráva jedna blbá, pochopila taky.

Že tenhle život je jen její vlastní a nikdo nikdy už nesmí vlézt do té pirátské lahve, ve které žije, a vzít jí všechnu radost, s jakou si lepí svoje debilní plachetnice a lodičky ze sirek.

Nikdy, nikdy víc! řekla si a pozdravila bratra.

A potom, když si sedla, rovnou mu vyklopila, co si přečetla v tom Váchalově mailu. A hned dodala, že on, Pavlišť, měl vlastně pravdu, když jí v tu mrholivou neděli jako z hororu, když od Davida odešla jednou provždy, řekl, že David určitě někoho má.

„Jak je to všechno najednou jednoduchý! Jednoduchý a banální! Až je mi z toho na blití!“ zvolala Lena a vrhla se na pohovce u Pavlišťeho tváří do psího polštáře plného chlupů.

Když si všimla prstenu, který bůhvíproč ještě pořád měla na ruce, snad z úcty, nebo z povinnosti, nebo proč vlastně, tak ten debilní prsten okamžitě stáhla z prstu a mrštila jím rovnou do koše mezi prázdné plechovky od piva.

A potom jí Pavliště řekl něco, co by jí jako Davidův kamarád sice asi říkat neměl, a proto s tím váhal, ale je přece jen jeho sestra a on chce, aby věděla pravdu, že totiž celou tu dobu, od chvíle, kdy Davida vykopla z bytu, tak celou tu dobu bydlel v garsonce ne u kolegy, jak jí tvrdil, ale u tý herečky Věrky.

„Cožeee?“ vykřikla Lena a už se doopravdy smála. „To není možný, já chcípnu. Hahaha!“ Celá se svíjela smíchy a dívala se při tom na bratra, který se vůbec nesmál.

„No, tak to vidíš,“ dodal vážně a přimhouřil oči.

Lena se na něj dívala jako omámená, tiše vrtěla hlavou a věděla, že ptát se dál nemá cenu. Vždyť je to stejně úplně jedno, jestli David trávil čas v garsonce té herečky ve smutný počestnosti a trpěl přitom, anebo jestli s ní už dávno něco měl, anebo zkrátka cokoli! Nejpodstatnější přece je, jak se choval k ní, k Leně!

„Zlately Karol Postava!“ vyjekla Lena a sepjala ruce, jako by se chtěla pomodlit.

Bratr na ni překvapeně pohlédl.

„Víš, Pavliště, i kdyby mě Postava podváděl třeba se smrtkou na žebříku, nikdy v životě by mi

neupřel svou lásku! Nikdy by to neudělal na můj úkor, chápeš? Když přišel ke mně, tak byl zkrátka naplno se mnou a já jsem pro něj byla ta největší žena, a basta! A jak nám bylo spolu krásně! Jak jsme si to dokázali užívat! Nemusela jsem celé dny a noci snášet nějaký jeho debilní trýznění a výčitky! A to je ten rozdíl! Chápeš?“

Lena vstala a procházela se po pokoji. S odstupem času docenila kvality básnickovy nevěry oproti nevěře vlastního tyranského manžela. V náhlém osvětlení, k němuž došlo přímo před Pavlištěm, divoce gestikulovala: „K čemu mi byla celá ta jeho únavná teorie o věrnosti? Proč rovnou nepřizná barvu a musí dělat z člověka idiota?!“

Pavliště si povzdychl. Lena si zase sedla vedle něj a zeptala se: „Máš pivo?“

Bratr donesl dvě plechovky. Když je otevřeli a plechově tupě si přitukli, Pavliště pronesl: „Sere na to pes. Koukni, Leno, čím dřív na to zapomeneš, tím líp. Mě to taky mrzí. Měl jsem ho rád, myslel jsem, že tě podrží. Myslel jsem, že má na víc. Spletl jsem se.“

A bylo vymalováno. Pavliště si zapálil a dodal už jen to své hlasité pfffff.

„Láska je fakt slípka,“ řekla Lena a dívala se na bratra, jak kouří. Myslela na to, že Pavliště si se svou poslední holkou taky zažil svoje. Byla to žárlivá psychopatka Klára, do které se slepě zamiloval, dokud ho málem neutrápila a neutýrala tak, že nevěděl, jak se jmenuje. A když to konečně skončilo, když se z toho vyhrabal, vzal si z toho ponaučení, dává si už pěkných pár let na ženské sakra pozor. Alespoň to tak Leně připadalo. O jeho milostných

dobrodružství od té doby nic nevěděla, a když se bratra občas zvědavě zeptala, jestli má nějakou holku, pokaždé jenom mávnul rukou a řekl: „Nic, co by stálo za řeč.“

Copak už všichni fakt zešíleli? táhlo jí hlavou.

Filosofovat o tom nemělo cenu. Nemělo cenu se k tomu vůbec vracet. Lena se rozhodla, že jakmile na ni nějaká vzpomínka zaútočí, nemilosrdně ji vyhodí z hlavy. Přimhouřila oči a napadlo ji, že jestli se na ni z Davida něco nalepilo, tak právě tyhle šelmovsky přivřené oči a zatáté čelisti. Ale toho se dokáže zbavit teprve časem.

Lena teď byla opravdu jako šelma. Nikde neměla státní. Chodila s Kraskem přes celé město do malého bytu na sídlišti v Petržalce, kde bydlel zavržený a prokletý básník Postava, a ten jí pokaždé, když přišla, celý šťastný, že k němu po těch letech zase chodí na návštěvu, udělal ve svém prehistorickém kávovaru malé pressíčko a ona se u něj svobodně rozvalila na gauči. Byl přece jejím důvěrníkem a psychoanalytikem už tehdy, když jí ze soužití s tím teroristou Váchalem začalo hrabat. Teď už se nemusela bát chodit za ním domů, a když si vzpomněla, že si kvůli Davidovi ani nedovolila překročit práh jeho bytu, vzteky jí začala vřít krev v žilách. Jak mohla být tak trapná?! Otrokyně jedna zabeďněná, pomyslela si. A just se ještě pohodlněji a spokojeněji rozvalila a vychutnávala si voňavou kávu u Postavy v bytě.

Vedli spolu dlouhé rozhovory o zhoubném vlivu manželství na tvorbu a život vůbec. Postava uváděl výstižné příklady ze svého prvního manželství a Lena mu teď, po vlastním pokusu o manželské štěstí,

nezůstávala nic dlužná. Postava byl přesvědčený, že to, co u Leny způsobilo, aby se takhle slepě vrhla do života s Váchalem, byly její biologické hodiny.

„Já jsem si říkal, že ti pořádně zatikaly,“ zatukal si dvakrát na čelo a jazykem mlaskl o patro, až to zaznělo, jako když dvakrát za sebou vyletí špunt z flašky. „Ale to si nevyčítej, to je přirozený! Já jsem ti to bohužel dopřát nedokázal. Promiň,“ dodal Postava smutně, až se zasmála, aby to odlehčila, a on sklopil oči.

Když Lena odcházela, protože už ji to zase někam táhlo a hnalo, ani nevěděla kam, a Krasko už samou radostí, že zase vyrazí do ulic, nadšeně vrtěl ocasem ve stíněné chodbičce, Postavu objala, dala mu pusku na obě tváře a řekla: „Pamatuješ, jak jsme se ve škole učili o nějaké básnické skupině, kde byli básníci, kteří básnili kladivem?“ Postava přemýšlel, nedokázal si vzpomenout, byl jiná generace a ve škole to asi neprobírali, a tak se Lena jen zasmála: „Já jsem taky taková poetka! Básnička s kladivem! Každý ráno vstanu a roztrískám své biologické hodiny kladivem na cimprcampr! Hahaha.“ Oba dva se tomu zasmáli a Lena s Kraskem odešli do města.

Když potom cestou v ulicích potkávala šťastné maminky s dětmi, zkoumavě si je prohlížela a rozhodla se při pohledu na jejich spokojené tváře věřit, že šťastná manželství opravdu existují, jinak by přece nemohlo tolik lidí spolu celá ta dlouhá léta žít. Jenom ona je asi jiná. Taková byla ostatně vždycky. A vzpomněla si na to, co jí říkala máma, když chodila na střední školu. Máma jí to vyprávěla jako zábavnou historku z Lenina dětství. Se

smíchem předváděla, jak jednou, když s kamarádkami celé dopoledne vozily nějaké sousedovic nemluvně v kočárku po sídlišti, přiběhla malá Lena celá nešťastná domů s tváří zkřivenou pláčem, a jakmile máma otevřela dveře, vrhla se k ní a zoufale prosila: „Mamííí, že až budu mít malý děti já, že mi je budeš hlííídat?!“

I ta otázka nakonec zůstala pouze řečnickou. Lenina máma se asi rok potom, co jí tu veselou historku vyprávěla, zabila v autě na služební cestě, a tak i její vyhlídky na to, jak to s Leninými dětmi nakonec dopadne, zůstaly viset ve vzduchu. A tak to asi má být, řekla si básnířka s kladivem a toulala se městem se svým věrným Kraskem pomalu dál, až došla domů, na Karpatskou ulici.

Psaní jí nešlo. Přestože na místě, kde měl David svůj velký počítač, kraloval její malinkatý laptop a nemusela se s ním skrývat někde ve vyhnanství po hospodách a kavárnách, nepsala už skoro nic. V povídce o Netvorovi zuřivě dopsala tečku. Nedokázala pokračovat a příběh dál rozvíjet. Akorát ještě s nechutí vykreslila scénku se spícím mužem přežvykujícím klobásu a ženou, která jako malá muška prchá z bytu za světlem, a povídka zůstala zlověstně viset ve vzduchu. Neměla nejmenší chuť se k ní vracet. A neměla ani energii spřádat další úvahy o skutečné povaze Netvora. Ať si to převracela, z jaké strany chtěla, bylo jí jasné, že v Davidově hlavě musel žít úchylný Netvor a jeho chování se nedalo vysvětlit jenom románkem s herečkou. Myslela si to, ale nikomu, ani Pavlištěmu, to nevysvětlovala. A proč taky? Nezažili to, takže by to beztak nedokázali pochopit.

Psaní o tom nemocném Netvorovi už nebylo radostným únikem z těžké reality, ve které žila, jako to fungovalo předtím. Naopak bylo hrozně nepříjemné se k tomu vracet. Všechno, co se nějak týkalo Davida, ji vysávalo a ničilo, a tak jednoho dne zaklapla počítač a konec. Proč tlačit na pilu? Vždyť přece ona, Lena, vždycky psala, jen když cítila to pravé, naléhavé pnutí, a v těch občasných záchvatech šlo pak všechno stranou a celé dny a noci se vůbec do ničeho nutit nemusela! Však ona ještě přijde doba, pomyslela si. A večer dychtivě vyrazila ven, mezi lidi. Musí žít! Neztrácet čas! V otroctví už nemínala ztratit ani chvíli. Co když je úmorné psaní o nemocném vztahu taky jenom otroctvím? Radši nic dopisovat nebude. Život je přece víc než psaní. A už pospíchala do rachotu a shonu velkoměsta.

XIII.

Když měl Maroš oslavovat padesátku, pozval Lenu s Pavlištěm do hospody Černá Hora, kam občas rádi zašli. „Neboj se. Nebude to žádná úchylárna. Bude tam jen pár lidí. Ty, Pavliště, jeden můj kámoš archeolog, jeho žena a Noro Štajner. A ještě moje Janka. Jinak už nikdo.“

Lena řekla, že přijde ráda. „A Pavliště určitě taky!“ dodala jedním dechem a byla ráda, že má na páteční večer program.

„Ale připrav se na to,“ zavrtěl se Maroš rozkošnický na svojí točité židli, „že tě bude Štajner balit. Už jsem mu říkal, že ses rozešla s Davidem. Můžeš si být jistá, že po tobě vystartuje. Sám mi s tím vyhrožoval!“

Lena jen mávla rukou a zasmála se: „Ale, prosím tě. Štajner nemá šanci!“

Maroš měl pravdu. Když s Pavlištěm dorazili do hospody a posadili se k velkému dřevěnému stolu, Štajner na ni hned zaútočil, jako by ji měl už dopředu jistou. To je síla, ten si teda věří, říkala si Lena, když zkrabatil čelo a zvolal: „Fůj, co to máš za žvejkačku, to je přišerná vůně!“, sotva se Lena svezla vedle něho na lavici.

„Je melounová. Máš snad něco proti?“ zvolala na oplátku Lena, vytáhla žvýkačku z pusy a ukázala mu ji. Štajner k ní přivoněl a znechuceně zavrtěl hlavou, ať to zahodí.

Choval se přesně jako chlap, za kterým přijde jeho partnerka z města, a on ji hned komplet zkontroluje.

„Ještě jsem si nesedla, a už mě tady fuckuje!“ vykřikla Lena a sundala si kabát. Řekla to tak, aby se všichni zasmáli, ale zároveň tím chtěla Štajnera trochu uzemnit.

„Manžela už jsem měla. Děkuju, nechci, už mi to stačilo!“ vyhrkla na něj a hodila kabát za sebe. Štajner její protiúder okamžitě ocenil a dobromyslně na ni zeširoka vycenil zuby, jako by chtěl říct: „Máš recht, holka!“

Ten teda mindráky určitě nemá, pomyslela si Lena. Bude aspoň sranda, říkala si.

„Co ti udělal?“ zeptala se hned zvědavě Janka, Marošova žena.

„No, fuckuje mě, co prej to mám za žvejkačku. Jako manžel!“

„Ále, prosím tě, tak ji zahod', stejně už jsme všichni jedli cibuli a pili pivo!“ mávla rukou Janka.

Lena s Pavlišťem si objednali taky po pivu a hned se příjemně ponořili do debaty. Pavlišťe si dal první lok, celý se radostně zatetelil a všichni si přitukli na Maroše. Bylo tu s nimi tak příjemně útulně! Nikdo si tu na nic nehraje, nikdo nikoho nehlídá! Lena si užívala své nově nabyté svobody, jako by to bylo jen pár dní, co se dostala z basy. Vtipálek Štajner každou chvíli pozdvihl půllitr na zdraví oslavencovo a pronesl přípitek, jak je skvělé, že se Maroš dožil takového požehnaného věku, kdo by to byl do něj řekl! Maroš se v rozpacích šklebil, pokaždé pokrčil nos, podrbal se na bradě a říkal Štajnerovi, jen počkej, ty hajzle, a určitě ani sám nemohl uvěřit, že je mu fakt padesát. Bylo na nich vidět, jak se mají rádi. Štajner exhiboval, byl tu za šéfa, „toho, kdo zdvíhá sklenku k přípitku“, ale

nebylo to vůbec vlezlé. Ta role mu sedla jako ulitá. Lena ho ze strany sledovala a divila se, jak z něho mohla ještě nedávno mít takový vítr.

Určitě to souviselo s Davidem, říkala si. Byla jako pes na vodítku a bála se za něj zatahat, proto ten děs a opatrnost. To dnes, když už se mohla svobodně nadechnout, žádnou ustrašenou obezřetnost k Norovi Štajnerovi necítí. Hmm, zvláštní!

Když Štajner během debaty o Lenině knize opatrně zdvihl její levou ruku ze stolu a řekl: „Už nemáš ani prstýnek?“, Leně neuniklo, jak si znalecky prohlíží její prsty. Natáhla ruku a ukázala mu je sama, úplně bez zábran, i s okousanými nehty. A prohlásila: „Ne. Jsem zase svobodný člověk. Tak se cítím a tak to je.“

Štajner se na ni zkoumavě zadíval a pak zavrtěl hlavou: „My s Marošem jsme vám s Váchalem dávali maximálně dva roky.“ Leně spadla čelist.

„To myslíš vážně?“

„Vsadili jsme se. Já jsem tipoval maximálně dva roky.“ A podíval se naproti na Maroše. Ten byl ale ponořený do debaty s Pavlištěm.

Lena se překvapením narovнала a zvolala: „Hele, Maroši, co to slyším?“ a divoce mu zamávala umělohmotnými deskami s jídelním lístkem přímo před nosem: „To jako co?! Že jste nám s Davidem tipovali maximálně dva roky? Vy hajzlíci!“ Byla z toho vedle. Ti dva syčáci. Strefili se úplně přesně!

Maroš se jen zachechtal a schovával se před Lenou, jako by se bál, že po něm skočí nebo něco hodí.

„Vůbec je neposlouchej, Leno!“ vykřikla Janka. „Byli jste nádhernej pár. To jenom tady ty starý

žraloci nemohli přenést přes srdce, že máš tak krásnýho chlapa. A mladýho!“ A potom na ni Janka přes stůl zakoulela očima: „Ale já jsem ti to přála, bylo úplně vidět, jak to mezi vámi jiskří!“

Lena prudce dosedla dozadu na lavici. Zavrtěla hlavou. „Není všechno zlato, co se třpytí, Janko.“ Zdvihla k ní půllitr, jako že jí chce připít, a stáhla rty v ironickém úsměšku: „Co ti budu povídat. Škoda slov.“

Janka se zasmála a zvesela prohodila: „Ale prosím tě, jenom mi neříkej, že to s takovým chlapem nebylo úžasné! Aspoň na začátku!“

Lena se jí zadívala do očí a potom suše zkonstatovala: „Nebylo.“

Janka se nervózně zavrtěla na židli, naklonila se zaujatě dopředu a podepřela si tvář rukou: „Leno! Vždyť my jsme si všichni říkali, že ty a Váchal, to je čistě sexuální záležitost! Neber nám iluze! To se ti určitě zdá až teď, když je po všem.“

Lena si povzdychla, pokrčila rameny, rozpačité zkontrolovala pohledem ostatní, kteří nic neříkali, a prohlásila: „Ne, Jani, nezdá.“

Janka ji sledovala nevěřícím pohledem, s mírně nostalgickým úsměvem a hlavou nakloněnou na stranu. Ostatní byli zticha. Každá jiná žena by v takové chvíli už raději neříkala nic, ale válečná zpravodajka Lena pocítila bojovou potřebu říct nahlas pravdu: „Fakt. Vůbec to nefungovalo, jak ty si myslíš. Není to v tom, jestli je někdo krásnej a mladej. Postava byl starej kozel, už když jsem si s ním začala, ale v posteli mi s ním vždycky bylo o hodně líp než s Váchalem.“

„Kecáš!“ volala Janka.

„Čestný pionýrský,“ potvrdila Lena.

Štajner se chytil za hlavu: „Panebože, hlavně to tu nezačněte rozebírat! Nebo uteču! Snad byl každej jinej, ne? Přece nemůžeš ty chlapy srovnávat!“ Štajner v tu chvíli vypadal docela vytočeně.

Lena do něho drcla: „Ale je to pravda! Čeho se ty bojíš?!“ Potom se rozhlédla kolem. „Není to všechno v potenci, nebo já nevím v čem. Vždyť to je přece stará známá pravda, ne?“

Kromě Maroše, Janky, Štajnera a Pavlištěho seděli u stolu ještě dva lidé. Archeolog Miško a jeho žena Milka. Ti zatím neřekli ani slovo. Ale ti toho nikdy moc nenamluví, uvědomila si Lena. Na těch je vidět, že se mají rádi. Ani nemusí nic říkat. Z některých lidí to zkrátka takhle sálá. Jako z Maroše a Janky. Můžou se hádat, můžou si nadávat, ale stejně každý smekne klobouk před dlouholetým poutem, které je spojuje.

Lena poslední dobou o tom všem intenzivně přemýšlela. Proto teď mluvila otevřeně. Toužila vědět, jak se na to dívají ostatní.

„Víte, podle mě je to něco jako řeč, nebo něco takovýho. Nějaká podvědomá komunikace mezi těmi dvěma, která tím sexem jenom vyplouvá na povrch. Komunikace poslepu. Takovej metajazyk. A buď to tam prostě je, nebo není!“ uzavřela Lena svou filosofickou sexuální seanci, protože nikdo jiný ani nemukl.

„Ty to musíš vědět, ty jsi muzikant!“ otočil se na Pavlištěho Štajner.

„Co já? Proč já?“ bránil se Pavliště. „Já jsem v tomhle oboru úplnej vůl. Já o tom nic nevím!“ Pavliště držel v ruce cigaretu a táhlo ho to ven.

Neměl rád, když sestra takhle vážně filosofovala v hospodě u piva. A ještě k tomu o šoustání. No spánembohem! Lena přímo viděla, jak se v duchu chytá za hlavu.

„Muzikanti jsou prej nejlepší, dokážou rozezvučet každou nástroj!“ pošťuchoval ho Štajner, když se prodíral přes Maroše ven. Pavliště se pobaveně chechtal a Štajner pozoroval svou levou ruku položenou bezvládně na stole, jako by ji měl právě po operaci a sotva s ní dokázal pohnout.

„Já neumím hrát na nic. Takže asi budu špatnej milenec,“ prohodil a otočil se na Lenu.

„To je jasný. Kdo není muzikant, neví, co je láska,“ řekla.

„Ach jo, tos mě teda zklamala, Leno! Vypadali jste úplně rozkošně! Ideální pářeček,“ povzdychla si Janka nešťastně.

„Promiň, to mě mrzí!“ odpověděla Lena se smíchem, napřáhla k ní ruku s pŕllitrem a pŕitukly si. Cítila se už trochu trapně, jestli to s tou svou upŕímností nepřehnala. Na lehkou hospodskou konverzaci to bylo asi přece jen trochu moc. Anebo že by jí David pořád ještě dělal revizora v její vlastní hlavě? Přemýšlela. Mezi těmihle lidmi se přece nemusí na nic ohlížet! Bude si říkat, co chce!

Vzápětí se rozpoutala debata o tom, jaký je ideální věkový rozdíl mezi partnery.

„Mě už holky pod třicet nezajímají,“ tvrdil Štajner a Maroš se jen hurónsky zasmál. „Fakt, vážně, nesměj se! Nemám si s nima potom vůbec co říct,“ vysvětloval Štajner zeširoka celé společnosti.

„A pak ráno dělá šakala,“ bavil se na jeho účet Maroš a se smíchem pokukoval po Leně. „To víš,

Leno, co je Štajnerův šakal, ne?“ Maroš potutelně stáhl rty, a když Lena jen zavrtěla hlavou, hned jí s požitkem vysvětloval, že šakal, když se chytí do pasti, tak si radši sám ukousne tlapu, než by v té pasti zůstal. „No a Štajner to dělá taky tak!“ smál se Maroš a Štajner dodal: „To je přece známej trik, když ráno zjistíš, kdo ti spí na ruce, radši si tu ruku ukousneš, než bys tu šeredu budil, ne?“

„Panebože!“ zvolala Lena, stydlivě si zakryla tvář a dodala, že to by nikdy v životě nechtěla zažít ani z jedné, ani z druhé strany!

„Já to mám tak: večer přijdu do hospody,“ vyprávěl Štajner uvolněně, „trochu se tam porozhlédnu, a všude samé škaredé ženy. Šeredy. Ale jak piju a piju, jsou krásnější a krásnější. Potom jednu takovou sbalím a ráno musím dělat šakala. Samou hrůzou. Fakt. Vážně! Nemám já zrovna veselej život, no řekni, Maroši.“

„Co já vím, já s tebou nechodím.“

„Jéžišmarjá!“ Lena se jen chytala za hlavu.

Když chodily ženy čůrat, celý stůl se přeléval a měnil uspořádání. Lena se otočila k Norovi Štajnerovi, který na ni čekal u baru, než přijde ze záchodu, že ji pustí sednout.

„Poslyš, Noro, a ty nemáš chuť vrátit se k té svojí lásce, co jsi s ní tak dlouho chodil? Slyšela jsem, že si prej pořád rozumíte a i po těch letech se docela kamarádíte.“

Noro se zatvářil, jako by se popálil. Vyloudil ze sebe jakési „sssss“ a potom přiznal: „Zkoušel jsem to. Dokonce docela nedávno. Asi před rokem.“ Zavrtěl hlavou a pak dodal: „Zjistil jsem, že opravdu

platí to přísloví, že nevstoupíš dvakrát do téže řeky. Prostě už to nefunguje.“

Lena jen vážně přitakala. Myslela na sebe a na Postavu. Sama nevěděla, co k němu cítí. Lásku až za hrob. A stejně od něho pokaždé zase prchá přes celé město domů, protože něco ji žene pryč. Jako by po Davidovi už taky nešlo nic vrátit zpátky.

„Jak dlouho jste byli spolu?“ zeptala se.

„Patnáct let,“ řekl Štajner a přimhouřil oči.

„Přesně jako my s Postavou. Sranda. Hm.“ Sledovala ho, jak naklonil hlavu a zkoumavě si ji prohlíží. Bylo jí příjemné, že se s ním takhle otevřeně může bavit úplně o všem. Nemusela nic skrývat. Měl v sobě takovou sebevědomou uvolněnost. Lehkost. Někoho jí připomínal, ale pořád ne a ne přijít na to, koho. Když mu to řekla, pokýval hlavou: „Prej se podobám Clintu Eastwoodovi.“

„To jo, jasně, Maroš ti taky říká Klinte,“ zasmála se Lena. „Ale toho jsem nemyslela.“ Mávla rukou. To je jedno. Už byli docela v náladě.

Z hospody je vyhazovali, a zatímco si volali taxíka, Štajner přesvědčoval Pavlišťeho, aby přestal kouřit.

„Bude tě škoda. Jsi talentovanej muzikant a dobrej grafik. Nerad vidím, když se talentovaný lidi sami pomalu zabíjej,“ mudroval. „A ty taky,“ otočil se tenhle Clint Eastwood na Lenu: „Ty máš ještě větší talent, poetko. Doufám, že zase nezačneš hulit, když už nejsi pod dozorem toho Váchala.“

„Dám si pozor, tati,“ slíbila mu Lena a s Pavlišťem se tomu zasmáli pod fousy.

A když na ně potom z toho taxíku Štajner vyl, aby šli ještě k němu, že nechce být sám doma, že z toho

bude mít depresi, tak ho Lena, která měla naopak velkou radost, že je doma sama, chlácholivě chytila za ruku, kterou k ní dozadu natáhl. A z náhlého soucitu s jeho opuštěností mu řekla: „Někdy jindy, Noro. Jen se pěkně vyspi.“

Když přišla domů a vyvenčila Kraska, dostala od Štajnera zprávu, že to byl krásný večer a že je rád, že si tak dobře rozumějí. Že si toho opravdu váží.

Než usnula, přemýšlela o něm. Bylo s ním tak dobře! Lehce a uvolněně. A proto by si na něj měla dávat bacha, říkala si. Aby potom jednou nemusela dělat šakala! To by bylo dost špatné. Proč je to vždycky tak, táhlo jí hlavou, že jedni jsou kamarádi, se kterými si rozumíme, a pak jsou tu ti druzí, co nás přitahují, a ti nás zase jen trápí?

A potom naše filosofka, ochmelená pivem, usnula.

Ráno otevřela oči a hned vyskočila z postele. Měla zase chuť něco napsat. Nějakou báseň. Cokoli. Když si vařila kávu, vzpomněla si na to, co o její knize povídek říkal Štajner. Že si musel zvykat na její styl psaní, protože mu zpočátku neseděl. Připadal mu takový moc křivolaký. Ale že potom, postupem času, se do toho ponořil a pak už to šlo, zvykl si a zalíbilo se mu to. Ale ze začátku ho ta hovorová řeč, hmmm, ohrnoval nos Štajner, nějak ho to odpuzovalo. Maroš jen nechápavě žasl a řekl: „To je na tom právě nejlepší, ty pičusi, tobě hrabe?!“ a nadával mu do „zaprděných krasomilů“. Štajner na to řekl jenom: „Možná máš pravdu.“ Upřel na Lenu ten svůj šedomodrý, krasomilný pohled a oznámil jí, že zná její básně. Už od pradávna. Že je před lety četl v *Literárních novinách* a moc se mu líbily. Zeptal se Leny, jestli by nechtěla

ty svoje básně, staré i nové, zkrátka všechny, co má, vydat. Že by to zacvakal. S radostí. A potom dodal, jako by se nechumelilo, že takhle už pár věcí podpořil. Zmínil pár jmen z toho malého literárního světa, která Lena samozřejmě znala, a nestačila se divit, kolika lidem pomohl vydat knihu. Pomalu tu před ní vystupoval Štajnerův celistvější obraz – na jedné straně pracháč, bohém a hédonista, a na druhé plachý člověk, který tu s nepochopitelnou skromností a úctou Leně vysvětluje, že by rád zacvakal za dobrou věc, které věří, že by rád podpořil básně, které si na sebe samy nevydělají, a i když jsou krásné, tak to málokdo vidí. A že podporuje i jiné, všelijaké věci, které se mu líbí, aby z toho neměl špatný pocit. Lena mu řekla, že s tím nemá žádný problém, že bude jenom ráda, ať se nestresuje. Že si to ještě nechá projít hlavou, musí ty básně hlavně všechny najít a dát dohromady. Chytila ho důvěrně za rameno a prohlásila, že ví, že není žádný zlý kapitalista, a že od Maroše zná příběh jeho polistopadového úspěchu, ví, že měl štěstí a jedinečný nápad, na kterém vydělal, a že mu to z celého srdce přeje. „Nemám nic proti penězům, neboj se!“ zvolala a oba dva se tomu zasmáli, úplně uvolněně. A byla to pravda. Ostatně ten příběh stavební firmy, u jejíhož vzniku byl Štajner tak šťastně od samého začátku, byl všeobecně znám, a kdo neblouznil v mlhavých teoriích o zlých kapitalistech, mohl si celý ten zázrak jednoduše vygooglovat a zjistit, že v žádných těch státních miliardových kšeftech nebyla stavební firma NEOS, která dostala Štajnera za vodu, jak říkal Maroš, nikdy namočená, ve zkorumpovaném slovenském

prostředí to naopak byla světlá výjimka. Při jejím zrodu stáli čtyři kamarádi horolezci – jeden z nich byl Štajner – a ti se odvážným skokem v roce 1990 na jednom laně společně přehoupli přes propast Východ/Západ, kterou ještě tenkrát málokdo přeskočil, huuups, a bylo to. Lena dobře věděla, jak hluboce je v povědomí běžného hospodského člověka zarytá představa o „zlých kapitalistech“, a chtěla Nora ušetřit nějakého sebezpytování v té jeho věčné trýzni, že on, člověk z masa a kostí, má tolik prachů, kolik si ona, taky člověk z masa a kostí, nedokáže ani představit. Leně to bylo úplně šumafuk. Vůbec mu ty peníze nezáviděla, mohla nad takovými věcmi jen mávnout rukou. Jediné, co si v hloubi duše přála, bylo, aby ještě něco v životě napsala. A zkušenost jí říkala, že peníze v tom moc nepomáhají. Naopak. Mohla se s ním o tom bavit s chutí a nadhledem. Štajner a Lena stáli každý úplně jinde. Byla to zvláštní debata o penězích, která se mezi nimi rozpoutala. A protože byla naprosto otevřená, získala Lena pocit, že se může se Štajnerem bavit opravdu o všem! Vždyť lidé se většinou dokážou bavit otevřeněji o sexu než o penězích, říkala si a měla z toho dobrý pocit. „Takže tys byl na prachy už jako malej? No mě vomejou!“ smála se Lena, když se na ni Štajner zubil jak puberták. Zrovna jí vyprávěl, na co se v neděli chodil s rodiči dívat do Národního muzea. Ne na žirafu. Ani na skrčence. Ani na tu odpornou, chlupatou neandrtálskou mužatku, co tam byla. Ani na tu ne. Na zlato! Na zlato se chodil dívat malý Noreček Štajner, ten budoucí pracháč! Bavili se tím znamenitě, už i s ostatními u stolu. Lena

vykřikovala, vrtěla hlavou a říkala si, že tak to má být. Štajner je velkorysý chlap, který rád rozdává. Úplně to z něj sršelo. Když má takový člověk peníze, je to hned lepší, než když je má nějaký zakyslý smrad. Hned se na to líp kouká.

Když se společnost u stolu zase rozdělila na malé skupinky, Štajner se zadíval na Lenu ze strany, protáhl tvář, jako by trpěl, a spustil: „Když jsem byl malej, byl jsem jednou s fotrem na výletě v Západním Německu. A tam jsem poprvý uviděl žebráka. Mám to jasně před očima, dodneška. Byl jsem úplně paf. Byl hnusnej, špinavej, nikdo si ho nevšimal, a přitom všechno kolem se jen lesklo a bylo to neuvěřitelně nablejskaný, nic takovýho u nás tenkrát nebylo! Nešlo mi to do hlavy. Že on tam umírá hladý a neštěkne po něm ani pes. No a tenkrát jsem pochopil, že až vyrostu, musím být bohatej,“ křenil se. Ale potom zase zvažněl a všechny vrásky se mu zase přeskupily do vážné, zachmuřené grimasy. „Měl jsem úplnou hrůzu z toho, že budu chudej. Že když člověk nemá prachy, tak je hroznej chudák, nic nezmůže a každěj na něj kašle, každýmu je u prdele. Mám zkrátka odjakživa paniku z toho, že bych nic neměl, pořád se bojím, co budu dělat, kdybych o všechno přišel!“ A zase to bylo tak čisté, modrooké, otevřené, jak to říkal a přitom se mračil a vraštil čelo úzkostí a strachem. Lena se vesele chechtala. Ale on pokračoval: „U tebe je to něco jinýho. Ty máš talent. Ty to nosíš v sobě. V životě tě něco naplňuje, máš pro co žít. To ti závidím. To je úžasný. Já strašně obdivuju lidi, co mají talent. Co já bych za to dal, kdybych měl talent!“

„Ty máš talent na prachy, ne?“ řekla Lena naschvál, aby se tomu zasmáli, protože sama si svým „talentem“, jak tomu říkal, nebyla tak jistá a myslela si, že člověka ke psaní – nebo třeba k hudbě – vede spíš vášeň. Posedlost. Že tak jako Štajner touží sbírat zlaté cihličky, někdo jiný zase touží sbírat v hlavě krásná slova a přehrabovat se v nich jako úchyl, jakmile objeví jejich kouzelnou moc, která ho až maniakálně fascinuje. Alespoň s Lenou to tak bylo už od puberty. Objevila básně a hotovo, tečka, sbohem! Touha taky něco takového napsat ji dostala. Jenomže to znamená žít v nejistotě. Žádná zadní vrátka. Věčně vybilovaný účet.

Talent? Co je to talent? Kolik lidí svůj talent nevydýchalo, přemýšlela Lena. Pohlédla na něj, na tohohle zajímavého draka Štajnera a pronesla svůj oblíbený filmový citát: „Není v životě větší hřích než promarněný talent!“ Zkřížila ruce na prsou a zeptala se ho, jestli ví, odkud ta replika je.

A věděl, darebák jeden! Jenom přimhouřil ty bystré oči, které měl dost blízko u sebe, až skoro u kořene nosu, posazené atypicky v hlubokých jamkách, a pokrčil svůj ohnutý jestřábí nos, až se mu po celé tváři rozběhly vrásky: „Jasně, že vím! Příběh z Bronxu! A tu památnou větu řekl,“ lámal si Štajner hlavu a luskal při tom prsty, protože si po všech těch pivech nemohl vzpomenout, „řekl to... no... kdo to jen... No přece kdo jinej než velkej Sonny!“

Lenka zavýskla, zvedla ruku a stará vojna Štajner pochopil, co má za lubem, a tak si spolu plácli ve vzduchu. A v té krátké chvíli, když se spolu nahlas zasmáli, si Lena všimla, že většina osazenstva

hospody ztichla a dívá se na ně. Byl to jen krátký záblesk, ale bylo to zvláštní. Jako by k nim všichni najednou otočili svoje tykadla, aby si je omrkli. Zkontrolovali je a označkovali jako dva nepochopitelné členy té lidské, kosmické smečky v tom jejich nebyvalém, krátkém porozumění.

Vzpomněla si na ten hospodský záblesk ticha a upřených očí hned v pondělí, když se s Marošem vydali přes polední pauzu na starý, zarostlý hřbitov na Palisádách. Najednou jako by přišlo konečně jaro, a tak se sebrali a vydali se přímo za sluncem. Po cestě koupili ve stánku kubánský doutník a tam na tom krásném hřbitově se starými přešporáckými hroby si ho Maroš na lavičce připálil. Řeč se hned stočila na páteční oslavu a připomínali si nejtípnější okamžiky večera. Maroš vyplivl horkou tabákovou slinu a řekl: „A vy jste tam se Štajnerem vrkali jako dva holoubci. Nic mi neříkej. Janka se mě celou sobotu ptala, co spolu ti dva, Štajner s Lenou, mají?!“ Lena se jen usmála. Vzpomněla si na ty pohledy, které se na ně najednou upřely z celé hospody, a řekla Marošovi, že si s jeho kamarádem opravdu dobře pokecali, ale že o ni nemusí mít strach. Štajner je sice skvělý chlapík, ale to je taky tak všechno. Maroš se jen ušklíbl: „Ale bacha na něj, fakt. Je to neuvěřitelný, jak na Nora letí baby. Kdybych to párkrát nezažil, nevěřil bych tomu. Jednou po něm vystartovala nevěsta na své vlastní svatbě! To jsem v životě nezažil! Příšerná hanba. Strašlivej trapas. No něco neuvěřitelného!“ Lena se upřímně divila a jenom valila oči, když jí Maroš se smíchem popisoval tu hrůzostrašnou historku, která zněla hůř než příběh o šakalí ženě.

„Na vlastní svatbě?“ divila se Lena. „Jo, na vlastní svatbě!“ potvrdil Maroš. „Je to ďábel,“ řekl Maroš, prohlížel si náhrobky a vzpomínal, co všechno už spolu s Norem zažili. A jak tam tak seděli a sluníčko je poprvé v tomto roce pěkně hrálo, vyprávěl jí vtipálek Maroš další historku, jak jednou s Norem jeli, dávno, ještě při svých mládeneckých potulkách, ve staré škodovce odněkud ze samoty do hospody, celou cestu se hurónsky smáli, a když si Štajner, který řídil, všiml, že je před nimi potůček, nezpomalil, ale naopak přidal, a když šokovaný Maroš křičel, co dělá, že urve podvozek, Štajner na to šlápl a potůček přeletěli. Lena nechápala. „A to jste neurvali ten podvozek?“ divila se. „Jasně, že urvali!“ zvolal Maroš vesele. „Dostali jsme pěknou ďahu. Ale ten potok jsme přeletěli! A podvozek jsme potom nějak nasadili nazpátek. A jelo se dál do hospody jakoby nic! To je celej Noro Štajner, chápeš?“ řehtal se Maroš na celé kolo.

To je zajímavý, divila se Lena. Na něco takového musí člověk mít fakt kuráž. Asi stejnou jako na to zbohatnutí. To nemá jen tak někdo. Uvažovala nahlas a vrtěla hlavou, zatímco scházeli dolů od hřbitova. A Maroš jí o jejich společném kamarádovi řekl i to, že ne vždycky byl takhle za vodou. „Já si ho pamatuju z doby, kdy sbíral vajgly na ulici, protože neměl ani na pivo. Ale holky na něj letěly vždycky, Tím si můžeš být jistá.“ Lena si byla jistá. Marošovi věřila a vesele se tomu smála. Když přišli do práce a usadili se v kanceláři, řekla mu o knize básní, kterou by Štajner rád zacvakal. Maroš byl nadšený a ubezpečoval ji, že druhého takového mecenáše nenajde, a ať si nemyslí, že za to bude

něco chtít! Lena zvolala: „Jéžíš, to je přece jasný!“ A smála se, že to se přece rozumí samo sebou, to jí přece nemusí ani říkat.

Otočila se k počítači, a než se pustila do práce, vzpomněla si na svůj tvůrčí záchvat v sobotu dopoledne a potěšilo ji to. Krátká povídka, kterou napsala, ji hřála u srdce novou, nečekanou energií. A těšila se, jak ji Štajnerovi na oplátku za jeho velkorysý návrh ve svojí budoucí knize věnuje. Úplně na úvod. Aby si byli kvit.

Napsala ji jedním dechem. Povídka byla krátká a schválně psaná takovým zvláštním, čarovným jazykem, trochu záhadná, surrealistická. Byla o děvčátku, které Lena jednou zahlédla v zahradě naproti, na druhé straně dvorku, kde stál dům se zahradou, stejně luxusní jako ten s Netvorem na opačné straně, ale tenhle byl obehnaný vysokým drátěným plotem. Lena viděla z pavlače rovnou do té hezké, pečlivě udržované zahrady. Jednoho dne v té zahradě uviděla děvčátko. Holčička se plazila v nádherných, svátečních šatičkách podle záhonu růží a pozorovala přes plot frmol na jejich zvláštním, živém dvoře, dokud ji nějaký hlas, určitě mámin, rázně nezavolal do domu. Lenu pohled na děvčátko, kterému mohlo být maximálně šest let, nadchl. Holčička na mámin povel vstala a začala si marně oprašovat šaty a kolena na bílých punčocháčích, které měla úplně hnědé a zelené od hlíny a trávy. A když si Lena dávala v sobotu po Marošově padesátce na pavlači kávu, spatřila v té zahradě přísnou mladou ženu, jak něco sází a pleje řádky na záhonu. Napadlo ji, že ta přísná mladá paní, která při jarním úklidu rozdává pokyny na

všechny strany, je možná máma toho děvčátka. A vzpomněla si na dvůr plný bezdomovců přímo pod svým bytem, kde v jednom kuse postávají pod pavlačemi, pouštějí si hudbu z telefonů, hlučně diskutují a popíjejí kávu, jsou věčně veselí, rozpálení, plní halasného smíchu a s každým se pouštějí do řeči, a představila si i ty druhé, tam za plotem na druhé straně, lidi z firem, solidní, povznesené, namyšlené, kteří neodpovídají bezdomovcům na jejich halasné pozdravy. Představila si je, hrozně důležité a pokušující ve svých značkových oblecích, se ženami na vysokých podpatcích, které se po jejich boku, ať v zimě nebo v létě, klepou v tenkých svetřících a které se jen občas, zřídka, zasmějí. A představila si to děvčátko, jak se plazí mezi těmi dvěma světy, jak to všechno tajně pozoruje za záhonem růží, a povídka sama cinkla Leně přímo na dno hlavy.

Psala ji z velké části v první osobě, jako by sama byla tím děvčátkem. Psala z pohledu okouzleného děvčátka, které se jen dívá. Holčička z dobré rodiny, která se ráda povaluje v křoví, o hodně radši než v dokonale uklizeném bytě s panenkami, kde ji někdo v jednom kuse kontroluje. Holčička je ohromně zvědavá, a tak ji pořád dokola varují před těmi zlými strejdy a bubáky za plotem. Jenomže ji ten svět tam na dvoře, ten život, co tam vládne, úplně fascinuje. Plazí se po trávě a pozoruje. Vidí barevné bezdomovce v oranžových reflexních vestách s pejsky, s igelitkami, ze kterých pořád něco vytahují a kšeftují mezi sebou, vidí ženy, muže, vidí ty největší chudáky jako lidi v dobré náladě, co se pod pavlačemi smějou na celé kolo.

Jak hledají nové zvuky v mobilu a nahlas se z toho radujou jako malé děti. Jak si pouštějí hudbu z mobilů a tancují do rytmu. A vidí ty druhé, vystresované lidi, co pravidelně makají v práci jako otroci, pořád se tváří přísně, poroučejí jí, aby si nezašpinila šatičky, a když jdou okolo, občas se na bezdomovce rozhořčeně oboří, že jsou moc hluchí, anebo jen pokuřují svoje tenké cigaretky a házejí kolem sebe opovržlivé, vystresované pohledy. Spěchají a jsou nervózní. Vztekle třískají dvířky na autech. Holčička si samozřejmě myslí, že ti zlí „bubáci“, na které si má dát pozor, jsou ti lidé z firem, těch je třeba se bát, a ti hodní, se kterými se může kamarádit, jsou veselí a barevní bezdomovci! Toužebně pozoruje pejska, jak se válí v louži, protože je mu teplo, a nejradši by se tam tak svobodně vyválela s ním! Trpí kvůli svým bílým punčocháčkům, kvůli kterým jí pořád hubuje její přísná máma. Trpí, že musí být sama. A šikovná holčička podleze drátěný plot u popelnic v místě, kde je nad zemí díra, přesně jako kočka, kterou tam viděla, a vejde jako omámená do toho druhého, barevného světa. Vytouženého malého pejska si konečně pochová na rukou, protože hodní bezdomovci jí v tom vůbec nebrání! Když její matka, která už ji shání, vidí, jak holčička šťastně sedí s bezdomovci na dvoře, mimo chráněné území zahrady, uprostřed starého, zaflusaného dvora, špinavá a s malým pejskem v náručí, mezi těmi pokuřujícími, nemocnými tuláky, okamžitě udělá skandál a zavolá na ně policii. A povídka končí tím, jak holčička, která nic nechápe, s pláčem vrací psíka a policajti šacují bezdomovce, máma křičí

a všichni se vyklánějí z oken, z pavlačí, a všichni se hádají.

Lena dopsala povídku s vytřeštěnýma očima a vydechla si jako potápěč, když se vynoří z vody a sundá si brýle. A je to!

V duchu se musela zasmát, když si představila, jak bude Štajner, který se tak bojí, že by se z něj stal chudák, valit oči, až si to bude číst. A když si večer po všech úpravách přečetla tu povídku ještě jednou, přidala k tomu i hlasité cha-chá!

XIV.

Lena stála u Postavy v bytě a dívala se z okna. Už se smrákalo. Kousala si kůži u nehtů a říkala Postavovi, že Kraska nechala doma, protože se večer ještě chystá do hospody. Má totiž ve městě rande. Postava seděl mlčky u počítače, a i když se na nic neptal (Postava Lenu nikdy nevyslychal), měla trochu špatný pocit a říkala si, že když mu všechno vysvětlí, tak jí ten špatný pocit sám od sebe přejde. Lena si totiž uvědomovala, že ještě pořád nemá klid. Nemá a nemá, protože ji to zas už někam táhne, chvilku v klidu neposedí ani doma, ani tady, u Postavy, a tak jakoby na svou obhajobu, na vysvětlení, proč se zase od něj žene pryč, noci vstříc, vybalila na něj celou pravdu, že se má v hospodě Archa sejít se Štajnerem, který v Arše „úřaduje“, jak tomu říká, neboli tráví volný čas. Všechny zve, všem platí, balí holky a vůbec si dělá, co se mu zachce, a potom přejde jen pár kroků k sobě domů, buď sám, nebo s někým, přes Hviezdoslavovo náměstí do svého parádního bytu s úžasným výhledem, na který sbalí úplně každou. Alespoň tak to Lena od Štajnera slyšela a teď, u okna při okusování kůže u nehtů, to všechno Postavovi vyprávěla.

„Ten se má,“ prohodil Postava s úšklebkem od počítače. „Šťastnej člověk. Nemusí furt žebrot peníze od státu jak poslední kokot!“ Postava právě vymýšlel jakýsi grant na překlad knihy, což byl v poslední době jeho jediný zdroj příjmů, který ho zachraňoval akorát tak, aby nechcípál hlady. Byl z toho zoufalý. Hodil brýle na stůl, protřel si oči

a podíval se na Lenu smutně, s hlavou nakloněnou na stranu.

„Takže ty jdeš zase trajdat po hospodách, andělíčku?“

Lena k němu přistoupila a objala ho. Co to je, přemýšlela zoufale, že ho pořád musí takhle objímat, vysloveně k němu cítí lásku, touží se ho dotýkat, pořád k němu tak nějak podvědomě natahuje ruce, ale když u něj zůstala nedávno přes noc a vyspala se s ním, cítila pak v sobě jakýsi zvláštní stud. A přitom jí s ním bylo tak krásně! Jak jinak, to je přece jasné! Věděla, do čeho jde, sama si o to řekla, když zůstala u něj v bytě a nešla pěšky k sobě domů jako vždycky. A rozhodně nelitovala, to v žádném případě! Krásně jí zhojil všechny rány, které napáchal, anebo už našťestí na jejím těle napáchat nestihl těma svýma studenýma pazourama Váchal. Postava, ten jemný, ohromný, poetický duch, a přitom pořád ještě mužný chlap, ji svou něhou úplně povznesl a dalo by se říct, že ji zdvihl až ke stropu. Lena se cítila jako někdo, kdo ležel zbitý a zraněný ve křoví s potrhanou kůží a on, Postava, dokázal všechny ty modřiny a ranky zázračně zahojit. Slastně kňourala rozkoší a při těch pár orgasmech, které z ní tak něžně vystrouhal, jak to dokázal jen on, erotomansky, s hlubokým, spokojeným bručením, dopřával jí čas, až se to v ní všechno nasbíralo a vzedmulo jako plachta před bouřkou nad jejich hlavami, a Lena jako by se vznášela až pod stropem a shlížela na ně na oba dolů s úlevou, že už je zase doma – až se z té krásy rozplakala. Z celého srdce a z hloubi duše. Bylo to cosi úžasného, měkkého, léčivého, jako stříh

a posun v čase, ale zároveň to byl tak trochu podvod. Žádný návrat v čase se přece nekonal. Něco jí v tom nesedělo a Lena nevěděla co. Že by něco v ní? Že už by tomu nevěřila tak jako tenkrát? Už je to jen ubohé retro? Odlesk dávné slávy, osudové lásky Leny Grassalkovičové ke Karolu Postavovi? Ach bože! Sama v tom neměla jasno. A není to jedno? Vždyť jim přece bylo dobře, řekla si najednou a rozhodla se, že by ty své chronické pochybnosti měla házet za hlavu. Proč se pokoušet tomu porozumět? K čemu je dobré vědět, co k němu vlastně cítí? Postava jí přece byl taky vděčný! A byl na ni tak hodný, choval se k ní tak fajnově, jako nikdo. Pořád ho má ráda, tím si byla jistá. Nebylo tedy podstatnější, že se navzájem zahřáli, bez ohledu na to, jak se s nimi vlastně věci mají?

Ach jo, vždyť to jsou všechno jenom takové ženské blbiny, říkala si Lena, když se vezla autobusem přes Dunaj do centra města. K čemu je to dobré, babrat se ve všech těch vztazích donekonečna a chtít je za každou cenu pochopit? Sere na to pes, říkala si. Ta touha po pořádku vede akorát tak do pekla, pomyslela s úšklebkem na svoje manželské štěstí, a bylo vymalováno! Ale to už vystupovala pod mostem Slovenského národního povstání z autobusu číslo 88 a zpod šeredného, šedivého podchodu spěchala do toho vydlážděného nebo přímo vykachličkovaného středu města, malého a naleštěného jako nějaká panská koupelna. Tam si bude lebedit dnes večer! A nezabrání jí v tom ani všichni svatí!

Noro Štajner už seděl u svého stolu v Café Archa a úřadoval. Lena se zasmála, jakmile ho spatřila,

protože opravdu vypadal, jako by úřadoval, pan Zámožný, měl na nose brýle a něco si s vážným, zamračeným výrazem zapisoval do vymazleného notesu-mobilu, který si pořídil teprve nedávno a předváděl ho už na Marošově oslavě.

Lena si přisedla a on jí věnoval upřímný, široký úsměv. Měla pocit, že je trochu v rozpacích, nadšený a příjemně polichocení, že ho přišla navštívit, protože hned, jakmile vyndala papíry s básněmi, každou chvíli se jí ptal, jestli nemá hlad, že tu dobře vaří, volal na číšníky a ptal se jí, co si dá k pití. Nakonec Lena papíry schovala s tím, že mu je ukáže potom, a že by možná potřebovala poradit, jestli už některé starší básně třeba nepůsobí trochu směšně. A sama se tomu zasmála.

„Víš, ty jsi přehnaně skromná, to bys neměla,“ usoudil Štajner a Lena uznala, že občas taková je, moc si nevěří a tápe. Zato teď se cítila přímo triumfálně. Pokaždé, když napsala něco, co ji v jejích vlastních očích posunulo někam dál, jako teď její čerstvá povídka o děvčátku na zahradě, kterou pojmenovala *Komu patří ten malý pejsek s růžovým čumáčkem*, když něco takového úplně nového, nečekaného konečně vystřelila do světa, její plaché a pochybovačné ego najednou prudce narostlo a ona se uvelebila na dřevěné lavici přímo před milionářem Štajnerem úplně přirozeně a suverénně, jako duch, který tímto pozemským světem jen prochází, protože jinak je věčný.

Lena na svoje staré básně už jen nostalgicky vzpomínala jako na dobu, kdy létala v oblacích plná té nejvášnivější zamilované lásky k Postavovi. To, co chtěla Štajnerovi ve skutečnosti ukázat, byla krátká

povídka. Chtěla se s ní pochlubit. Vždyť vynalezla úplně nový jazyk! Vždycky si myslela, že když ji něco okouzlí, vlastní výtvořky nevyjímajíc, okouzlí to určitě i všechny kolem ní, a hledala správněné duše. Byla zvědavá, co na to Štajner, ten fajnšmekr, řekne. Přála si tajně, aby ten krasoduch, co je v něm, dostal přes čenich. Věřila, že určitě ocení styl a jazyk, kterým je povídka napsaná, ale zároveň se těšila, že dostane pořádnou šlupku mezi oči od té holčičky, která se dívá na svět docela jinak, než by se dalo čekat. Mnula si ruce a doufala, že se s tou povídkou už brzy vytasí a Štajnerovi ji věnuje.

Anebo tím vším jen maskovala zvědavost na toho chlapíka, touhu prozkoumat ho a sblížit se s ním?

Hleděla mu do tváře a připadal jí zase takový kouzelný, poutavý a zajímavý, a zároveň pořád i trochu směšný. Ale i on sám si ze sebe dokázal utahovat, a to na něm bylo nejsympatičtější. Rozhodně se vůbec nebála, že by mohla tomu jeho úžasnému kouzlu osobnosti, před kterým ji neustále varoval Maroš, slepě podlehnout. Spíš předpokládala – i tak trochu soucitně s tímhle šedým vlkem s řídnoucími vlasy, těsně před padesátkou – že to donchuanské cosi Nora Štajnera je legenda ze zašlých časů Divokého západu, která po někdejších mladých bouřlivácích zůstává viset ve vzduchu ještě dlouhou dobu, jako stopy pachu v prachu. Zato s ním ale bylo ohromně příjemně! Ani jemu nebyla přítomnost Leny proti srsti, což jí dával nepokrytě najevo, a jí to lichotilo, a jelikož evidentně neměl o ženskou společnost nouzi, nemusela se obávat, že by se na ni směšně citově upnul a tím ji přidusil. Bylo jim spolu prostě fantasticky – kouzelně,

důvěrně a zároveň lehce a přirozeně. Štajner byl skvělý vypravěč. Měl v sobě něco exhibicionisticky upřímného, šel s kůží na trh, neustále se na všechno zvědavě vyptával, dokonce poslouchal, co mu odpovídá, a ne jenom sám sebe jako většina exhibicionistů. Jeho zvědavost nebyla hraná, pátral v ní, odkrýval jí pohled na věci z druhé strany a protirečil jí zdravě, rázně a bez obalu. A to bylo přesně to, po čem Lena prahla! Vždyť se teprve vzpamatovávala z toho náhlého krachu manželské lásky, ze které se vyklubala jen směšná kulisa. Potom konečně prohlédla a procitla, přiznala si, že ve skutečnosti se jenom bála být sama sebou, a proto hledala naplnění v nějakém řádu, v nějakém řádném svazku, v něčem, co je od nás přímo společensky vyžadováno. Tohle si přiznat nebylo pro Lenu, tu ohromně svobodomyšlnou poetku, za jakou se považovala, vůbec lehké. Z toho právě možná pramenilo to její nutkání neustále někam prchat, utíkat do noci před sebou samou, a chtělo to čas, aby mohla postupně přijít tomu všemu na kloub, a když tak teď plula jako minihvězdička vesmírem a odpovědi nepřicházely, instinktivně vycítila stejnou bludnou duši i ve Štajnerovi a neomylně se jí chytila. To ona ji k němu přitáhla jako magnet. Ano, byla na něho zvědavá, líbil se jí, a hodně, protože neměl předsudky, nepoužíval otřepané fráze, a když se tak na něj dívala, v duchu litovala, že ten perfektní chlapík Štajner, pro mnohé ženy nesmírně atraktivní muž, ji vlastně vůbec sexuálně nepřitahuje. Hahaha! Jaká škoda! Smála se v duchu sama sobě. A jelikož spolu popíjeli víno a ani jednomu z nich se nechtělo přestat, spíš se

modlila, aby z toho pití úplně nezblblá a neudělala nějakou mladickou nerozváženost, která by ji pak mohla přímo šakalsky mrzet. A tak mu to všechno úplně otevřeně vysypala. A Štajner? Jen nadzdvihl obočí, frajersky, povzneseně se na ni podíval a řekl, že to snad ani nemůže myslet vážně, že jeho se rozhodně ani v nejmenším bát nemusí. Snad si nemyslí, že on už jen čeká na správný okamžik, kdy by ji mohl lapit, propíchnout špendlíkem a zařadit si ji do své sbírky. Jsme snad kamarádi, ne? Pohlédl na ni úplně vážně a vypadalo to, že to tak fakt myslí. Nalil oběma z nóbl lahve červené a požádal číšníka o další minerálku. Ať už je to, jak chce, pomyslela si Lena, aspoň jsme si to vysvětlili a nedojde k nedorozumění.

A potom se Štajnera vyptávala ona a on o sobě vyprávěl. Pověděl jí spousty zajímavých věcí, jak se jako mladý oženil a jak mu žena jednoho dne surově vybilila byt a on zůstal na ulici, jak se pak protloukal a pět let žil s jednou holkou, ale neměli spolu děti (nejdřív nechtěla ona a potom nechtěl on, teda chtěl, jenomže nebyl ochotný souložit v lékařem přesně vytyčených termínech), a tak to mezi nimi vyšumělo doztracena. „Víš, máme se rádi. Jenomže když se sejdeme, už si nemáme co říct. Je to hrozný. Vždycky se bavíme jen o samých hovadinách. Co kde kdo koupil a tak. Nic smysluplnějšího. Už si ani nedokážeme popovídat. Když jsme chvíli spolu, jsem z toho úplně frustrovanéj. Musím pak zmizet, prchám pryč.“ A Štajner se ptal Leny na Postavu. Lena přiznala, že si s Postavou má pořád co říct, ale že taky neví, jestli by se k němu dokázala úplně vrátit. „To je velký člověk,“ uznal

bez nejmenší známky chlapské žárlivosti na Postavovu osobu. „Velký,“ vyslovil smrtelně vážně a pokýval hlavou. Leně udělal jeho velkorysý postřeh radost, ale dodala, že žít s ním taky nebylo úplně lehké: „Dost mi ubližoval, ještě tenkrát, kdysi, pil a měl milenky, a já teď nevím. Všechno jsem mu odpustila, ale taky netuším, jestli se to dá, vstoupit dvakrát do stejné řeky,“ řekla Lena. To, že se s ním nedávno s chutí vyspala, si nechala pro sebe. Zato řekla, že po tom nešťastném Váchalovi taky pořád jen prchá někam pryč a neví ani kam.

„Já prchám od svých osmnácti let. Od té doby, co jsem objevil desku Joni Mitchell *Blue*. Od té doby ji hledám. Bylo mi osmnáct, obličej jsem měl samej beďar, a kudy jsem chodil, všude jsem hledal holku jako Joni Mitchell, jenomže ona nikde! Myslel jsem, že se z toho zblázním,“ smál se Noro a s Lenou, která měla už beztoho červené tváře, rozpálené vínem, to málem seklo.

„To nemyslíš vážně,“ vyhrkla užasle. Byl to šok. Blesk z čistého nebe. Kolik věcí má ještě ona, Lena, společných s tímhle milionářem? To je fakt neuvěřitelný! Vždyť přece i jí, když objevila v patnácti tu samou desku, desku Joni Mitchell *Blue*, v socialistickém kabátě Supraphonu a s překlady textů jejích úžasných básní, se změnilo naprosto zásadním způsobem vnímání světa! Díky té desce se naučila anglicky, díky ní poprvé přičichla k poezii, úplně jiné, než byla ta, kterou probírali ve škole! Bylo to zvláštní. Už sice potkala pár lidí, kteří také milovali desky Joni Mitchell, ale takové identické, jednovaječné dvojče, jaké teď najednou našla ve Štajnerovi, který od toho objevu bloudí

světem a hledá svoji Joni Mitchell, tak to tu ještě nebylo!

„Já se picnu!“ volala Lena už úplně bez zábran, ovíněná, nadšená. Chvíli hleděli jeden na druhého a potom se Lena nahnula a docela tichounce, nad stolem, začala Norovi zpívat jednu z těch nepochopitelných a dokonalých písniček z desky *Blue*. Když ji přezpívala skoro celou, Noro na ni okouzleně pohlédl: „Ty ale umíš zpívat!“

„Umím to celý nazpaměť.“

Když Lena následujícího rána otevřela oči, okamžitě se jí před očima promítla ta scéna ze včerejšího romantického velko filmu s milionářem Štajnerem v hlavní roli! Viděla i sebe, poetickou duši, jak sedí v jeho parádním bytě na gauči, před nimi obrovské sklenky s vínem, drží se za ruce, zbožně, že ani nedýchají, jako děti ve škole, a okouzleně se dívají chvíli jeden na druhého a chvíli se nechávají unášet tím medovým hlasem Joni Mitchell, který se vznáší z luxusních Štajnerových repráků po celém pokoji!

Panebože! Lena vstala, vyskočila rovnýma nohama z postele, uvědomila si, že ji vůbec nebolí hlava, a pomyslela si, že to je ta Štajnerova „ohromná výhoda stoletého vína“, a zatímco se rychle sprchovala, aby stihla přijít do práce aspoň před obědem, vzpomínala, co všechno se včera dělo.

Jak šli v noci s Norem přes náměstí, jak se ho ještě pro jistotu zeptala, jestli se ho fakt nemusí bát, a on jen odtáhl hlavu, jako by říkal, vzpamatuj se, holka, a první, co udělal, když do toho jeho parádního bytu vešli, ještě předtím, než nalil víno do těch nádherných obrovských sklenek, bylo, že otevřel okno

a ukázal Leně ten úžasný výhled na náměstí, kvůli kterému si celý tenhle byt za nekřesťanské peníze drží a balí na něj holky. „Za ty prachy bych mohl bydlet v hotelu Děvín, ale nemůžu si pomoct, ne a ne se odsud přestěhovat,“ řekl a Lena jen užasle zahýkala, když to uviděla v celé té panoramatické nádheře. Zleva nahoře svítil dóm, dole šuměly stromy a kino Mladost, ta posvátná relikvie všech bratislavských milenců, odtud seshora vypadalo docela maličké, jako perníková chaloupka. „Už je mi to jasný! Vůbec se nedivím, že se na tohle dají všechny sbalit!“ smála se Lena, vrtěla hlavou a žasla, že ten pohled je opravdu neodolatelný. Jak tam tak stáli u otevřeného okna a pozorovali těch pár mravenečků, klepajících podrážkami hluboko pod nimi, vyprávěl jí všechny možné historky o náměstí v zimě, na jaře i v létě, ukazoval prstem do dálky a při tom si občas poškrábal rameno, které ho celý večer trápilo. Lena ho, ani nevěděla jak, kamarádsky objala kolem ramen a vzápětí mu trochu namasírovala záda, to místo, na které mu tam u okna určitě táhne. Chtěla se ho dotknout, přesně takhle, důvěrně, trochu ho z lásky zahřát. A potom si sedli, on otevřel svoje stoleté víno, neskutečně dobré, pustil desku *Blue* a oba dva se jako uhranutí zničehonic drželi za ruce a v silném citovém pohnutí ani nedýchali. Při písničce *My Old Man*, která také byla pro Lenu něčím absolutně nepřekonatelným, se Štajner chytil za hlavu a zakvičel, svěřil se Leně, že to je v prdeli, že ten chlap, kterému tohle Joni Mitchell složila, byl ten nejšťastnější muž na zeměkouli, a že kdyby jemu nějaká žena složila takovou píseň, byl by taky nejšťastnější na světě a dal by

za to všechny prachy! A potom zase poslouchali, potichu a zbožně, a když se k ní Štajner za nějakou chvíli – jak tam tak spolu seděli na gauči a dívali se jeden druhému do očí, celí tumpachoví z toho, jak jimi ta dokonalá hudba prochází – najednou přiblížil ústy a jemně ji políbil, nebránila se, ale když jí chtěl vzápětí strčit jazyk do pusy, najednou sebou trhla, probrala se, jako by to byl nějaký cizí tvor, ještě, který jí strká jazyk do úst, jemně ho odstrčila a zblízka se mu přísně podívala do očí. A ty jeho oči jako korálky jen samou radostí zářily a plály a on už na ni dál nic nezkoušel, tak se ho taky po chvíli, když se jejich okouzlené pohledy zase setkaly, jemně, letmo dotkla rty. Něžně, oduševněle se potom občas k sobě přiblížili, jako by svými rty patřili jen tam, do hudby, do jejich velké společné lásky Joni Mitchell. Ten starý ještě to okamžitě vzal za své, jako skvělý tanečník, vůbec už na ni netlačil, jenom spolu dál a dál poslouchali, jen se na sebe občas podívali, letmo se přiblížili rty, zbožně se políbili a nic víc. S absolutní pietou, svatosvatě a ve vší počestnosti, všechno v rámci té nadpozemské hudby, která je náhle propojila a držela je za ruce!

A potom, když dál pili to fantastické víno, smáli se a překotně vykřikovali jeden přes druhého všechno možné jako dva staří kamarádi, donutila najednou Lena Štajnera, aby donesl z pokoje nějakou horolezeckou karimatku, plus nějaký krém, jedno jaký, uložila ho tam na podlahu bez trička a celé to přiskříplé místo nad lopatkou mu s chutí namasírovala. Ať z ní taky aspoň něco má! Vložila do toho veškerý svůj amatérský masérský talent,

a i když ji rozjetý Štajner neposlouchal, pořád zvedal ruce a chtěl ji chytat za lýtka, jak tam na něm rozkročená jezdecky trůnila, pokaždé ho rukou rázně uzemnila a říkala, ať teď nenapíná svaly, a když skončila, rozehřátá a spokojená se svým dílem, už víno nechtěla. Dopila minerálku a řekla, že musí jít domů, má tam přece psa. A Štajner na ni netlačil, jen se pořád dokola ptal, plaše a opatrně, jestli nemá zavolat taxíka, ale Lena nechtěla, řekla, že se radši projde. Z těch voňavých stromečků v taxíku se jí vždycky dělá špatně, a že v tomhle stavu by akorát tak celý taxík pozvracela. A když ji Štajner doprovodil ven, protože Lena byla i zastřízliva v každém neznámém domě úplně zamotaná, tak se k ní ještě tam dole, přede dveřmi, sklonil a tím samým jemným, letmým a pomalým dotykem ji políbil na ústa. A válečná zpravodajka Lena, zlitá jako doga, mu jen zamávala, zapnula autopilota a zase kráčela městem se sluchátky na uších, do kterých si vypeckovala božskou Joni, šťastně a nespoutaně se motala po chodnících až domů, protože jí mohlo být úplně jedno, co si o ní pomyslí bedliví spoluobčané. Stejně už nikde nebylo ani živáčka. A za půlhodinku, už skoro střízlivá, venčila Kraska na Račku, veselá a lehká, i když už se skoro rozednívalo a musela jít do práce. A potom se vrátila domů a usnula, jako když ji do vody hodí.

Když se pak osprchovaná oblékala, zjistila, že nemůže najít dva stříbrné náramky a dlouhý stříbrný náhrdelník, které teď pořád nosila na krku a na rukou jako talismany věčné svobody a nezávislosti. Musela rychle na trolejbus, pospíchala, a vtom jí najednou pípla zpráva od Štajnera. Krátká a věčná,

psal v ní, že mu s ní bylo úžasně, takovou masáž v životě nezažil, ty náramky že má a že jí je hodí, hned jak bude mít chvílku. Lena si uvědomila, že před masáží si u něj všechny ty šperky sundala, a tak mu zvesela odepsala, že bude ráda, když jí to někdy hodí, protože jsou to ohromně důležité talismany, a celá veselá a lehkonohá utíkala do práce. Když si vzpomněla, jak spolu včera vyváděli opilí u něj v bytě, bylo jí z té dokonalé romantiky, jak se drželi za ruce, do smíchu. Sice se trošičku styděla, ale zároveň ji hrálo u srdce, že to Štajner tak prožívá a cení si toho. Bylo to fajn! V jednom kuse tam tahá nějaké přiblblé chudinky, říkala si Lena se smíchem, nějaké buchty z vesnice, co právě vystoupily na hlavním nádraží a zabloudily večer do Archy, aby zažily noční život v centru města, a potom je tam klátí, chudinky, které mu sedly na jeho milionářský lep a výhled z okna, a ráno pak dělá šakala, kokot! smála se Lena a říkala si, že po takováhle zbožné a počestné poslechové diskotéce s Joni Mitchell Štajnerova duše určitě poskočila!

A moje taky! Proč si to nepřiznat? Dost bylo sebe-trýzně! Přemýšlela. Proč by měla zase truchlit? Už si vytrpěla svoje. Chacha, už ani vteřinu! řekla si a energicky naskočila do trolejbusu.

Lena se v práci vůbec necítila jako po opici, pořád nad tím kroutila hlavou a říkala si, že přesně tohle jsou ty výhody života s penězi! To je marné, od toho se musí těžce odvykat. Tolik vína, co spolu včera vypili! Kdyby tolik vypila normálně, nějaké jakoby lepší značky, co se dají běžně sehnat v obchodě, tak by dneska nemohla ani stát na nohou. Pila sice hodně vody, ale stejně! Kvalita cti netratí!

Lena byla nabitá energií. Štajner měl v kuchyni obrovskou průsvitnou chladničku, vysokou skoro až po strop, a ta byla celá naládovaná chlastem snad od stvoření světa. „To je důkaz, že není alkoholik,“ konstatoval Postava, když mu to Lena o pár dní později vyprávěla. A měl pravdu. Když Štajner otvíral další lahev nějakého dvousetletého nebo jakého vína, říkal Leně, že se tam válí už dlouho, protože sám doma nikdy nepije. Zajímavé! Zatímco přepisovala dlouhé anotace na knihy, které vyjdou v jejich vydavatelství, v paměti se jí vynořovalo všechno možné ze včerejší noci. Štajner měl na chodbě všelijaké činky a náradí na cvičení, a když mu masírovala záda, jenom žasla, jaký je svalnatý. Tam, v kavárně, v košili, vypadal spíš hubený. A ten jeho výhled! Lena jen tak mimovolně zavrtěla hlavou a musela se zasmát, protože to bylo teda něco! Když jí v poledne zazvonil telefon a ozval se Štajner, měla trochu obavy, jestli se na ni přece jen trochu nenamotal, ale on jí jenom chtěl hodit do práce ty náramky. A když mu navrhl, že můžou skočit i na kávu, rezolutně jí řekl, jako starý pracovitý němčour, že v žádném případě nemůže, že maká, je v jednom kole, a že ji prozvoní, až bude před vydavatelstvím. A jestli by mohla seběhnout dolů, byl by rád, protože tam nemá kde zaparkovat. A tak se také stalo. Zazvonil, hned mu to típla, a když seběhla po schodech do přízemí, už ho viděla v červené kšiltovce postávat nervózně přede dveřmi. Když vyšla ven, usmál se, mile a srdečně, až to vypadalo, že ji chce rovnou políbit jemně na ústa, jako to dělali včera při jejich poslechové diskotéce, ale Lena mu hned vlepila jednoznačně

kamarádkou pusou na jednu i druhou tvář. Štajner jí podal igelitku s talismany, a než bys řekl švec, už stál u svého ohromného off-roadu, že se Lena ani nestačila divit, jak má pan podnikatel naspěch, a když nasedal, ještě na něj zavolala, jestli je to už s tím ramenem lepší, a on se zatvářil tak, jako by to s jeho ramenem nikdy nebylo lepší než dnes, po včerejší masáži. Lena se zasmála, a když v tom ohromném terénním autě vyrážel od vydavatelství, ještě na něj naschvál dělala opičky před tím jeho masivním modrým autem, zvedala palec nahoru před tlustými nárazníky, jako že je tenhle Štajner fakt velký frajer! A on se jen rozpačitě šklebil. Lena se lekla, jestli ho tím neurazila nebo co, ale vždyť jsou přece kamarádi, ne?

Druhého dne hned zrána vyběhla s chutí do kopců. Už večer se cítila ze všeho toho hýření vyčerpaná a zbitá jako pes a byl nejvyšší čas s tím něco udělat. Od rozchodu s Davidem přece vůbec nechodila běhat, jen po večerech popíjela, a už na ni z toho života po opici padal pocit viny. Když běžela jasným ránem, které slibovalo ne teplý, ale přímo horký den, protože se zdálo, že jaro trvalo jen pár dní a rovnou přišlo léto, v duchu děkovala tvorstvu, Bohu, vesmíru a přilehlému okolí za všechny ty zdravé šlachy a svaly, které pořád ještě má, že je může ona, koza líná a nezodpovědná, kdykoli zase vytáhnout a používat, a s funěním a supěním děkovala za všechny ty píсты, které v ní tak šlapou a pracují jako dokonalý parní stroj, a ona se může pokaždé vrátit ke svému prapůvodnímu, zdravému jádru a cítit se zase jako člověk! Když pak běžela zpátky, unavená a spokojená,

po těch kopcích, pouštěla si to volnoběhem dolů mezi vinohrady, najednou si vzpomněla na sen, který se jí zdál v noci. A celá zkoprněla, protože už dlouho ve snu nic tak příšerně hororového neviděla. A musela se k tomu pořád vracet, i když už seděla v práci.

V tom snu viděla u baru v Arše postávat Silvii a vedle ní seděl na barové židli nějaký člověk, kterému Lena, Pavlišťe ani Maroš neviděli do tváře. Ani jednou se k nim neotočil. Jenom nehybně seděl zády k nim a bokem k Silvii. Vypadal zlověstně. Ale Silvia hned všem překotně vyprávěla, jako by o nic nešlo, že ten člověk patří k ní a že je „úplně v pohodě“, ať se nebojí, říkala v jednom kuse všem kamarádům, smála se při tom trochu strojeně bezstarostně, jako by chtěla přesvědčit nejen je, ale i sebe, že je to opravdu tak, že s tím divným člověkem, co vedle ní tak nehybně sedí, je všechno v nejlepším pořádku! Čím více Lena nad tím snem přemýšlela, tím jasnější jí bylo, že to přesvědčování a vymlouvání patří ve skutečnosti k ní samotné, že je dobře zná z vlastního přesvědčování a vymlouvání, jimiž ve chvílích vlastního sebeklamu všechny blízké tak přesvědčivě častuje, protože tomu sama slepě věří! A že Silvia ve snu byla ve skutečnosti ona sama. (Lena si zkrátka ve snu podvědomě pomohla tím, že hodila všechny svoje lži na někoho jiného, na svou nejlepší kamarádku.) Dokud to veselé Silviino přesvědčování trvalo, muž na barové židličce se ani nepohnul. Lena v tom snu ale nenápadně, ze strany, zahlédla, že má před sebou nějaký oranžový drink ve vysoké, úzké sklenici, a že pije z té sklenice brčkem, bez

přestání, pomalým tempem. O to víc se ale příšerně vyděsila, když se muž ve snu najednou pootočil, jakoby víc ze strany, a ona s hrůzou zjistila, že to brčko nemá v puse, ale ve strašlivě mokvajícím ráně na tváři, a tudy, přímo středem té ohybné rány, ten svůj drink pomalu, hrůzostrašně, bez mrknutí oka, s pohledem upřeným někam k baru, cucá, tahá a pije?!

Ten sen byl tak neobyčejně živý a tak děsivý, že Lena, která se jinak o sny nezajímala, při té vzpomínce zakopla a div že nespadla v tom střelhitém běhu dolů z kopce, a začalo jí vrtat hlavou, co jí ten sen chtěl ve skutečnosti říct. Chtěl ji varovat? Kdo byl ten příšerný člověk, lámala si hlavu, Štajner? Že by se ho pořád podvědomě děsila, anebo jí ten sen říkal, že by se ho děsit měla? Anebo byl ten nemocný člověk ve skutečnosti David? David přece často pil v hospodě džus. Jenomže nikdy ne brčkem. Zvláštní. Bylo to záhadné, byla to nějaká metafora, ale ona ne a ne přijít na to, co měla znamenat. Se sny je to jako s psaním, pomyslela si Lena. Některé věci se dají vystopovat až zpětně.

A Lena si svůj sen podrobně zapsala pro případ, že by se dal použít v nějakém dalším hororu, který se na ni kdesi nahoře v oblacích možná už chystá! No a co, říkala si sarkasticky na vlastní účet, co se má stát, to se stane. A je vždycky lepší žít nebezpečně a odvážně, i když nás to může stát kůži, než někde zatuhnout v mrtvém a pohodlném bodě a čekat na sci-fi budoucnost, která nejspíš beztak nepřijde. Válečná zpravodajka Lena už stejně byla duchem na minovém poli, už cítila ten neodolatelný magnet, to volání, které ji táhne ven, zase

za Štajnerem. V posledních dnech o něm hodně přemýšlela, poslouchala hudbu a přitom dobře věděla, bylo jí to úplně jasné, že i on si s ní určitě láme hlavu. Jejich poslechovou diskotéku ozařovalo v posledních dnech okouzující světlo. Když ležela doma s rukama za hlavou na obrovském polštáři a poslouchala desky, promítala si v duchu zas a znovu to zvláštní souznění, které cítila při poslouchání Joni Mitchell s ním, tam na jeho gauči. Nebylo to jenom tím vínkem, dívala se soustředěně, bez mihnutí oka, pátravě, po paměti a úplně zblízka do těch zářících šedomodrých kuliček na dně hlubokých jamek u kořene nosu ve tváři Nora Štajnera. Co to je, co to jenom je, to, co ji na něm tak provokuje, co ji to tak láká a zároveň se jí tak trochu i hnusí? Odpuzuje ji? S chichotáním uteče jak nějaká třasořitka, „radši pudu, ať si nemyslí, že jsem nějaká kurva“, dál se na něj dívá už jen s odstupem, ale za chvíli už ji zase fascinuje a zase se k němu chce přiblížit?

Motala se u Pavlištěho v bytě, zatímco on si četl její povídku *Komu patří ten malý pejsek s růžovým čumáčkem*. Když to dočetl, zvedl hlavu a s koutky staženými směrem dolů, jako starý moudrý cikánský vajda, uznale pronesl: „No, dobrý, dobrý. Dobrý, Leno, fakt dobrý!“

Hned v ní všechno ožilo, zavrtělo se, načechralo si pířka a řekla mu, že se chystá tu povídku věnovat Štajnerovi místo úvodu v knize básní, kterou jí chce zacvakat, jako poděkování! Pavliště se zasmál. Bylo vidět, že povídka o děvčátku taky cinkla jasným zvukem v jeho hlavě o dno, odráží se tam a zvoní. Zvoní jasným zvukem! Lena hned lákala

bráchu do města, do Archy, aby jí dělal společnost, když půjde za Štajnerem, protože už mu konečně chtěla tu povídku dát, když na to minule úplně zapomněla, a tak ho lanařila a prosila ho, póóóď, Pavlišťe, póóóď, protože nechtěla jít do hukotu té jeho šakalí, večerní úřadovny sama. A Pavlišťe sice dělal drahoty, ale potom si dal říct. A tak napsala Štajnerovi esemesku, že jsou ve městě, jestli je on v Arše, a jestli by se mohli za ním stavit, že pro něj něco má. Povídku jen pro něj! Přijít bez pozvání, třeba i do hospody, za nějakým chlapem rozhodně nebyl Lenin styl, nechtěla ho ani náhodou vystavit tomu, že by tam zrovna balil nějakou ženskou a ona by ho u toho trapně nachytila. Ale Štajner okamžitě na zprávu odepsal: „Jsem tu, čekám. Přijď.“ A tím pádem bylo přímo telegraficky rozhodnuto o osudu Leny Grassalkovičové, válečné zpravodajky t. č. na minovém poli. Určitě na pěkných pár měsíců dopředu!

XV.

Štajner seděl u svého velkého stolu obklopen hroznem mladých lidí a bylo vidět, že už má upito, že je v tom nejlepším společenském a komediálním tažení. Baví celou společnost svými historkami a ještě jim za to platí. Leně se rozbušilo srdce, na takovou show nebyla vůbec připravená a byla neskonale šťastná, že tam má s sebou bratra jako ochranný štít. U Štajnerova stolu seděli většinou muži maximálně v jejím věku, zvědavě si je dva, Štajnerovy kamarády, prohlíželi a bylo vidět, že patří v hospodě ke štamgastům. Někteří vstali a přesunuli se jinam, hlouběji dozadu, protože si tak jako tak předsedávali z místa na místo, a Štajner usadil Lenu a Pavlišťeho proti sobě a všem je hned hlasitě představoval. Až se trochu styděli, když z Leny udělal velkou spisovatelku a poetku a z Pavlišťeho ohromného kytaristu a úžasného grafika. Lena, celá zmatená a zahanbená, že se takhle pokoutně přišla na Štajnera zblízka podívat jako na nějakou atrakci, na svůj nedávný romantický zážitek s Joni Mitchell, se jen ošívala, klopila oči a dala si malé pivo. Pavlišťě si dal velké a hned se zapojil do rozhovoru s nějakým šikovným kuchařem-amatérem, jehož grilovací mistrovství Štajner vychvaloval. Lena se taky dala do řeči s někým vedle sebe, ale jen tak docela povrchně, protože ve skutečnosti vůbec nevnímala, co jí kdo říká, a jen se bála zdvihnout oči a pohlédnout Štajnerovi do tváře, aby se neprozradila. Až když Štajner celému stolu exhibicionisticky vyprávěl historku o tom,

jak v téhle hospodě ještě zamlada visel jednou rukou za potrubí a na druhé ruce mu visela nějaká kamarádka, a všichni se uchechtávali stylem „no jo, strejda vypráví příběhy z mládí“, Lena se konečně cítila uvolněně, nikým nepozorovaná, a s radostným úsměvem na něho pohlédla. A v tom okamžiku se to stalo! Jako když jsou na starých fotografiích rozmazané a zamžené okraje. V takovém oparu byl najednou celý zbytek hospody! Zrovna ve chvíli, když si říkala, že opilý Štajner má – podobně jako Postava – strašně rád všechny lidi, že je přímo miluje opilou láskou, když se tam tak tyčil a předváděl, Tarzan jeden, když tam visel za ruku a občas na ni pohlédl jako na dobrého diváka, který z něho nespouští oči, vycenil na ni zuby a ji to zasáhlo jako šíp. Ano, přesně tak. Šíp! Kdesi na opačném konci světa nějaký malý, nespoutaný kudrnatý hajzlík vystřelil šíp, jen proto, že se mu prostě chtělo, měl na to zkrátka chuť, a ten malinkatý, kreslený šíp namáhavě letěl snad celou věčnost hospodou, byl jen tak ledabyle načmáraný na nějaký okousaný pivní tácek, takže sotva letěl, ten mrňavý blondáček ani neměl přesnou mušku, ale právě v okamžiku, kdy Lena zvedla oči a chystala se, že si potají znovu prohlédne toho draka Štajnera, který ji tak vábil a zároveň odpuzoval, proletěl šíp dírou v čase a prostoru, najednou byl obrovský, jakousi záhadou se všem ostatním lidem v tom mumraji vyhnul a zasáhl Lenu Grassalkovičovou rovnou do srdce právě ve chvíli, když si prohlížela školácky uchechtanou Štajnerovu pusou, ze které vykukovaly jeho srandovní, trochu rozházené zuby s mírným předkusem, hleděla na ta

ústa a najednou, jako když se nám od srdce po těle rozlije vlastní teplo, které je ve skutečnosti bolestí, naší krví, a ta rána se šíří celým tělem, uviděla Lena to, co uviděla! Bolestně, krvavě a přitom až na umření sladce procítila tu poddajnou měkkost jeho úst, která se jí předtím zdála spíš úzká, teď však omámeně sledovala jemnou, šviháckou křivku jeho horního rtu, uvědomila si, jak je svůdná, plachá a hříšně uvolněná, všechno v jednom, úplně nádherně tvarovaná, a pocítila takovou rozkoš z toho, jaké by bylo dotknout se těch úst vlastními rty, něžně je obejmout a vzápětí úplně zešílet láskou, strčit jazyk nažhaveně rovnou mezi ty zuby, tak vesele rozházené v jeho ústech a spokojené samy se sebou jako celý tenhle Štajner, který tu před ní tancuje, nabírá život plnými hrstmi, rozhazuje a sám se tomu řehtá, měla najednou ohromnou chuť ho snad jako spasit polibkem, obejmout ty jeho rty svými, zavřít oči, jako když se v celém orchestru ozvou jen smyčce, jako když se už už zakousneme do nějaké broskve, ale nejdřív k ní jen tak zblízka s přivřenýma očima přivoníme a až pak v nás uvnitř cosi strne, zabrní to, orchestr zaburácí a my se zmocníme té voňavé krásy úplně šíleně, v jediném okamžiku a cele, jazykem, zuby, vším, co máme!

Vlastně se to už stalo. Zasažená Lena to při jediném polibku prožila všechno, sakumprásk, nadoraz celé, okamžitě věděla, byla si naprosto jistá, jak ohromně tenhle Štajner chutná, jak je ve skutečnosti omamný, k zbláznění dobrý, jak ta jeho ústa najednou prozradila, že byla jenom slepá, když to neviděla, a teď to schytala, střelu přímo do srdce,

prásk, už ji má, krvácí, až ji samou slastí všechno zabořilo, stáhlo se a vzdychlo jako v krátké křeči, až se musela rychle podívat jinam. Co to je, co to je? lámala si hlavu, celá vyděšená, protože něco tak nenadálého a pohlcujícího nepocítila už léta letoucí!

A najednou už věděla, koho jí Štajner celou dobu připomíná! Trenéra Molnára, do kterého byla tajně, platonicky zamilovaná na základní škole, žila tenkrát tou láskou od rána do večera v tom krásném věku pořád ještě dětském, ale zároveň už přece jen dívčím, jenom kvůli němu, jenom pro něj zuřivě trénovala a vyhrávala všechny závody, jen kvůli těm kouzelným vráskám, co se jako vlnky rozběhly po jeho snědé tváři pokaždé, když z ní měl radost a usmál se na ni! Jen pro to jedno žila sportovkyně Lena, hledala to pořád a všude tajně pohledem a opíjela se tím. Lena milovala každou vrásku na tváři trenéra Molnára!

A tenhle Štajner? Vždyť jako by v jejím tlukoucím, ještě mladém srdci, které tu teď chrlilo krev svého milostného života jako v parádní opeře, už hrál hlavní roli, jako by v tom potrefeném, prostřeleném srdci Leny Grassalkovičové měl už teď Noro Štajner svou V. I. P. lóži, jako by se tam uvelebil v celé své nádheře, jen bouchnout šampaňské jako Eugen Oněgin, najednou byl obdařený kouzelnou mocí jako čaroděj se zázračnou hůlkou a svému předobrazu Molnárovi, sedícímu tam kdesi hluboko, v dávné minulosti Lenina dětství, nezůstal nic dlužný, naopak, vypadal, jako by mu s celou parádou svého chlapského charismatu z oka vypadl! A v tom skoku v čase bylo najednou možné

se té krásy dotknout. Fyzicky. Nejen si o ní nechat zdát. Ne se před ní dětsky schovávat. Panebože na nebi! Stačí jen přejít náměstí!

Pohlédla na něj opatrně znovu, jak naklonil hlavu a zastrčil si v krátkém tričku ruku do podpaždí jako někdo, kdo si tam klidně může dát třeba teploměr, a nikdo se tomu nemůže divit, s takovou elegancí a šarmem dělá všechno, co se mu zachce, a ty jeho vrásky na krku se jí najednou zdály tak krásné a důvěrné, že by do nich nejradši zabořila tvář!

Nebylo návratu. Stačilo na něj jen občas letmo pohlédnout, a hned postřehla nějakou drobnost, gesto, cokoli, a bylo to tak úžasně nové a zároveň tak důvěrně známé, jako když nasypeme svým sýkorkám do krmítka žrádlo a díváme se, jak se tam sletěly. Lena se na ty střípky lačně vrhala, tajně je vyzobávala, shromažďovala střípky toho pokladu, co ho všude kolem rozhazoval majitel všech slastí tam naproti ní! A když zvedla oči nahoru, k jeho tváři, a znovu uviděla ta jeho ústa, až se jí zatočila hlava a v podbřišku se jí okamžité rozlilo teplo, jak na ni zapůsobila jejich měkkost, jak se do nich zase poslepu v duchu zakousla, ani ne ona sama, ale ten probuzený žralok v jejím podbřišku, o kterém ani neměla ponětí, že žije, a zjistila to, až když ji předběhla ta představa slasti.

Štajner si k ní přisedl ve chvíli, kdy se všichni kolem nich ponořili do svých soukromých debat, přisunul se k ní na lavici a ona, i když už radši pila jenom minerálku, celá hořela. Zvedla k němu oči a cítila se z té jeho blízkosti úplně opilá.

Opilá a vděčná, že ten nenadálý zdroj všeho toho tepla je konečně u ní.

„Noro, Noro, tys mi teda pěkně zamotal hlavu,“ řekla omráčeně a pohlédla do těch zářících šedomodrých kuliček v hlubokých jamkách.

„Ty mně taky. Ty mně taky... Ale úplně,“ ševalil Štajner a díval pokaždé chvíli na Lenu a pak se zase na chvílku vyjeveně zahleděl jinam. Ty jeho oči! Jak se měnily! Jako by se v nich přelévaly barvy! Vypadaly zmateně, házely na Lenu fascinované a šokované modré záblesky a hned se zase upřely někam jinam, vytřeštěné a šedé, jako by Štajner ani nevěřil, že se s ním něco takového děje. A ten podivuhodný tanec, přesně jako tam na gauči, nemuseli se ani dotknout rty, jen se jim střetly pohledy a celý svět, to všechno okolo, to ohromné cosi, velké a plné nějakých nabitých částic, které se ani nedají zahlédnout prostým okem, natož spočítat, to všechno na ně zaútočilo ze všech stran, odevšad, zaburácelo to, zarachotilo a rozeznělo je tak, až byli v tom rozechvění docela bezmocní jako struny při hudbě, protože to nebyli oni, kdo si to vybrali, ale ta síla tam venku si vybrala je a dělala si s nimi, co se jí zachtělo!

„Mám pro tebe tu povídku. Jenom pro tebe.“

„A přečteš mi ji?“

„Přečtu.“

„Osobně?“

„Jo.“

„Chceš tady? Anebo půjdeme ke mně?“

„Hm. K tobě.“

Když vstali a Štajner platil, všimla si jeho červené, lehoučké horolezecké větrovky pohozené na lavici a měla chuť tu větrovku vzít a rovnou do ní samou láskou zabořit tvář, celá se do ní ponořit. Už jen

při pohledu na tu jeho červenou větrovku cítila mezi nohama šílené, ohromné teplo. Ubohá Lena!

Pavliště zavolal taxíka a chvílku vtipkovali o výstavě na náměstí, kterou tvořily nějaké panely hlásající vesmírné náboženské poselství. Když Pavliště nastupoval do taxíku, zeptal se Leny překvapeně: „Ty nejedeš?“ A protože pořád stála vedle Štajnera a vrtěla hlavou, tak taky zavrtěl hlavou, oběma jim zamával a pronesl: „Tak čau,“ nastoupil a zabouchnul dveře.

Cestou ve výtahu Lena jen stydlivě koukala pod sebe jako dítě a schovávala se před Štajnerem pod kšiltovku. Cítila to teplo, co v ní sálá a bublá jako nějaká bublavá hmota, sama nad tím žasla, co má tohle, proboha, znamenat, to je šílenství, říkala si v duchu, ale zároveň jí cosi našeptávalo, že to je vzácná, posvátná věc, ta bublanina, která v ní kyne jako těsto, a tak se v ní omamně sbírá a houstne, že ona, Lena, je jen poslem té vesmírné lásky, té všeobjímající Svaté Bublaniny, a že si to nevybrala sama, naopak, vybralo si to ji, a v tom je právě ta síla! A když Štajner vyndal ve výtahu klíče, chvíli si je zadumaně prohlížel, každý jakoby zvlášť, a potom prohodil: „Takže takhle? No, tak tedy dobře!“, hned měla pocit, že jí vidí až do žaludku, že přesně ví, co se v ní odehrává, a jenom sklonila hlavu ještě níž a styděla se, jako se stydí malí kluci, když se jim na koupališti postaví pindík a oni ještě nevědí, co to znamená.

Sedli si na gauč, podívali se na sebe, a když se Štajner k Leně nahnul v tom jemném, letmém polibku, už jen vydechla a lačně pootevřela rty. Měla pocit, že poprvé ochutnala třešni anebo něco

podobně intenzivního, borůvku, nebo nějaké pět set let staré víno. Leně jako by se po tom polibku otevřely úplně nové chuťové kanálky, měla pocit, že jí brní celá pusa, že jí hoří žárem, až se z toho celá rozklepala, jako by jí běhal mráz nejen po zádech, ale po celém těle, jak to občas zažila při jiných činnostech, třeba když něco vzrušujícího psala a celá se do toho vžila, tak to zničehonic přišlo, ale při polibku? Zažila to vůbec někdy předtím? Měla pocit, že ani s Postavou jí první pusa nechutnala tak šíleně, elektricky. Byla tak vzrušená, že už se nedokázala ovládat, rovnou tam na Štajnera na gauči obkročmo vlezla, tiskla se k němu celým tělem, otírala se o něj jako nějaký zoufale nadržžený psík a pořád jen hledala ty jeho rty, jazyk, zuby a v duchu si říkala, jestli to tam cítí, v těch ústech a na jazyku, stejně jako ona, jestli ho taky tak brní pusa, jako by tam lezli mravenci a vyhloubili tisíc nových, nejcitlivějších chuťových kanálků!

Vlasy jí padaly do úst, ale to jí vůbec nevadilo, líbala ho přes ně, přes ty mokré vlasy, žvýkala je jako provazy, které k tomu všemu patří, k celé téhle plavbě na rozbouřeném moři, a pořád jen cítila to neuvěřitelné mravenčení ve rtech, které určitě nikdy předtím nezažila. Štajner byl dost opilý, bylo to na něm vidět, pokaždé jen přimhouřil oči a dal hlavu na stranu, když se od něj nečekaně odtáhla, aby si mohla očima vychutnat každou vrásku na té jeho ošlehané tváři plné rýh. A on jen říká, jako by ji překvapeně zkoumal, že „co to do ní vjelo, vždyť je úplně zdivočelá“, a pak dodá jako nějaký kovboj: „Nedráždi starého šakala, nebo se ještě probudí!“ A vyslovil to tak frajersky, tiše a sebejistě,

zatímco na ni hleděl přimhouřenýma očima, že už jen kvůli té barvě hlasu by toho šakala nejradši z té jeho nory vyštouralala, jenomže cítila, že ji chce Štajner zchladit, protože je z ní sám trochu zaskočený. Musela se trochu uklidnit a vrátit se na zem, navzdory té rozpálené, nově objevené bytosti tam v sobě. Líbala ho už jenom jemně, udýchaná jako po lehkém běhu, a trochu stydlivě se v duchu smála tomu, co mu to tu předvádí, nějaký záchvat ženské nadržnosti nebo čertvíčeho. Potom ji ještě jednou políbil, podíval se jí do očí, dotkl se jí rty a vzápětí ji chytil zezadu za vlasy a prudce s ní trhl jako při milostném tangu, až se lekla, ale udělal to bravurně, vůbec nic ji nezabolelo, jen jí přeběhl po zádech a po celém těle mráz, bylo to nečekané, ale zároveň to bylo gesto chlapské dominance, aby věděla, kdo je tu chlap, kdo určuje otočky v tanci, že se tomu musela šťastně zasmát a dál hltala očima zblízka jeho tvář, jako by říkala: „Ano, pane,“ úplně rozkošnický, protože přece nechtěla nic jiného než se podvolit té síle, co tu nad ní trůnila a shlížela na ni jednou ocelově a jednou nebesky modře.

Posadila se zase vedle něj. Štajner hleděl dopředu, přímo před sebe, a tím svým sebejistým, pyšným profilem se zlomeným nosem k ní byl otočený ze strany, dal si ruku za hlavu, zatímco ho dál zbožně hladila po těch vráskách na krku, po uších, po tváři, všude, kde nebyl oblečený, a všechno to hltavě vstřebávala, aby se jí to vrylo co nejhlouběji do paměti. Štajner řekl: „Věděl jsem, že jednou budeme spolu.“

Ani na ni nepohlédl, byl pořád zahleděný někam dopředu, před sebe, díval se tak nějak zvláště,

jako náměsíčný, jako by bloudil někde daleko, a tak podivně na ni taky mluvil: „Věděl jsem to hned. Jen jsem si říkal, že to bude asi trochu trvat, než přijdeš. Proč ses vdávala? To je to jediný, co mi není jasný. Proč ses musela hned vdávat? Taková blbost!“

Nevěděla, co mu na to má říct. Není to teď, ve svaté chvíli jejich sblížení, jedno? Nechtělo se jí vůbec nic rozebírat. Byla fascinovaná tím, co právě zažila, a myslela na to, jak ji Štajner před chvílkou najednou tak uchopil, levou rukou chytil za vlasy a pravou jí, zatímco ji líbal, jako slepému kotěti tlačil prsty na klíční kost, jako když kotě cucá z lahve s dudlíkem mléko, přede a přešlapuje u toho, poslepu, bylo to tak nějak zvláště dojemné a přitom úplně přirozené a suverénní, jak jí stlačil tu kost prsty, úplně tam ten jeho dotyk cítila, jako by tam pořád pálil a hořel. Bože! Všechno, co jen tak mimovolně, pudově udělal, bylo prostě úžasné! Měla pocit, že to s nikým tak silně neprožívala, že je virtuóz a ona se stane jeho mistrovským nástrojem, který mu zahraje všechno, co bude chtít, jen ať už začnou, měla pocit, že jí praskne hlava i celé tělo, jak se s ním šíleně toužila celá spojit, splynout s ním! Všechno to s ním zažít!

Jenomže Štajner byl po tom všem, co vypil, už očividně v jiné, vyprávěcí náladě. Zase nalil víno a chodil sem a tam po pokoji, povídal a povídal, kázal jí jako otec dceři, jestli si vůbec uvědomuje, že být s někým ve vztahu není žádná procházka růžovým sadem, naopak, je to zodpovědnost, a je to hlavně namáhavé, celý ten vztah budovat, každodenně zalévat a kypřit, a jak tam tak chodil,

rozčiloval se a gestikuloval, tak ho Lena nejdřív chvíli okouzleně sledovala, ale potom sklonila hlavu, napila se vína a schovala se za vlastními vlasy, protože jí bylo trapně, ale zároveň do smíchu, a myslela na to, že láska je zkrátka jedno velké nedorozumění! Takže ona touží jen po tom, aby se tu s ním šíleně, nadzemsky pomilovala, a on tu zatím něco vypráví o vztahu a o tom, jak je to všechno příšerně namáhavé, jako nějaké impérium, které je třeba napřed budovat a potom bránit! Přišlo jí to smutné i směšné zároveň, i ten opilý Štajner, jak tu řeční a řeční, a už úplně vychladlá vstala a řekla mu, že teda už půjde, má přece doma psa, má doma toho svého pejska s růžovým čumáčkem a musí jít za ním. Vyndala povídku z tašky a podala mu ji. Štajner najednou celý zkrotl, chytil ji za ruce a řekl, že by byl rád, kdyby tu u něho přespala, kdyby s ní mohl být celou noc, že by ji chtěl strašně moc mít vedle sebe, a Lena, celá zmatená z toho všeho, co se v ní odehrálo, unavená vším tím sexuálním a citovým vypětím, si obula boty, ještě ho naposledy jemně políbila a řekla, že touží po tom, aby s ním mohla zůstat, a ať se jí ozve, když s ní zase bude moct strávit večer, případně i noc. Že si to zařídí a přijde.

„I kdybych měla přijít po rukou,“ prohlásila vážně a dala mu mlaskavou pusu na pootevřená ústa. A zamávala mu ještě z proskleného výtahu.

A ten kojot Štajner se vůbec neozval! Lena už myslela, že celá vykrvácí, a čím víc se snažila vytrhnout ten šíp, vyrvat si ho ze srdce, tím víc to bolelo a krvácelo. A když mu po nějakých čtyřech dnech sama napsala zprávu, úplně vyčerpaná, konečně

odepsal, že je pracovně v Záhřebu, a až koncem týdne přiletí, dá vědět. Lena s ohromnou úlevou upustila mobil do peřin, když si tu zprávu přečetla! Chodila, žila, byla v jednom ohni. Místo toho, aby se rmoutila nad svým zabitým, nešťastným manželstvím, někde nízkou při zemi, a tiše na všechno v koutku duše pomalu soustředěně přicházela, vystrčila čertovské růžky jako Fantomas křídla na tom svém směšném autě, sešlápla plyn a pořádně to vysmažila, tu svou rachotinu, vznesla se prudce vzhůru jako raketa a svištěla si to rozparáděně ke své nové hvězdě, k jakési žhavé erotomanské porno-planetce, kterou zničehonic zaměřila tím ohromným, patetickým teleskopem sama v sobě, až už nebylo návratu! Zamilovanost s Davidem Váchalem jí ve srovnání s tímhle emocionálně-hormonálním výbuchem, který ji zachvátil, připadala jako dětská hra na držení se za ruce a olizování chladné mramorové sochy někde v parčíku na Račianském mýtě! To, co ji teď strhlo, to byl čistý hardcore, jako by Lena v sobě zažehla tryskové motory, takže když ji viděl Maroš, zoufale se chytal za srdce a za hlavu, vzdychal a naříkal, že to byl on, kdo je spolu seznámil. Pavliště rovnou položil hlavu do dlaní a utýraně nad Lenou zaplakal, že je prostě šílená, šílená, že z ní má pocit, že je naspeedovaná, jako kdyby šňupala koks, že z ní má nervy nadranc, ale totálně nadranc, má nervy v kýblu z toho, jak je šíleně nabuzená, díval se na sestru vyděšeně, a pak najednou oněměl, úplně oněměl, protože Lena na něj hleděla spokojeně, jak to dělají opravdoví blázni v blázinci, s mírným, zasněným úsměvem. Oči jí zářily a svítily jako Majce

z Gurunu, ze Štajnera jí bzučelo v celé hlavě jako v úlu, viděla ho všude a žádné sportování, žádné sebeukájení, žádné čtení knih a poslouchání hudby, zkrátka vůbec nic nepomáhalo. Skoro nespala. Ale energie měla za celou rotu. Hned ráno s ohromnou chutí vyskočila z postele, vyběhla do kopců a už tam nahoře, při běhu, mu v duchu skládala verše, které začínaly slovy „Miluju tvoje rety“ nebo nějak podobně. Ubohá, nemocná, slepá Lena. Jakmile si jen představila, že stojí blízko něj, hned pocítila skučivé, mučivé a mocné volání Svaté Bublaniny, té pradávné země, kterou si všichni nosíme v sobě a není před ní úniku. V té zemi kraluje krokodýl Štajner. Stačí se podívat na křivku jeho úst, vidět výsměch, který hlásá celému ostatnímu světu, bezostyšně i chlapecky plaše, a přitom se rozhlíží na všechny světové strany jako nějaký komik, jako sám Andy Kaufman – to všechno mu v duchu hned psala, to svoje „huuu, čau Andy!“ volala na něj a mrkala a Štajner se hned na oplátku kouzelně, zastřeně zařehonil sám sobě – stačí slyšet ten jeho smích, chlapecky ochraptělý, jako po celému dni lechtání a chechtání se někde venku na klepadlech na koberce, tak zněl, tak nádherně ochraptěle zvonil, a je jasné, že to není žádný kozel, co tu, chudák, něco uslintaně mektá! Ani náhodou!

Lena rovnou padla před tou slastnou chemickou sloučeninou tam před sebou, nahoře na nebesích, tváří do prachu a byla ráda, že může tu hlínu u jeho nohou alespoň drtit mezi zuby.

Láska je úplná ubožačka. Nechte ji tak! Nesnažte se jí pomoci vstát, zvednout se z toho ponížení, do kterého se sama uvrhla a ve kterém tady tak

hanebně před vámi klečí jako žebračka a spíná k vám ruce. Je smyslů zbavená. Měla by se stydět, ale ona se naopak tou svojí nahotou ještě vychloubává! Je jako úchyl v lesoparku, otevře kabát, pod kterým nic nemá, na každého, kdo jde kolem. Zvěstuje poselství svých vesmírných rozměrů! Láska je slípka, kokodákající samým vzrušením po dvoře, protože po ní nějaký kohout hodil mžourajícím očkem. Anebo se jí to jenom zdálo? Vždyť ona, totiž ta slípka, si přece nemůže být ve své slepotě tím jeho pohledem vůbec jistá! Ale to je jedno! Nevadí! Stačí, že si to celé aspoň v duchu představí, s ním na tom žebříku! A už v tom lítá, kdáká, kokokodák, naráží do těch ztrouchnivělých, nakřivo stlučených latěk na svém malém dvorečku a připadá si jako býk v aréně. Ohromná. Nesmrtelná. Krev pulsující v samotném oku kondora. A kohout? Ten starý ďábel pořád jenom tak mžourá, možná mu tam do toho oka jenom něco spadlo, a proto na ni zamžoural, ale ona, slípka jedna, mu hned rychle běží na pomoc, koooookokotdák, piča jedna, a už ho zachraňuje, vždyť to není břevno, říká mu a zvěstuje mu lásku! Vždyť tam máš jen sazi, na tom očku, nemusíš se trápit, ty můj milionářičku, že hladové děti v Etiopii tam mají rovnou mouchu!

XVI.

Když se kohout Štajner prodíral přes lidi sedící na zemi v klubu nahoře U Dežmára se dvěma sklenkami červeného vína v rukou, připadal Leně v tom ultrafialovém světélkování všude kolem, v ohromné, bílé košili z čistého, luxusního plátna, jako zářivý provazochodec na napjatém laně přibitém skobou přímo k jejímu srdci! Ty jeho křivé, kozlí nohy ve světlých, upnutých džínách jí připadaly tak úžasně elegantní a nabitě jedinečnou esencí sexuální krásy, že už jen asi posté vzdychla a rozšířila nozdry raději směrem k pódiu. A polkla slinu. Koncert právě začínal. Hrála bluesová kapela se skvělou zpěvačkou, opravdově jižansky temnou, černou pěvkyní, že lepší podmaz pod první skutečné rande Leny Grassalkovičové a draka Štajnera nešlo z toho magického jukeboxu bratislavského večerního života, jaký před Lenou blikal, ani vybrat!

Celou tu dobu, co kapela tepala svoje jižanské poselství ve vášnivé pravdě slov obnažených až na kost, vybělených sluncem a omytých staletími, Lena slastnou bolestí v jednom kuse vzdychala, smála se, potlačovala slzy štěstí a vděčnosti za tu lásku, co se jí tak slavnostně dme v hrudi, a když zpěvačka zpívala „I don't wanna your money, babe, I just wanna make love to you“ a dojetím se jí zlomil hlas, Lena ve vytržení otevřela pusku a přitulila se ke Štajnerovi, který k ní občas natáhl ruku a nakrátko se jí dotkl tím jeho osobitým, jedinečným stylem, jako by objevoval nějaké skryté erotogenní body na ruce, na dlani, v jamce u lokte, které když on,

tenhle virtuóz Štajner, zmáčkne, Lena se hned celá prohne jako nějaká nafukovací Anča a vytřeští oči!

A tak tu horečku páteční noci ještě parádně přikrmili vínem, smáli se, křičeli, pískali a na konci koncertu už oba tancovali s těmi nametenými blázný pod pódiem, a když vycházeli z klubu, byli sice už zase jako dogy, ale říkali si, šťastní to psi! Chytili se za ruce, propletli prsty, postáli chvílku na ulici v dokonalém polibku a potom šli milionářsky plýtvat dalším stoletým vínem k Norovi Štajnerovi, už ho ani nemohli všechno vypít, a až zítra v poledne ta skromná, milá paní, která chodí k Norovi uklízet, to víno najde jako důkaz rozmařilosti svého bohatého pána, tak nad tím drahým, nedopitým vínem jen zavrtí hlavou, najde korek, zašpuntuje lahev a vezme si ji domů, aspoň na vaření bude ještě dobré!

Ale že Štajner Lenu celou noc pěkně vařil a rozpaloval, jen co je pravda! Pouštěl jí svoje jižanské miláčky, jednu lahůdku za druhou, tenhle zastřízlivá neurotický pedant, ale v opilosti hříšně rozhazovačný blázen, Noro, vytahoval z přihrádek jedno céděčko za druhým, zahrál před Lenou na všechny nástroje, až mu jeho řídká, dlouhá ofina divoce poskakovala a vlála jako bláznivému dirigentovi před famózním finále, a Lena jen žasla a v duchu si říkala „jo jo jo, pěkně to dáváš, pěkně, Noro, jed“, chechtala se mu, ale i on se chechtal sám sobě, cenil na ni ty svoje rozházené zuby a při tom smíchu vydával zase takové ty chlapecky nakřáplé zvuky, až se jí uši samou rozkoší vykroutily jako psovi, když mu pán vyznává lásku, až ji zalil náhlý příval citu, musela vstát, přesně jak ten pes, vstát

pěkně na nohy. Přistoupila k němu, začala se ho dotýkat všude po té jeho nádherné košili a řekla mu, že se z něj asi zblázní, že se jí tak strašně líbí, ať jí to odpustí, ale že je z něj úplně hotová! A potom zase rychle vdechla tu vůni, kterou z něj celý koncert fetovala jako posedlá, tam, na krku, kde měl i nějakou voňavku nebo co, o které říkal, že je úplně obyčejná, jenom tady odsud, z Carrefouru od pokladny, tak to říkal, ale ona byla beznadějně uchvácená, dohromady s tou jeho kůží to bylo něco tak omamného, že ona, zblblá kráva, věděla jednu věc jistě: Nikdo, nikdo na celém světě, ještě žádný chlap jí tak nevoněl jako tenhle milionářský šťastlivec Noro Štajner, nikdo nikdy, a když mu potom tu košili konečně rozepnula, tam u něj na posteli, tak jenom vyjekla, protože na té krásné hrudi, která byla jemně vytvarovaná pevnými svaly a uprostřed jen tak měkoučce zarostlá chlupy, jenom tam uprostřed to měl přikryté jemnými chlupy, úplně šedivými, jako nějaké výstavní, krásné, stříbrné psisko, no a u jedné z těch širokých bradavek, jaké Lena ještě v životě neviděla, měl podnikatel Štajner něco neskutečného, něco tak úžasného jako jasné znamení od samotné Štěstěny, vypálené jednou provždy do té jeho luxusní, milionářské kůže, u té bradavky měl celé souhvězdí Kuřátek, bájně Plejády z jakýchsi drobných tuflíků, droboučkových pih, ten hajzl, tak nádherné souhvězdí malých tmavých čoček tam měl ten kapitalistický had Štajner, až užasle vykřikla: „Jéžíšmarjá, co to tam máš, to je krása, to je krásný, tohle, panebože!“ A rovnou celé to místo i s bradavkou vzala do úst, hamižná zobnout si z toho jako slepá slepice zrna! A Štajner

jenom vzdychl: „Jak to víš, co mám rád?“ A Lena si pomyslela, vždyť nejsem úplně blbá, aspoň v něčem, vždyť jsem přece „cícící“, jak říkají záhoráci, když má někdo cit, a Noro taky byl, panebože na nebi, celý takový cícící, že když to do ní potom strčil, ten svůj žabikuch, ten svůj ostrý nožík-rybku, sedlo to přesně tak, jako když se řekne „nůž do pochvy“, a i chleba a másla tam měli dost na celou dlouhou zimu! To byla hostina!

Lena jen vykřikovala rozkoší, ani nevěděla, že jí to tak může chutnat, rozpalovalo ji to jako feferonky. A on, majitel všech jejích nových chuťových pohárků už i tam dole, v těch opačných ústech, v ústech hlavou dolů nebo v ústech úplně vzhůru nohama, která tam nosí celá ta zmatená, na hlavu postavená polovina lidstva, k níž se Lena právě teď slepě hlásila, už i tam ji všechno pořádně brnělo při tom jednom nekonečném polibku, když to do ní divoce vrážel a přirážel a bral ji zprava i zleva, zezadu, všude se jí dotýkal a jemně ji tahal za vlasy v tom svém frajerském tangu, až z toho byla úplně zpěněná, líbilo se jí všechno, co s ní dělal, dokonce i to, jak ji s gestem fajšmekra párkrát plácl po zadku a ptal se jí, jestli jí to nevadí, jenom vzdychla „panebože, dělej, co chceš, Noro, všechno je s tebou úplně super, panebože“, ještě že neměl nějaké nekrofilní choutky, ten ďábel Štajner, že to byl normální, zdravý chlap, tenhle Casanova zrozený pod šťastnou hvězdou, co hvězdou, pod celým souhvězdím štěstí, protože když ho pak pozorovala, jak po všem tom prvotřídním, několikahodinovém sexu klidně spí, musela zase jen vrtět hlavou, co je tohle za šílence, tenhle Noro

Štajner, že dokonce i ve spánku se usmívá, smál se celou dobu ze sna a vydechoval tak tiše, jako by ani nespál, nebo jako by spal navzdýcky, tak krásný byl, s rukou za hlavou, že Lena, ta nekrofilní úchylačka, by ho snad chtěla i mrtvého, a když se nad ním tak zbožně skláněla, přivoněla mu ještě jednou k podpaždí, které ani trochu nesmrdělo, vůbec tam ten Noro neměl nic než jen tu vlastní vůni, on totiž nepotřeboval deodorant, protože on, prosím pěkně, v podpaždí voněl! A voněl úplně neskutečně krásně! Jako jarní louka!

No řekněte, nebylo to už opravdu na cvokárnu, tohleto? Kdyby to někdo zažíval v sedmnácti, tak neřeknu, ale Lena? Čtyřicítka na krku, nechat si takhle od něj vykajlovat mozek z hlavy a nedokázat už bez myšlenky na něj ani sama přejít přes ulici?

I Postava už nad ní kroutil hlavou, dobrák Postava, který s ní tak obětavě snášel celou její váchalovskou manželskou tyranii, teď kroutil hlavou, znepokojeně si ji prohlížel, viděla to na jeho oku, to přesné zaostření jako na objektivu, vždyť Postava měl přesnou mušku, když něco řekl, tak to platilo, a jeho verdikt zněl jasně: „Leno, a nepřeháníš to trochu? Tak se mi zdá, jestli to není trochu křeč, jak je to s ním všechno skvělý a úžasný.“

Jenomže Lena jen zahanbeně krčila rameny, ale nic víc, byla to řacha, zásah Halleyovou kometou, a ta přece letí okolo jednou za sto let, tak co? Jak mohla tušit, že ji to tak sejme? Určitě tomu sama pomohla, o tom nebylo pochyb, když se tam okolo draka Štajnera pořád tak motala, ale co ta jeho vůně? Copak to se dá vynutit, vymyslet? Ještě si pamatovala ten pach Váchalova stresu, když se

proměnil v ledového prince, óóóch, vždycky jí z toho pachu bylo tak divně, úplně špatně. Co když za to všechno doopravdy můžou hvězdy, táhlo jí teď hlavou, za to, že jí Váchal zkrátka nevoněl tak neodolatelně, a přestože byli zdraví, nějaká chemie zařídila, že spolu nemohli otěhotnět? A jak byla teď ráda! Dala by za jedno voňavé podpaží Nora Štajnera celý svůj majetek, ale jelikož nic neměla, tak mu alespoň na stříbrném podnose nabízela svou čistou, poetickou duši, skromně, plaše, jako by byla nějaký podprůměrný „učení múz“, pitomý poslíček v divadle, který říká jen to své „paní, nesu vám psaní“, každé ráno už přešlapovala před jeho královskými branami, psala mu v duchu dlouhé maily a potom, když přiběhla domů, sedla za svůj laptop a už jen tūkala jako motorová myš: *Noro, Noro, Norko!!! Ty moje Hviezdoslavovo náměstí plné hvězd! Ty moje bradavko posetá hvězdičkami čoček, které ti nadělil sám Bůh, takže už je jasné, co na tobě všechny ty ženy (včetně mě) vidí! Cůzy! Bradavka obklopená celou družinou krásných hnědých čoček, no kdo to kdy viděl?! Taková krása!!! Určitě jsem to neměla vidět já, protože teď jsem úplně ztracená, začarovaná. Ale já chci být začarovaná, nic lepšího, žádný jiný plán nemám...*

Hloupá Lena! Vždyť to už ani nebylo psaní, jenom takové výlevy, jako když holky ve škole kreslí srdíčka na penály, a přitom měla pocit, že je přímo u prazdroje veškeré tvorby, že hledí do otevřené, rozpálené pece prvotní, čiré inspirace!

Psala už jen dlouhé, nekonečné maily, na které nedostala jedinou odpověď, nic.

Ano, taková byla pravda. Smutná pravda válečné zpravodajky Leny Grassalkovičové z nekonečného

lánu minového pole Nora Štajnera. Neodepsal jí ani řádku. A nebylo se čemu divit. Vždyť si mu sama lehla před práh jako rohožka, tak co měl asi dělat? Rovnou si do ní utřel svoje značkové boty! I ten Oněgin alespoň té nemocné Taťáně, kterou lomcovala horečka spalující lásky, odepsal, přemýšlela Lena, když si zas a znovu uvědomovala, že ten její velký Štajner jí ještě ani jednou neodepsal, myslela na ubožačku Taťánu, jak seděla u okna, že na tom byla pořád ještě líp než ona, Lena, a buď se od té doby časy změnily a s nimi i móresy, přemýšlela, nebo...

„Nebo na tebe zvysoka sere, holčičko!“ říkala jí Silvia, když spolu seděly na kafi, a Silvia byla z toho, co Lena povídala, úplně rozhozená. Je jí ze mě nanic, přemýšlela Lena smutně, protože Silvii, stejně jako Pavlišťemu a Postavovi, věřila, že si s ní Štajner jenom zahrává. Neozval se celé dny i celé týdny, a když už to Lena nezvládla a znovu mu zkusila zavolat, buď jí to nezvedl, anebo zvedl, jak se mu zachtělo, lhal jí, lhal, že se zítra sejdou, a ona hned vyletěla do sedmého nebe a potom padala dlouho, celý letní den zase dolů a večer vzdychla jako bez duše: „Zase se neozval,“ a byl konec všech nadějí. A když už to pak konečně celé dokázala ze sebe shodit, když už to vzdala, vždyť v sebeklamu se nedá žít donekonečna, když se s bolestným syčením už už nořila do studené vody vystrážlivění, najednou se ozval a ptal se, jestli nechce přijít, a ona? Jak poslední kráva se za ním vyřítila, tak se za ním hnala, že doma zapomněla i starý nožík-rybičku, ten nožík, co mu koupila ve starožitnictví v Panenské ulici, až se jí podlomily nohy, když ho

tam uviděla, ten pradávny starý nožík z básničky Jána Kostry, jediné, kterou na Slovensku každý zná, to je snad jasné, že koupit mu ho prostě musela, i když pak už neměla ani na slanou vodu, kdyby to viděla Silvia, jak se, slepice jedna, kvůli tomu bezohlednému chlapovi může přetrhnout a kdoví čeho bude pro něj ještě schopná, rovnou by ji tam v té kavárně pořádně profackovala. Ale pomohlo by to? Nepomohlo!

Protože Štajner zase seděl v Arše a už jen sledoval dveře, kdy přijde, a ona, když ho spatřila, viděla, že to tam ještě pořád je! Že to z něj pořád ještě vyzařuje! Že mu to kouká z těch jeho překvapených očí, jednou modrých a pak zase šedých, že to taky tak prožívá, jen před tím vším tak nějak podivně prchá, utíká na ty svoje daleké služební cesty, na ty svoje jachty, nechce si nechat láskou popálit ty svoje pěstěné, luxusní prsty, přece není blbej, proč by si měl kvůli ní, ubožačce, nechat škrábat a drát tu svoji voňavou kůži? Cha! Pomaličku jí docházelo, že ho vystrašila sama sebou a svou láskou. Protože tohle nečekal. Nevěřil, že tahle vzpurná poetka, kterou dobře čtyři roky jen tak směšně balil, se mu najednou vrhne do klína jako poslední štětka, no tak pojď, zlato, hop, naskoč sem na máho patáka!

Štajner byl z toho, jak se Lena chová, jednoduše dezorientovaný. Seděla vedle něj a on jí hned potom, co se jí celý týden nebo dva neozval, začal říkat, jestli od něj nechce byt, jestli nemá někde něco vyhlídnuté, že jí to koupí, ale ona jen beze slova hleděla před sebe, bylo jí z toho nanic, trucovala mlčky jako malé dítě, ona přece není žádná prostitutka, nechce po něm, aby jí něco platil,

chtěla jenom, aby jí občas zvedl telefon, po ničem jiném netouží, a když k němu znovu zvedla ten svůj zamilovaný, průzračný němý pohled, navrhl jí, ať si to nechá projít hlavou, kde by chtěla bydlet, že on, Štajner, by jí přece nějaký byt sehnal. Byla z toho v rozpacích, protože nevěděla, jestli to říká z lásky, anebo jestli to jsou jen nějaké jeho milionářské figle, že tak to zkrátka chodí s šoustačkama pracháčů – má dáti, dal, když mu dá, tak jí zaplatí, ale ona? Lena? Nedokázala fungovat v téhle kryptoprostituci lepších vrstev. Nic nechápala, nedovedla se v tom jeho frajeření s bytem vyznat. Vůbec netoužila někam se ze svojí Karpatské ulice stěhovat, vždyť i jemu se přece u ní líbilo, byl úplně naměkko, že přesně v takovém starém domě vyrůstal, „s přesně takovým točitým schodištěm!“ jásal, a když spolu vycházeli na dvůr, tak jako na důkaz toho všeho, na důkaz jejich lásky, odněkud vyběhl ohromný, černý, zuřivý kocour a z prskáním kolem nich prosvištěl, zatímco z druhé strany se vyřítila velká, pruhovaná kočka, až se oba dva, Lena i Noro, v té tmě vylekali, zasmáli se tomu a přitulili se k sobě, a potom kráčeli v objetí přes ten starobratislavský dvorek na Račianské mýto, vyvenčit a vyběhat Kraska, než zase půjdou k němu, k Norovi domů, a už se na ni zase tak klukovsky smál a říkal, že tolik, kolik s ní ujde pěšky, se už nenachodil léta, a jak tak spolu šli a objímali se, on ji kolem ramen a ona jeho kolem pasu, přesně do sebe zapadali, tvořili úplně dokonalý pár, kráčeli ve stejném rytmu, ani se nemuseli sladřovat kroky jeden podle druhého, přesně tak jim to spolu slušelo, až ji to napadlo taky, těsně předtím, než to

Noro vyslovil, zastavil se a řekl jí, že to už strašně dlouho s nikým nezažil, že by mu tak pasoval krok jako s ní, když tam tak spolu šli na to Račko, ano, tak to přece bylo, přece si to všechno nevymyslela!

Jenomže když se potom dlouho neozýval, bylo jí jasné, že tu něco nehraje, a domyslela si, že nejspíš čekal, že se bude chovat jinak, tak nějak archetypálně, jako milenka, která se nechá dlouho unaveně dobývat a pak mu, trylkujícímu a poletujícímu kolem, po všech těch obstrukcích chladně dá, svolí, dá mu zašukat, a potom zase trošku popoběhne, čůza, a ne že si tu vytrhne rovnou srdce z hrudi jako Lena a podá mu ho, na, tady ho máš! Co s tím měl tenhle Noro Štajner dělat? Jen ji ochutnat, jako nějakou novou, exotickou broskvičku, která žije tím, že skládá básně, píše povídky, trochu si ukousnout, podržet chvíli na jazyku, poválet na patře a hodit psovi!

Vždycky znovu ji přepadala ten strašlivý pocit, že ji celou rozškubal, že si na ní zaskákal a teď se jí vysmívá, že i když ji obdivuje kvůli tomu, že má nějaký talent nebo co, jako ženou jí pohrdá, protože je zkrátka pro něj, pro Štajnera, nižší tvor. Nepochopitelné. Ale tak to asi chodí, říkala si. Ta úžasná dominance, s jakou ji dokázal chytit a podmanit si ji v posteli, dělat si s ní, cokoli se mu zachtělo, jen tak si s ní pohrávat. Ta vzrušující sexuální poddanost, kterou v posteli slepě milovala, ji potom, když ji surově odhodil a sral na ni jak na placatý kámen, jako by pro něj byla jenom kus masa, ta ji potom bolela, rvala jí nitro jako nějaké bezmocné Karkulce. „Už ten svůj červenej čepeček po tom vlkovi mrskni! Kurvadrát!“ říkala

si Lena, ale místo čepičky po něm hodila zase jen kus vlastních krvavých vnitřností. A potom se zase nafetovala té jeho vůně, narovnal se a napřímila, jako by byla nějaká modelka, vznášela se dva metry nad zemí, jako žena, která šnupe čistý koks, ten nejlepší matroš tu byl najednou pro ni jedinou na celém světě, pro ni jedinou pod sluncem, tak se cítila, když chodila po městě a byla ho plná, a v těch chvílích jako by se na ni nalepil i kus té Štajnerovy panské nafoukanosti. A když se všichni lidé kolem ní chytali za hlavu, že kde ta koza bláznivá zase lítá, když se jí kamarádi smáli, jen si pomyslela, že ajajajaj, kdyby jen věděli, co ona, Lena, zažívá, tak by jen zírali, jenomže oni, chudáčci přízemní, nerozumí vůbec ničemu, a vzpomněla si, jak jí včera Štajner vyprávěl, jak jí šeptal do ouška, zatímco ji klátil ze strany, že je výborná milenka, výborná, protože neukojitelná, a ji to rozpalovalo, jak to říkal, přitom taková neukojitelná byla ve skutečnosti jenom s ním, a když jí pak říkal, zatímco byli zrovna v nejlepším, že chce i jiné ženy, že miluje ženy, když ji takhle týral, zároveň ji tím zase o kousek víc rozdráždil, jenom ji naučil spolknout ještě další, pálivější chilli papričky, sama mu to říkala, ale on se jen smál a ještě víc ji provokoval, protože pak najednou přišla ta jeho něha! Když potom na gauči poslouchali hudbu, Lena na něm měla položené nohy a povídali si tak kouzelně o Dylanových textech, předčítali si z obrovské knihy jeho textů a žasli nad nimi, Štajner najednou vzal do ruky její nohu a políbil ji tam, na tu klenbu, co měla tak pěkně vyklenutou, a řekl nadšeně, že taková chodidla mají přece jenom děti na základní

škole! Říkal jí to a bylo vidět, že je z ní úplně paf, a tak jí hned zase narostla křídla, zapomněla na to, že od základní školy se za svoje směšné prsty na nohou stydí, před ním už se nestyděla vůbec za nic a v duchu mu za to děkovala, vždyť to on z ní udělal ženu, celá s ním sama ve svých očích na chvíli zkrásněla, na tu krátkou chvílku, než se zase vypařil jako džin z lahve, až měla potom prapodivný pocit, čím dál tím víc, že po něm zůstává ve vzduchu ďábelský řehot, který jí bubnuje v hlavě.

A pak se to stalo. Po pěti letech běhání po důvěrně známých kopcích se najednou zřítíla ze strmého svahu. Když běžela z vinogradů dolů, vybavil se jí hororový sen, který se jí v noci zdál a na který málem zapomněla. Viděla v něm muže za barem v Arše a myslela si, že je to Karol, a tak k němu suverénně přistoupila, strčila mu ruku pod košili a v tom známém, důvěrném gestu ho chtěla obejmout jako Karola Postavu, jenomže v tu chvíli se k ní muž otočil, a jakmile mu pohlédla do tváře, uviděla místo očí dvě příšerné, černé, mrtvolné rány, a ve stejnou chvíli na těch nahých zádech pod košilí nahmatala rukou cosi jako obrovitý komáří štípanec, obrovský, přes polovinu zad, bylo to něco tak odporného a obludného jako tvrdý, velký vřed, hrůzný bedar, a když zároveň uviděla ty černé díry místo očí, se zoufalým zavytím se hrůzou vzbudila! Když se jí ten sen teď ráno, při běhání, znovu připomněl, nebylo pochyb, že ten, koho se s takovou důvěrou chystá Lena obejmout jako svého starého dobrého Karola Postavu, je ve skutečnosti nebezpečný Štajner, a jakmile jí to došlo, na chvíličku ji opustily síly, zakopla o kořen a při pádu ze strmého

svahu si pořádně namlátila. Přes čelo, tvář i ramena se jí táhla famózní množina modřin a strupů, takže když ji smutný Postava, ten její „azylový dům“, jak mu teď říkala, doprovázel na zastávku, díval se na ni s hlubokým smutkem. Měla letní šaty a všude na tváři a na ramenou modřiny a strupy, takže vypadala už nejen jako psychicky, ale i fyzicky týraná osoba a u žen v autobusu očividně vzbuzovala soucit. Když mu mávala na rozloučenou, naplno si uvědomila, jak je neuvěřitelně hodný člověk, jak tam tak na zastávce stál a mával jí, s těmi svými ufonskými ušisky, vyhrkly jí slzy a vzpomněla si, že jak ji kdysi trápil milenkami a chlastáním, ona mu to teď vrací i s úroky! Protože Postava už o ni měl také pořádný strach.

A když ji po tom držkopádu uviděl Pavliště, tak se vyděsil k smrti a prohlásil, že se o ni bojí, když viděl ty modřiny a strupy, málem ho kleplo, a bylo mu jedno, jestli spadla při běhání, anebo ji někdo zmlátil, nějaký zlý duch. Řekl jí důrazně, ať už toho nechá, ale doopravdy – samozřejmě, že je pro ni Štajner nebezpečný! „Nebezpečnej, chápeš to, Leno?!“ opakoval vyděšeně a pěkně nasraně, ptal se jí, jestli je slepá, když nevidí, že Štajner už sežral tisíce takových duší, jako je ta její, copak to na něm nevidí? Vždyť je to přece jasné, že má svědomí černé jako temná studna, do které už zahučela spousta těch, co ten vlk zaživa roztrhal na cucky! Lena si jen ztěžka povzdychla, celá vyčerpaná a zraněná, a vzpomněla si na ten ještěří chvost, co se za ním vždycky táhnul, když ho poznala, jenomže teď už je všechno jinak, přičichla k té jeho omamné vůni, zakoukala se do něho celého, poutavě měňavého

jako olejová skvrna na hladině řeky, zamilovala se do něj, do toho bolestně sladkého ničemníka Štajnera, až se na něm stala totálně závislou. A už na něm ujížděla, už na něm frčela, na tom drakovi, po nocích se vozila na jeho zádech a jeho nakřáplý smích jí zněl jako ta nekrásnější hudba, protože už byla nenasytaná jako nějaká jáma. Pavliště dobře viděl ty její lesklé, fetácké oči, tak je radši sklopila a slíbila alespoň jemu, že si dá pozor, že s tím už skončí, kajícně před ním sepjala ruce, aby jí věřil, slíbila, že zajde za doktorem Malkovičem, tím psychiatrem, co k němu chodila, že se tam v ordinaci ukáže hned zítra, a ten ať jí řekne, jestli jí už z toho Štajnera náhodou nehrabe, a ať si ji tam klidně rovnou nechá, klidně!

Pan doktor Malkovič se samou zvědavostí zavrtěl na židli, tak byl rád, že ji vidí, marná sláva, měl rád tyhle návštěvy svých bývalých pacientů, když viděl, že se jim daří, a Lena i s tím strupem přes půl tváře rozhodně nevypadala špatně, jak byla naspeedovaná zamilovanými hormony. Když se ho rovnou, bez přípravy zeptala, jestli není masochistka, hned potom, co mu povyprávěla svůj příběh od samého počátku, ještě od Postavy, se kterým sem do ordinace tenkrát před lety přišla jako zkratovaný robot s vypálenými drátky, tak doktor Malkovič jen pokýval hlavou a řekl „ano ano“, pamatoval si na všechno, tak mu řekla ještě pár podrobností ze svého krátkého manželství a zakončila to trochu stydlivě svou erotomanskou posedlostí Štajnerem. Doktor Malkovič jen překvapeně prohodil: „Proč masochistka?“ A vysvětlil jí, že masochista přece bolest sám vyhledává, ale ona

v každém vztahu hledala pravý opak, akorát našla pak ve skutečnosti něco jiného, než chtěla. Ovšem její problém, se kterým se musela v jeho ordinaci před časem vypořádat, byl přece úplně jiný, tenkrát nedokázala ukončit nefunkční a příliš dlouho se vlekoucí vztah s Postavou, což se jí nakonec úspěšně podařilo, a když rozpoznala „paranoidní poruchu osobnosti“ svého manžela, okamžitě se podle toho zařídila a rozešla se s ním, k tomu jí jako lékař upřímně gratuluje, protože jsou lidi, kteří v tom žijou celá léta, říkal doktor Malkovič, celý život, a to je hotové peklo, už jen rozpoznat to trvá takové dva roky a lidi v tom žijou, v tom nemocném, nefunkčním partnerství, v naprostém zoufalství a beznaději, protože se s tím nedá nic dělat, člověk s poruchou osobnosti není schopen sebereflexe a svého partnera psychicky týrá, přesně jako Váchal jí, a to, čím si prošla, muselo být skutečné peklo, a on je rád, že to ukončila.

„My, psychiatři, na rozdíl od společenských, církevních a jiných institucí, nepovažujeme vztah automaticky za kvalitní, když je dlouhotrvající. Do toho nás tlačí společenské povědomí, nicméně kvalitu vztahu z psychologického hlediska neurčuje jeho délka, ale citová intenzita, protože to je to, co člověka skutečně někam posouvá. I krátký a emocionálně silný citový zážitek může být o hodně kvalitnější než vleklý a vyprázdňený vztah.“ Lena jen zírala, jak se doktor Malkovič zajímavě rozpovídal, řekl jí chlapsky na rovinu, že k tomu zamilovanému šílenství jí může jenom pogratulovat, protože její problém byl jiný, „ukončit nefungující vztah“, a to už rozhodně překonala, vždyť

její rozpadlé manželství je toho důkazem. „Jsou různé druhy psychického týrání,“ pokračoval doktor Malkovič, „já vám to řeknu čistě kamarádsky, protože vás už považuji za vyléčenou pacientku a jsem rád, že jste se přišla ukázat, řeknu vám, že na rozdíl od fyzického týrání bývají často, velice často psychicky týraní právě muži. S chlapy, které jejich ženy týrají každodenně tak, že musí například třikrát denně vyluxovat celý byt, manželky je neustále drží v pocitu viny a podobně, s takovými kamarády já už na pivo nechodím. Takovým se nedá pomoci. S tím už jsem skončil. Pokud jsou ochotní zůstat takto žít, prosím, ale já už s nimi na pivo nepůjdu. Protože tím urážejí celou mužskou populaci.“ Doktor Malkovič si mimovolně kreslil perem na papír čárky a bylo vidět, že je úplně upřímný a otevřený. „Dobré vztahy jsou takové, které člověka nezatěžují zbytečnými výčitkami a nemusí o jejich podstatě uvažovat, protože fungují dobře.“ A Lena si okamžitě představila, že to asi neplatí o ní a o Štajnerovi, protože nad ním si v jednom kuse láme hlavu a trápí se, a doktor Malkovič, ten frajer, jako by jí četl myšlenky, řekl, že je přesvědčen, že už sama nejlépe dokáže rychle rozpoznat takový vztah, který je nezdravý a neprospívá její osobnosti, a pokud takový skutečně bude, brzy ho ukončí. Řekl, že v tomto jí naprosto věří a vůbec se o ni nebojí. Naopak, že něco tak krásného, co zažívá nyní, je v jejím věku už skutečně výjimečné, protože lidi se už málokdy dokážou podruhé v životě takto otevřít, a že dokonce ze svého pádu při běhání si může ledasco vzít a pochopit. Jen na to musí sama přijít.

„Sám jsem byl nedávno na kole na jedné ohromné cyklotrase v Itálii a taky jsem zažil pád. Myslel jsem, že je po mně, jak jsem tak padal a nedokázal přestat. A hodně jsem se potom z toho pádu o sobě dokázal dozvědět.“ Doktor Malkovič se usmál a Lena v něm najednou pocítila takového spojence, jako by jí on, lékař, dal razítko, že je úplně zdravá. Spadl jí ohromný balvan ze srdce a zasmála se na celé kolo. A pak, jak rychle vstřebávala všechno, co jí tu za pár minut tenhle psychiatr tak lidsky vysvětlil, pohlédla na něj a užasle zvolala: „Pane doktore, ale strašně moc lidí jsou neléčení blázni, nemáte ten pocit?“

A pan doktor Malkovič se také zasmál na celé kolo a řekl, že ano, každopádně, porozhlédl se po místnosti, jako by všude číhali blázni, potom se na ni pobaveně zahleděl a konstatoval: „Před chvílí tu seděl jeden pacient, krátce před vámi, a než jsme si začali povídat, rukama všechno podrobně prozkoumal,“ a Malkovič to vzápětí předvedl, jak ten pacient osahal zespodu stůl, a dodal: „Až když si ověřil, že tu nikde není žádné odposlouchávací zařízení, oznámil mi, že můžeme začít s terapií. Víte, jedná se o pacienta, který trpí vážnou schizofrenicko-paranoidní poruchou, už jsem kvůli němu prostudoval spousty materiálů o konspiračních teoriích a podobně šílených věcech, abych pochopil, jak uvažuje, jak k němu přistupovat, a řeknu vám, nebylo to radostné čtení,“ zasmál se pobaveně, „ale víte, už to je úspěch v jeho dosavadní léčbě, protože nepřítel je teď mlhavější, abstraktnější, je to židovská rasa a podobně, pacient už nehoní vlastní ženu se sekýrou po bytě.“

A válečná zpravodajka Lena pochopila, že je asi nejvyšší čas zalapat venku po čerstvém vzduchu, vstala a zapotácela se, když si představila, co všechno tenhle sympatický lékař musí zažít, a ještě než se rozloučili, vyndala z tašky trochu stydlivě svoji knihu, kterou mu chtěla věnovat, a doktor Malkovič měl upřímnou radost, protože si při jejím čtení určitě oddychne od konspiračních a spikleneckých teorií, srdečně se zasmál, podali si ruce a Lena doslova vyletěla z ordinace jako ptáče, celá šťastná, že je zdravá!

Jakmile vyšla ven, okamžitě nadšeně volala bratrovi a křičela do telefonu: „Pavlišťe, já jsem zdravá, jsem úplně zdravá, jenom jsem zamilovaná!“ Až se pacienti v županech na lavičce před psychiatrií překvapeně ohlédli a ona ztlumila hlas.

Jenomže pan doktor Malkovič zůstal jediným spojencem Leny Grassalkovičové na minovém poli, protože jenom on má své blázný doopravdy rád, a nikdo jiný. Jakmile přišla Lena celá rozzářená do práce, Maroš jí nakreslil na papír „balistickou křivku“ letící střely a vysvětlil jí, co to v praxi znamená, že každá střela má svůj vrchol a potom pád, a oznámil Leně na rovinu, že Štajner se tentokrát neozývá proto, že je se svou bývalou partnerkou na dva týdny v Chorvatsku. A že jí to nechtěl říkat, ale Janka, jeho žena, ho k tomu donutila, doslova ho k tomu dokopala, protože už nemohla poslouchat, co o té nebohé Leně doma vypráví.

A Lena se dívala na papír s balistickou křivkou a přemýšlela, v jakém okamžiku je její střela v reálném čase, v této vteřině, jestli už zažívá ten pád, jasný jako facka, anebo je ještě pořád na vrcholu

a až teď, když si sedne a zhluboka vydechne, ten pád teprve začne.

Nad ránem už padající střela jménem Lena seděla v hospodě U Čerta, přímo proti nasvícenému dómu a dvěma ještě nasvícenějším lesbičkám naproti u stolu, které se divoce oblizovaly, po tváři jí stékaly horké slzy, jak ji ten pohled na dóm bolel, jak se v duchu loučila s výhledem ze Štajnerova okna, až si toho obě dvě ty zamilované holky všimly a upřely ve svém štěstí na bláznivou Lenu soucitné pohledy. A jak tam tak společně chvíli mlčely, bylo to tak čisté a prosté ženské porozumění, že se Lena neubránila a začala se – pořád ještě s ohromnými, patetickými slzami na tváři – sama sobě smát, propukla do smíchu nad tím svým milostným románkem s milionářem Štajnerem, a ty dvě holky naproti se smály s ní, s úlevou a šťastně, i když o ní nevěděly vůbec nic, jako by cítily, co ona, chudák, právě prožívá, a tak Lena vytáhla z tašky nožičky-rybičku, vyndala i krásné oranžové tričko s Jackem Kerouacem, které se chystala hodit do Dunaje, protože to si Štajner už opravdu nezaslouží, a těm dvěma překvapeným a šťastným holkám to všechno ze srdce ráda darovala a potácivě vyšla do horké noci, nebo spíš už rána.

XVII.

Zůstala stát venku před hospodou U Čerta přímo proti dómu jako zmagnetizovaná bolestí po Štajnerovi, dóm se tu před ní zblízka tyčil v plné parádě s rozestavěnou střechou a obrovským lešením, které u něj vždycky viděla z okna jako úplně malinkaté, jako šlehačku na punčové špičce. Myslela na to, že už když dnes ráno psala Norovi mail, bylo v jejím tónu cosi, co předjímalou loučení. Že už tušila. Stálo tam: *Noro, Noro, jsi doopravdy chytrý chlapík, nad tvou zprávou jsem si hodně lámala hlavu a musím ti dát za pravdu. Až dnes, když jsem byla běhat a upadla jsem, tak po tom držkopádu jsem si konečně uvědomila, že jestli nejsem úplně blbá, měla bych si z té tvé vychytralosti taky něco vzít. Jsi chytrý, protože dokážeš žít tak, aby ses při tom zbytečně nezraňoval! To mně nějak ještě pořád zůstávají ty dětské pády ze schodů, ale ani já nejsem taková masochistka, věř mi, opravdu se snažím přijít na to, jak si už neublížovat. Víš, občas, jako třeba včera, přijdou těžké chvílky. Nad tebou jako by se zavřela voda. Najednou nikde nejsi. Je jedno přísloví, nevím, jestli lotyšské, anebo estonské: „Je těžké chytit černou kočku v černé místnosti, zvlášť když tam není.“*

Věděla, že jí neodepíše, to jí bylo jasné, nemusela se ani dozvědět, že odjel do Chorvatska. Nedělala si falešné naděje. A věděla i to, tušila to, že má v pohodě „něco rozdělaného“ i na jiné frontě, jak se říká. Ale s tím byla přece dopředu smířená, nepotřebovala si s tímhle Norem slibovat věrnost, věděla přece, do čeho jde, a i když by to ani Maroš, ani Pavliště, ani Silvia určitě neschválili, přiznala to

takhle na rovinu jenom Postavovi, že tohle ji vůbec netrápí, a Postava odpověděl: „Správně, copak seš jeho policajt, ty to rozebírat nemusíš, ať si dělá, co chce, a to on tak jako tak bude, není blbej!“

Jenomže Lena věřila v sílu lásky, v sílu vášně, a to potom přece nehledáme žádné náhrady, ne? Docela nedávno jí Štajner řekl, že byl v Arše s nějakýma holkama, ale že už ho to ani nebavilo je poslouchat, protože s ní, s Lenou, je to všechno něco úplně jiného, a že se mu po ní celou tu dobu, co se tam s těma holkama bavil, v jednom kuse stýskalo. A bolestně se mu zkřivila tvář: „Tebe jen tak nedostanu z hlavy.“

Přesně věděla, o čem mluví, a zaradovala se, i když ji by, proboha živého, v takové zamilovanosti ani nenapadlo hledat vášeň ještě u někoho jiného než u něho.

Lena se podívala na silnici hluboko pod sebou, která ji dělila od domu, a pomyslela si: Tak jako se Štajner přehoupl k těm svým penězům na jednom laně, huuups, odvážně a směle v roce devadesát, úplně jako Tarzan, až tam, na druhý břeh, tak se měl ve skutečnosti, kdyby ta naše láska stála za řeč, tenhle kouzelný člověk, blázen a odvážný chlapík přehoupnout i k ní, uvěřit, zahořet, a třeba se přitom i popálit, to je jedno, měl riskovat krk, vyletět z toho svého pohodlného života, odrazit se a přeletět přes tu propast, nezůstat v tom pofidérním ráji, kde se tak pohodlně žije, kde se broskve jen nakusují a pak se házej za sebe! Ale on to neudělal. Možná, že na to prostě nemá. Anebo ona není ta pravá. Kdoví. Její láska mu za ten skok z vlastního pohodlí nestojí. Ani její obnažená, poetická duše

na stříbrném tácu, kterou tak obdivoval, mu za to nestála. Protože draci mají dobrot, že nevědí, co s nimi, a ta její nahá dušička nejspíš taky není žádný zázrak.

Jak tam stála, představila si najednou zblízka jeho tvář, jeho tvář kdesi v Chorvatsku v malé lodce, ve které spolu plují Štajner a Lena, a on, ten mořský vlk, se na ni zblízka řehtá, ale tak krutě a šíleně, moře je rozbouřené, moře s nimi pohazuje sem a tam, Noro má mokré obličej – anebo to má celou tvář zbrocenou potem, jak zuřivě vesluje? Lena hleděla zblízka do jeho mokré tváře a najednou to všechno uviděla před sebou jako povídku, kterou nikdy nenapíše, viděla, jak ji Noro vyhodil z člunu, strčil ji do vody, obětoval, protože do člunu už mu proudem zatéká, a aby přežil, aby stihl doveslovat ke břehu, musí se jí zbavit jako přebytečné zátěže, a ona se už ani nebránila, jen tam odtud, ze dna svého smutku, na něj hleděla, viděla, jak jí říká „promiň“, naposledy ji zdvihl a polomrtvou žalem strčil do té vody, a ona se tam svezla tiše jako pytel. A když už ležela s otevřenýma očima na dně mořském a hladina byla klidná a průzračná, viděla jeho tvář, jak se vzdaluje, jak zuřivě vesluje v té své malé lodičce, jak se mu, vysílenému, podaří vylézt na břeh, jak ten člun přiváže a jak v té bouři divoce a zoufale naříká, pláče, co jsem to udělal, křičí, jenomže vtom se vzpomátuje, zvedne hlavu a uvědomí si, že i když už se toho nikdy nezbaví a bude ho to bolet do konce života, ví, že to udělat zkrátka musel, aby přežil, že na tom chvostu ještě- ra, který za sebou vláčí, má jenom další pořádný zářez, za ni, za poetku Lenu, kterou tak obdivoval,

kteřá mu dala svou duši, ale musel se jí zbavit, musel, nešlo to jinak!

Pochop to, Leno! řiká jí do těch jejích očí na dně mořském. Občas to pak na něj krutě dolehne, bude to muset jít opravdu krutě zapít, ale Lena už teď vidí svým jasným zrakem mořské víly, že Norko to zvládne. Život je krutý, je to boj o přežití, a tak jde nakonec vždycky o to, kdo z koho, no ne? Vždyť by na té loďce jinak zahynuli oba dva, ona jako žena by sama taky nepřežila, a je tedy jenom přirozené, že přežil jen on sám. No ne? Protože je zkrátka silnější.

Lena v tom krátkém poblouznění, v živém snu jen zhluboka vydechla. Pocítila tak nevýslovnou, bolestnou úlevu a mírnou zimnici, jako by to rovnou psala v přímém přenosu na papír, a při pohledu do těch čistých očí na dně oceánu věděla najisto, že to přežije. A že jednou, jednoho dne bude ještě vděčná osudu, i Štajnerovi, a bude mu děkovat, že šel svou cestou, se svojí bývalou partnerkou, o které říká, že si s ní už ani nemá co říct, do toho Chorvatska, a že tam nejeli spolu, jak si to plánovali tam u něj v bytě, a že jednoho dne, možná už za pár měsíců, se z toho vykurýruje, vyléčí se, narkomanka jedna, z něho, z Nora, krutě a nemilosrdně, protože musí. Už jen kvůli tomu drakovi, který chodí po světě a nechává za sebou kostřičky karkulek, které ochutnal, jen ubohé schránky, které rozkousne a odhodí za sebe, neukojitelný, nespokojený sám se sebou, s tím, co ho neustále pořád jenom slepě žene a co hnalo i Lenu. A hnalo ji to chorobně, a to musí skončit!

A při pohledu na tu vysokánskou věž, která tu byla vždycky, už od dětství, při pohledu na ty mohutné hradby pod hradem Lena jenom zatíná zuby a přísahá si, že ona tak neskončí! Ona ne! Nebude kulhat po světě s jedním kopytem, trpět neukojitelným hladem a neuhasitelnou žízni. Je přece i jiný, kamarádský svět, nezištný, dobrosrdečný, jaký ona, Lena, nachází v úplně jiných lidech, a tam se přece musí vrátit! Pryč, pryč, pryč z náruče draka!

Jak byla najednou šťastná, že je všechny má, ty lidi kolem! Že je ještě úplně neztratila! Prudce dýchala z toho náhlého procitnutí jako v záchvatu horečky, klopila oči na chodník a ani si nevšimla, že k ní kdosi přistoupil, a když zaslechla docela blízko tichý hlas: „Leno, jsi to ty?“, otočila se a překvapením otevřela pusu. Před ní stál škaredý Jožko. Vypadal stejně jako vždycky, kouzelně škaredý, originální zjev, naprosto nezaměnitelný a roztočile směšný, stál tam před ní jako nějaké sraštělé plyšové zvířátko, jen brýle měl jiné, modernější, a zpod těch módních rámu se na Lenu dívaly jeho malinké, plaché, pichlavé oči, tak nadšené, že ji vidí, až ho Lena, která právě procházela něčím jako transem, očistou vlastní hříšné duše a byla už na konci tunelu, samým štěstím, že ho vidí, starého kamaráda, radostně objala a vykřikla: „Jožko!“

Byly časy, kdy snad byla tak trochu jeho důvěrníci, anebo si to jen myslela? Každopádně o něm věděla hodně. Škaredý Jožko se jí zpovídal ze svých neúspěchů u žen, z nešťastných platonických lásek, které pokaždé skončily dřív, než k něčemu vůbec došlo, a Lena se ho vždycky snažila přesvědčit, že on, Jožko, nemusí přece sám sobě vůbec připadat

tragicky, že v tom to možná všechno vězí, snažila se ho léčit, vždyť ho měla upřímně ráda, ty jeho cynické, přesné bonmoty, to bylo doopravdy něco, a důvěrnice Lena věděla i to, co by sotva řekl někomu jinému. Že on, tenhle nepodařený milostný básník a geniální cynický glosátor života, škaredý Jožko, je pořád ještě panic. A že je z toho zoufalý a nemocný a má z toho strašlivou depresi. A když se teď přivítali jako staří důvěrníci – i Lena se často Jožkovi nešťastně opřela o ramena a vyzpovídala se mu z Postavových úletů a těch dávných hádek, které ji tenkrát tak spalovaly – rozhodli se teď oba dva chvíli se spolu projít směrem k Leně.

Zatímco seděli na lavičce na náměstí Svobody a jeden druhému se důvěrně svěřovali, začalo svítat. Škaredý Jožko vyprávěl Leně další smutný příběh své platonické lásky, jak se zamiloval, pozoroval ji, snažil se k ní přiblížit, psal jí básně a trpěl, ale nikam to samozřejmě nevedlo, ta dotyčná s ním pak byla jednou v kině a tím to zhaslo. Jmenovala se Janka a vyprovodil ji na autobus. A šlus. Jožko se Leně přiznal, že se někdy cítí tak osamocený, až si navzájem chytí vlastní paže, tak strašlivě sám, že si jednou rukou obejmě druhou, aby měl pocit kontaktu, a že to pomáhá, fakticky to pomáhá, říkal Jožko a tak žalostně se tomu zasmál, jako by zaplakal, až si Lena zhluboka povzdechla a bylo jí jasné, že tady pomůže jen jediné: opravdu se na to všechno vysrat, nic jiného. „Vysrat se na to, vůbec si to nepřipouštět, úplně to hodit za hlavu! Takhle pryč!“ volala Lena a škaredý Jožko jen tiše přitakával. A potom jen zas tak mlčky seděli a po chvíli se Jožko otočil k Leně, chytil ji

za ruce, důvěrným, kamarádským gestem jí vzal prsty do dlaní, a zatímco mu vyprávěla všechny bohaté milostné tirády svého několikanásobného citového života, on jen poslouchal, občas celou tu tragikomedii vtipně a surově glosoval, což Lena kvitovala, čas od času ji pohladil po prstech, které svíral ve svých malých dlaních. Vždycky měl ruce neuvěřitelně jemné, jako dítě, vzpomněla si Lena, když to všechno dovyprávěla a dívala se na něj se slzami v očích jako na nějakého svého zpovědníčka.

A Jožko si protřel malé, unavené oči, tiše vrtěl hlavou a po chvíli řekl: „Ach jo, Leno, Leno, mělas to vůbec zapotřebí? Ten tvůj Váchal, krucinál, to jsem si říkal už na tom večírku, co sis to vzala za černou skříňku. Co za černou skříňku sis to vzala?!“ Lena se musela zasmát tomu přesnému, cynickému postřehu a v duchu si vychutnala tu absurditu, jak se Váchal seznámí na literárním večírku s Jožkou, a ten v něm okamžitě rozpozná tu hrozivou, uzamčenou věc, neproniknutelnou černou skříňku, o jejíž existenci začíná mít Lena tou dobou teprve matné tušení, a to malé, vyděšené očko škaredého Jožky pak jen zamrká a on zmizí, vždyt o Jožkovi celý večírek nevěděla! Hahaha, zasmála se Lena vyčerpaně už úplně všemu a prohlížela si ten bílý den všude kolem.

Jožko nad ní jen dál kroutil nechápavě hlavou a protíral si oči. „A k čemu ti byl dobrej ten další ještěr, ten pracháč, to fakt nechápu. To mi pověz. A i ten Postava. Celej ten blázinec. K čemu ti to všechno vůbec bylo zapotřebí? Panebože, na co? Vždyt to je absurdní. Taková žena jako ty!“

Lena jen pokrčila rameny, smutně se usmála a uznala, že neví. Na hovno.

A potom se zvedli a vstali, protože už opravdu nemohli, a ty nelehké odpovědi tam po nich v tom lehkém letním ránu zůstaly těžce viset ve vzduchu.

Lena už ani nešla spát. Už byla úplně střízlivá. Vzala Kraska a napsala do práce, že si bere volno. „Den je slunný, celý nahlas!“ řekla si venku při pohledu na ten krásný bílý svět plný slunce, opakovala si ty zvláštní verše „den je slunný, celý nahlas!“ několikrát, ale za žádnou cenu – to ta kocovina – si nemohla vzpomenout, jestli je jejich autorem Skácel, Holan nebo Mikulášek. Oči ji od slunce pálily, ale sluneční brýle si nevezala. Jen ať jí to slunce pěkně vytře zrak! Pozorovala, jak před hospodou válejí sudy, jak zastavilo auto a nervózně troubí, jak z hospody vyběhl číšník, z auta mu někdo podal klavírní stoličku a číšník s ní rychle vběhl dovnitř, jako by šlo o život, jako by tam v tom podniku právě teď začínal nějaký famózní klavírní koncert Beethovena! Ten náš svět! Je plný barev, chutí a vůní, ale jen hodně málo lidí to dokáže opravdu ocenit, a i ti, kteří na to mají, se jen trmácejí a ubíjejí, kazí si život sami, přesně jako ona, Lena Grassalkovičová! Lena kráčela dál městem, přes most SNP, s tou úlevnou lehkostí, jakou procítíme, až když už to nejhorší o sobě zase víme. Potom si přímo záškolácky zdřímla s Kraskem u Dunaje, a když se probrala a vzpomněla si na setkání dnes ráno s Jožkou, připadalo jí to záhadně osudové. Jak se zase sblížili, staří kamarádi, jako by to opravdu kdosi všechno řídil, nějaký přesný hodinář tam nahoře. A zase

jen musela kroutit hlavou nad sebou, hlupačkou, ale když vstala, cítila se najednou nějaká taková silnější, a tak přidala do kroku a pomyslela si, že snad přece muselo to všechno být k něčemu dobré. Přece se ten Jožko s těmi svými dětskými dlaněmi, které se tak bojí, že se všeho dotýkají jen tak něžně, tak se bojí, že ještě nepoznaly ženu, musí v ní, v Leně, mýlit, to její trápení přece musí být k něčemu dobré, i když prožít to všechno bylo hrozně úmorné, a najednou věděla, až v duchu vykřikla, že už ví, k čemu to bylo dobré, vždyť jsem aspoň žila, říkala si, aspoň jsem něco zažila, něco jsem cítila, aspoň skrze mne něco prošlo, celý vlak i s kusem padajícího mostu mnou prorachotil a já se teď vzpomatuju a půjdu pěkně dál, pomaličku se z toho vylížu a jednou o tom možná dokonce napíšu, abych už nevláčela to ďábelské kopyto za sebou! Ajajaj, jak jen si šťastně poskočila, kráva jedna vypitá, toho rána, a jak tak kráčela sama po petržalském korzu, najednou se rozběhla, poetka se svým věrným Kraskem, a pomyslela na Postavu, určitě ještě spí, ten se bude divit, když za ním teď přijde, v duchu si ho představovala, to jeho ucho, jak mu tam trčí zpod peřiny, a zasmála se tomu, vzpomněla si na tu letmou myšlenku, která jí jen profrčela hlavou už dole u Dunaje, zrovna při vzpomínce na škaredého Jožku a jeho zoufalství, když někdo strašlivě chce a nemůže, a napadlo ji, co když jsme všichni jako malé děti, co chtějí svoje červené autíčko, svoji fiatku, brečí, že jim nedostali pod stromeček, a přitom jim dal pánbůh rovnou ferrari! Postava jenom nadává jak dlaždič, že nemá Štajnerovy prachy, že musí žít jak poslední kokot

a furt jenom žebrot, ačkoli je obdařený zázračným talentem jako nikdo jiný, Štajner zase pláče, že kdyby měl talent, pohnul by zeměkouli, ale, chudák, má zas jen ty prachy, tak si je užívá, ale stejně není šťastný, vždyť co už s nimi? Váchal, ten šťastný princ z pohádky, je na kordy s celým světem, k smrti nenávidí svého fotra-kontrolora, a přitom sám psychopaticky rozřeže Leně hlavu jako míč, jen aby se tam mohl podívat a s baterkou to tam všechno zkontrolovat, a ona? Lena? Bloudí mezi nimi třemi jako bludička, od každého chce něco, ale dostává něco jiného, ale všechno je to jen zajíc v pytli, co na ni z toho měchu vyskočí, z těch jejich poklopců, slepé je to, bez očí, jeden lepší než druhý, už se na ni vyřítí jako vosy z hnízda a mlátí ji těmi svými vocasy po hlavě, ještě štěstí, že ne všichni najednou, chvála pánubohu, že ji nechají aspoň občas oddechnout!

Když přišel Postava otevřít, byl na tváři celý otlacený a překvapeně ji pustil dovnitř. Zíval a divil se, že přišla tak brzy ráno, měl z ní ospalou radost a vlezl si zase zpátky do postele. A ona mu celá šťastná, že ho vidí, samou radostí vytahala ty jeho ušiska a řekla mu, jestli by si u něj nemohla jenom chvílku schrupnout, odpočinout si, že o nic jiného jí nejde, jen se tak k němu z lidské lásky přitulit a trošičku se zahřát. „Můžu?“ zašeptala. A když si k němu lehla na bok a s úlevou ho kamarádsky objala kolem ramen, tak jenom zabrblal: „Nototualo.“ A když se ho zeptala: „Co?“, protože Postava zrovna zíval, když to říkal poprvé, odpovéděl jí už pořádně nahlas, přímo zařval: „No, to to trvalo!“ A Lena se musela od srdce zasmát,

protože to fakt strašně moc dlouho trvalo, než si sem mohla zase takhle, na chvilku, přijít svobodně zdřímnout, nabrat po jeho boku síly, protože je jen ubohá válečná zpravodajka, v jednom kuse na nějakém minovém poli, a člověk nikdy neví, kam ho vítr zavěje. Hlavně, že srdce už mám zase celé, říkala si, zeje v něm sice pořádná ěoura a bolí to a bude to bolet ještě dlouho jako sviňa, když se bude v noci z pavlače dívat na to souhvězdí Kuřátek, propánajána, přímo tam, nad tím netvořím domem ho uvidí každý večer svítit, to bájně souhvězdí, občas i s bradavkou měsíčního úplňku, až tam bude sama po večerech nad tím vším dumat a kouřit balené cigarety, až jednoho dne vyjde od sousedů ten nametený dobrák Šoša, pohladí Kraska láskyplně po hlavě, zeptá se Leny, jako by se neviděli hrozně dlouho, že kolik je to už vlastně Leně let, a když mu na to řekne, že už má na krku čtyřicítku, tak ten věčně ožralý dobrák Šoša jenom vytřeští oči a vykřikne tím svým zastřeným hlasem: „Cožeee? Čtyřicet? Vždyť před chvilkou ti bylo dvacet!“ To budou ještě panečku tristní chvílky, tam na té její pavlači, říkala si Lena, ale ten šíp jeden zkurvenej, ten tam v tom srdci už není, ten už si vyoperovala rovnou tam, u dómu, a Lena znovu otevřela oči a myslela na tu skutečnou ženu naproti Štajnerovi, na té skutečné malé loďce v Chorvatsku, a strašně moc doufala, že ta cizí, elegantní žena to s ním snad nějak zvládne. A předtím, než usnula, myslela na tu cizí ženu a pocítila s ní opravdu silný soucit, ačkoli si na ni do té doby ani nevzpomněla, teď se za ni modlila, a než ji zmohly dřímoty, tak si ještě v duchu řekla, že ta cizí žena tam, v tom člunu,

ho snad má po těch patnácti letech dobře zmáknutého, přesně jako ona tady toho svého ušatého Postavu, že ta cizí žena o něm ví svoje a že je u něj, u toho draka, možná úplně v bezpečí, a přitulila se ještě o trochu blíž ke svému bezpečnému přístavu Postavovi s uchem jako lodní plachta, přimkla se k němu už jen trošičku, vždyť žádný velký návrat se vlastně nekoná, a myslela zase na ty dva někde v Chorvatsku, ze srdce jim přála, ať je jim hlavně spolu dobře, a říkala si, že se snad navzájem nesežerou. A když se mají sežrat, táhlo Leně hlavou, tak ať se sežerou, ale ať je to alespoň trochu z lásky! A přitulila se k Postavovi až úplně blizoučko.

Lucia Piussi

LÁSKA JE SLÍPKA

Ze slovenského originálu *Láska je sliepka*,
vydaného nakladatelstvím
Marenčin PT, spol. s r. o., roku 2011 v Bratislavě,
přeložil Ondřej Mrázek
Obálka Luboš Drtina
Typografie a sazba písmem Baskerville 10 Pro
Jan Čumlivski

Vydalo Nakladatelství Paseka s. r. o.
v Praze a Litomyšli roku 2013 jako svou 1344. publikaci
Odpovědná redaktorka Magdalena Hennerová
Redakce textu Ivan Beránek
Vytiskla Tiskárna PROTISK
Rudolfovská 617, České Budějovice
304 stran. Vydání první

ISBN 978-80-7432-285-3

Knihy Nakladatelství Paseka
žádejte u svých knihkupců nebo na adrese:
Nakladatelství Paseka, obchodní oddělení
Chopinova 4, 120 00 Praha 2
tel.: 222 710 750–1
e-mail: paseka@paseka.cz

Aktuální informace o knihách Nakladatelství Paseka
najdete na internetové stránce www.paseka.cz

Veškerou produkci Nakladatelství Paseka obdržíte
v Knihkupectví Fišer, Kaprova 10, 110 00 Praha 1
tel.: 222 320 730
e-mail: knihyfisher@knihyfisher.cz